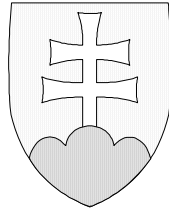

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 2023/DOZ/POK/R/30

Bratislava 19. októbra 2023

Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky v Bratislave, ako orgán príslušný na konanie podľa § 14 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v správnom konaní č. SK 0011/OZDPaVD/2020 o rozklade podanom účastníkom konania organizácia LITA, autorská spoločnosť, so sídlom Mozartova 4093/9, 811 02 Bratislava, IČO: 00420166, zastúpená JS Legal s.r.o, Saratovská 3424/6E, 841 02 Bratislava – mestská časť Dúbravka, IČO: 54458838, DPH: SK 2121698095, zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č.: 158858/B, proti rozhodnutiu Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, č. 2022/DOZ/POK/2/12 zo dňa 23. februára 2022 rozhodla tak, že

zamieta

podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov rozklad a rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd č. 2022/DOZ/POK/2/12 zo dňa 23. februára 2022 **potvrďuje**.

Obsah

1. Prvostupňové rozhodnutie	3
2. Aplikácia právnych predpisov	4
3. Vplyv na obchod medzi členskými štátmi	6
4. Účastník konania	7
5. Všeobecné námietky účastníka konania	9
5.1. Ústne pojednávanie	9
Vyjadrenie Rady úradu	10
5.2. Sprístupnenie informácií	18
Vyjadrenie Rady úradu	18
5.3. Súkromno-právny charakter konania	19
Vyjadrenie Rady úradu	20
6. Námietky účastníka konania k relevantnému trhu a dominantnému postaveniu	36
Vyjadrenie Rady úradu	42
Relevantný trh	42
Dominantné postavenie	51
7. Námietky účastníka konania k zistenému skutkovému stavu	68
Vyjadrenie Rady úradu	82
8. Námietky účastníka konania k pokute	128
Vyjadrenie Rady úradu	131
Závažnosť	136
Dĺžka porušovania	143
Poľahčujúce okolnosti	143

1. Prvostupňové rozhodnutie

1. Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd (ďalej ako „úrad“ alebo „prvostupňový orgán“), v správnom konaní číslo SK 0011/OZDPaVD/2020, vydal dňa 23. februára 2022 rozhodnutie č. 2022/DOZ/POK/2/12 (ďalej ako „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým rozhodol:

I.

„tak, že organizácia LITA, autorská spoločnosť, so sídlom Mozartova 4093/9, 811 02 Bratislava, IČO: 00420166, uplatňovala neprimerané ceny pri poskytovaní licenčných služieb používateľom autorských diel literárnych, divadelných, dramatických, hudobnodramatických, choreografických, pantomimických, audiovizuálnych a fotografických diel, diel výtvarného umenia, architektonických diel a diel úžitkového umenia príslušných autorov a ďalších nositeľov práv v odbore verejný prenos

i) prostredníctvom zvukovoobrazového prijímača/TV v izbách ubytovacích zariadení na území SR, a to v rokoch 2015, 2016, 2017, 2018 v kategórii 5, 4*, 3*, 2*, 1* hotely a penzióny a v roku 2019 v kategórii 5*, 4*, 3*, 2*, 1* hotely;*

ii) prostredníctvom zvukového prijímača/rádia v izbách ubytovacích zariadení na území SR v rokoch 2015-2019 vo všetkých kategóriách uvedených v sadzobníkoch licenčných odmien

a toto konanie je zneužitím dominantného postavenia podľa čl. 102 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie a zneužitím dominantného postavenia podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 350/2016 Z. z. na trhu poskytovania licenčných služieb v oblasti kolektívnej správy práv používateľom literárnych, divadelných, dramatických, hudobnodramatických, choreografických, pantomimických, audiovizuálnych a fotografických diel, diel výtvarného umenia, architektonických diel a diel úžitkového umenia v odbore verejný prenos prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích zariadení na území SR, ktoré je podľa čl. 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podľa § 8 ods. 3 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 350/2016 Z. z. zakázané,

II.

na základe § 38 ods. 1 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 350/2016 Z. z. tak, že za konanie uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia ukladá organizácii LITA, autorská spoločnosť, so sídlom Mozartova 4093/9, 811 02 Bratislava, IČO: 00420166, pokutu vo výške 57 939,- eur, slovom päťdesiatsedemtisíc deväťstotridsaťdeväť eur, ktorú je povinná uhradiť na účet Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vedený v Štátnej pokladnici, IBAN: SK5281800000007000060793, SWIFT: SPSRSKBA, VS: 2022212 v lehote 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia. „

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal včas v zákonom stanovenej lehote rozklad účastník konania organizácia LITA, autorská spoločnosť, so sídlom Mozartova 4093/9, 811 02 Bratislava, IČO: 00420166, prostredníctvom svojho právneho zástupcu (ďalej v texte ako „LITA“, „spoločnosť LITA“ alebo „účastník konania“).
3. Podľa § 59 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok) odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu, ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej ako „Rada úradu“) ako orgán rozhodujúci o rozklade preskúmala na základe podaného rozkladu prvostupňové rozhodnutie a spisový materiál s ním súvisiaci. Dospela k záveru, že doplnenie dokazovania nie je potrebné.
4. Na základe § 26 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov Rada úradu listom č. PMU/249/2023/ODK-3391/2023 zo dňa 26.6.2023 vyzvala účastníka konania, aby sa pred vydaním druhostupňového rozhodnutia vo veci v lehote 25 pracovných dní písomne vyjadril k podkladu pre rozhodnutie a k spôsobu jeho zistenia, alebo aby navrhol jeho doplnenie. Za týmto účelom ho Rada úradu informovala o záveroch prešetrovania, ku ktorým na základe jej dostupných informácií a podkladov v danej fáze konania dospela. Účastník konania predložil k výzve svoje vyjadrenie listom zo dňa 18.8.2023. V rámci vyjadrenia k výzve pred vydaním rozhodnutia účastník konania už neuvádza nové skutočnosti ani nepredkladá nové dôkazy na podporu svojich tvrdení, ale opakuje, prípadne rozvíja svoje pôvodne v konaní uplatnené námietky.

2. Aplikácia právnych predpisov

5. Úrad v prvostupňovom rozhodnutí v bode 13. a nasl. zdôvodňuje ako aplikoval právne predpisy v tomto správnom konaní. Keďže posudzované trvajúce protiprávne konanie účastníka konania LITA trvalo v období od 1.1. 2015 do 31.12. 2019, úrad na toto konanie aplikoval hmotnoprávne ustanovenia zákona č.

136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 350/2016 Z. z. účinného od 27.12.2016 (ďalej len „zákon č. 136/2001 Z. z.“, alebo „zákon“), teda znenie účinné v čase dokonania správneho deliktu, čo je správny postup.

6. Pri aplikovaní procesných ustanovení úrad postupoval podľa noriem účinných v čase predmetného správneho konania. Vzhľadom na to, že správne konanie začalo dňa 23.7.2020, úrad postupoval podľa zákona č. 136/2001 Z.z. v znení zákona č. 350/2016 Z.z. účinného od 27.12. 2016. Dňa 1.6. 2021 sa stal účinným nový zákon č. 187/2021 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon č. 187/2021 Z.z.“ alebo „nový zákon“). Po tom, čo zákon č. 187/2021 Z.z. vstúpil do platnosti a stal sa účinným, úrad v súlade s prechodnými ustanoveniami podľa § 65 zákona č. 187/2021 Z.z. aplikoval procesnoprávne ustanovenia tohto nového zákona, čo je rovnako správny postup.
7. Sankcia za porušenie právnych predpisov je ukladaná podľa právneho predpisu účinného v čase, kedy bol správny delikt spáchaný. Podľa § 65 ods. 7 zákona č. 187/2021 Z.z. úrad novú právnu úpravu uplatní iba v prípade, ak je to pre účastníka konania priaznivejšie. Úrad konštatuje, že v čase spáchania skutku bol platný a účinný zákon č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže, preto úrad aplikoval ustanovenia o pokute podľa uvedeného zákona č. 136/2001 Z.z., keďže nová právna úprava nie je pre účastníka konania priaznivejšia.
8. Podľa prechodného ustanovenia § 65 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. konanie úradu začaté a právoplatne neskončené podľa zákona č. 136/2001 Z.z. sa dokončí podľa tohto nového zákona.
9. Podľa § 65 ods. 2 zákona č. 187/2021 Z. z. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou tohto nového zákona zostávajú zachované.
10. Podľa § 65 ods. 7 zákona č. 187/2021 Z. z. sa na ukladanie sankcií za porušenie zákona č. 136/2001 Z. z. použije tento nový zákon, ak je priaznivejší.
11. Rada úradu rovnako ako úrad v správnom konaní hmotnoprávne posudzovala konanie podnikateľov podľa zákona č. 136/2001 Z.z. v znení účinnom od 27.12.2016 do 31.5.2021, teda podľa zákona účinného v čase trvajúceho porušenia povinnosti. Rada úradu pri aplikácii hmotnoprávnych ustanovení zákona vychádzala z prechodných ustanovení zákona č. 187/2021 Z.z. a postupovala v súlade s princípom zákazu retroaktivity hmotnoprávnych ustanovení zákona¹.
12. Správne konanie vo veci účastníka konania začalo dňa 23.7.2020 podľa zákona č. 136/2001 Z.z. a nebolo počas účinnosti daného právneho predpisu právoplatne skončené. Aplikujúc § 65 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z.z. neskončené správne

¹ Podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nemožno nikoho odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.

konanie sa dokončí podľa tohto zákona. Pri uplatňovaní procesných ustanovení aplikovala Rada úradu zákon účinný v príslušnom období, preto postupovala pri aplikácii procesných ustanovení, ktoré upravujú správne konanie podľa zákona č. 187/2021 Z. z.

13. Správny orgán ukladá sankciu za porušenie povinnosti podľa právneho predpisu účinného v čase, kedy bol správny delikt spáchaný. V súlade s § 65 ods. 7 zákona č. 187/2021 Z.z. Rada úradu pri ukladaní pokuty postupovala podľa zákona č. 136/2001 Z.z. v znení účinnom od 27.12.2016 do 31.5.2021. Rada úradu neuplatnila pri ukladaní sankcie nový zákon č. 187/2021 Z.z., nakoľko nie je pre účastníka konania priaznivejší. Nový zákon neustanovuje miernejší postih ako zákon č. 136/2001 Z.z., ktorý aplikoval úrad. Naopak, čo sa týka prekluzívnej lehoty pre uloženie pokuty, nový zákon ustanovuje v § 47 ods. 6, že úrad môže uložiť pokutu do desiatich rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu ustanovení tohto zákona, čo je oproti predchádzajúcej právnej úprave menej priaznivé, nakoľko podľa § 38c ods. 4 zákona č. 136/2001 Z. z. môže úrad uložiť pokutu najneskôr do ôsmich rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu ustanovení tohto zákona. Zákon č. 187/2021 Z.z. už neuplatňuje subjektívnu 4 ročnú lehotu na rozdiel od zákona č. 136/2001 Z. z., ktorý v § 38c ods. 4 ustanovuje, že táto lehota pre uloženie pokuty plynie od začatia správneho konania. Rada úradu zároveň neidentifikovala v rámci ukladania sankcie v tomto správnom konaní iné ustanovenia, pri ktorých by bolo potrebné zvažovať vplyv ich zmeny na priaznivosť pre účastníka konania.

3. Vplyv na obchod medzi členskými štátmi

14. Úrad v prvostupňovom konaní aplikoval paralelne popri národnom práve aj právo európske, a to čl. 102 Zmluvy o fungovaní EÚ (v texte ako „Zmluva“ alebo „ZFEÚ“).

15. Podľa ustálenej dostupnej judikatúry výklad a uplatnenie podmienky týkajúcej sa vplyvu na obchod medzi členskými štátmi, ktorá je obsiahnutá v článkoch 101 a 102 Zmluvy, musí vychádzať z účelu tejto podmienky, ktorým je určiť, v rámci právnej úpravy hospodárskej súťaže, hranicu medzi pôsobnosťou práva Spoločenstva a pôsobnosťou práva členských štátov. Do pôsobnosti práva Spoločenstva teda patria všetky kartelové dohody a postupy, ktoré by mohli ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi spôsobom, ktorý by mohol škodiť napĺňaniu cieľov jednotného trhu medzi členskými štátmi, najmä oddelením vnútroštátnych trhov alebo zmenou štruktúry hospodárskej súťaže na spoločnom trhu.²

16. Na to, aby boli konania podnikateľov spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, musia na základe skutkových a právnych okolností umožniť s dostatočnou pravdepodobnosťou predpokladať, že by mohli mať priamy či nepriamy, skutočný či potenciálny vplyv na štruktúru obchodu medzi členskými štátmi, a to takým spôsobom, že by bolo možné obávať sa, že budú brániť vytvoreniu spoločného

² Pozri rozsudky z 31. mája 1979, *Hugin Kassaregister a Hugin Cash Registers*/Komisia, 22/78, Zb. s. 1869, bod 17, a z 25. januára 2007, *Dalmine*/Komisia, C-407/04 P, Zb. s. I-829, bod 89.

trhu medzi členskými štátmi. Okrem iného je však potrebné, aby tento vplyv nebol bezvýznamný.³

17. Skutočnosť, že protisúťažné správanie sa týka predaja tovarov/služieb len v jednom členskom štáte nestačí na to, aby bolo možné vylúčiť možnosť vplyvu na obchod medzi členskými štátmi. Nie je tiež rozhodujúce, aby išlo o cezhranične obchodovateľný tovar/službu.
18. Aplikáciu európskeho práva v tomto prípade zdôvodnil úrad aj odkazom na prípad vo veci *Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība proti Konkurences padome*⁴, v ktorom sa súd zaoberal aj otázkou vplyvu na obchod práve v spojení s činnosťou týkajúcou sa výberu licenčných odmien organizáciou spravujúcou autorské práva.
19. Hoci LITA priamo zabezpečuje výber licenčných odmien iba od slovenských subjektov, na základe recipročných zmlúv spolupracuje aj so zahraničnými organizáciami kolektívnej správy. Uvedené nebolo v konaní nijako sporné. Úrad tiež zohľadnil tú skutočnosť, že používatelia autorských diel, ktorí pôsobia práve na trhu poskytovania ubytovacích služieb poskytujú svoje služby aj klientom pochádzajúcim zo zahraničia, pričom niektoré ubytovacie zariadenia patria do medzinárodných sietí hotelov a iných typov ubytovacích zariadení a svoje služby tak títo dotknutí podnikatelia neponúkajú iba na území SR.
20. Možno konštatovať, že pri posudzovaní vplyvu na obchod medzi členskými štátmi úrad aplikoval relevantné právne predpisy a dokumenty Európskej komisie, resp. relevantnú judikatúru správne a vyvodil z nich správne závery, t.j. úrad správne posúdil aplikáciu článku 102 Zmluvy v tomto prípade.

4. Účastník konania

21. Správne konanie sa začalo dňa 23.7.2020, t.j. pred účinnosťou nového zákona a za účinnosti zákona č. 136/2001 Z.z. Počas správneho konania pred úradom došlo zákonom č. 187/2021 Z.z. s účinnosťou od 1.6.2021 k zmene znenia právnej úpravy týkajúcej sa účastníka konania. Úrad je povinný *ex offio* skúmať, či je účastník konania procesne spôsobilý, a to nielen na začiatku konania, ale počas jeho celého priebehu až do právoplatného ukončenia správneho konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, úrad ako aj Rada úradu, pri aplikácii ustanovení týkajúcich sa účastníka konania postupovali podľa predchádzajúcej a následne aj novej právnej úpravy.
22. Rada úradu konštatuje, že úrad sa dostatočne vysporiadal s postavením spoločnosti LITA ako účastníka tohto správneho konania podľa oboch právnych úprav. V prvom rade bolo potrebné posúdiť, či spoločnosť LITA je v zmysle

³ Pozri rozsudky z 28. apríla 1998, *Javico*, C-306/96, Zb. s. I-1983, bod 16; z 21. januára 1999, *Bagnasco a i.*, C-215/96 a C-216/96, Zb. s. I-135, bod 47, a *Dalmine/Komisia*, už citovaný vyššie.

⁴ Pozri rozsudok SDEÚ vo veci C-177/16 *Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība proti Konkurences padome*, [2017], bod 28, pričom v tejto súvislosti pozri tiež rozsudky z 13. júla 1989, *Tournier*, 395/87, EU:C:1989:319; z 13. júla 1989, *Lucazeau a i.*, 110/88, 241/88 a 242/88, EU:C:1989:326, ako aj rozsudok C-351/12 OSA, bod 80.

hmotnoprávných ustanovení podnikateľom, pričom bolo preukázané, že LITA napĺňa definíciu podnikateľa. Podľa predchádzajúcej právnej úpravy § 3 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z.z. je podnikateľom podnikateľ podľa Obchodného zákonníka, ďalej fyzická osoba a právnická osoba, ich združenia a združenia týchto združení, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku.

23. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z.z. podnikateľom je entita, ktorá vykonáva hospodársku činnosť alebo ak ide o jej činnosť a konanie, ktoré súvisí alebo môže súvisieť so súťažou, bez ohľadu na jej právnu formu, existenciu právnej subjektivity, spôsob jej financovania, a to, či je jej činnosť zameraná na dosahovanie zisku. Za jedného podnikateľa možno považovať aj viacero fyzických osôb alebo právnických osôb, ktoré sú prepojené na základe vzťahov kontroly alebo iných zmluvných, majetkových, personálnych alebo organizačných vzťahov. Za podnikateľa sa považuje aj združenie podnikateľov alebo združenia týchto združení.

24. V tejto súvislosti Rada úradu poukazuje tiež na to, že v zmysle judikatúry európskych súdov pojem podnik/podnikateľ je autonómny pojem práva Únie a označuje každý subjekt tvorený osobnými, hmotnými a nehmotnými prvkami vykonávajúci hospodársku činnosť, a to nezávisle od jeho právneho postavenia a spôsobu jeho financovania⁵. Pojem „podnik“ uvedený v článkoch 101 a 102 Zmluvy je teda potrebné chápať tak, že označuje jednu hospodársku jednotku z hľadiska predmetu daného protisúťažného postupu, aj keď je táto hospodárska jednotka z právneho hľadiska zložená z viacerých fyzických alebo právnických osôb.⁶

25. Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 136/2001 Z.z. je účastníkom konania v prípade zneužívania dominantného postavenia podnikateľ, ktorého činnosť alebo konanie je možným zneužívaním dominantného postavenia.

26. Podľa § 20 ods. 1 písm. b) zákona č. 187/2021 Z. z. je účastníkom konania fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vo veci zneužívania dominantného postavenia je zodpovedná za činnosť alebo konanie, ktoré je zneužívaním dominantného postavenia.

27. LITA je právnickou osobou - občianskym združením v oblasti kolektívnej správy práv, registrované na Ministerstve vnútra SR pod číslom VVS/1-900/90-7923, ktoré zastupuje a združuje autorov a iných nositeľov práv konkrétne k literárnym, divadelným, dramatickým, hudobnodramatickým, choreografickým, audiovizuálnym a fotografickým dielam, dielam výtvarného umenia, architektonickým dielam a dielam úžitkového umenia, a to na základe Oprávnenia na výkon kolektívnej správy

⁵ Pozri rozsudok zo 14.3. 2019, *Skanska Industrial Solutions a i./Komisia*, C-724/17, EU:C:2019:204, body 29, 36 a 47. Pozri tiež rozsudok z 1. júla 2008, *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, body 20 a 21 a citovanú judikatúru.

⁶ Pozri rozsudky z 12.7. 1984, *Hydrotherm Gerätebau/Komisia*, 170/83, EU:C:1984:271, bod 11, a z 29.9. 2011, *Elf Aquitaine/Komisia*, C-521/09 P, EU:C:2011:620, bod 53, ako aj tam citovanú judikatúru.

práv Ministerstva kultúry SR, vydaného pod číslom č.k.: MK-1587/2016- 232/10421 dňa 18. augusta 2016 (v texte ako „oprávnenie“).

28. Hoci LITA pôsobí ako združenie autorov (fyzických osôb) a iných nositeľov práv, ktoré je založené bez účelu dosahovania zisku, pri poskytovaní svojich služieb vykonáva také činnosti, ktoré svojou povahou môžu byť považované za činnosti, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou.
29. Hospodárskou činnosťou na účely súťažného práva je pritom akákoľvek činnosť pozostávajúca z ponúkania tovarov alebo služieb na danom trhu.⁷ Podľa Rady úradu je nepochybné, že výber poplatkov, z ktorých sú odmeňovaní autori je možné považovať za službu v zmysle súťažného práva.⁸ Úrad teda správne určil spoločnosť LITA ako podnikateľa na účely súťažného práva a následne ako účastníka konania, keďže sa rozhoduje o jej zodpovednosti za ňou spáchaný správny delikt.

5. Všeobecné námietky účastníka konania

5.1. Ústne pojednávanie

30. Spoločnosť LITA v zmysle § 21 Správneho poriadku v rozklade žiada, aby Rada úradu nariadila ústne pojednávanie, nakoľko navrhované ústne pojednávanie podľa spoločnosti LITA prispeje k objasneniu veci. Je to dôležité z toho hľadiska, že ústne pojednávanie umožní prístupnejšou a efektívnejšou formou vysvetliť členom Rady úradu pozíciu LITA, ktorá zjavne doteraz nebola vôbec vzatá do úvahy.
31. Účastník konania rozsiahlo argumentuje vo vzťahu k nariadeniu ústneho pojednávania aj v rámci vyjadrenia k výzve Rady úradu pred vydaním rozhodnutia. Účastník konania uviedol, že kritérium, či sú v predmetnom konaní dôkazy, ktoré sú vysvetliteľné „výlučne“ ústnym vyjadrením je sotva rozumné. Predovšetkým, každé ústne vyjadrenie spočíva v jazykovom prejave, ktorý je vždy možné zachytiť písomne. Podobná logika by, *ad absurdum*, viedla k záveru, že žiadne dôkazy nie sú vysvetliteľné výlučne ústnym vyjadrením. Navyše, zmyslom ústneho pojednávania nie je primárne, resp. výlučne, vykonávať dôkazy, ktoré nie je dobre možné vykonať písomne.
32. LITA namieta, že neuviedla nové skutočnosti, ktoré by mali odôvodňovať nevyhnutnosť ústneho konania. Objasnenie veci podľa § 21 ods. 1 správneho poriadku neznamená, že účastník konania musí prísť s novými skutočnosťami na to, aby sa vôbec ústne pojednávanie uskutočnilo. Ak by bolo možné akceptovať túto logiku, tak potom by nemalo význam ústne pojednávanie na súde v tých prípadoch, kedy platí na správnom orgáne koncentračná zásada, keď už nie je možné na danej inštancii predkladať nové dôkazy a skutočnosti alebo jednoducho, kedy nové dôkazy a skutočnosti predložené na určitom stupni neboli. Uvedenú podmienku preto tiež podľa účastníka konania nie je možné akceptovať.

⁷ Pozri rozsudok z 1. júla 2008, *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, bod 22.

⁸ V tejto súvislosti pozri rozsudok SDEÚ vo veci C-177/16 *Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība proti Konkurences padome*, [2017].

33. Úrad aj Rada úradu pri svojich záveroch postupujú v rozpore s európskou judikatúrou, ako aj základnými racionálnymi postupmi, a to najmä ohľadom benchmarkingu. Teda tým sú aj zjavné rozpory v dôkazoch, resp. v ich interpretácii.
34. Skutočnosť, že sa formálne na prvom stupni ústne konanie uskutočnilo, nemá rovnako žiaden efekt na obmedzenie nároku účastníka konania na ústne pojednávanie pred Radou úradu. Práve naopak, ústne pojednávanie pred úradom nemôže zbaviť Radu úradu svojej povinnosti. Na prvom stupni sa v jednom orgáne, t.j. u rovnakých úradníkov, spája vyšetrovacía, obžalovacia a rozhodovacia funkcia. Je extrémne nepravdepodobné, aby účastník konania mohol presvedčiť počas ústneho pojednávania na prvom stupni úradníkov, ktorí danú vec už roky prešetrujú a dotiahli ju už do tohto štádia. LITA nepopiera, že nie je vylúčené, aby sa niektoré veci nemohli objasniť ústne aj na prvom stupni, ale z hľadiska práva na ústne pojednávanie pred Radou úradu to nemôže mať žiaden vplyv. To potvrdilo aj ústne konanie na prvom stupni v predmetnom prípade.
35. Ďalej účastník konania uviedol, že ústne pojednávanie je už v zmysle povahy veci podľa § 21 ods. 1 správneho poriadku potrebné nariadiť v prípade kvázitrestných sankcií.

Vyjadrenie Rady úradu

36. Právo na obhajobu je základné právo tvoriace neoddeliteľnú súčasť všeobecných právnych zásad. Táto všeobecná zásada práva Únie je zakotvená v článku 41 ods. 2 písm. a) a b) Charty základných práv Európskej únie a uplatňuje sa, ak má správny orgán v úmysle prijať voči osobe rozhodnutie, ktoré nepriaznivo zasahuje do jej postavenia.
37. V kontexte práva hospodárskej súťaže dodržiavanie práva na obhajobu znamená, že každý adresát rozhodnutia, ktorým sa konštatuje, že sa dopustil porušenia pravidiel hospodárskej súťaže, musí mať možnosť v priebehu správneho konania účinne vyjadriť svoje stanovisko k existencii a relevantnosti skutočností a okolností, ktoré sa mu vytýkajú, ako aj k dokumentom, o ktoré súťažný orgán opiera svoje tvrdenie o existencii takéhoto porušenia.
38. Ústne pojednávanie správny orgán nariaďuje len v prípadoch, ak to vzhľadom na povahu prejednávaneho prípadu považuje za potrebné za účelom zistenia a objasnenia skutkového stavu veci. Cieľom ústneho pojednávania je poskytnúť všetkým účastníkom konania možnosť, aby na ňom vyjadrili svoje návrhy, uplatnili podnety a pripomienky ku skutku, o ktorom sa koná, a na základe toho zistiť skutočný stav veci a vydať objektívne a zákonné rozhodnutie.
39. V tejto súvislosti Rada úradu poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn, 3Asan/3/2016 zo dňa 21.3.2018, cit : „...Podľa § 21 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Ak sa má pri ústnom pojednávaní uskutočniť ohliadka, uskutočňuje sa ústne pojednávanie spravidla na mieste ohliadky. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom

si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Krajský súd vyhodnotil nevykonanie ústneho pojednávania v konaní pred správnymi orgánmi ako protiústavný zásah do základného práva žalobcu, keďže mu tak bolo znemožnené využiť jeho oprávnenie byť prítomný pri prerokovaní veci (vrátane dokazovania), predložiť argumentáciu na podporu svojich stanovísk, vznášať námietky a návrhy, navrhovať a predkladať dôkazy na podporu svojich tvrdení, vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, klásť svedkom a znalcovi otázky. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 231/2010 zo dňa 25.08.2010, z ktorého vyplýva povinnosť nariadiť ústne pojednávania nielen v priestupkových veciach, ale aj v konaniach o iných správnych deliktoch. 20. K otázke vykonania ústneho pojednávania v konaní o iných správnych deliktoch kasačný súd uvádza, že v jednotlivých prípadoch je potrebné posúdiť, či bolo potrebné v správnom konaní nariadiť ústne pojednanie na prejednanie správneho deliktu, prípadne či jeho nenariadenie mohlo mať za následok nezákonnosť administratívneho rozhodnutia. Z právnych predpisov nevyplýva, že by orgán verejnej správy mal v každom jednotlivom konaní o správnom delikte povinnosť vykonať ústne pojednanie, preto nemožno bez ďalšieho uzavrieť, že to, že správny orgán v tomto prípade nevykonal ústne pojednanie znamenalo porušenie žalobcovho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. 21. Krajský súd poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 231/2010 zo dňa 25.08.2010, z ktorého vyplýva povinnosť nariadiť ústne pojednávania nielen v priestupkových veciach, ale aj v konaniach o iných správnych deliktoch. Najvyšší súd SR v tejto súvislosti poukazuje na novšie rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 134/2014 zo dňa 05.02.2014, kde možno nájsť v tejto otázke názorový posun. Ústavný súd skonštatoval, že správny orgán nespĺňal atribúty nestranného a nezávislého súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Verejné prerokovanie trestného obvinenia, resp. uskutočnenie ústneho pojednávania pred takýmto orgánom nemôže naplniť čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktorý zaručuje takéto prerokovanie pred nestranným a nezávislým súdom. Právo prerokovať vec verejne nezávislým a nestranným súdom s neobmedzenou právomocou na jej preskúmanie z právnej, ako aj skutkovej stránky, t.j. s plnou jurisdikciou je naplnené v konaní pred správnym súdom. Správny orgán nie je povinný s odkazom na § 21 ods. 1 Správneho poriadku nariaďovať ústne pojednanie v konaní o inom správnom delikte, je však povinný presne a úplne zistiť skutočný stav vecí. Obdobne rozhodol Najvyšší súd SR aj vo veciach vedených pod sp. zn. 7Sžo/1/2013 zo dňa 24.09.2014 a 8Sžo/66/2013 zo dňa 20.11.2014.22. Nariadenie ústneho pojednávania vo veciach správneho trestania závisí od okolností každého konkrétneho prípadu s tým, že pokiaľ orgán verejnej správy ústne pojednanie nenariadi (samozrejme, za podmienky, že povinnosť nariadiť ústne pojednanie nevyplýva z osobitného predpisu), musí byť z odôvodnenia vydaného rozhodnutia zrejmé, ktoré skutočnosti boli podkladom pre vydanie rozhodnutia a akými úvahami sa orgán verejnej správy riadil (§ 47 ods. 3 Správneho poriadku). Inak povedané, je potrebné, aby odôvodnenie spĺňalo atribúty udržateľnosti vydania rozhodnutia bez nariadenia ústneho pojednávania. Následne bude na správnom súde, aby posúdil, či v konkrétnom prípade nedodržanie zásady ústnosti, priamosti a bezprostrednosti malo za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Pri posudzovaní potreby dodržania zásady

ústnosti v rámci administratívneho konania je potrebné prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, povahu správneho deliktu v širšom zmysle, ako aj na druh a výšku hrozacej sankcie. Obdobným spôsobom pristupuje k otázke nariadenia ústneho pojednávania pred správnym súdom vo svojej judikatúre aj ESLP, ktorý dôsledne vyhodnocuje okolnosti konkrétneho prípadu, napríklad dôsledky vyplývajúce zo sankcií, výšku sankcie, skutočnosť, či mal sťažovateľ možnosť písomne reagovať na vyjadrenia, a v závislosti od výsledku tohto zhodnotenia posudzuje, či došlo k porušeniu čl. 6 Dohovoru v konaní pred súdom (správnym, odvolacím). (Baricová, J., Fečík, M., Števec, M. Filová, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava, C.H.Beck, 2018, s. 997)23. Kasačný súd v tejto súvislosti pripomína rozhodnutie NS SR vo veci sp. zn. 4SŽ/98-102/02 zo dňa 17.12.2002 podľa ktorého „rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka“. Keďže správne orgány dodržali zákonom stanovené podmienky, žalobcovi umožnili využiť jeho práva tým, že mu umožnili vyjadriť sa k podkladom vydania rozhodnutia, pričom žalobca toto právo aj využil. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca podal v správnom konaní svoje vyjadrenia, ako aj využil svoje právo nahliadnuť do spisu.... „

40. Najvyšší súd SR v ďalšom konaní vo veci 4Asan/27/2019 z 13.1.2021 tiež uviedol, cit: „...zhodne so závermi krajského súdu uvádza, že neuskutočnenie ústneho pojednávania pred správnym orgánom neprotirečí požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k ústnosti a verejnosti konania v prípadoch, **keď skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou** (napr. Varela Assalino proti Portugalsku rozhodnutie zo dňa 25.04.2002, č. sťažnosti 64336/01). Vzhľadom na to, že v našom právnom poriadku neexistuje kodifikovaná normotvorba správneho trestania, analogicky sa v týchto prípadoch aplikujú niektoré princípy a zásady trestného práva s cieľom poskytnúť subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívna zodpovednosť záruky spravodlivého procesu. Najvyšší súd však v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pri ukladaní sankcií za správne delikty nemožno postupovať výlučne podľa trestnoprávných normatívnych ustanovení, ale tieto je potrebné aplikovať primerane, berúc pritom zreteľ na platné správnoprávne normy vzťahujúce sa na konkrétnu vec. Ustanovenie § 21 ods. 1 správneho poriadku **ponecháva na zvážení správneho orgánu**, či k prejednaniu veci nariadi ústne pojednávanie, pričom pri vyhodnocovaní potreby ústneho pojednávania správny orgán prihliada na zákonné kritériá, ktorými **sú povaha veci a význam pojednávania pre objasnenie veci**. Najvyšší súd poukazuje na to, že správne konanie je spravidla ovládané zásadou písomnosti a neverejnosti. Ústne pojednávanie sa preto vo všeobecnosti v správnom konaní na rozdiel od súdneho konania nevyžaduje. **Cieľom ústneho pojednávania v správnom konaní je predovšetkým zistiť skutočný stav veci, odstrániť rozpory medzi tvrdeniami viacerých účastníkov správneho konania, prípadne vykonať ohliadku resp. výsluch svedkov...**“
41. Naopak podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR č. 4Sžo 145/2015 sa obligatórne ústne pojednávanie nariadi vtedy, ak to ustanovuje osobitný predpis. Inak správny orgán nariadi ústne pojednávanie iba v prípade, ak si to vyžaduje i povaha veci. Nariadenie ústneho pojednávania bez toho, aby si to vyžadovala povaha veci, najmä v konaniach, kde je spoľahlivo zistený a preukázaný skutkový stav veci, môže byť porušením jednej zo základných zásad správneho konania, a

to rýchlosti a hospodárnosti konania, nakoľko správny orgán je povinný v konaní postupovať bez zbytočného zaťažovania účastníkov.

42. V uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky číslo II. ÚS 134/2014-19 sa uvádza, že neuskutočnenie ústneho pojednávania v konaní pred správnym orgánom nespôsobuje ujmu požiadavkám podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spočívajúcim v zachovaní princípu ústnosti, verejnosti a prítomnosti na prerokovaní veci. Správny orgán totiž nespĺňa atribúty nestranného a nezávislého súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Verejné prerokovanie trestného obvinenia, resp. uskutočnenie ústneho pojednávania pred takýmto orgánom, preto nemôže naplniť čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktorý zaručuje takéto prerokovanie pred nestranným a nezávislým súdom.
43. V rámci svojho vyjadrenia k výzve pred vydaním prvostupňového rozhodnutia účastník konania LITA úrad, okrem iného, požiadal o nariadenie ústneho pojednávania čomu úrad vyhovel a ústne pojednávanie sa na úrade uskutočnilo dňa 15.11.2021. Nie je preto potrebné v tomto správnom konaní aj s ohľadom na zásadu hospodárnosti opätovne nariaďovať ústne pojednávanie, keďže toto by už neprispelo k ďalšiemu objasneniu veci. Skutkový stav bol úradom dostatočne zistený a nie je potrebné ani odstraňovať rozpory vyplývajúce zo zhromaždených dôkazov, prípadne zisťovať také skutočnosti, ktoré by mohli byť objasnené práve na ústnom pojednávaní. Účastník konania počas správneho konania doposiaľ dostatočne využil priestor na svoju obhajobu predložením písomných podaní, v ktorých sa podrobne vyjadril k záverom úradu. Posudzované protiprávne konanie účastníka konania bolo preukázané viacerými dôkazmi, ktoré zo svojej podstaty nie sú takého charakteru, aby mali byť vysvetliteľné výlučne ústnym vyjadrením.
44. Nariadenie ústneho pojednávania v zmysle § 21 ods.1 zákona o správnom konaní je teda limitované povahou vecí, ktorá je predmetom tohto správneho konania a očakávaním výsledkov ústneho pojednávania, t.j. získaním poznatkov, ktoré prispievajú k zlepšeniu objasnenia veci. Ústne konanie pred Radou úradu by nemalo svoje opodstatnenie, pretože listinnými dôkazmi zadováženými správnym orgánom prvého stupňa a vykonaným ústnym pojednávaním bolo nepochybne preukázané spáchanie správneho deliktu.
45. Hoci účastník konania rozsiahlo argumentuje v prospech jeho práva na nariadenie ústneho pojednávania je zrejmé, že okrem teoretických zdôvodnení neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by viedli Radu úradu k prehodnoteniu jej záveru o tom, že nariadenie ústneho pojednávania v tomto štádiu konania nie je potrebné a nemohlo by byť prínosom pre doplnenie zisťovania či dokonca zmenu záverov. Ťažisko argumentácie účastníka konania sa pritom týka toho, že v konaní pred úradom nie je zabezpečené oddelenie vyšetrovacej a rozhodovacej funkcie, čo môže vyvolávať pochybnosti o celkovej nestrannosti, ak nie sú prijaté ďalšie opatrenia, ktoré zabránia vzniku „predsudku“. Poukazuje tiež na to, že už len samotná bezprostrednosť a priamosť ústneho pojednávania zvyšuje možnosť pre účastníka konania, že ho bude správny orgán alebo sudca reálne počúvať. Tým pádom sa zvyšuje šanca, že bude mať účastník konania možnosť dobrými argumentmi rozhodujúcu osobu aj naozaj ovplyvniť.

46. Podľa účastníka konania nie je na správnej úvahe Rady úradu, ani úradu, či ústne pojednávanie nariadi, keďže je to objektívna otázka v zmysle § 21 ods. 1 správneho poriadku, ale aj judikatúry ESĽP, či to povaha veci vyžaduje. Účastník konania však opomína, že práve to je na posúdení Rady úradu, aby vyhodnotila, či povaha veci vyžaduje nariadenie ústneho pojednávania, čo aj urobila. Takým dôvodom pre nariadenie ďalšieho ústneho pojednávania rozhodne nemôže byť to, že účastníkovi konania sa nepodarilo „presvedčiť úradníkov“ na prvom stupni.
47. Rada úradu odmieta tvrdenie účastníka konania, že nenariadením ďalšieho ústneho pojednávania aj na 2. stupni došlo k porušeniu slovenských, ale aj európskych pravidiel. Obzvlášť, keď účastník konania nedokázal obhájiť svoj názor v tom, ktoré konkrétne skutočnosti nebolo možné dostatočne a správne posúdiť v tomto správnom konaní bez toho, že by tieto Rade úradu „neprerozprával“ na ústnom konaní a teda tá by ich nedokázala pochopiť už z písomného podania ako je tomu v iných prípadoch. Nepreukázal v čom je tento prípad tak špecifický, aby si vyžadoval dve ústne pojednávania na oboch stupňoch konania a opätovný výklad už podaných písomných podaní, a to každému členovi Rady úradu. Rada úradu sa nedomnieva, že vec posudzovaná v tomto konaní je založená „na dobrých argumentoch“, ktorými by mala byť ovplyvňovaná, ale na relevantných dôkazoch, ktoré podporujú tvrdenia účastníka konania, ktoré je ťažko si predstaviť, že pokiaľ sú podané písomne sú menej zrozumiteľné ako keď sú podávané ústne. Z celého vyjadrovania účastníka konania je citeľné isté podceňovanie schopnosti úradu a členov Rady úradu pochopiť súvislosti a podmienky v preskúmvanej oblasti. Rada úradu je však dostatočne oboznámená so skutkovým stavom a právnymi predpismi, na základe čoho prijala svoje závery v tomto konaní, pričom názory účastníka konania o svojej nekompetentnosti striktne odmieta. Rovnako tak pokiaľ ide o spôsob rozhodovania pred úradom, t.j. bez oddelenia vyšetrovacích a rozhodovacích kompetencií ako je tomu v iných krajinách, je stanovený zákonom a plne v súlade s Ústavou SR. Systémy sa môžu v jednotlivých krajinách líšiť, čo však neodôvodňuje bez ďalšieho spochybňovanie zákonnosti vydaných rozhodnutí iba na základe porovnávaní odlišností v systéme rozhodovania. Prehodnotenie systému rozhodovania, čo by si vyžiadalo legislatívne zmeny, neprináleží však samotnému účastníkovi konania a už vôbec nie v tomto konaní.
48. Účastník konania opakovane bezprecedentne napáda kompetentnosť a schopnosť Rady úradu posúdiť vec aj ďalším svojím výrokom ako „...*procesné podania majú stovky strán a spisy sú tak obsiahle, že takmer určite je možné povedať, že ich členovia Rady všetky ani nemôžu prečítať. Tvrdenie, že všetko je možné dať do písomnej formy, teda v kvalitatívnom hodnotení nemôže obstáť.* „ Nie je odôvodnené, aby sa účastník konania *a priori* vyjadroval k poznatkom jednotlivých členov Rady úradu o obsahu spisu, či títo sú oboznámení s kompletným spisovým materiálom. Je však potrebné uviesť s ohľadom na kontext, v ktorom to účastník konania uvádza, že ústne konanie pred správnym orgánom nie je takého charakteru, aby bolo možné práve tie stovky strán, na ktoré poukazuje, prerozprávať ústne. Avšak tak ako je možné vyselektovať pre účastníka konania podstatné veci ústne, je možné uvedené rovnako urobiť aj písomne, t.j. všetko to čo by mal účastník konania v úmysle uviesť ústne, môže predložiť písomne, resp. to primerane zdôrazniť. Účelom ústneho konania nemá byť to, že účastník konania bude opakovať skutočnosti, ktoré už uviedol písomne iba preto, že sa domnieva, že členovia Rady úradu ich dostatočne nepochopili, a to iba

z dôvodu, že sa s jeho názormi nestotožnili. Je tiež potrebné uviesť, že obhajoba účastníka konania podľa Rady úradu zjavne prekračuje bežný rámec obhajoby, keď on sám napr. v bode 169 vyjadrenia k výzve pred vydaním druhostupňového rozhodnutia uvádza presný postup ako by malo prebiehať podľa jeho názoru ústne konanie pred Radou úradu.⁹ Absurdným sa javí napríklad to, že jeho práva by mali byť naplnené tým, že počas ústneho pojednávania pred Radou úradu by mal mať účastník konania možnosť klásť otázky zamestnancom odboru pre druhostupňové konanie úradu a dokonca aj zamestnancom prvostupňového orgánu. Vzhľadom na neopodstatnenosť takýchto námietok nepovažuje Rada úradu za potrebné sa nimi ďalej zaoberať. Zdôrazňuje však, že členovia Rady úradu majú počas druhostupňového konania prístup k celému administratívne mu spisu, s ktorým sa oboznamujú tak, aby mohli prijať nezávislé rozhodnutie. Rokovanie Rady úradu je neverejné, preto účastník konania nemá ani informácie dostatočné na to, aby hodnotil postup Rady úradu v tomto smere a predkladal svoje návrhy.

49. Je tiež potrebné zdôrazniť, že účastník konania v rozklade opakuje skutočnosti, ktoré už uviedol počas prvostupňového konania, vrátane uskutočneného ústneho pojednávania.

50. K základným právam účastníka konania obsiahnutým v práve na spravodlivý proces patrí tiež právo na uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je rozhodnutie založené. Požiadavka odôvodnenia rozhodnutia musí byť pritom posudzovaná v závislosti od okolností konkrétneho prípadu, najmä v závislosti od obsahu aktu, povahy uvádzaných dôvodov a záujmu, ktorý na jeho objasnení môžu mať osoby, ktorým je akt určený, alebo iné osoby, ktorých sa akt priamo a osobne týka. Nevyžaduje sa, aby v odôvodnení boli presne uvedené všetky relevantné právne a skutkové okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa zákonné predpoklady, sa má posudzovať nielen s ohľadom na znenie právneho predpisu, ale tiež s ohľadom na jeho kontext, ako aj s ohľadom na všetky právne predpisy upravujúce dotknuté odvetvie.¹⁰

⁹ „Na to, aby ústne pojednávanie dávalo aspoň základné garancie naplnenia práv účastníka konania, je potrebné, aby:

sa ústne pojednávanie uskutočnilo pred Radou za prítomnosti všetkých členov Rady, ktorí rozhodujú;

- *sa ústne pojednávanie uskutočnilo ešte predtým, než členovia Rady dostanú od zamestnancov Rady akúkoľvek zhrňujúcu informáciu, t.j. ich názor na otázky a témy, ktoré sú predmetom konania, v každom prípade pred vydaním výzvy pred vydaním rozhodnutia;*
- *členovia Rady, resp. zamestnanci pracujúci na druhostupňovom odbore, mali aktívny prístup a kládli otázky účastníkom konania a boli pripravení, t.j. mali prečítané prvostupňové rozhodnutie a rozklad účastníka konania;*
- *rovnako mal možnosť klásť otázky účastník konania zamestnancom druhostupňového odboru, ideálne ale aj zamestnancom prvostupňového odboru...*

„Kritérium objektívnej otvorenosti voči alternatívnym úvahám účastníka konania by bolo naplnené, ak by účastník konania mal možnosť predniesť svoje argumenty a úvahy v takom procesnom štádiu, kedy ešte Rada ako druhostupňový odbor nebude mať vyhranený názor, akým smerom sa bude uberať, t.j. či rozhodnutie Úradu potvrdí, zmení alebo zruší. Je to teda vhodné ešte predtým, než členovia Rady dostanú akúkoľvek relevantnú správu s názorom druhostupňového odboru. „

¹⁰ Pozri v tomto ohľade aj rozsudok vo veci C-280/08 P, *Deutsche Telekom AG*, bod 7.

51. Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 341/07 z 1.7.2008 uviedol cit.: „Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu....Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona.“
52. V tejto súvislosti možno poukázať tiež na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. Podľa uznesenia sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3.7.2003, cit.: „Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.“
53. Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16.3.2005, cit.: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“.
54. Rada úradu poukazuje tiež na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2015, sp.zn. II.ÚS 675/2014-40, z ktorého vyplýva, že „súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (porov. v tomto zmysle IV.ÚS 252/04, IV.ÚS 329/04, IV.ÚS, III.ÚS 32/07), najmä s ustanovením § 157 ods. 2 OSP (aktuálne § 139 ods. 2 SSP; pozn. súdu), v ktorom sú upravené náležitosti odôvodnenia. Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, podľa ktorého z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993). Rovnako rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsko z 21. januára 1999).“ Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva a ani Ústavného súdu Slovenskej

republiky pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Uvedené rovnako možno aplikovať aj v správnom konaní.

55. V súvislosti s riadnym odôvodnením je potrebné teda uviesť, že vychádzajúc z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z judikatúry Ústavného súdu SR nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu. Ak však súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú žalobcom, je potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti (svojvoľnosti). Tieto závery je možné podľa Rady úradu primerane aplikovať aj v správnom konaní.

56. Účastník konania sa tiež výrazne mylí, ak uvádza, že cit. : „*vyhodnotiť, či bolo spoločnosti LITA dostatočne umožnené využiť právo na obhajobu, nie je na Rade.*“ Práve Rada úradu ako druhostupňový orgán je plne kompetentná preskúmať správnosť procesného postupu prvostupňového orgánu na podnet účastníka konania a posúdiť aj to, či procesné práva účastníka konania neboli porušené.

57. Spoločnosť LITA vo vyjadrení k výzve Rady úradu pred vydaním rozhodnutia tiež namietla, že nikde neidentifikovala, že by sa Rada úradu vôbec zaoberala námietkou spoločnosti LITA, že úrad porušil základné pravidlá aplikované v správnom konaní – *in dubio pro reo*, princíp rovnosti zbraní a materiálnej pravdy. Práve naopak, postup Rady úradu podľa jeho názoru potvrdil tieto porušenia. Rada úradu porušenie týchto princípov a zásad v tomto konaní neidentifikovala a vo výzve pred vydaním rozhodnutia jasne uviedla, že zistený skutkový stav považuje za zistený správne. Nevidí preto dôvod sa rozborom týchto zásad v tomto konaní zaoberať detailnejšie.

58. Rada úradu v tejto súvislosti dopĺňa, že v prípade dostatočne a presvedčivo zdôvodneného prvostupňového rozhodnutia nie je odôvodnené opätovne sa podrobne zaoberať každou námietkou vznesenou v druhostupňovom konaní, najmä, keď tieto sú totožné alebo obsahovo obdobné ako boli námietky vznesené v prvostupňovom konaní. V opačnom prípade by dochádzalo k neodôvodnenému kopírovaniu vecne a právne správnych dôvodov a záverov už uvedených prvostupňovým orgánom. Prvostupňové a druhostupňové konanie tvoria jeden celok, a preto takýto postup je aj v súlade so zachovaním prehľadnosti a jasnosti prijatých záverov v správnom konaní.

59. V súlade s uvedeným, preto v texte tohto odôvodnenia Rada úradu tam, kde sa stotožnila s prvostupňovým orgánom iba zdôrazňuje určité závery už uvedené aj prvostupňovým orgánom, ktoré považuje za kľúčové pre posúdenie veci a nepovažuje za potrebné opakovať argumentáciu vyplývajúcu z textu prvostupňového rozhodnutia, keď tento považuje za dostatočný a správny.

5.2. Sprístupnenie informácií

60. Spoločnosť LITA požaduje prístup k informáciám, ktoré LITA požadovala už vo svojej žiadosti zo dňa 11.5.2021, a ktoré sa týkajú pomeru, aký tvoria licenčné odmeny na celkových nákladoch členov AHRS¹¹. Tieto údaje môžu preukázať marginálnosť pomeru licenčných odmien na celkových nákladoch členov AHRS a teda aj preukázať, že v dôsledku konania LITA nevznikla iným podnikateľom žiadna ujma. V zmysle § 54 ods. 8 zákona č. 187/2021 Z.z. teda LITA preukázala, že umožniť jej alebo jej právnomu zástupcovi nahliadnuť do tejto časti administratívneho spisu je nevyhnutné na riadny výkon jej práva na obhajobu v konaní. V opačnom prípade bude porušené základné právo účastníka konania na obhajobu. Doteraz jej prístup k týmto informáciám nebol umožnený.

61. Je zarážajúce podľa účastníka konania, ako mohla Rada úradu bez ďalšieho prísť k záveru, že uvedená informácia nie je rozhodujúca pre posúdenie veci. Je povinnosťou úradu aj Rady úradu preukazovať pre účely aplikácie čl. 102 ZFEÚ ujmu spôsobenú údajným protisúťažným konaním dominantného podnikateľa. Informácia, ktorú Rada úradu odmieta sprístupniť, môže presne slúžiť k tomu, že preukáže, že žiadna ujma nevznikla, keďže pomer odmeny autorom na nákladoch hotelov je marginálny. V tom prípade k protisúťažnému konaniu nemohlo prísť a rozhodnutie je protizákonné.

Vyjadrenie Rady úradu

62. LITA aj bez prístupu k uvedeným informáciám opakovane v konaní tvrdí, že podiel licenčných nákladov na celkových nákladoch AHSR je nízky. LITA nepreukázala dostatočný dôvod v zmysle požiadavky zákona, aby bola takáto utajovaná informácia sprístupnená ako nevyhnutná na jej obhajobu, keďže uvedená skutočnosť nepredstavuje informáciu rozhodujúcu pre posúdenie veci a prijatie záveru.

63. Pokiaľ ide o neposkytnutie dokumentu, ktorý je údajne v prospech dotknutého podnikateľa, tento musí preukázať, že nesprístupnenie tohto dokumentu mohlo na jeho úkor ovplyvniť priebeh konania a obsah rozhodnutia úradu.¹² Podnikateľ musí teda preukázať, že dokument by vo svoj prospech mohol použiť na svoju obhajobu v tom zmysle, že keby mal možnosť využiť ho počas správneho konania, mohol by sa dovolávať okolností, ktoré sa nezhodovali v príslušnom štádiu so závermi úradu, a mohol teda určitým spôsobom ovplyvniť posúdenie, ku ktorému dospel úrad vo svojom rozhodnutí.

64. Rada úradu poukazuje na to, že to čo označuje účastník konania za marginálne, viedlo medzi stranami, ako uvádza aj sám účastník konania, k dlhoročným súdnym sporom. Čo je však podstatné, v konaní sa preukázalo, že ceny účtované v SR sú mnohonásobne vyššie ako v susednej Českej republike, čo nemôže byť pre dotknuté subjekty marginálne. Sadzba pre OKS sa následne prenáša do výslednej ceny aj za ubytovacie zariadenia, čo nepriaznivo ovplyvňuje klientov týchto

¹¹ Združenie hotelov a reštaurácií SR, ktoré podalo podnet na úrad bolo v priebehu prešetrovania premenované na Asociáciu hotelov a reštaurácií Slovenska (v texte ako „AHRS“).

¹² Pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2010, *Knauf Gips/Komisija*, C-407/08 P, EU:C:2010:389, bod 23 a citovanú judikatúru).

zariadení. Rozdiel je zrejmý už na určitom poklese cien v roku 2019. Nemožno však konštatovať, že je možné v tomto prípade záver prijať na samotnom podiele licenčných nákladov na celkových nákladoch ubytovacích zariadení. Rada úradu má preto za preukázané, že zo súvisiaceho administratívneho spisu vyplýva, že nemožno hovoriť o marginálnych položkách, pričom právo účastníka konania vytvoriť si úsudok na základe konkrétnych údajov súčasne nemôže prevažovať nad rizikami plynúcimi zo sprístupnenia citlivých údajov.

5.3. Súkromno-právny charakter konania

65. LITA nerozumie formalistickému rozdeľovaniu kompetencií medzi súdy (Ministerstvo kultúry) a Radu úradu. Spoločnosť LITA namieta, že výška odmeny je regulovaná podľa § 169 ods. 2 Autorského zákona. Splnenie kritérií podľa § 169 ods. 2 Autorského zákona je teda primárne zohľadňované súdom pri posudzovaní primeranosti výšky odmien určených v sadzobníku tej ktorej OKS. Otázkou neprimeranosti výšky odmien sa pritom môže zaoberať výlučne súd. Súčasne kritériá podľa § 169 ods. 2 Autorského zákona sú do veľkej miery identické s tými, ktoré má posudzovať súťažný úrad pri praktike neprimeraných cien. Posudzuje sa napr. ekonomická hodnota služby, povaha a rozsah používania diel a ekonomická hodnota vytvorená týmto používaním.
66. Keďže jazykové vyjadrenie kritérií pri výške odmeny je rovnaké pre súd aj pre súťažnú autoritu, LITA nerozumie, ako by malo byť možné, že súd príde ohľadom presne tých istých kritérií k inému výsledku ako súťažná autorita. Ekonomická hodnota služby je predsa rovnaká, či ju posudzuje súd alebo súťažná autorita. Je dokonca možné povedať, že práve pri posudzovaní kritérií v § 169 ods. 2 písm. b) Autorského zákona plní súd funkciu určitého regulátora.
67. Podľa účastníka konania nie je tiež zrejmé, v čom by malo spočívať posudzovanie súťažným orgánom na základe tých istých kritérií, keď v danej veci už v desiatkach sporov rozhodovali podľa Autorského zákona súdy. Skutočnosť, že sa úrad nestotožňuje so spôsobom výkonu právomoci súdov, nie je však dôvodom na to, aby si mohol úrad prisvojiť ich právomoc.
68. V prípade súkromno-právneho vymáhania náhrady škody za porušenie súťažného práva formou *stand-alone* žalôb by mohla teoreticky nastať aj situácia, že ten istý súd/sudca bude aplikovať § 169 ods. 2 písm. b) Autorského zákona ako aj čl. 102 ZFEÚ/§ 8 zákona pri posudzovaní, či bolo porušené súťažné právo. Je zjavné, že daný sudca by v tomto konkrétnom prípade sotva mohol tie isté koncepty (napr. posúdenie ekonomickej hodnoty) aplikovať odlišne. Sama Rada úradu v bode 152 výzvy pred vydaním druhostupňového rozhodnutia hovorí o „primeranosti“ odmien; nedáva teda zmysel, aby jeden a ten istý koncept podľa dvoch zákonov na tej istej hierarchickej úrovni mal úplne iný obsah.
69. Regulačný mechanizmus stanovenia primeranej ceny v Autorskom zákone je daný, Ministerstvo kultúry SR vykonáva dohľad nad cenotvorbou OKS a súdy v predmetných kauzách riadne rozhodujú. Autorský zákon vylučuje kompetenciu pre úrad v tejto veci, preto LITA nevidí jediný dôvod, a prax úradu v tomto konaní to potvrdzuje, prečo by mal byť úrad vhodnejší na posudzovanie, či je nejaká cena primeraná alebo nie, ako súd.

70. Účastník konania poukazuje na nedávne rozhodnutia českého súdu v prípade *INTERGRAM* a *OSA*, ktoré zrušili rozhodnutia českého ÚOHS. Krajský súd v Brne konštatoval, že otázka cenotvorby autorských odmien bez akejkoľvek pochybnosti spadá pod reguláciu stanovenú českým autorským zákonom, a preto by nad ňou malo vykonávať dohľad iba Ministerstvo kultúry ČR a právomoc ÚOHS je preto vylúčená.

71. Slovenský Autorský zákon v § 155 ods. 1 dáva cenotvorbu do kompetencie Ministerstva kultúry SR (na rozdiel od českého autorského zákona, ktorý aspoň spomína reziduálnu kompetenciu súťažnej autority): „*Ministerstvo vykonáva dohľad preverovaním plnenia povinností organizácie kolektívnej správy podľa § 152 ods. 2 a 3, § 163, § 164 ods. 1 a 2, § 165 ods. 1 a 3, § 169 ods. 1 a 2 vo vzťahu k sadzovníku odmien, § 170 ods. 1, § 171, § 172 ods. 1, § 173 ods. 1, § 174 až 185 z vlastného podnetu, ak § 157 ods. 2 neustanovuje inak.*“ Finálnym korektívom, ktorý môže zasiahnuť do cenotvorby, je podľa § 165 ods. 8 Autorského zákona súd, ktorý môže kritériá v § 169 ods. 2 tiež interpretovať. V týchto ustanoveniach Autorského zákona sa so zásahom úradu do cenotvorby vôbec neráta. To, čo je podľa Rady úradu absurdné, je podľa českých súdov a európskych autorít logické.

Vyjadrenie Rady úradu

72. Úrad si vedením konania a vydaním rozhodnutia neprisvojuje právomoc súdu, keďže to nie je ani právne možné. Úrad neaplikuje v tomto konaní ani priamo zákon č. 185/2015 Z.z. Autorský zákon (v texte ako „Autorský zákon“ alebo „AZ“), ale zákon o ochrane hospodárskej súťaže a čl. 102 Zmluvy, teda ustanovenia právnych predpisov patriacich do oblasti verejného práva. Úrad môže vzhľadom na to, preto konať paralelne popri súdoch rozhodujúcich o súkromno-právnych nárokoch.

73. Účastník konania zrejme dostatočne nepochopil potrebu odčlenenia posudzovania zmluvných vzťahov v zmysle súkromného práva a aplikáciu práva hospodárskej súťaže ako práva verejného v tomto konaní. Postup úradu nepredstavuje ani neodôvodnený zásah do jeho zmluvnej voľnosti. Je potrebné na tento účel preto zdôrazniť, že úrad by nemohol abstrahovať od protisúťažného správania podnikateľa, ktoré by malo negatívne dopady na trh z dôvodu, že k tomuto správaniu sa z pohľadu súkromného práva, resp. v tomto prípade na základe aplikácie Autorského zákona už vyjadril súd. Hoci súd by v takom prípade mohol konštatovať napríklad uznanie určitých nárokov zmluvnej strany, jeho závery by smerovali výlučne na riešenie situácie medzi dotknutými stranami, zatiaľ čo úrad je povinný zabezpečiť odstránenie obmedzovania hospodárskej súťaže na trhu, ku ktorému dochádza a teda nemôže byť obmedzovaný pri aplikácii súťažného práva právom súkromným. Úrad posudzuje dopady správania na dotknutý trh, na jeho štruktúru, v kontexte čoho sú posúdené aj záujmy jednotlivých aktérov na trhu a tiež výhody pre spotrebiteľov. Oblasť súkromného záväzkového práva je preto aplikovaná paralelne s právom ochrany hospodárskej súťaže odlišnými orgánmi s odlišnými kompetenciami a úlohami.

74. V tomto prípade sa súdy v prípadoch týkajúcich sa LITA konkrétne zaoberali najmä otázkou, či v jednotlivých prípadoch došlo k nezákonnému využívaniu

autorských diel, a tým k bezdôvodnému obohacovaniu zo strany dotknutých subjektov, ako aj otázkou prípadnej výšky náhrady škody pre organizáciu LITA. Zohľadňovali pritom obvyklú/zvyčajnú výšku licenčných odmien uplatňovaných voči iným podnikateľom, ktorí v tom čase licenčné zmluvy podpísané mali a poplatky uhrádzali. Neposudzovali však primeranosť výšky licenčných odmien organizácie LITA podľa sadzovníka odmien, t.j. skutočnosti posudzované úradom z pohľadu súťažného práva.

75. Účastník konania poukázal na rozsudok Krajského súdu v Brne, ktorý považuje za aplikovateľný aj v tomto konaní, a to v súvislosti s tým, že úrad nemá kompetenciu na posúdenie veci v tomto konaní. Krajský súd v Brne rozsudkom č.j. 29 Af 8/2021-330 zo dňa 27. júna 2023 rozhodol vo veci žalobcu OSA – *Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z.s.*, ktorý podal žalobu voči rozhodnutiu predsedu Úradu pro ochranu hospodářské soutěže zo dňa 23.11.2020, sp. zn. ÚOHS-R0002/2020/HS, č. j. ÚOHS-37341/2020/310/AŠi.
76. Rade úradu je však z dostupných informácií známe, že český súťažný orgán, ktorý vníma toto rozhodnutie ako problematické pre jeho budúcu prax podal voči danému rozhodnutiu českého súdu kasačnú sťažnosť, a preto ho nemožno vnímať ako konečné. Je tiež potrebné podotknúť, že vzhľadom na záver súdu, t.j. že český súťažný orgán nemal kompetenciu konať, sa súd ďalej ani nezaoberal súťažno-právnymi otázkami sporu, t.j. či úrad správne aplikoval praktiku neprimeraných podmienok a teda narušenie hospodárskej súťaže zostalo nedoriešené. Hoci Rada úradu rozhodnutím Krajského súdu v Brne nie je nijako viazaná, napriek tomu považuje za vhodné sa k tejto námietke účastníka konania vyjadriť.
77. V danom prípade sa český súťažný orgán zaoberal konaním OSA - Ochranný svaz autorský, ktorý porušil súťažné pravidlá tým, že v rokoch 2008 až 2014 vynucoval neprimerané podmienky od prevádzkovateľov ubytovacích zariadení, ktoré spočívali v požiadavke platby autorských odmien za použitie autorských diel prostredníctvom zvukových a zvukovo obrazových zariadení umiestnených v izbách ubytovacích zariadení. OSA podľa českého úradu nijako nezohľadňoval obsadenosť izieb v ubytovacích zariadeniach. Prevádzkovatelia ubytovacích zariadení tak platili odmeny aj v prípade, že v izbe nebol reálne ubytovaný žiaden hosť, t.j. nemohlo dôjsť preukázateľne ani k využitiu diela. Súčasne tak nebolo poskytované zo strany OSA za platbu žiadne protiplnenie, čo možno považovať za neprimeranú obchodnú podmienku a teda nie je splnená podmienka proporcionality vzájomného zmluvného plnenia a protiplnenia. Rovnako bola českým súťažným orgánom potrestaná aj ďalšia organizácia kolektívnej správy a to Autorský svaz INTEGRAM.
78. V predmetnom rozsudku okrem iného Krajský súd v Brne konštatoval, že, cit : *“Soud tak souhlasí s žalobcem, že dozorová pravomoc žalovaného, jak je omezena v § 102 odst. 3 autorského zákona, ve znění zákona č. 102/2017 Sb., se na činnost kolektivních správců, a tedy i žalobce, vztahuje výlučně „v rozsahu, v jakém se na jednání nevztahuje autorský zákon“.* Rozhodné je tedy pouze to, zda posuzované jednání je, či naopak není, regulováno autorským zákonem. S odkazem na body 33 a 34 tohoto rozsudku tak soud připomíná, že v posuzované věci principiálně nebylo mezi žalobcem a žalovaným sporu o tom, že na předmětné jednání žalobce se autorský zákon vztahuje a vztahoval. Žalobce pak užitím

argumentu a contrario z dikce § 102 odst. 3 autorského zákona, ve znění zákona č. 102/2017 Sb., dovozuje, že v rozsahu, v jakém se na jednání vztahuje autorský zákon, vykonává nad činností kolektivních správců dohled ministerstvo, přičemž je ve vztahu k tomuto jednání výslovně vyloučena dozorová pravomoc žalovaného. S tímto závěrem soud souhlasí a dodává následující:..... Autorský zákon účinný ke dni vydání oznámení o zahájení správního řízení, jakož i ke dnům vydání prvostupňového rozhodnutí a rozhodnutí předsedy Úřadu, tak ve znění zákona č.102/2017 Sb. výslovně stanovil, že žalovaný nemá dozorovou pravomoc nad jednáním, na které se vztahuje autorský zákon. Jak již soud uvedl výše, posuzované otázky kolektivní správy byly a jsou upraveny právě autorským zákonem.“

79. Po oboznámení sa s rozsudkom Krajského súdu v Brne Rada úradu konštatuje, že tento sa opiera predovšetkým o výklad autorského zákona č. 121/2000 Sb. o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů účinného v České republice v rozhodnom posudzovanom období (ďalej ako „český autorský zákon“). V prvom rade je potrebné uviesť, že slovenský Autorský zákon č. 185/2015 Z.z. účinný od 1.1. 2016 neobsahuje žiadne obdobné ustanovenie tomu, ktoré je obsiahnuté v § 102 ods. 3 českého autorského zákona, a na výklade ktorého výslovne český súd založil svoju argumentáciu o vylúčení českého súťažného úradu z posudzovania. Slovenský Autorský zákon neustanovuje ani žiadne iné ustanovenie, z ktorého by výslovne alebo na základe výkladu bolo možné konštatovať, že úrad nemá kompetenciu v zmysle zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Účastník konania sám tiež neuvádza, ktoré ustanovenie slovenského Autorského zákona by malo zodpovedať predmetnému českému ustanoveniu. Ako je však možné vyvodzovať z vyjadrenia účastníka konania, ten zrejme práve absenciu takého ustanovenia v slovenskom Autorskom zákone považuje za podporujúcu jeho tvrdenie o vylúčení kompetencie úradu. Takýto výklad pre vylúčenie kompetencie úradu považuje Rada úradu za neakceptovateľný, keďže jeho dôsledkom by muselo byť, že aj akýkoľvek iný právny predpis, ktorý upravuje oblasť, v rámci ktorej úrad vykonáva prešetrovania a vedie konania (napr. telekomunikácie, poštové služby, pôdohospodárstvo a akákoľvek iná oblasť hospodárstva) by musel vždy obsahovať nejakú zmienku o kompetencii úradu, aby mohol úrad konať a prijať rozhodnutie. Uvedené nemá právnu logiku, keďže kompetencia úradu je daná práve zákonom o ochrane hospodárskej súťaže, ktorý presne špecifikuje pôsobnosť zákona ako aj kompetencie a právomoci úradu a Rady úradu. Preto skutočnosť, že právny predpis, ktorý upravuje určitú oblasť, v rámci ktorej úrad prešetruje a koná neobsahuje zmienku o úrade, nemôže vylúčiť iba na základe uvedeného kompetenciu úradu.

80. Krajský súd v Brne uvádza, že v prípade českej právnej úpravy je rozhodujúce výlučne to, či posudzované konanie je alebo nie je regulované českým autorským zákonom. Rada úradu uvádza, že súťažná autorita, teda ani úrad, nie je kompetentný aplikovať priamo Autorský zákon, k čomu v tomto konaní ani nedochádza, keďže ani úrad ani Rada úradu nekonštatujú porušenie Autorského zákona, na základe ktorého by bola ukladaná pokuta. Naopak však tiež platí, že súťažné právo a teda aplikácia zákona o ochrane hospodárskej súťaže, konkrétne v tomto prípade posúdenie zneužívania dominantného postavenia, nemôže byť upravené Autorským zákonom alebo iným s hospodárskou súťažou nesúvisiacim

predpisom a aplikované subjektami, ktoré nie sú oprávnené aplikovať súťažné predpisy, ktorými sú Zmluva o fungovaní Európskej únie, zákon o ochrane hospodárskej súťaže v platnom znení a na ne nadväzujúce právne predpisy a judikatúra.

81. Rada úradu v tejto súvislosti tiež poznamenáva, že český subjekt OSA už bol posudzovaný v konaní aj pred Európskou komisiou a následne Všeobecný súd vydal rozsudok vo veci OSA voči Komisii, T-418/08 zo dňa 12. apríla 2013. I keď súd v danom prípade vytkol Komisii, že dostatočne nepreukázala svoje tvrdenia o možnej kartelovej dohode v súvislosti so stretnutiami a určitou spolupracou príslušných organizácií v rámci CISAC (Medzinárodná konfederácia spoločností autorov a skladateľov), nikde sa v danom rozsudku neuvádza, že OSA by nemal podliehať súťažným pravidlám. Národné právo sa tak nesprávnym výkladom môže dostať do konfliktu s európskym právom, ktoré je aj český súťažný orgán povinný v určitých prípadoch paralelne aplikovať. Je preto potrebné počkať na rozhodnutie preskúmacieho súdu v Českej republike, prípadne postoj Európskej komisie k takémuto typu rozhodnutí, a to vzhľadom aj na situáciu v Slovenskej republike v minulosti.

82. Rada úradu v tejto súvislosti poukazuje na potrebu novelizácie súťažného zákona v roku 2009, ktorá súvisela práve s vylučovaním súťažnej autority pre určité prípady spadajúce pod regulačné úpravy v zmysle osobitných predpisov.

83. Zákon č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31.5.2009 obsahoval ustanovenie § 2 ods. 6, ktoré znelo nasledovne:

„(6) Tento zákon sa nevzťahuje na prípady obmedzovania súťaže, ktorých posudzovanie patrí do pôsobnosti iného orgánu, ktorý zabezpečuje ochranu súťaže podľa osobitného predpisu.^{1a)}“

Poznámka pod čiarou 1a) znela: *„Napríklad § 2 písm. b) zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 10 zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách, § 13 ods. 1 zákona č. 507/2001 Z.z.“*

84. Toto ustanovenie bolo vložené do zákona č. 136/2001 Z.z. prostredníctvom novely, a to zákonom č. 465/2002 Z.z. o skupinových výnimkách zo zákazu dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž a o zmene a doplnení niektorých zákonov pôvodne ako odsek 5, ktorý bol ďalšou novelou zákona č. 136/2001 Z.z. premenovaný na odsek 6.

85. Dôvodová správa k tomuto novo vloženému ustanoveniu znela nasledovne :

„Do § 2 sa dopĺňa nový odsek 5. Odsek 5 má zabezpečiť jednoznačnejší vzťah zákona o ochrane hospodárskej súťaže k iným zákonom. V poslednom období vznikli nové regulačné orgány ako Telekomunikačný úrad SR, Poštový úrad SR alebo Úrad pre reguláciu v sieťových odvetviach, ktoré na základe

zákonov, ktorými boli zriadené majú okrem iného zabezpečovať vytváranie a podporu konkurenčného prostredia alebo prostredia jemu blízkeho, resp. majú simulovať súťažné prostredie, ktoré v prostredí prirodzeného monopolu neexistuje. Do vzniku subjektov tohto druhu teda regulátorov bola ochrana a podpora konkurenčného prostredia uskutočňovaná iba Protimonopolným úradom SR, a to aplikáciou zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Určité konania alebo činnosti podnikateľov tak dnes môžu napĺňať ustanovenia viacerých zákonov napr. podnikateľ v dominantnom postavení pôsobiaci napr. v oblasti telekomunikácii môže svojim konaním porušiť ustanovenia o zákaze zneužívania dominantného postavenia a súčasne môže predstavovať aj podnikateľa s podstatným vplyvom na telekomunikačnom trhu v zmysle Telekomunikačného zákona a tak to isté konanie môže byť postihnutelné aj podľa Telekomunikačného zákona. Konkrétnym príkladom je prístup do telekomunikačných sietí, ktoré prevádzkuje takýto podnikateľ. Ak by v prístupe iným podnikateľom bez objektívneho dôvodu bránil, môže porušiť ustanovenia Telekomunikačného zákona ako aj ustanovenia o prístupe k unikátnemu zariadeniu v zmysle zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Obidva tieto zákony upravujú sankcie za porušenie ich ustanovení. Dokonca zákon o ochrane hospodárskej súťaže ukladá Protimonopolnému úradu SR povinnosť sankciu za porušenie zákona uložiť. Ďalej napríklad zákon o poštových službách určuje nielen pozíciu poskytovateľa univerzálnej služby na trhu poštových služieb, ale chráni i poštovú výhradu, ktorú tento vykonáva. Poštový úrad je subjektom, ktorý reguluje trh poštových služieb a vykonáva dohľad nad dodržiavaním ustanovení zákona v rámci tohto trhu, a tiež ukladá sankcie pri ich porušení. V právnej teórii je jednou z významných zásad práve zásada ne bis in idem, teda nie dvakrát o tom istom. V praxi Protimonopolného úradu SR práve došlo k určitým prípadom, keď určité konanie podnikateľa napĺňalo znaky porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže a súčasne i ďalších predpisov. V záujme rešpektovania zásady legality, ale súčasne s ohľadom na vyššie spomenutú právnu zásadu považujeme za vhodné upraviť priamo v zákone, že Protimonopolný úrad SR nebude konať v prípadoch, ak konanie podnikateľa napĺňa síce znaky porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže, ale posudzovanie takéhoto konania spadá v zmysle osobitných predpisov do kompetencií iného orgánu, a to v záujme vyhnúť sa konaniu o tej istej veci dvomi rôznymi orgánmi, ktoré môžu vydať prípadne aj rôzne rozhodnutia a súčasne tak prispieť k väčšej právnej istote podnikateľov.“

86. Pokiaľ ide o právne predpisy, na ktoré príkladom odkazuje poznámka vtedy platného zákona tieto ustanovujú nasledovné.

Ustanovenie § 2 písm. b) zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ustanovuje:

....Na účely tohto zákona sa rozumie.....

b) štátnou reguláciou v sieťových odvetviach vytváranie a podpora prostredia blízkeho konkurenčnému prostrediu, podpora pôsobenia trhových síl v sieťových odvetviach, ochrana spotrebiteľa, ochrana záujmov držiteľov licencií na dosiahnutie primeranej návratnosti investícií a zabezpečovanie spoľahlivej, hospodárnej a kvalitnej dodávky tovarov a služieb.“

Ustanovenie § 10 zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v platnom znení ustanovuje :

„(1) Štátna regulácia telekomunikačných činností (ďalej len „regulácia“) je utváranie podmienok na vznik a udržiavanie konkurenčného prostredia na telekomunikačnom trhu a zabezpečovanie dodržiavania požiadaviek na vykonávanie telekomunikačných činností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z technických predpisov, z technických noriem, z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná (ďalej len „medzinárodná zmluva“), a z odporúčaní medzinárodných organizácií v oblasti telekomunikácií.“

Ustanovenie § 13 ods. 1 zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách ustanovuje:

„...štátna regulácia je

a) utváranie podmienok na vznik a udržiavanie konkurenčného prostredia na trhu,..“

87. Z uvedeného je zrejmé, že v minulosti bolo aj zo strany úradu v určitom rozsahu vnímané ako možné určité prelínanie kompetencií úradu s inými regulátormi, ktorí mali priamo zákonom stanovené povinnosti v oblasti vytvárania a podpory konkurenčného prostredia. Ich úloha v danej oblasti nebola sporná, vymedzenie ich pôsobnosti bolo v príslušných právnych predpisoch jasné a nebolo odvodzované od výkladu nie úplne jednoznačného znenia ustanovenia právneho predpisu ako je tomu napríklad v prípade českého autorského zákona, ktorému česká súťažná autorita pripisuje úplne iný význam ako súd.

88. Znenie ustanovenia § 2 ods. 6 zákona č. 136/2001 Z.z. pritom odkazovalo iba na prípady a nie určitú celkovú oblasť, v ktorej malo byť zabezpečené fungujúce konkurenčné prostredie tak ako to uvádza aj dôvodová správa k danému ustanoveniu. Úrad v období účinnosti daného ustanovenia pritom viedol aj konania napríklad v oblasti telekomunikačného sektora a svoju kompetenciu v ňom určite videl ako odôvodnenú.

89. Dňa 6. júna 2008 bolo Stálemu zastúpeniu Slovenskej republiky pri Európskej únii doručené Formálne oznámenie Európskej komisie vo veci absencie transpozície článkov 81 a 82 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Komisia v ňom namietala, že vtedy platné ustanovenie § 2 ods. 6 zákona o ochrane hospodárskej súťaže neumožňovalo účinnú aplikáciu článkov 81 a 82 Zmluvy v regulovaných sektoroch.

90. Dňa 2.februára 2009 bolo následne Protimonopolnému úradu SR prostredníctvom Stáleho zastúpenia Slovenskej republiky pri Európskej únii doručené „*Odôvodnené stanovisko –Porušenie č. 2008/2112 Komisie Európskych spoločenstiev určené Slovenskej republike podľa článku 226 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, a to z dôvodu ponechania v účinnosti § 2 ods. 6 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v rozpore s článkom 10*

91. Protimonopolný úrad SR sa na základe uvedeného stanoviska pokúsil vysvetliť Európskej komisii aj na základe osobného stretnutia zamestnancov úradu a zástupcov Európskej komisie (EK DG Competition, Unit Antitrust Telecom) v Bruseli výklad sporného ustanovenia zákona č. 136/2001 Z.z. úradom a jeho uplatňovanie v praxi. Úrad prezentoval názor, že predmetné ustanovenie predovšetkým iba deklarovalo všeobecný princíp zákazu porušenia zásady *ne bis in idem*.
92. Zo záveru stretnutia¹⁴, ktorý uviedli zástupcovia Európskej komisie priamo aj na predmetnom osobnom stretnutí vyplýva aj to, že regulačný orgán nikdy neposudzuje rovnakú vec ako súťažná autorita, keďže pri posudzovaní určitej situácie na ňu vždy nazerá z pohľadu regulátora, ktorý chráni aj ďalšie záujmy, ktoré nie sú chránené súťažnou autoritou. Posúdenie vecí týmito dvoma orgánmi preto nikdy nemôže byť rovnaké. K prelínaniu kompetencií z toho dôvodu u nich nedochádza.
93. Podstatným však v tejto súvislosti je to, že Európska komisia za vyriešenie situácie, ktoré zabránilo súdnemu konaniu voči Slovenskej republike pred európskym súdom v súvislosti so znením § 2 ods. 6 zákona č. 136/2001 Z.z. považovala až vypustenie sporného ustanovenia, ku ktorému došlo následne novelou zákona č. 165/2009 Z.z. Výklad daného ustanovenia teda nijako nedokázal podľa Európskej komisie zabezpečiť správnu a účinnú aplikáciu článkov Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.
94. Dôvodová správa k návrhu zákona č. 165/2009 Z.z. v tejto súvislosti uvádza, cit.:
„ Z návrhu zákona sa tiež vypúšťa ustanovenie § 2 ods. 6 zákona z dôvodu nepresností pri jeho interpretácii, ako aj na základe požiadavky Európskej komisie vyplývajúcej z formálneho oznámenia v začatom konaní pre porušenie Zmluvy o ES.....Navrhuje sa vypustenie § 2 ods. 6 zákona, keďže predmetné ustanovenie mohlo spôsobovať nepresnosti v interpretácii ohľadom kompetencií úradu aplikovať národné a komunitárne právo v regulovaných oblastiach. Voči Slovenskej republike bolo tiež zo strany Európskej komisie začaté konanie o porušenie Zmluvy o ES podľa čl. 81 a 82 Zmluvy o ES a v rozpore s článkom 10 Zmluvy o ES v spojení s článkami 35 a 5 Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003, v ktorom Európska komisia požaduje prijať opatrenia s cieľom vyhovieť tomuto formálnemu oznámeniu.
95. Rada úradu ďalej poukazuje aj na nadväzujúcu judikatúru slovenských súdov v tomto ohľade. Najvyšší súd SR v novšom rozsudku sp.z. 3Sžhk/12018, zo dňa 9.júna 2021, potvrdil rozhodnutie úradu a Rady úradu vo veci zneužívania dominantného postavenia spoločnosti Slovak Telekom, a.s, spočívajúce v prijatí stratégie stláčania marže medzi cenami za maloobchodné telekomunikačné služby a cenami za veľkoobchodné sieťové prepojenie a uviedol aj nasledovné, cit.: „...K

¹³ Spis č. 73.

¹⁴ Spis č. 72- Interný záznamu úradu zo dňa 25.6.2009 zo zahraničnej služobnej cesty v Bruseli- neprístupné.

námietke žalobcu o nedostatku právomoci žalovaného konať a rozhodnúť vo veci krajský súd uviedol, že táto je nedôvodná a poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžhpu/1/2012 zo dňa 11.2.2014, ktorým bola táto otázka vyriešená tak, že skutkové podstaty zneužívania dominantného postavenia, ktorých naplnenie žalovaný v tejto veci zistil, mali svoj základ v § 8 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 136/2001 Z. z.“). Rovnako generálna klauzula zneužívania dominantného postavenia mala svoj právny základ v § 8 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z. z., podľa ktorých ustanovení postupuje Protimonopolný úrad SR a nie Telekomunikačný úrad SR. Praktiky margin squeeze, viazanie a iné praktiky, ktoré majú svoj základ v generálnej klauzule citovaného zákona, prípadne a fortiori zneužívajúce praktiky tam výslovne uvedené, patria do pôsobnosti žalovaného i keď sa vyskytnú na trhu elektronických komunikácií. K tomu poukázal na judikatúru Súdneho dvora EÚ – rozsudky Všeobecného súdu EU vo veci Deutsche Telekom T-271/03 zo dňa 10.4.2008 (odsek 113, 120, 268) a Súdneho dvora vo veci Deutsche Telekom C-280/08 P zo dňa 14.10.2010 aj na znenie najmä čl. 35 Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (ďalej aj len „nariadenie č. 1/2003“). Uviedol, že závery ohľadom kompetencie Protimonopolného úradu SR pri existujúcej regulácii sektorovým regulátorom sa nezmenil ani v súčasnosti, čo reprezentuje napr. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžh/2/2015 zo dňa 1.12.2015 (R 71/2016), v zmysle ktorého v oblasti ochrany hospodárskej súťaže existujú paralelne popri sebe dva typy právnych predpisov, a to súťažné právne normy a regulačné právne normy (pozn. zvýraznené Rada úradu), pričom regulačné úrady chránia hospodársku súťaž ex ante, prostredníctvom regulačných opatrení nastavujú podmienky hospodárskej súťaže do budúcnosti a ex post ochranu zabezpečujú národné regulačné orgány resp. Komisia a táto smeruje k postihu konkrétneho protisúťažného správania. Ex ante a ex post regulátori nepôsobia alternatívne, ale vždy popri sebe. Krajský súd konštatoval, že ak žalovaný rozhodol vo veci aj za situácie, kedy sektorový regulátor ex ante reguloval telekomunikačný trh, neporušil princíp ne bis in idem vzhľadom na rozdielny objekt, účel konania a časový rozsah, ktorý rozhodnutia pokrývajú (ex ante vs. ex post (bod 5 rozsudku).

96.Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že sťažovateľ v kasačnej sťažnosti zopakoval námietky s ktorými sa už vyrovnal krajský súd v napadnutom rozsudku. Išlo najmä o námietku nedostatku právomoci žalovaného, ktorou sa najvyšší súd zaoberal už v predchádzajúcom konaní, keď uznesením č. k. 3Sžhpu/1/2012-852 zo dňa 11.02.2014 zrušil pôvodný rozsudok krajského súdu č. k. 2S/105/2009-652 zo dňa 11.01.2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie so záväzným právnym názorom, že právomoc Protimonopolného úradu Slovenskej republiky ako Národnej súťažnej autority (National Competition Authority) v oblasti posudzovania zneužívania dominantného postavenia podnikateľských subjektov vo forme stláčania marže (margin squeeze) na relevantnom trhu nemôže byť na národnej úrovni odňatá a ani zákonom zverená inému regulátorovi napr. Telekomunikačnému úradu Slovenskej republiky. Národná súťažná autorita disponuje tzv. všeobecnou právomocou v oblasti posudzovania praktík zneužívania hospodárskej súťaže. Túto otázku najvyšší súd považoval za acte clair

a uvedený právny problém nezahrnul do položenej prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru podľa čl. 267 ZFEU.“(bod 33 rozsudku).

97. Rada úradu pritom poukazuje na to, že kompetencie regulačných úradov a úradu sú si nepochybné bližšie ako kompetencia úradu a Ministerstva kultúry SR, ktorému žiaden právny predpis neukladá zabezpečovanie utvárania podmienok na vznik a udržiavanie konkurenčného prostredia ako je tomu v prípade regulačných orgánov. Napriek tomu ani tieto nemožno považovať za orgány, ktoré by mohli „suplovať“ úrad. Je preto obtiažne akceptovať, že kompetencie úradu a ministerstva kultúry by sa mohli akokoľvek prelínať, a to dokonca v takom rozsahu, aby Ministerstvo kultúry SR mohlo vyriešiť konkurenčné zlyhania na relevantných trhoch. Rade úradu z jej praxe nie je s výnimkou nedávneho „novátorského“ prístupu českého súdu, na ktorý poukazuje účastník konania, známa obdobná prax v inom členskom štáte, kde by sa presúvali kompetencie súťažnej autority na iné orgány vrátane súdov pri ich rozhodovaní v rámci súkromnoprávných sporov. Uvedené je odôvodnené aj tým, že by členské štáty čelili hrozbe konania pre porušenia článkov Zmluvy o fungovaní EÚ (predtým Zmluva o ES) rovnako ako tomu bolo v prípade Slovenskej republiky v roku 2009.

98. Rada úradu, ako bolo už uvedené, nie je nijako viazaná rozhodovacou praxou českých súdov, i keď na ňu podporne môže prihliadať. V tomto konkrétnom prípade je však Rada úradu povinná akceptovať výklad podávaný jednak Európskou komisiou ako aj európskymi súdmi v tom, že **úrad ako súťažná autorita nemôže byť pozbavený kompetencie na účinnú aplikáciu článkov 101 a 102 Zmluvy o fungovaní EÚ**, navyše v prospech subjektu, ktorý nemá ani na aplikáciu daných článkov Zmluvy žiadne oprávnenie, pričom Ministerstvo kultúry SR svoju kompetenciu akokoľvek zasiahnuť v tomto prípade aj priamo vylúčilo.

99. Zohľadnenie stanoviska Európskej komisie v tomto smere je o to viac dôležité, že v tomto konaní je aplikovaný aj článok 102 Zmluvy o fungovaní EÚ, kedy by sa nesprávnym výkladom opätovne mohla vytvoriť situácia, že Slovenska republika nezabezpečuje riadne aplikáciu článkov Zmluvy a súťažná autorita presúva svoje kompetencie na subjekty, ktoré nie sú oprávnené aplikovať európske súťažné právo. Je zrejmé, že ako zdôvodnenie by nemohlo postačovať vysvetlenie, že európske súťažné právo sa neaplikuje, keďže náprava potenciálne mohla byť zabezpečená v rámci konkrétneho súkromnoprávneho sporu (pričom ani len v tomto smere k náprave nedošlo) či prostredníctvom aplikácie Autorského zákona Ministerstvom kultúry SR, ktoré sa výslovne vyjadrilo, že posúdiť konkrétnu výšku ceny nemá v kompetencii. Rovnako tak by za relevantné zdôvodnenie nemohlo byť považované to, že v inom členskom štáte súd dospel na základe ich vlastnej národnej úpravy k záveru o vylúčení kompetencie súťažnej autority.

100. Rada úradu ďalej k opakovaným námietkam účastníka konania opätovne zdôrazňuje, že súdy konajúce v právnych sporoch aplikujú Autorský zákon, Obchodný zákonník, Občiansky zákonník či iné právne predpisy neaplikujú ustanovenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže, navyše z pohľadu verejnoprávnej ochrany fungovania hospodárskej súťaže na jednotlivých trhoch, čo prináleží výlučne úradu. Rada úradu však nepopiera, že v niektorých krajinách je táto kompetencia určitým spôsobom zverená aj súdom. Nie je tomu tak však v slovenskom právnom poriadku, kde súdom prislúcha konať v oblasti

hospodárskej súťaže výlučne v rámci správneho súdnictva alebo v súkromnoprávných sporoch.

101. Pokiaľ ide o situáciu modelovanú účastníkom konania, ak by súd určil cenu v rámci konkrétneho súkromnoprávného konania, takáto situácia v tomto konaní nenastala, pričom úrad vyhodnocuje konanie účastníka konania *ex post*, a preto je možné uvedené hodnotiť iba v teoretickej rovine, a akékoľvek možné potenciálne situácie nemajú na toto konanie žiaden vplyv. Pre Radu úradu je tiež obtiažne sa vyjadrovať k hypotetickým námietkam účastníka konania o tom, ak by jeden sudca posudzoval tú istú vec z pohľadu autorského práva a súťažného práva. Ako je už uvedené vyššie, v prípade súťažného práva by tak mohol postupovať v prípade preskúmania postupu úradu a Rady úradu v rámci správneho súdnictva. Je teda vysoko nepravdepodobné, že by ten istý sudca mohol súčasne rozhodovať aj o zmluvných vzťahoch v rámci súkromnoprávného sporu, keďže ide o odlišné súdy konajúce aj podľa odlišných procesných predpisov.

102. V zmysle § 176 ods. 3 Autorského zákona pritom ak ide o riešenie sporu s nositeľom práv, používateľom alebo právnickou osobou združujúcou používateľov, organizácia kolektívnej správy je povinná vždy sa pokúsiť o riešenie tohto sporu predovšetkým dohodou.

103. Podľa § 165 ods. 8 Autorského zákona ak sa organizácia kolektívnej správy nedohodne na uzavretí zmluvy podľa odseku 1 alebo ak nepredloží používateľovi návrh zmluvy podľa odseku 4, môže používateľ požadovať, aby obsah takejto zmluvy vrátane odmeny a nahradenia vôle uzavrieť takúto zmluvu určil súd.¹⁵ Súd pri určení obsahu zmluvy podľa odseku 1 písm. a) až c) prihliada na druh predmetu ochrany a kritériá podľa § 169 ods. 2. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že vzhľadom na súkromnoprávny charakter daného vzťahu medzi OKS a používateľom¹⁶ súd môže konať iba na základe podnetu používateľa a určiť následne obsah konkrétnej zmluvy. Strany sporu pritom znášajú zodpovednosť za skutkový stav a musia dokazovať svoje tvrdenia. Konanie je založené na kontradiktórnej zásade, podľa ktorej strana svoje tvrdenia musí preukazovať dôkazmi. Súd sám dôkazy nevyhľadáva, čím sa nevyhnutne zužuje možnosť dosiahnutia rovnakého cieľa ako pri zisťovaní podmienok súťaže na relevantnom trhu, kedy úrad disponuje významnými právomocami.

104. V prípade, že by teda používateľ svoje právo v zmysle Autorského zákona nevyužil, protiprávne konanie OKS by nebolo nikým posúdené. Uvedené však je znakom súkromnoprávného odvetvia práva, zatiaľ čo právo verejné v oblasti hospodárskej súťaže ukladá súťažnému orgánu konať *ex offio*, ak zistí porušenie zákona. Uvedené je dané tým, že úrad nerieši svojím zásahom iba konkrétny spor, či vzťah, ako už bolo uvedené, ale naopak širší kontext fungovania hospodárskej súťaže na vymedzenom trhu. Konkrétne správanie je preto vyhodnocované

¹⁵ § 229 Civilného sporového poriadku.

¹⁶ Organizácia kolektívnej správy je povinná v dobrej viere a za primeraných a nediskriminačných podmienok viesť s osobou, ktorá prejaví záujem o použitie predmetu ochrany, s osobou, ktorá je oprávnená na použitie predmetu ochrany bez povinnosti získať súhlas na použitie predmetu ochrany, alebo s osobou povinnou zaplatiť náhradu odmeny podľa § 36 ods. 3 (ďalej len „používateľ“) rokovania o uzavretí licenčnej zmluvy...

v širších súvislostiach fungovania trhu. Samotná primeranosť odmien je teda posudzovaná v kontexte. Súťažný orgán ju posudzuje výlučne u dominantného podnikateľa a z pohľadu jeho správania na zadanom relevantnom trhu. V prípade, že by obchodní partneri takého subjektu, ktorého cenová politika sa skúma mali alternatívu získať tovar/službu inde za primeraných podmienok (t.j. nešlo by o pre nich nevyhnutného obchodného partnera), úrad nemá kompetenciu vec skúmať.

105. Samotná možnosť súdu posudzovať cenu na základe podanej žaloby aj v súkromnoprávnom konaní nevyklučuje kompetenciu úradu. Ak by aj súd cenu posúdil/určil v prípade toho istého subjektu, ktorého konanie posudzuje aj úrad v správnom konaní, úrad je povinný sa vo svojom konaní a rozhodnutí s danou situáciou vysporiadať. Závery súdu však preň nie sú priamo záväzné. Je však potrebné uviesť, že úrad ani v tomto konaní v prvostupňovom rozhodnutí konkrétnu výšku ceny priamo neurčil, keďže nekoná ako regulátor, ale iba konštatoval, že účastníkom konania určená cena bola neprimerane vysoká. Je preto nepravdepodobné, že by súd aj úrad paralelne určovali konkrétnu výšku sumy, ktorá by zároveň mohla byť odlišná. Je tiež zrejmé, že prípadnú výšku ceny/odmeny určenú súdom nemôže úrad následne posudzovať ako konanie účastníka konania.

106. Rada úradu v tejto súvislosti odkazuje aj na prvostupňové rozhodnutie body 447 a nasl., kde sa úrad venuje analýze súdnych rozhodnutí, na ktoré poukazuje počas celého tohto konania účastník konania. Z týchto rozhodnutí je zrejmé, že súdy samé zdôrazňovali, že predmetom ich posúdenia nie je cena z pohľadu súťaže práva a teda posúdenie úradu nemôžu ani nahradiť. Vid' napr. citácia v bode 448 „... *Už len na margo, pre rozlíšenie pojmu obvyklá odmena a primeraná odmena súd zdôrazňuje, že predmetom sporu v prejednávanej veci bolo zaplatenie bezdôvodného obohatenia žalovaným a nie určovanie či vyhodnocovanie primeranosti výšky odmeny, určenej podľa Sadzobníka...*“¹⁷

107. Pokiaľ ide o stotožňovanie konania úradu a súdu, možno ešte uviesť všeobecný príklad v zmysle vnímania účastníka konania, že by súd vyhlásil určitú zmluvu medzi stranami za neplatnú a teda odstránil by negatívne dôsledky z nej plynúce, pričom to by malo podľa účastníka konania zakladať vylúčenie konania úradu vo veci dohody obmedzujúcej súťaž, keďže stav je už napravený, čo je rovnako neprijateľné. Tiež možno poukázať na odlišnosť zmluvného práva a práva hospodárskej súťaže v tom, že zmluvná strana – podnikateľ nemusí byť totožný s podnikateľom ako ho vníma právo hospodárskej súťaže, ktoré nekopíruje inštitúty obchodného práva a teda zodpovedný subjekt v zmysle práva ochrany hospodárskej súťaže môže byť iný ako zmluvná strana na súde. Všetky tieto skutočnosti vylučujú, aby právo súkromné dokázalo suplovať právo hospodárskej súťaže.

108. Situácia sa javí vo všeobecnosti skôr opačná. Treba pripomenúť, že článok 101 ods. 1 a článok 102 Zmluvy vyvolávajú priame účinky vo vzťahoch medzi jednotlivcami a zakladajú dotknutým osobám práva, ktoré sú vnútroštátne súdy

¹⁷ Rozsudok so sp. značkou 24Ca/4/2017.

povinné ochraňovať¹⁸. V zmysle čl. 101 ods. 2 Zmluvy, ktorá má priamy účinok všetky dohody alebo rozhodnutia zakázané v zmysle tohto článku sú automaticky neplatné. A to aj v prípade, ak by takáto zmluva bola plne v súlade s ostatnými právnymi predpismi (napr. Autorský zákon, Občiansky zákonník, Obchodný zákonník.) V prípade *Courage v Crehan*¹⁹ Súdny dvor EÚ okrem iného uviedol, že aj zmluvná strana zmluvy spôsobilej obmedziť alebo skresliť hospodársku súťaž v zmysle článku 85 (101) Zmluvy je oprávnená dovoliť sa tohto ustanovenia pred vnútroštátnym súdom s cieľom dosiahnuť právnu ochranu voči druhej zmluvnej strane.

109. Súdny dvor EÚ tiež vo svojej praxi už rozhodol, že „protiprávnosť zneužívajúceho správania z hľadiska článku [102 ZFEÚ] **nesúvisí s jeho súladom alebo nesúladom s inými právnymi normami** a že zneužitia dominantného postavenia spočívajú vo väčšine prípadov v správaní, **ktoré je inak zákonné z hľadiska iných odvetví práva, ako je právo hospodárskej súťaže**“²⁰

110. Ak by sa totiž za zneužívajúce považovali len konania, ktoré objektívne obmedzujú hospodársku súťaž a zároveň sú právne nezákonné, znamenalo by to, že správanie, len na základe jeho zákonnosti, hoci potenciálne poškodzujúce hospodársku súťaž, by nemohlo byť sankcionované podľa článku 102 Zmluvy. Takýto výsledok by však znamenal, že zneužitie dominantného postavenia by sa prakticky nikdy nemohlo konštatovať, čím by sa narušil cieľ tohto ustanovenia, ktorý spočíva v zavedení režimu, ktorý zabezpečí, že hospodárska súťaž na vnútornom trhu nebude narušená. Naopak správanie, ktoré nie je v súlade s právnymi predpismi daného odvetvia, nevyhnutne nepredstavuje aj zneužitie zo strany dominantného podnikateľa, pokiaľ nemôže spôsobiť ani potenciálnu ujmu hospodárskej súťaži.²¹

¹⁸ Pozri rozsudok Súdneho dvora vo veci C-25/21 z 20. apríla 2023 v rámci sporu medzi ZA, AZ, BX, CV, DU a ET a *Repsol Comercial de Productos Petrolíferos SA* vo veci žalôb o neplatnosť zmlúv uzavretých medzi nimi a spoločnosťou Repsol, ako aj o náhradu škody údajne spôsobenej týmito zmluvami. Pozri tiež rozsudok zo 14. marca 2019, *Skanska Industrial Solutions a i.*, C-724/17, EU:C:2019:204, bod 24.

¹⁹ Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-453/99 z 20. septembra 2001.

Akákoľvek osoba má právo súdnou cestou namietať porušenie článku 101 ods. 1 Zmluvy a z tohto dôvodu na základe tohto ustanovenia namietať neplatnosť dohody alebo nedovoleného postupu, ako je stanovené v článku 101 ods. 2 ZFEÚ, ako aj domáhať sa náhrady spôsobenej škody, ak existuje príčinná súvislosť medzi uvedenou škodou a touto dohodou alebo týmto postupom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. novembra 2021, *Stichting Cartel Compensation a Equilib Netherlands*, C-819/19, EU:C:2021:904, bod 49, ako aj citovanú judikatúru).

²⁰ Pozri rozsudok vo veci *AstraZeneca* (bod 132). Pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mazák vo veci *AstraZeneca/Komisia* (C-457/10 P, EU:C:2012:293, bod 78) a Návrhy generálneho advokáta Athanasioisa Rantosa prednesené 9. decembra 2021 vo veci C-377/20.

²¹ V tejto súvislosti pozri rozhodnutie *Bundeskartellamt* (spolkový orgán pre hospodársku súťaž, Nemecko) B6-22/15 zo 6. februára 2019, v ktorom bolo konanie, ktoré nebolo v súlade s právnymi predpismi o ochrane osobných údajov, považované aj za porušenie práva hospodárskej súťaže [vec C-252/21, *Facebook Inc. a. i./Bundeskartellamt*, v ktorej návrh na začatie prejudiciálneho konania podal Oberlandesgericht Düsseldorf (Vyšší krajský súd Düsseldorf, Nemecko) 22. apríla 2021].

111. Zneužitie dominantného postavenia je objektívny koncept, ktorý zodpovedá na otázku, či je alebo nie je správanie podnikateľa spôsobilé obmedziť hospodársku súťaž. Nie je teda podstatné, či správanie ako také je možné považovať za legálne alebo nie podľa iných právnych predpisov, a teda posudzovanie správania aj podľa iných právnych predpisov napr. podľa Autorského zákona nemôže viesť k vylúčeniu práva na ochranu hospodárskej súťaže.

112. Súdny dvor EÚ dokonca v prípadoch *ITT Promedia*²² a *Protégé International*²³ rozhodol, že za zvláštnych okolností môže aj samotná realizácia práva na súdnu ochranu predstavovať zneužitie dominantného postavenia podľa článku 102 Zmluvy. A to v situácii ak napr. uplatnenie súdnej ochrany nemá za cieľ vymedziť vzájomné práva a povinnosti, ale naopak slúži k obťažovaniu druhej strany alebo podanie na súd je súčasťou plánu, ktorý má za cieľ obmedzenie hospodárskej súťaže.

113. V tejto súvislosti možno poukázať napríklad aj na prípad *Motorola*²⁴. Spoločnosť *Apple* podala sťažnosť podľa článku 7 Nariadenia (ES) č. 1/2003 voči spoločnosti *Motorola*, ktorá uplatňovala v Nemecku dva patenty, ktoré považovala za nevyhnutné v zmysle určitých noriem a štandardov, ktoré sa zaviazala licencovať. Prípad sa síce týka inej oblasti práva duševného vlastníctva ako v tomto konaní, avšak týka sa stretu práv duševného vlastníctva a hospodárskej súťaže, konkrétne oblasti technickej štandardizácie²⁵. Práve v tejto oblasti môže dochádzať aj k situáciám, kedy postup držiteľa duševného práva môže byť síce v súlade s právom duševného vlastníctva, avšak stále môže predstavovať problém pre hospodársku súťaž. Môže dôjsť k situácii, že vlastníik inak oprávneným nakladaním s príslušným právom duševného vlastníctva ako napr. odmietnutím udelenia licencie inému podnikateľovi alebo uplatňovaním práva súdnej ochrany svojho práva môže obmedziť hospodársku súťaž tým, že ostatným subjektom na trhu znemožní prístup k technickému štandardu a tým vylúči súťaž na súvisiacich trhoch.²⁶ Jednotlivé štandardy, najmä tie prijaté v oblasti informačných a komunikačných technológií, zahrňujú aj stovky či dokonca tisíce jednotlivých

²² T-111/96 *ITT Promedia v. Komisia* [1998] ECLI:EU:T:1998:183.

²³ T-119/09 *Protégé International v. Komisia* [2012] ECLI:EU:T:2012:421.

²⁴ Rozhodnutie z 29. apríla 2014 AT.39985 *Motorola—C(2014) 2892* Presadzovanie patentov nevyhnutných pre normu GPRS, 2014/C 344/06.

²⁵ Pozri : Lundqvist, 'Competition law as the limit to standard-setting' (n 10), str. 370-372 : Uživateľský komfort spojený s tým, že je možné používať jeden výrobok pre širokú škálu úloh a do značnej miery i efektívnosť plynúca z existencie jedného štandardizovaného technologického riešenia, preto v mnohých prípadoch vedie k „prirodzenému výberu“ jednej technológie, ktorá prostredníctvom narastajúceho počtu priaznivcov nadobudne popularitu do takej miery, že sa stane v určitom odvetví *de facto* štandardom. Preto pôsobia národné a medzinárodné súkromnoprávne združenia spravidla uznané verejnou mocou, ktorých účelom je vývoj, koordinácia, propagácia alebo iná produkcia technických štandardov (International Organization for Standardization (ISO), International Telecommunications Union (ITU), European Telecommunications Standards Institute (ETSI) alebo Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE). Na európskej úrovni sú pravidlá pre spoluprácu medzi zúčastnenými stranami v oblasti štandardizácie navyše upravené v Nariadení č. 1025/2012, o európskej normalizácii.

²⁶ Horizontálne usmernenia k použiteľnosti čl. 101 Zmluvy na horizontálne dohody (n 2), bod 269.

patentov. Pokiaľ sa potom každý z týchto patentov vo vzťahu k danému štandardu vzťahuje k technológii nevyhnutnej k jeho uplatneniu, subjekty vlastniace tieto patenty môžu svoje postavenie zneužiť k tomu, aby *ex post* po prijatí štandardu za poskytnutie svojich práv k užívaniu patentov požadovali neprimerané poplatky alebo odmietli tretej strane licenciu poskytnúť. K faktickému vynucovaniu takýchto neprimeraných poplatkov zo strany vlastníkov patentov voči tretím stranám často dochádza prostredníctvom žiadosti o súdne zákazy výroby výrobkov porušujúcich daný patent. Takýto súdny zákaz je potom prostriedkom spôsobilým zamedziť prístup tretím stranám ku konkrétnemu štandardu.

114. Komisia sa teda vyjadrila, že hrozba súdnym zákazom alebo jeho vymáhanie proti potenciálnemu nadobúdateľovi licencie konajúcemu v dobrej viere môže narušiť hospodársku súťaž napr. tým, že tento bude donútený k prijatiu licenčných podmienok, s ktorými by za normálnych okolností nesúhlasil.²⁷ Komisia v danom prípade rozhodla, že výkon práva na súdnu ochranu formou vymáhania súdneho zákazu je v rozpore s čl. 102 Zmluvy, a to za predpokladu, že je taký súdny zákaz vymáhaný proti potenciálnemu nadobúdateľovi licencie, ktorý je ochotný licenciu za FRAND podmienok získať a zaplatiť za ňu.

115. Aj z uvedeného je zrejmé, že cieľ sledovaný súdnym konaním a súťažno-právnym konaním je odlišný.

116. Podstatným je totiž to, že cieľom konania úradu je náprava a prevencia, ktorá sa dosahuje predovšetkým prostredníctvom ukladania sankcií za protiprávne konanie, takýto cieľ však rozhodne nemá súkromnoprávne konanie pred súdom, ktoré síce zabezpečí nápravu v konkrétnom prípade a môže tiež predstavovať aj určitú obmedzenú formu prevencie, a to aj prostredníctvom precedensu v konkrétnom rozhodnutí vo veci, avšak nerieši vec komplexne z pohľadu situácie na určitom trhu.

117. Vzhľadom na uvedené preto hoci posúdenie výšky ceny môže predstavovať za istých okolností určitý prienik v konaní úradu a súdu, cieľ ich konania nie je rovnaký. Aj v prípade, žeby pri samotnom určovaní výšky ceny súd a úrad zohľadňovali rovnaké kritéria, ako to uvádza účastník konania, sledujú pri tom odlišné ciele. Súd tieto aplikuje v tomto prípade v rámci aplikácie Autorského zákona s dopadom na zmluvné strany a úrad v prípade dominantného hráča na trhu v širšom kontexte, kedy posudzuje dopady jeho správania na trhu na spotrebiteľov či iných podnikateľov, ak sú na trhu prítomní, resp. na štruktúru trhu. Cieľom konania súdu v konkrétnom konaní môže byť tak na základe podanej žaloby nahradenie chýbajúcej vôle zmluvnej strany určením konkrétneho obsahu zmluvy, vrátane konkrétnej ceny, čo však rozhodne nie je cieľ úradu, keďže tento nemá za cieľ stanovovanie obsahu zmluvných vzťahov, vrátane určitej konkrétnej výšky ceny. Je teda potrebné ujasniť, že úrad aj primeranosť posudzovanej ceny zasadzuje do prostredia hospodárskej súťaže. Rade úradu, ako už bolo uvedené, nie je známy nijaký prípad z praxe súdov, kedy by súdy aplikovali súťažné právo s tým, že by zároveň považovali úrad za vylúčený z takéhoto posúdenia, resp. by

²⁷ Rozhodnutie z 29. apríla 2014 AT.39985 Motorola—C(2014) 2892 Presadzovanie patentov nevyhnutných pre normu GPRS, 2014/C 344/06, BOD 107.

ciele sledované súťažným právom mali za dosiahnuté prostredníctvom aplikácie iných právnych predpisov.

118. Zároveň je potrebné opätovne zdôrazniť, že v prípade, ak by LITA nebola v dominantnom postavení, úrad by takúto kompetenciu voči nej ani nemal. Úrad svojimi zásahmi práve „supluje“ nedostatočné konkurenčné prostredie s prítomnosťou dominantného podnikateľa, ktoré je však potrebné kompetentne posúdiť a vyhodnotiť, aby mohol správnym zásahom kompenzovať súťažné zlyhania. Pre Radu úradu je ťažko predstaviteľné ako by či už Ministerstvo kultúry SR, prípadne súdy v súkromnoprávnom konaní zabezpečili správne definície relevantného trhu a následné určenie dominantného postavenia na ňom, ktoré sú nevyhnutným predpokladom toho, aby bolo možné posúdiť samotný skutkový stav určitého protisúťažného správania vo forme zneužívania dominantného postavenia, vrátane posúdenia primeranej ceny.

119. Pokiaľ ide o Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, toto samo výslovne vylúčilo svoje kompetencie v oblasti posudzovanej úradom v tomto konaní. V úradom posudzovanom období teda ani Ministerstvo kultúry SR ani súd nijako ani neposudzovali primeranosť cien LITA a teda nijako nemohlo ani čiastočne reálne dôjsť k prelínaniu kompetencií a posudzovaniu toho istého správania. Zároveň je potrebné uviesť, že neexistuje iný oprávnený subjekt ako úrad (za predpokladu, že nekoná v určitej veci Európska komisia), ktorý by mohol posúdiť správanie LITA alebo iného podnikateľa z pohľadu ochrany hospodárskej súťaže. Rovnako je potrebné opakovane uviesť, že súkromné a verejné právo sa dopĺňajú, nemôžu sa preto navzájom nahrádzať.

120. Okrem iného ani samotné znenie slovenského Autorského zákona nepodporuje tvrdenia účastníka konania. Autorský zákon a zákon o ochrane hospodárskej súťaže majú odlišný účel. Autorský zákon upravuje vzťahy, ktoré vznikajú v súvislosti s vytvorením a použitím autorského diela alebo umeleckého výkonu, čo sa neprelína s účelom zákona o ochrane hospodárskej súťaže, ktorým je ochrana hospodárskej súťaže pred jej obmedzovaním a vytváranie podmienok na jej ďalší rozvoj v prospech spotrebiteľov.

121. Rada úradu nijako nespochybňuje dozor ako taký nad dodržiavaním Autorského zákona či už v SR alebo v ČR zo strany ministerstva. Uvedené nakoniec potvrdil aj český Ústavný súd svojím uznesením zo dňa 10. 2. 2015 sp. zn. IV. ÚS 3814/13, kde uviedol, že *„... povinnosti uložené kolektívnym správcům autorským zákonem jsou povahy veřejnoprávní, jsou tedy stanoveny kogentně, nemohou být vyloučeny a jsou předmětem dohledu ze strany Ministerstva kultury.“* Hoci OKS majú primárne súkromno-právny charakter majú aj určité verejnoprávne povinnosti zverené im štátom za účelom efektívnejšieho výkonu správy.²⁸ Čo následne aj odôvodňuje dohľad štátu nad nimi v tejto súvislosti.

122. Rovnako Ministerstvo kultúry SR vykonáva v zmysle § 155 autorského zákona dohľad nad dodržiavaním ustanovenia § 169 Autorského zákona preverovaním

²⁸ LISTÍK, Milan. Povinnost hradit odměnu za užití chráněných děl ve světle praxe kolektivních správců. EPRAVO.cz [online]. Publikováno 29. 5. 2015 [cit. 10. 2. 2018]. ISSN 1213-189X. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/povinnost-hradit-odmenu-za-uziti-chranenychdel-ve-svetle-praxe-kolektivnich-spravcu-97848.html>. Odstavec začínající „Kolektivní správa a správci [...]“

plnenia povinností podľa Autorského zákona. Ministerstvo je teda oprávnené zisťovať, či OKS v zmysle Autorského zákona postupovala a zohľadnila zákonom dané kritériá, nie je však v pozícii, aby výšku odmeny pre OKS priamo určilo. Podľa § 156 ods. 5 Autorského zákona ak ministerstvo zistí, že organizácia kolektívnej správy porušila povinnosť, ktorá podlieha jeho dohľadu, uloží organizácii kolektívnej správy sankciu, ktorou je upozornenie na porušenie tohto zákona. V upozornení na porušenie tohto zákona ministerstvo určí primeranú lehotu na nápravu, ktorá nesmie byť dlhšia ako šesť mesiacov. Upozornenie na porušenie Autorského zákona možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa ministerstvo o porušení povinnosti dozvedelo, najneskôr však do dvoch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo. V zmysle ods. 6 daného ustanovenia Autorského zákona ak organizácia kolektívnej správy v lehote určenej v upozornení na porušenie tohto zákona nevykoná nápravu podľa rozhodnutia ministerstva alebo ak v tejto lehote poruší akúkoľvek povinnosť, ktorá podlieha dohľadu, ministerstvo môže rozhodnúť o odňatí oprávnenia tejto organizácii kolektívnej správy. Ministerstvo kultúry SR teda nemá žiadnu kompetenciu pre určenie konkrétnej výšky ceny.

123. V tomto prípade je preto dôležité, že neexistuje subjekt-regulátor, ktorý by neprimerané vysoké ceny reguloval plošne.

124. S poukazom napr. na lotyšský prípad *AKKA/LAA* analyzovaný ďalej v tomto rozhodnutí, je tiež možné podotknúť, že správanie OKS nebolo posudzované ani v Lotyšsku iba v zmysle autorského alebo iného súkromnoprávneho predpisu, ale práve na základe súťažných predpisov na to kompetentným súťažným orgánom - Radou pre hospodársku súťaž, v dôsledku čoho bola následne lotyšským súdom predložená aj prejudiciálna otázka európskemu súdu týkajúca sa výkladu práva hospodárskej súťaže. *Európsky súd pritom jasne konštatoval aj v prípade AKKA/LAA, že čl. 102 Zmluvy sa na predmetné konanie aplikuje*. Jeho aplikácia nemôže byť vylúčená výkladom národnej úpravy Autorského práva, pretože článok 102 Zmluvy ako primárne právo má priamy účinok (13/61 Bosch, 127/73 SABAM 36/74).

125. Vnútroštátny orgán aplikácie práva sa má pritom vždy usilovať aj o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva. V zmysle čl. 7 ods. 2 Ústavy SR právne záväzné akty európskych spoločenstiev alebo EÚ majú prednosť pred zákonmi SR. Všetky normy práva EÚ majú bez ohľadu na ich právnu silu alebo priamy účinok prednosť pred akoukoľvek vnútroštátnou právnou normou vrátane noriem ústavných, pričom prednosť sa uplatňuje vo všetkých právnych odvetviach. Pokiaľ ide o rozsudky Súdneho dvora, tieto nadobúdajú právoplatnosť dňom ich vyhlásenia s účinkami *res iudicata*, ktoré sa vzťahujú ako na výrok tak na odôvodnenie. Členský štát pritom zodpovedá za škodu spôsobenú porušením práva Únie. Vnútroštátny súd, ktorý je v rámci svojej právomoci poverený uplatniť právne predpisy Spoločenstva, je povinný zabezpečiť plný účinok týchto predpisov, pričom v prípade potreby neuplatní akékoľvek odporujúce ustanovenie vnútroštátneho práva, aj keby bolo prijaté neskôr, bez toho aby musel požadovať

alebo čakať na ich predchádzajúce zrušenie zákonodárnou cestou alebo akýmkoľvek iným ústavným postupom.²⁹

126. To, že konanie LITA podlieha aj európskemu právu je nepochybné, a preto nemôže byť jeho aplikácia vylúčená národnou právnou úpravou, a to či už Autorským zákonom alebo Občianskym zákonníkom/IObchodným zákonníkom, aplikácia ktorých závisí výlučne na dispozičnom práve dotknutej osoby a jej schopnosti dostatočne podložiť svoje tvrdenia v súkromnoprávnom spore.

127. Záverom možno v tejto súvislosti konštatovať, že súťažné právo aj právo duševného vlastníctva sledujú spoločný cieľ zvýšenia ekonomického blahobytu a inovácií, avšak ich celkové ciele sú odlišné, v určitých prípadoch možno konštatovať až „v konflikte“. Napr. zatiaľ čo právo duševného vlastníctva poskytuje ochranu výsledkom duševnej činnosti ako istú formu „odmeny“ za autorské úsilie, súťažné právo kladie skôr dôraz na dostupnosť inovácií zabezpečením ich šírenia a prístupu.

128. Je tiež potrebné poukázať aj na to, že v zmysle Nariadenia 1/2003³⁰ členské štáty plnia svoje povinnosti voči sebe navzájom a voči Európskej komisii aj pri zdieľaní informácií, či vykonávaní určitých úkonov. Nie je zrejmé ako by mal plniť súťažný orgán tieto svoje úlohy v oblasti kolektívnej správy práv posudzovanej v tomto konaní, ak bude jeho kompetencia úplne vylúčená.

129. Rada úradu preto námietku účastníka konania o vylúčení kompetencie úradu v tomto konaní v celom rozsahu odmieta.

6. Námietky účastníka konania k relevantnému trhu a dominantnému postaveniu

130. Vo vyjadrení k výzve Rady úradu pred vydaním druhostupňového rozhodnutia účastník konania uviedol, že relevantný trh by mal zahŕňať všetky miestnosti v ubytovacích zariadeniach, v ktorých sú umiestnené technické zariadenia a kde prichádza k používaniu audiovizuálnych diel, pretože každé ubytovacie zariadenie je ako celok jedna prevádzka, ktorá platí jednu celkovú licenčnú odmenu za verejný prenos v celej prevádzke, a to jednak na jej izbách, ale súčasne aj v jej iných priestoroch, a to najmä v reštauračných prevádzkach, baroch a spoločných priestoroch ako sú recepcie a podobne. V zmysle Vyhlášky č. 277/2008 Z.z. Ministerstva hospodárska SR, ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaraďovaní do kategórií a tried platnej a účinnej v relevantnom období, musí mať každý hotel ktorejkoľvek kategórie (s výnimkou garní hotela), a rovnako aj penzión kategórie 3*, vo svojej prevádzke umiestnenú aj reštauráciu. To znamená, že každý hotel nevyhnutne má reštauráciu, kde je

²⁹ Pozri rozsudky z 9. marca 1978, *Simmenthal*, 106/77, Zb. s. 629, bod 24; *Lucchini*, C-119/05, Zb. s. I-6199, bod 61, ako aj z 27. októbra 2009, *ČEZ*, C-115/08, bod 138.

³⁰ NARIADENIE RADY (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy.

rovnako ako na izbe technické zariadenie, ktorým je uskutočňovaný verejný prenos, inak by dané ubytovacie zariadenie vôbec nemohlo byť klasifikované ako hotel. LITA nevidí žiaden dôvod, prečo by nemali byť porovnávané aj sadzby v reštauráciách jednotlivých hotelov. Výsledok benchmarkingu by potom mal byť komplexný a zahŕňať všetky priestory v ubytovacích zariadeniach, kde dochádza k používaniu chránených diel. Pokiaľ totiž jedna prevádzka platí licenčnú odmenu za verejný prenos v jedinej celkovej sume, tak samotné rozdelenie celkovej ceny medzi sadzby za izby a ostatné priestory je iba nástrojom tvorby konečnej ceny pre hotel. Úrad teda nemôže umelo a účelovo vytrhnúť jeden element uvedenej cenotvorby a poukazovať, že jeho výška je neprimeraná, bez toho, aby preskúmal primeranosť celkovej ceny za verejný prenos v jednej prevádzke ako takej.

131. Spoločnosť LITA nepopiera, že na základe výberu licenčných odmien za predmetné autorské práva v percentuálnom vyjadrení má vysoký „trhový podiel“, čo jej však nezabezpečuje „neotrasiteľné“ dominantné postavenie a na jej rozhodovanie nepôsobia žiadne trhové sily, ako to vyplýva z rozhodnutia.

132. Úrad uvádza, že LITA je faktický monopol, pričom vo výzve pred vydaním rozhodnutia ešte tvrdil, že sa jedná o zákonný monopol, čo je významný rozdiel. Úrad v rozhodnutí v bode 171 relativizuje, že je vlastne jedno, či ju označí za faktický alebo zákonný monopol.

133. Autorský zákon nebráni vzniku nových OKS, ktoré môžu vstúpiť na trh a zastupovať autorov v tom istom odbore, v akom vykonáva činnosť LITA. LITA má oprávnenie, okrem iného, na výkon kolektívnej správy k audiovizuálnym dielam. Oprávnenie žiadnym spôsobom pritom nešpecifikuje, pre akých autorov môže LITA kolektívnu správu vykonávať. Skutočnosť, že sa konkrétna OKS rozhodne vykonávať kolektívnu správu iba pre určitý typ autorov audiovizuálnych diel je jej vlastné obchodné rozhodnutie, ktoré je možné chápať ako formu špecializácie. Táto skutočnosť teda nevyplýva ani z Autorského zákona ani z oprávnenia Ministerstva kultúry SR. Práve naopak, napr. SAPA môže zastupovať autorov audiovizuálnych diel rovnako ako LITA, keďže to už má povolené Ministerstvom kultúry SR. Úrad sa teda v bodoch 173 a 178 rozhodnutia mýli a vychádza pri dominancii LITA už z chybnnej základnej premisy, ak tvrdí, že žiadne iné subjekty nemajú na území SR pridelené oprávnenie na rovnaký výkon kolektívnej správy práv, resp. že také ani nemôžu mať pridelené. Je teda možné dokonca uzavrieť, že LITA nemá ani len faktický monopol.

134. Skutočnosť, že rovnaký predmet ochrany môžu zastupovať a zastupujú viaceré OKS je evidentné aj z citácie listu Ministerstva kultúry SR vo výzve Rady úradu v bode 92. Otázka zamedzenia duplicity platieb je úplne odlišná otázka a skôr „technická“ záležitosť, na ktorej majú eminentný záujem používateľia, aby neplatili za použitie napr. jedného filmu jednému režisérovi dvakrát. Toto je samozrejme pochopiteľné, ale nemá to žiaden vplyv na skutočnosť, že režisérovi môže dnes zastupovať LITA, SAPA aj SOZA. Všetky pôsobia na tom istom relevantnom trhu.

135. Účastník konania LITA ďalej namieta záver úradu, že používatelia audiovizuálnych diel v odbore verejný prenos nemajú významnú vyjednávaciu silu.

136. Z histórie sporu LITA a AHRS je zrejmé, že je to práve LITA, ktorá má v praxi ťažšiu pozíciu voči používateľom, pričom sú to práve hotely, ktoré dlhé roky používali bez súhlasu autorskej diela a neboli ochotné sa s LITA dohodnúť napriek tomu, že LITA znižovala svoju pôvodnú ponuku takmer až na polovicu. LITA sa musela domáhať svojich zákonných práv až žalobami, vo väčšine ktorých bola aj úspešná. Navyše, sú hotely zastrešené AHRS, čo do veľkej miery vyvažuje „silnú“ pozíciu spoločnosti LITA.

137. LITA nemá iný subjekt, resp. substitúta, ktorý by od neho mohol „odoberať“ licenciu. Je to výlučne AHRS a jej členovia. Zatiaľ čo AHRS má na výber dve ďalšie OKS, ktoré majú povolenie na rovnaký predmet ochrany ako LITA, a teda môžu na základe vlastného obchodného rozhodnutia konkurovať spoločnosti LITA. Rada teda nepravdivo tvrdí, že hotely nemajú alternatívu. Už len z tohto abstraktného posúdenia je pravdepodobné, že AHRS a hotely majú významnú negociačnú pozíciu a bez ďalšej analýzy nie je možné uzavrieť v situácii „jeden na jedného“, kto má reálne silnejšiu pozíciu.

138. Členovia AHRS majú v zmysle § 165 ods. 8 Autorského zákona možnosť podať na súd žalobu o určenie obsahu licenčnej zmluvy, kedy súd svojim autoritatívnym výrokom určí obsah licenčnej zmluvy, vrátane výšky licenčnej odmeny a nahradí vôľu používateľa a OKS túto zmluvu uzatvoriť. V súdnom konaní sa môžu členovia AHRS domáhať určenia odlišnej výšky odmeny, ako odmeny stanovenej v sadzobníku LITA. V roku 2018 členovia AHRS túto možnosť využili voči všetkým slovenským OKS (vrátane LITA).³¹ LITA je v dôsledku toho nepriamo nútená sa s členmi AHRS dohodnúť a ukončiť spor.

139. LITA nerozumie ako môže Rada úradu použiť ako argument v prospech dominantného postavenia spoločnosti LITA, resp. v prospech absencie

³¹ Prebiehajúce súdne konanie má za následok, že :

- v súlade s § 165 ods. 9 písm. b) bod 2 Autorského zákona žalujúci členovia AHRS zložili do notárskej úschovy peňažné prostriedky za použitie predmetov ochrany (t.j. odmeny nositeľov práv zastupovaných žalovanými OKS);
- výška skladaných peňažných prostriedkov má zodpovedať sadzbám odmien podľa sadzobníkov jednotlivých OKS, resp. podľa sadzieb odmien určených v posledných platných licenčných zmluvách uzavretých s jednotlivými OKS, čo však zo strany žalujúcich členov AHRS nebolo dodržané a tak výška zložených peňažných prostriedkov za použitie predmetov ochrany bola určená členmi AHRS svojvoľne;
- zložené peňažné prostriedky budú vyplatené jednotlivým OKS až po právoplatnom skončení súdneho konania a teda LITA nemá od roku 2018 a až do právoplatného skončenia súdneho sporu od týchto žalujúcich členov AHRS žiaden príjem (otáznou ostáva aj samotná následná vymožitelnosť týchto peňažných prostriedkov).

negociačnej sily AHRS, skutočnosť, že LITA stanovila sadzby vo výške „neakceptovateľnej“ pre hotely. Je úplne nepodstatné, v akej výške stanoví LITA „teoretické odmeny“, ktorých sa najbližšie roky nebude vedieť domôcť. Samozrejme, takéto odmeny by teoreticky mohli byť vo výške, ktorá by nemusela zodpovedať zákonným kritériám v zmysle Autorského zákona, ale považovať len samotnú skutočnosť, že LITA stanoví odmeny vo výške, ktorú hotely ako chronickí porušovatelia autorských práv a dlhoroční neplatiči považujú za vysokú, ako dôkaz pre dominantné postavenie spoločnosti LITA a absenciu vyjednávaczej pozície AHRS, je absurdné.

140. Rada úradu sa koherentne námietskou absencie ujmy ako základného predpokladu pre preukázanie dominantného postavenia podľa čl. 102 ZFEÚ, resp. § 8 zákona systematicky vôbec nezaoberala. Je zřejmé, že Rada úradu buď ignorovala posudzovanie ujmy ako základného predpokladu pre preukázanie dominantného postavenia podľa čl. 102 ZFEÚ, resp. § 8 zákona alebo ho chybné prepája s otázkou dopadu konania na trh, ktorý je potrebné posudzovať pre výpočet pokuty.

141. LITA tiež nerozumie, ako majú dva prípady citované v poznámke pod čiarou č. 38 výzvy Rady úradu preukazovať, že úrad nemusí posudzovať ujmu ako materiálne kritérium podľa čl. 102 ZFEÚ, resp. § 8 zákona, pretože v súťažnom práve sa pri excesívnych/neprimeraných cenách, t.j. pri vykorisťovacej praktike, priamo sama o sebe predpokladá ujma, resp. škodlivý dopad.

142. Hoci LITA netvrdí, že samotný fakt, že nejaký subjekt sa musí domáhať svojich práv na súde znamená, že nemôže byť dominantný podnikateľ, ako to podsúva úrad, LITA, ktorá je podľa úradu „faktický monopol“, resp. podľa výzvy zákonný monopol, sa však nemôže od prevádzkovateľov luxusných hotelov domôcť prostredníctvom negociácií ani minimálnej čiastky.

143. Tvrdenie úradu, že ak by bola LITA v slabšej pozícii, nejakým spôsobom by sa dohodla, resp. by uplatňovala kritérium obsadenosti, nie je pravdivé a úrad vôbec nevzal do úvahy vysvetlenie súvislostí zo strany LITA, že bola v určitom momente ochotná uvažovať o 40 % zľave, pričom viacerí členovia AHRS boli pobúrení, že AHRS samotná túto ponuku neprijala. Čo sa týka kritéria obsadenosti, vždy je rozhodujúca konečná výška sadzieb, ktorú musí prevádzkovateľ zaplatiť a nie kritériá cenotvorby, ktoré do tejto konečnej výšky vchádzajú. To isté platí aj o týchto rokovaníach. AHRS išlo primárne o výšku sadzieb a obsadenosť je len nástroj na dosiahnutie tohto cieľa. Pri opätovných ponukách vo výške napr. **OT [.....číselné údaje.....] %** nehrala obsadenosť žiadnu úlohu. Pozícia spoločnosti LITA rozhodne nebola v tomto kontexte dominantná.

144. Sama o sebe LITA nemá významnú pozíciu na trhu a jej hlavnou funkciou je vyberanie licenčných odmien. Je teda len akýmsi sprostredkovateľom a nie skutočným biznisovým aktérom, čomu zodpovedá aj skutočnosť, aké čiastky v absolútnych hodnotách od prevádzkovateľov ubytovacích zariadení vyberá. Na druhej strane sú hotely, primárne tie luxusnejšie, ktoré sú vlastnené prevažne

silnými slovenskými podnikateľskými skupinami, resp. podnikateľmi. AHRS je v tomto prípade rovnako len určitá zastrešujúca organizácia. Tieto hotely účtujú za jednu noc na hotelovej izbe sumy počnúc 50 euro. Takže pri posudzovaní „dominancie“ spoločnosti LITA je potrebné chápať, že tu stoja oproti sebe „dominantní“ umelci a na strane druhej „vykorisťované“ podnikateľské skupiny.

145. Úrad nezobral do úvahy významnú limitáciu pri stanovovaní jej sadzieb ostatnými OKS. LITA bola vždy významne limitovaná hodnotou, ktorú stanovovali ostatné OKS v oblasti verejného prenosu prostredníctvom technických zariadení, ako aj pomerom v **[oblasť] OT**. Minimálne od r. 2019 ostatné OKS zásadne vplývajú na možnosť LITA stanovovať voľne a nezávisle svoje sadzby. Dokonca v súčasnosti jedna zo slovenských OKS už teraz tlačí a chce zvýšiť svoj podiel na sadzovníku, čo pri nezmenených sadzbách, bude znamenať ďalší pokles sadzieb LITA a pokles na jej pomere vo vzťahu k ostatným OKS. Účastník konania poukazuje na § 175 ods. 2 Autorského zákona, v zmysle ktorého pri tvorbe spoločného sadzovníka, ako nevyhnutnej súčasť Dohody o spoločnej správe podľa § 174 ods. 2 Autorského zákona-, platí väčšinový (dvojtretinový) princíp schvaľovania. To znamená, že ostatné OKS dokonca majú právnu možnosť schváliť taký spoločný sadzovník, ktorý by zmenil podiel LITA na spoločnej sadzbe a tým by efektívne znížili sadzby LITA. Uvedený postup už bol v reálnej praxi uplatnený (aj keď v inom odbore kolektívnej správy). Aj z tohto hľadiska je zrejmé, že vďaka uvedenému nástroju majú ostatné OKS obzvlášť významný vplyv na stanovovanie sadzieb LITA, a preto nemožno hovoriť o jej nepochybnnej dominancii, ako to uvádza úrad.

146. Podľa účastníka konania je tiež nepodstatné, čo Rada úradu deklaruje ako údajný hlavný cieľ zákonodarcu vo vzťahu k zavedeniu povinnosti tvoriť spoločný sadzovník. Ide o faktický a skutočný stav, ktorý významným spôsobom limituje nezávislé rozhodovanie jednotlivých OKS. Súťažné právo pri hodnotení limitácie nezávislosti dominantného podnikateľa pri svojich obchodných rozhodnutiach, najmä cenotvorby, nerieši žiadne nálepky, ale vyhodnocuje v komplexnosti celú situáciu. Keď si pri spoločnej sadzbe nemôže LITA určiť slobodne výšku svojej sadzby, čo uznáva aj Rada úradu, jej nezávislosť pri cenotvorbe je v zmysle súťažného práva limitovaná.

147. OKS už priamo v praxi § 175 ods. 2 Autorského zákona využili **[opis spôsobu hlasovania.....]**

]. OT³²

³² Obchodné tajomstvo.

148. Účastník konania namieta vyjadrenie Rady úradu v bode 154 výzvy Rady úradu pred vydaním rozhodnutia, že na validnú limitáciu cenotvorby je potrebné „nezávislé“ rozhodnutie dominantného podnikateľa takto postupovať. Vlastnú limitáciu cenotvorby predsa neurobí žiadny podnikateľ na základe vlastného rozhodnutia, ale je donútený okolnosťami alebo tretími stranami.
149. Ak bude mať OKS v individuálnom sadzobníku výrazne vyššiu, t.j. nezávisle stanovenú výšku odmeny, všetky hotely budú mať na konci záujem iba o spoločný sadzobník, nakoľko takto by za predmety ochrany danej OKS automaticky platili nižšiu cenu, než ako si stanovila individuálne. Preukazuje to aj prax, keď sa vždy hotely informujú u spoločnosti LITA aj na individuálne odmeny aj na spoločný sadzobník. Ak by sa teda LITA teoreticky rozhodla mať autorské odmeny vo výške, v akej by podľa jej názoru mali byť a v akej boli aj veľkou väčšinou súdov akceptované, pričom však v spoločnom sadzobníku by mala zo strany ostatných OKS stanovenú výrazne nižšiu odmenu, nikdy by si ich žiadny hotel nezvolil. Je teda úplne zrejmé, že LITA má totožnú výšku sadzby v individuálnom sadzobníku, ako aj v spoločnom sadzobníku. Nejedná sa o žiadnu špekuláciu, ale o zrejmú skutočnosť. Rada úradu si odporuje, keď vplyv iných OKS na odmeny stanovené spoločnosťou LITA bezpochyby uznáva, napr. v bode 154 alebo v bode 381, ale zároveň ďalej tvrdošijne tvrdí, že si LITA svoje sadzby stanovuje samostatne (napr. body 146 a 443 výzvy Rady úradu).
150. Nepochopenie reálií kolektívnej správy zo strany úradu a Rady úradu naďalej preukazuje tvrdenie Rady úradu v bode 146 výzvy Rady úradu pred vydaním druhostupňového rozhodnutia. Skutočnosť, že spoločnosti LITA zostal relatívne výrazný podiel na odmenách za verejný prenos v izbách ubytovacích zariadení v žiadnom prípade nepotvrďuje schopnosť spoločnosti LITA nezávisle tvoriť svoje sadzby. Pomer/percentuálne vyjadrenie je v konečnom dôsledku bezvýznamné, ak absolútna suma zásadne klesla, čo je presne tento prípad.
151. LITA odmieta ničím nepodložené podsúvanie argumentu zo strany Rady úradu, že primeraná odmena je taká, ktorá je akceptovateľná pre hotely. Súťažné právo nič také nehovorí, čo je aj logické, pretože v tomto konkrétnom prípade by to viedlo k absurdnému záveru, že by hotely neplatili nič.
152. Ďalšia nepresnosť zo strany Rady úradu je v bode 127 výzvy Rady úradu, kde sa Rada úradu zjavne prikláňa k názoru AHRS, ktoré cez lobing zavedenie spoločného sadzobníka do Autorského zákona pretlačilo, že LITA a SOZA nerešpektovali § 174 Autorského zákona a uzatvárali licenčné zmluvy aj individuálne. Zo strany AHRS išlo o nepochopenie zákonnej úpravy alebo skôr o účelovú nesprávnu interpretáciu Autorského zákona, pričom aj Ministerstvo kultúry SR sa priklonilo k názoru, že je to práve LITA, ktorá postupuje v súlade s Autorským zákonom, keď je možný výber medzi spoločným alebo individuálnym sadzobníkom, a to na strane používateľa, teda hotela.
153. Úrad v bode 186 rozhodnutia tvrdí, že ak zníženie sadzieb zo strany LITA v r. 2019 bolo výsledkom tlaku iných OKS, tak „odberatelia“ ako AHRS len profitovali z

výsledkov týchto negociácií. Úrad účelovo prekrúca skutočnosti, čo však v konečnom dôsledku aj tak potvrdzuje, že LITA nemá dominantné postavenie. Aj keby teoreticky AHRS a prevádzkovatelia ubytovacích zariadení nemali vyjednávaciu pozíciu (s čím LITA zásadne nesúhlasí), ale ostatné OKS majú dostatočný tlak na to, aby sa LITA nevedela správať nezávisle, tak v zmysle štandardnej judikatúry siahajúcej až k rozhodnutiu vo veci *United Brands* by nemala dominantné postavenie.

154. Úrad v bode 189 rozhodnutia uvádza, že mu nie je zrejmé ako má zohľadniť skutočnosť, že náklady LITA na výber, administratívu a na vyplácanie odmien boli vždy nižšie ako 20 % z celkového výberu licenčných odmien ročne. V zmysle štandardnej európskej judikatúry je v zmysle vyššie uvedeného faktu LITA pri svojej aktivite efektívna a úrad by to mal zohľadniť ako jeden z indikátorov, ktorý podporuje hypotézu, že v tomto prípade nejde o dominanta, keďže si nemôže dovoliť pri svojom fungovaní neefektívnosť. Toto je presne prípad spoločnosti LITA.

155. Úrad v bode 182 rozhodnutia tvrdí, že už samotné zistenie, že cena bola excesívna, je možné považovať za dôkaz, že vyjednávacía sila nebola dostatočná. LITA protestuje proti takému prístupu, ktorý porušuje základné ústavné princípy ako *in dubio pro reo* a základné zásady správneho práva, na ktorých je postavené aj toto správne konanie. Úrad týmto spôsobom explicitne priznal, že nezohľadňoval zákonnú logickú postupnosť krokov pri praktike zneužívania dominantného postavenia.

Vyjadrenie Rady úradu

Relevantný trh

156. Podľa § 3 ods. 2 zákona relevantný trh je priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo zastupiteľné. Podľa ustanovenia § 3 ods. 3 zákona tovarový relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Zastupiteľnosť tovarov sa posudzuje najmä z hľadiska ich charakteristík, ceny a účelu použitia. Podľa ustanovenia § 3 ods. 4 zákona priestorový relevantný trh je vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami. Rovnako chápe definíciu relevantného trhu aj európske súťažné právo.

155. Pred posúdením, či určité správanie podnikateľa je zneužitím dominantného postavenia, je potrebné zdefinovať relevantný trh a určiť, či má na ňom daný podnikateľ dominantné postavenie. Taktó postupoval počas prvostupňového konania aj úrad.

156. Cieľom definície relevantného trhu je z tovarového aj priestorového hľadiska určiť, ktoré tovary či služby si konkurujú, a tým určiť aj ktorí podnikatelia na trhu si konkurujú, teda vymedziť hranice hospodárskej súťaže medzi nimi.

157. Podľa ustálenej judikatúry je potrebné okrem zastupiteľnosti tovarov a služieb z pohľadu ich charakteristík posúdiť pri definícii relevantného trhu súťažné podmienky a štruktúru dopytu a ponuky.³³

158. Súťažné orgány uplatňujú zaužívané metódy a postupy na vyhodnocovanie kritérií pri určovaní hraníc súťažných tlakov medzi podnikateľmi na trhu.

159. Podľa bodu 34 Oznámenia Európskej komisie (Komisia) o definícii relevantného trhu, cit.: „*ak je presné vymedzenie trhu považované za nevyhnutné, Komisia často kontaktuje hlavných zákazníkov a hlavné spoločnosti v odvetví a požiada ich o názor na hranice trhu výrobkov a geografického trhu....dodatočné informácie môže tiež Komisia požadovať od samotných účastníkov šetrenia*“. Je potrebné však zdôrazniť, že nemožno zamieňať definíciu relevantného trhu, ktorá má vymedziť hranice hospodárskej súťaže medzi dodávateľmi či odberateľmi určitého tovaru alebo služby a hľadaním akejkoľvek alternatívy na trhu. V tejto súvislosti možno poukázať aj na tzv. celofánový efekt známy v súťažnej teórii, ktorý môže vzniknúť na trhu. Už v roku 1953 konštatoval Najvyšší súd USA v prípade *U.S. v. Times-Picayune* (1953, 345 U.S. 594, 621 č. 31), že pre každý produkt existuje substitút, avšak relevantný trh nemôže zahŕňať neobmedzený rozsah substitútov. Kruh sa musí vytvoriť úzko s cieľom vylúčiť akékoľvek ďalšie produkty, ku ktorým by sa v rámci primeranej zmeny v cene odklonil iba obmedzený počet kupujúcich a z pohľadu technického, u ktorých krížová elasticita dopytu je malá. Uvedené je dlhodobo etablované tiež v judikatúre európskych súdov a v praxi Komisie.

160. Istý pomyselný kruh, v ktorom prebieha súťaž, je teda vymedzený ochotou zákazníka/spotrebiteľa (v určitom výraznejšom počte), v prípade zmeny podmienok v podobe určitého malého, ale trvalého zvýšenia ceny (cca v rozpätí 5-10%) tohto základného produktu alebo služby, prejsť trvalo alebo aspoň z dlhodobého pohľadu, bez výraznejších problémov na iný produkt. Takýmto spôsobom možno identifikovať skutočných, resp. potenciálnych konkurentov na trhu.

161. Nestačí pritom, aby sa takto rozhodlo iba malé množstvo zákazníkov, ale prechod by mal byť reálny u väčšieho množstva z nich. Cenové zvýšenie, ktoré sa zohľadňuje je malé z dôvodu, že pri jeho väčšom zvýšení by už získané údaje mohli byť skresľujúce a na jeden trh by sa mohli dostať aj tovary a služby, ktoré nepredstavujú reálne konkurenčné substitúty.

162. V prípade, že spotrebiteľ prejde pri danom zvýšení iba výnimočne, resp. krátkodobo na iný produkt či službu s cieľom, aby si uspokojil v danej konkrétnej situácii svoju potrebu, toto nemožno považovať za reálny konkurenčný substitút, ktorý vie trvalo predstavovať plnohodnotnú porovnateľnú alternatívu (napr. bicykel a osobné motorové vozidlo).

163. Čo je v tejto súvislosti podstatné je to, že prechod musí byť bezproblémový. Ak tomu tak nie je, nemožno konštatovať, že ide o substitút, ktorý možno považovať

³³ Rozsudok súdneho dvora z 23. januára 201 vo veci , *F. Hoffmann-La Roche a ďalší*, C-179/16, EU:C:2018:25, ods. 51; rozsudok Súdneho dvora z 9 novembra 1983, *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin* v Komisia, 322/81, EU:C:1983:313, ods. 37.

za konkurenčný. Jednoduchosť/bezproblémovosť prechodu je potrebné posudzovať vždy v konkrétnej individuálnej situácii z pohľadu existujúcich podmienok. Dostupnosť substitútu je nepochybne podstatná podmienka, t.j. nemalo by ísť o substitút, u ktorého nie je zrejmé a dostatočne isté, že môže pôvodný tovar alebo službu na dlhodobej báze plnohodnotne nahradiť. Dostupnosť, by preto tiež nemala byť podmienená nepredvídateľnými a nejasnými podmienkami. To je obzvlášť dôležité v situácii, ak podnikateľ, ktorý je užívateľom či spotrebiteľom takéhoto produktu alebo služby potrebuje poznať dostupnosť substitútu dostatočne vopred, s ohľadom na nastavenie si svojich vlastných zmluvných, najmä dlhodobých, budúcich záväzkov. Ak je dostupnosť alternatívy viazaná na vopred nejasné a meniace sa podmienky, nemožno konštatovať, že ide konkurenčný substitút.

164. Je potrebné tiež zdôrazniť, že pri hodnotení efektivity jednotlivých substitútov na trhu úrad nevychádza iba z technického popisu, alebo priameho finančného vyjadrenia rozdielov u jednotlivých substitútov, ale napríklad aj zo zložitosti využitia možností (napr. rozdielne administratívnoprávne postupy vzťahujúce sa k rozličným alternatívam). Za rozhodujúce z pohľadu ekonomicky efektívnej zameniteľnosti úrad považuje vždy výsledok kombinácie všetkých uvedených faktorov, ktorý sa logicky odráža v pomeroch na relevantnom trhu.

165. Na základe vyhodnotenia všetkých relevantných skutočností zadefinoval úrad relevantný trh, na ktorom má LITA dominantné postavenie a na ktorom aj došlo k posudzovanému zneužitiu dominantného postavenia, ako trh poskytovania licenčných služieb v oblasti kolektívnej správy práv používateľom literárnych, divadelných, dramatických, hudobnodramatických, choreografických, pantomimických, audiovizuálnych a fotografických diel, diel výtvarného umenia, architektonických diel a diel úžitkového umenia v odbore verejný prenos prostredníctvom technických zariadení (tv a rádio) v izbách ubytovacích zariadení na území SR.

166. Rada úradu po preskúmaní rozhodnutia úradu a všetkých súvisiacich skutočností pochybenie pri samotnej definícii relevantného trhu neidentifikovala.

167. Zo zistení v tomto administratívnom konaní je zrejmé, že spoločnosť LITA je jednou z viacerých organizácii kolektívnej správy práv pôsobiacich na území SR, ktorá koná na základe oprávnenia udeleného Ministerstvom kultúry SR a podľa ustanovení platného Autorského zákona. Zastupuje určité skupiny nositeľov práv a poskytuje svoje služby súvisiace s výkonom kolektívnej správy práv.

168. Úrad v tejto súvislosti v rozhodnutí dostatočne vysvetľuje základne pojmy používané v rámci autorského práva v SR a základné východiská pre oblasť kolektívnej správy práv. Rada úradu ďalej v texte poukazuje iba na najrelevantnejšie z nich.

169. Organizácie kolektívnej správy (v texte aj ako „OKS“) nie sú v zriaďovateľskej ani v riadiacej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR, ale sú iba predmetom zákonného dohľadu zo strany Ministerstva kultúry SR. Sú vedené ako subjekty súkromného práva, záujmovej samosprávy a ako neziskové subjekty. Všetky OKS

v SR sú však založené ako občianske združenia, aj keď to zákon priamo nevyžaduje.

170. Oprávnenie na výkon kolektívnej správy práv udeľuje Ministerstvo kultúry SR na základe žiadosti právnickej osoby, ktorá má záujem vykonávať kolektívnu správu práv a ktorá splní formálne predpoklady na výkon kolektívnej správy práv. Oprávnenie ministerstvo udeľuje na neurčitú dobu.
171. Organizácia kolektívnej správy je právnická osoba, ktorá na základe Autorského zákona (povinná kolektívna správa práv) alebo na základe zmluvy (dohody) s nositeľmi práv (dobrovoľná kolektívna správa práv) spravuje majetkové práva nositeľov práv, teda vykonáva kolektívnu správu práv.
172. LITA je oprávnená vykonávať dobrovoľnú aj povinnú kolektívnu správu autorských práv, a to v rozsahu vyplývajúcom jej z udeleného oprávnenia Ministerstva kultúry SR – Oprávnenie č.k. MK-1587/2016-232/10421 zo dňa 18. augusta 2016.³⁴ LITA teda v prípadoch použitia diel, ktoré sú presne stanovené zákonom, zastupuje všetkých autorov bez potreby uzavretia zmluvy o zastupovaní (napr. pri reprografickom rozmnožovaní alebo výpožičkách v knižniciach). Na základe Autorského zákona môže LITA s používateľom uzatvoriť aj tzv. rozšírenú hromadnú licenciu (RHL), ktorá sa vzťahuje aj na autorov nezastupovaných LITA. V takom prípade zabezpečuje práva autorov, ktorých individuálne zabezpečenie práv by bolo veľmi náročné. Ide teda o osobitný druh hromadnej licenčnej zmluvy. Na rozdiel od povinnej kolektívnej správy práv, kedy autor nemá možnosť spravovať si práva sám, v prípade RHL má autor právo účinky rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy kedykoľvek vylúčiť a uplatňovať si svoje práva individuálne.
173. Verejný prenos prostredníctvom technických zariadení -TV a rádio, ktorý je predmetom tohto konania patrí pod dobrovoľnú správu práv.
174. Organizácie kolektívnej správy zastupujú rôznych nositeľov práv najmä vtedy, ak by bol individuálny výkon ich majetkových práv neúčelný, resp. nemožný (ako je to práve v prípade verejného prenosu diel). OKS preto vykonáva kolektívnu správu práv vždy v mene viacerých nositeľov práv a v záujme ich spoločného prospechu, a to ako jediný alebo hlavný účel svojej činnosti. OKS zastupuje nositeľov práv vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a na účet nositeľov práv. Je povinná prevziať zastúpenie nositeľa práv, ktorý o to požiadá³⁵ a odmietnuť ho môže len z objektívnych dôvodov.

³⁴ Spis porad.č.11.

³⁵ OKS pre nositeľov práv, ktorí s ňou uzavreli zmluvu o zastupovaní, vykonáva najmä tieto činnosti:

- uzatváranie rôznych typov licenčných zmlúv s príslušnými používateľmi diel,
- výber a správa licenčných odmien, náhrad odmien a príjmov z bezdôvodného obohatenia a ich rozúčtovanie medzi autorov/nositeľov práv,
- uskutočňovanie nevyhnutných úkonov v prospech autorov/nositeľov práv v mimosúdnom konaní v prípade neoprávnených zásahov do práv autora/nositeľa práv a uzatváranie dohôd o urovnaní,
- uplatňovanie nárokov autorov/nositeľov práv súdnou cestou v prípadoch porušenia podmienok licenčných zmlúv uzavretých s danou OKS a iné.

175. Organizácia kolektívnej správy je určitým sprostredkovateľom medzi nositeľmi práv k príslušným dielam a používateľmi týchto diel. OKS môže preto svojou činnosťou ovplyvňovať ako úroveň trhu poskytovania služieb kolektívnej správy a licenčných služieb vo vzťahu k nositeľom práv, tak i úroveň trhu licenčných služieb vo vzťahu k používateľom.

176. Úrad v tomto konaní vyhodnocoval len činnosti kolektívneho správcu práv týkajúce sa poskytovania licenčných služieb vo vzťahu k používateľom autorských diel, konkrétne vo veci výberu licenčných odmien v odbore verejný prenos diel prostredníctvom technických zariadení, a to len vo vzťahu k tým nositeľom práv a druhom diel, ktoré sú zastupované a spravované organizáciou LITA, pokiaľ sú súčasťou sprostredkovaného verejného prenosu prostredníctvom technického zariadenia – televízie (TV) alebo rádia.

177. Autorský zákon pritom nešpecifikuje, pod ktorú z kategórií verejného prenosu spadá konkrétne verejný prenos diel prostredníctvom technických zariadení umiestnených v ubytovacích prevádzkach, ktorý je podstatou tohto správneho konania.

178. Podľa § 27 ods. 1 Autorského zákona je verejným prenosom diela verejnú šírenie diela akýmikoľvek technickými prostriedkami po drôte alebo bezdrôtovo tak, že toto dielo môžu vnímať osoby na miestach, kde by ho bez tohto prenosu vnímať nemohli. Verejný prenos diela je pritom najširším pojmom. Medzi určité formy, resp. kategórie verejného prenosu patria najmä vysielanie diela, retransmisia diela a sprístupňovanie diela verejnosti (§ 27 ods. 2 Autorského zákona). Pojmovým znakom verejného prenosu je verejnosť, teda individuálne neurčené osoby prítomné súčasne alebo sukcesívne (postupne), ktoré môžu byť prítomné na miestach, kde môžu vnímať dielo prenášané technickými prostriedkami.

179. Úrad poukazuje vo svojom rozhodnutí v tejto súvislosti aj na rozsudok SDEÚ vo veci C-306/05 *SGAE vs. Rafael hotela, SA*, z ktorého vyplýva, že „...ak poskytuje hotelové zariadenie prostredníctvom takto umiestnených televíznych prijímačov signál svojim klientom ubytovaným v izbách tohto zariadenia, ide o verejný prenos bez toho, aby bolo potrebné vedieť, aká technika prenosu signálu sa používa.“³⁶

180. Úrad dospel k záveru, že na účely vyhodnotenia konania spoločnosti LITA posudzovaného v tomto konaní, je možné považovať verejný prenos diel prostredníctvom technických zariadení za určitý spôsob sprístupňovania príslušných diel určitej skupine verejnosti, resp. za určitú samostatnú kategóriu použitia diel spadajúcu vo všeobecnosti pod verejný prenos podľa § 27 ods. 1 Autorského zákona.

181. Prevádzkovatelia ubytovacích zariadení môžu pritom využívať diela verejným prenosom prostredníctvom technických zariadení buď v izbách, alebo v rámci spoločných priestorov, ako sú recepcie, reštauračné priestory, bary a pod. Zo zistení úradu vyplýva, že ku každému priestoru, v ktorom sa diela verejným

³⁶ Pozri časti rozsudku SDEÚ vo veci C-306/05 *SGAE*, napr. body 23 až 43.

prenosom použijú, sa vzťahujú osobitné licenčné sadzby, odlišná môže byť pritom aj verejnosť/klientela, ktorá má k verejnému prenosu diel v jednotlivých priestoroch ubytovacích zariadení prístup.

182. Vzhľadom na i) spôsob vyhodnotenia konania spoločnosti LITA a praktiku posudzovanú v tomto prípade, ii) zameranie a účel ubytovacích služieb, ktoré nie sú zameniteľné napr. so stravovacími službami, iii) skutočnosť, že sadzby všetkých OKS za použitie diel v danom odbore sa členia na sadzby za izby ubytovacích zariadení a sadzby za použitie diel v iných priestoroch, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že iv) podľa odhadov účastníka konania tvorí objem vyzbieraných licenčných odmien za verejný prenos prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích prevádzok na celkových ročných príjmoch spoločnosti LITA v danom odbore zásadný podiel, sa úrad správne v tomto prípade zameril pri posudzovaní len na oblasť verejného prenosu audiovizuálnych diel prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích zariadení.

183. Pri verejnom prenose diela prostredníctvom technického zariadenia je akýkoľvek používateľ povinný získať súhlas (licenciu) na použitie diela, je teda povinný uzatvoriť zmluvu s príslušnou OKS.

184. V Slovenskej republike v rozhodnom období pôsobilo päť organizácií kolektívnej správy, a to LITA, SOZA³⁷, OZIS³⁸, SLOVGRAM³⁹ a SAPA⁴⁰, ktorým bolo Ministerstvom kultúry SR udelené oprávnenie na výkon kolektívnej správy práv. Každá OKS pritom spravuje práva konkrétnych skupín autorov a iných nositeľov práv vo vybraných odboroch, vo vzťahu ku konkrétnym predmetom ochrany, a to v rozsahu oprávnenia udeleného ministerstvom.

185. Rada úradu poukazuje v tejto súvislosti na list Ministerstva kultúry SR prezidentovi Zväzu hotelov a reštaurácií SR zo dňa 20.5.2015, spis č. 16, str. 2, v ktorom sa uvádza, cit.: *„V súvislosti s možnou duplicitou platenia autorských odmien vzhľadom na vydané oprávnenia pre rovnaký predmet ochrany uvádzame, že napriek tomu, že dve OKS spravujú práva k rovnakému predmetu ochrany nedochádza k duplicite v platbách. Zákomom nie je vylúčené, aby niekoľko OKS spravovalo práva k rovnakým predmetom ochrany, pričom však rozdiel spočíva v spôsobe použitia predmetu ochrany alebo v zozname zastupovaných nositeľov*

³⁷ Slovenský ochranný zväz autorský, ktorý zastupuje práva autorov k hudobným dielam a združuje konkrétne autorov, upravovateľov, aranžérov hudby a autorov slovesnej časti diela – textu, libreta, ako aj vydavateľov týchto diel, v ich mene monitoruje použitie hudobných diel.

³⁸ Ochranné združenie interpretov Slovenska, ktoré vykonáva kolektívnu správu práv k umeleckým výkonom a zvukovým záznamom, pričom tiež zastupuje výkonných umelcov podobne ako SLOVGRAM, ale podľa dostupných informácií sa tieto práva neprekrývajú. V prípade OZIS došlo v súčasnom období k odňatiu oprávnenia na výkon kolektívnej správy.

³⁹ Nezávislá spoločnosť výkonných umelcov, výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov, ktorá zastupuje práva výkonných umelcov (herci, recitátori, dirigenti, hráči na hudobných nástrojoch) a výrobcov zvukových a audiovizuálnych záznamov.

⁴⁰ Slovenská asociácia producentov v audiovizii, ktorá má v správe práva k zvukovoobrazovým záznamom a audiovizuálnym dielam a ktorá združuje a zastupuje výrobcov audiovizuálnych diel (producentov) alebo správcov práv výrobcov audiovizuálnych diel (producentov slovenských filmov).

by dochádzalo, ako už bolo uvedené, aj k duplicitnému výberu licenčných odmien za to isté plnenie.

190. LITA spravuje práva autorov a iných nositeľov práv k literárnym, dramatickým, hudobnodramatickým, choreografickým, pantomimickým, audiovizuálnym, fotografickým dielam, dielam výtvarného umenia, architektonickým dielam alebo dielam úžitkového umenia a združuje najmä autorov literárnych a dramatických diel, prekladateľov, režisérov, scenáristov, fotografov, výtvarníkov a iných, pričom špecificky v oblasti audiovizuálnych diel zastupuje režisérov, scenáristov a autorov dialógov, výtvarníkov – animátorov, autorov slovenskej verzie audiovizuálneho diela – preklad a úprava dialógov, režijné spracovanie a autorov preexistentných diel, napr. autorov literárnej predlohy.

191. LITA v konaní uviedla, cit.: **OT** [„.....**opis licencie**
.....
..... „]”⁴¹

192. Pokiaľ ide o SAPA - Slovenská asociácia producentov v audiovizii, táto vykonáva na základe oprávnenia č.k. MK-1778/2016-232/10418 zo dňa 18.8.2016, ako aj v zmysle Autorského zákona kolektívnu správu práv k audiovizuálnemu dielu a audiovizuálnemu záznamu,⁴² pričom zastupuje výrobcov audiovizuálnych diel (producentov) alebo správcov práv výrobcov audiovizuálnych diel producentov slovenských filmov, teda majiteľov alebo správcov copyrightov hraných filmov, zatiaľ čo LITA, ako je uvedené, zastupuje slovenských a zahraničných autorov pri výkone ich autorských práv.

193. Nie je teda možné konštatovať rovnaký predmet činnosti ani u týchto dvoch subjektov. V opačnom prípade by ubytovaciemu zariadeniu postačovalo uzavrieť zmluvu len s jedným z nich, čo však nepotvrdil ani samotný účastník konania. V rozhodnom posudzovanom období teda žiadna z ďalších OKS nemala rovnaký predmet činnosti ako LITA. Ostatné OKS preto nemôžu patriť na rovnaký tovarový relevantný trh ako LITA.

194. LITA v rámci riadneho výkonu kolektívnej správy **OT** [**opis činnosti LITA**⁴³.....
.....
.....]

195. So spoločnosťou LITA podpisujú prevádzkovatelia všetkých typov prevádzok pre získanie súhlasu na použitie diel verejným prenosom vo svojich priestoroch tzv. rozšírenú hromadnú zmluvu, ktorá má spoločné znenie tak pre ubytovacie zariadenia, ako aj pre reštaurácie a iné prevádzkarne. Do prílohy k danej zmluve zároveň vyplní konkrétna prevádzka údaje o počte a type technických zariadení (TV, rádio), ako aj údaje o konkrétnom priestore, v ktorom sa diela v správe LITA pre verejnosť/klientelu šíria. Na základe takto vyplnených formulárov v danej

⁴¹ List LITA pre MK SR zo dňa 12.6.2017, č. 3157/2017, spis č. 32.

⁴² List SAPA zo dňa 25.3.2021, spis IV, položka 73.

⁴³ Podanie zo dňa 23.10.2019, zaevid pod č. 4712, spis č. 32, str. 23.

prílohe k zmluve sa ku každému technickému zariadeniu prideli sadzba podľa platného sadzobníka odmien LITA. Výška sadziieb sa líši v prípade používania diel v izbách ubytovacích zariadení od sadziieb za používanie diel v spoločných priestoroch ubytovacích zariadení, v reštaurácii, obchodnej prevádzke či kaderníctvach. Sadzby sa líšia aj v závislosti od typu technického zariadenia – iná sadzba je pre rádio, iná pre televízny prijímač.

196. Okrem činností súvisiacich so zastupovaním autorov a nositeľov príslušných práv sú všetky aktívne OKS povinné vytvoriť a schváliť sadzobník odmien za používanie diel v ich správe a viesť rozúčtovací poriadok⁴⁴, na základe ktorého sa prerozdeľujú a vyplácajú príjmy z výkonu kolektívnej správy práv.

197. Rada úradu sa stotožnila so závermi úradu pokiaľ ide o definíciu relevantného trhu z hľadiska tovarového.

198. Úrad zároveň konštatoval, že nevylučuje, že vo vzťahu k poskytovaniu služieb v oblasti kolektívnej správy práv by mohol byť trh členený širšie (napr. definícia trhu v danom odbore vo vzťahu k akýmkoľvek priestorom ubytovacích zariadení či priestorom iných ako ubytovacích prevádzok a zariadení) alebo užšie (napr. rozdelenie daného trhu na verejný prenos osobitne prostredníctvom TV a osobitne prostredníctvom rádia, resp. jeho rozdelenie podľa jednotlivých kategórií ubytovacích zariadení). Avšak vzhľadom na spôsob organizácie kolektívnej správy práv v SR, ako aj charakter posudzovaného konania spoločnosti LITA a zameranie jej činností v danom prípade by odlišná definícia trhu nemala vplyv na závery úradu o dominantnom postavení účastníka konania, či na samotné posúdenie daného prípadu. S uvedeným záverom úradu sa Rada úradu rovnako tak v konečnom dôsledku stotožnila, keďže ani iná definícia trhu by nemala dopady na závery o *de facto* monopole LITA a teda o jej dominantnom postavení. Rada úradu však zdôrazňuje, že ubytovacie služby a reštauračné služby sú bezpochyby odlišné už len tým, že reštauračné služby v hoteli nemusia využívať iba klienti ubytovacieho zariadenia, pričom význam vybavenosti televíznym či rádio prijímačom je takisto nepochybne iný pre klientov ubytovacích zariadení a klientov reštaurácií. V konaní bolo tiež preukázané, že samotné OKS tieto sadzby odlišovali. Ak by to bolo v podstate nepodstatné, ako to uvádza účastník konania, jeho členenie sadziieb by nemalo ekonomické raciona a mohla by byť určená iba jedna spoločná sadzba.

⁴⁴ Pokiaľ ide o rozúčtovací poriadok, tento určuje podmienky pri vyplácaní vybraných odmien. Je to súbor zásad a základných pravidiel pre výber, prerozdelenie a vyplácanie licenčných odmien. Rozúčtovanie sa uskutoční po odpočítaní účelne vynaložených nákladov na správu práv a vytvorení príslušných rezervných fondov. Účelne vynaložené náklady sa stanovujú podľa jednotlivých spôsobov použitia diel percentuálnym podielom z vybraných súm. Účelne vynaloženými nákladmi sú všetky náklady spojené s činnosťou LITA. Náklady vedie LITA vo výkazoch podľa účtovnej osnovy pre neziskové spoločnosti podľa zákona o účtovníctve. Medzi náklady patria aj náklady na činnosť volených orgánov LITA a náklady na spoločný výkon správy podľa ustanovenia § 174 Autorského zákona, ktorých výška nesmie presiahnuť výšku, ktorú by LITA vynaložila na výkon správy, ak by tento výkon realizovala samostatne. Rozúčtovací poriadok je zverejnený na webovej stránke OKS.

199. Z hľadiska geografického úrad tiež správne zadefinoval relevantný trh ako územie SR, pričom vychádzal primárne z toho, že existujú odlišné podmienky pre pôsobenie OKS v iných krajinách, čo potvrdilo aj šetrenie úradu a zároveň zohľadňoval, že LITA je priamym zmluvným partnerom používateľov autorských diel na celom území SR. Ako bolo tiež v konaní preukázané slovenské OKS uzatvárajú licenčné zmluvy a vyberajú priamo odmeny za použitie príslušných diel len od používateľov pôsobiacich v SR.

Dominantné postavenie

200. Podľa § 8 ods. 1 zákona dominantné postavenie na relevantnom trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži a ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle.

201. Posúdenie, či je podnikateľ v dominantnom postavení a posúdenie jeho trhovej sily je prvým krokom pre aplikáciu ustanovení zákona ako aj čl. 102 Zmluvy. Dominantné postavenie samé osebe nie je zakázané, zakladá však špeciálnu zodpovednosť podnikateľa v takomto postavení, ktorá musí byť posúdená vždy vo svetle ekonomických a právnych súvislostí konkrétneho prípadu.⁴⁵

202. Dominancia bola definovaná európskym súťažným právom ako pozícia ekonomickej sily podnikateľa, ktorá mu umožňuje brániť udržiavaniu efektívnej súťaže na relevantnom trhu tým, že sa môže správať v značnom rozsahu nezávisle od svojich konkurentov, zákazníkov a v konečnom dôsledku aj spotrebiteľov.⁴⁶ Schopnosť správať sa nezávisle sa pritom odvíja od stupňa súťažných tlakov, ktoré sú na neho vyvíjané. Dominancia je stav, keď súťažné tlaky vyvíjané na podnikateľa nie sú dostatočné a tak môže mať podnikateľ v dominantnom postavení podstatnú trhovú silu počas dlhšej doby.

203. Dominantné postavenie je teda dané súhrnom niekoľkých faktorov, ktoré musia byť preskúmané komplexne a ktoré, posudzované samostatne, nemusia byť rozhodujúce. Základnými faktormi pre posúdenie dominancie sú trhové podiely, bariéry vstupu a existencia vyrovnávacej kúpnej sily.

204. Rada úradu nesúhlasí s tým, že dominantné postavenie LITA v tomto prípade je podmienené preukázaním reálnej ujmy ubytovacím zariadeniam. Dopady konkrétneho posudzovaného správania nedeterminujú dominantné postavenie ako také. Dominantné postavenie sa viaže na preukázanie, že sa LITA mohla správať v značnom rozsahu nezávisle, keďže nemala konkurenciu a neboli na ňu tak vytvárané súťažné tlaky, čo jej umožňovalo v konečnom dôsledku sa tak správať aj vo vzťahu k zákazníkom a aj konečným spotrebiteľom. Na druhej strane v prípade, že správanie LITA by nemohlo mať žiadne negatívne dopady z pohľadu ochrany hospodárskej súťaže, konanie voči nej by bolo neodôvodnené, keďže samotné

⁴⁵ Pozri prípad 322/81 *Nederlandsche Banden Industrie Michelin (Michelin I)* v Komisia [1983] ECR 3461, odsek 57; Prípad T-83/91 *Tetra Pak v Komisia (Tetra Pak II)* [1993] ECR II-755, odsek 114; Prípad T-111/96 *ITT Promedia* v Komisia [1998] ECR II-2937, odsek 139; Prípad T-228/97 *Irish Sugar* v Komisia [1999] II-2969, odsek 112; a Prípad T-203/01 *Michelin* v Komisia (*Michelin II*) [2003] ECR II-4071, odsek 97.

⁴⁶ Pozri prípad 27/76 *United Brands Company and United Brands Continentaal* v Komisia [1978] ECR 207, odsek 65; Prípad 85/76 *Hoffmann-LaRoche & Co.* v Komisia [1979] ECR 461, odsek 38.

dominantné postavenie nie je zakázané. Musí teda existovať dominantné postavenie v spojení s konaním, ktoré využíva zdroje alebo prostriedky previazané na toto dominantné postavenie, t.j. iné ako sú používané v bežnej hospodárskej súťaži, ktoré môže mať súčasne negatívne dopady, či už na samotnú štruktúru trhu alebo priamo na spotrebiteľa. Možno v tejto súvislosti poukázať aj na novší rozsudok Súdneho dvora EÚ v prípade C-377/20 z 12.mája 2022 vo veci *Servizio Elettrico Nazionale* a ďalší.

205. Pre posúdenie postavenia LITA na relevantnom trhu v tomto konaní bolo podstatné zistenie, že činnosti jednotlivých OKS z hľadiska charakteristiky zastupovaných nositeľov práv a predmetu ochrany (druhu diela) sa vzájomne neprelínajú a teda nie sú vzájomne zastupiteľné, čo vyplýva priamo z udelených oprávnení na výkon ich činnosti. Z vykonaného dokazovania nebolo teda preukázané tvrdenie účastníka konania, že by existujúce OKS boli z pohľadu predmetu ich činnosti vo vzťahu k sebe navzájom zastupiteľné, resp. že by nejaká novo vstupujúca OKS, ktorá by v danom posudzovanom období reálne zvažovala vstup na trh (čo nebolo ani preukázané), mohla mať rovnaký predmet činnosti ako má LITA.

206. Hoci sa účastník konania snažil počas konania argumentovať tým, že napríklad aj organizácia SAPA zabezpečuje práva k audiovizuálnym dielam alebo, že Autorský zákon nebráni vstupu nových OKS na trh, v liste zo dňa 2.5.2017, str. 1 a nasl., spis II, 11, samotný účastník konania uvádza niečo iné, cit.: *„Z povahy činnosti OKS vyplýva a (potvrdzujú to mnohé štúdie a materiály WIPO, Európskej komisie a ďalších inštitúcií), že prirodzený monopol OKS je žiadúci. Súdny dvor Európskej únie nikdy nespochybnil existenciu zákonných, či prirodzených vnútroštátnych monopolov na spravovanie práv, práve naopak. Monopol (zákonný alebo prirodzený) OKS je pre nositeľov práv, ale aj používateľa výhodný z viacerých príčin.....Ak by v štáte pôsobilo viac spoločností spravujúcich ten istý druh diel, bolo by značne obtiažne udeľovať licencie na použitie diel jednotlivých autorov, čo by mohlo viesť až k znemožneniu používania zahraničného repertoáru na území Slovenskej republiky...“* Uvedené tvrdenie je preto priamo v rozpore s námietkou predloženou v rozklade, že napriek aj účastníkom konania uznanému vysokému trhovému podielu nemá neotrasiteľné dominantné postavenie. Účastník konania pritom počas konania neuviedol, okrem organizácie SAPA, ktorej rozsah oprávnenia udelený Ministerstvom kultúry SR je však odlišný, iný konkrétny subjekt predstavujúci alternatívu k nemu, teda subjekt s rovnakým predmetom činnosti. V prípade existencie takejto alternatívy k LITE by však muselo byť možné, aby ubytovacie zariadenie nemuselo uzatvoriť zmluvu aj so spoločnosťou LITA a teda by postačovalo uzavretie zmluvy iba z niektorou z ostatných OKS. Uvedené však nezodpovedá realite, keďže samotná LITA tvrdí opak a v praxi sa dožadovala svojich práv na dojednanie zmluvných vzťahov aj súdnou cestou, práve z dôvodu, že používatelia podľa nej užívali neoprávnene diela, ku ktorým udeľuje práve LITA licenciú.

207. Záver úradu je teda v súlade s vyjadreniami LITA v správnom konaní, počas ktorého uviedla aj to, že pokrytie ochrany práv jednotlivých skupín nositeľov práv nie je v SR duplicitné.⁴⁷

⁴⁷ Pozri list LITA č. 207/2017/OZDPAVD-2274/2017, str. 8, spis. por. č. 11, v ktorom uviedla, že každé vyúčtovanie zo strany jednotlivých OKS pôsobiacich na území SR sa bude vzťahovať na iný okruh

208. LITA namieta záver úradu o jej postavení ako zákonného alebo faktického monopolu, a to aj s poukazom na inštitút žaloby o určenie obsahu licenčnej zmluvy či jej neschopnosti domôcť sa svojich práv inak ako súdnou cestou. V prvom rade je potrebné dať za pravdu úradu, že z pohľadu posúdenia správania účastníka konania LITA v tomto konaní nie je rozhodujúce, či je jej pozícia na trhu daná priamo zákonnou úpravou alebo nie, rozhodujúci je faktický stav v tomto ohľade a teda to, že rovnaký predmet činnosti ako LITA nemá iná OKS.

209. Hotely, reštaurácie a iné prevádzkarne, ktoré púšťajú rozhlasové či televízne vysielanie, majú povinnosť uzavrieť licenčnú zmluvu a uhradiť odmeny autorom, v tomto prípade prostredníctvom organizácie kolektívnej správy práv LITA, pričom v konaní nebolo preukázané, že tieto disponujú takou vyjednávacou silou, že LITA sa nemôže v dôsledku toho správať nezávisle.

210. Právny inštitút, ktorý umožňuje strane brániť sa na súde v súvislosti s aplikáciou Autorského zákona a vymôcť si tak aj zmenu ceny nemôže sám o sebe predstavovať argument, že postavenie OKS nemôže byť dominantné. V prvom rade, ako uvádza aj úrad v prvostupňovom konaní, v súkromnoprávných sporoch, kde bola stranou LITA súd nerozhodoval o primeranosti cien, o ktorých rozhodoval úrad. Avšak keby tomu tak aj bolo rozhodovanie súdu v súkromnoprávnom spore nemôže nahradiť rozhodnutie úradu v správnom konaní podľa zákona. Ako bolo už uvedené súd a úrad sledujú odlišný cieľ i keď sa ich konania môžu čiastočne prelínať. Ak by aj súd rozhodol o obsahu licenčnej zmluvy v časti výšky ceny, pretože tá je napríklad podľa súdu neprimeraná, uvedené nevyklučuje kompetenciu úradu na posúdenie ceny stanovenej spoločnosťou LITA iba preto, že táto bola následne zmenená súdom. Pri výklade účastníka konania by bolo možné konštatovať, že podnikateľ by nemohol byť posudzovaný úradom vo väčšine prípadov, pretože vždy je možné nejaké posúdenie súdom v oblasti obsahu zmluvných vzťahov, pričom súd môže zmluvnú stranu zaviazat' k určitému konaniu, ktoré sa môže prelínať s predmetom posudzovania úradom.

211. Rada úradu má za to, že práve špeciálna možnosť súdnej intervencie v prípade obsahu licenčnej zmluvy skôr nadväzuje na faktický stav v oblasti kolektívnej správy a podporuje záver o tom, že v tomto prípade nie je vytvorený konkurenčný tlak, ktorý by podporoval vyriešenie zmluvných sporov vedených s jednotlivými OKS a zásah súdu je preto potrebný. Rovnako tak samotný fakt, že naopak LITA sa domáha svojich práv na súde nemôže ako taký spochybňovať existenciu dominantného postavenia. Takýto jav určite nie je zriedkavý, keď sa aj dominantný podnikateľ obráti so svojim právnym nárokom na súd. Môže to byť nevyhnutné, keďže napriek jeho silnej pozícii môže byť potrebné určité spory pri nedosiahnutí dohody riešiť prostredníctvom nezávislého súdu, aby ten konštatoval v konečnom dôsledku relevantný právny záver. Uvedené závisí vždy aj od konkrétnej situácie. V tomto prípade ide o situáciu, keď síce LITA predstavuje nevyhnutného obchodného partnera pre ubytovacie zariadenia, ale ubytovacie zariadenia dokázali dočasne využívať služby aj bez jej súhlasu, hoci neuhradili licenčné poplatky a LITA súčasne nemala žiaden dosah na používanie rádia či TV

nositeľov práv s iným predmetom ochrany, t. j. zo strany používateľa v takom prípade nejde o duplicitné plnenie.

v ubytovacích zariadeniach a tým na neoprávnené verejné šírenie diel. Bolo preto nevyhnutné riešiť túto situáciu súdnou cestou. Uvedené však nemožno považovať za štandardný stav vyvažujúcej sily, keď si zákazník dokáže v dôsledku svojej ekonomickej sily alebo významu pre zmluvnú stranu, napr. dodávateľa, vyjednať aj lepšie ceny. V prípade neuhrádzania licenčných odmien išlo pritom iba o prechodný stav, keď licenčné poplatky v rozpore s Autorským zákonom nie sú uhrádzané vôbec alebo sú prechodne počas vedeného súdneho konania ukladané do úschovy. To bol aj dôvod prečo sa počas vedených súdnych konaní nemohol účastník konania či ostatné OKS domôcť, ako uvádza, ani minimálnej čiastky.

212. Je tiež potrebné konštatovať, že hoci si bola LITA vedomá možnej žaloby, na ktorú poukazuje, svoje ceny stanovovala nezávisle od toho, keďže tieto boli stanovované vo výške neakceptovateľnej pre ubytovacie zariadenia, ktoré boli nútené sa obrátiť v danej súvislosti na súd a úrad. Ak by tieto žaloby nepodali je zrejmé, že samotná možnosť podania žaloby správanie spoločnosti LITA nijako neovplyvňovala.

213. Nie je možné ako relevantné akceptovať ani tvrdenie účastníka konania týkajúce sa toho, že napríklad hotel si môže účtovať za noc sumu, ktorá je v nepomere k licenčnej odmene. Ide o irelevantné porovnanie dvoch odlišných služieb. Možnosť účtovať určitú sumu svojim klientom za poskytovanie ubytovania nijako neovplyvňuje schopnosť ubytovacieho zariadenia vyjednávať s organizáciou, ktorá ako jediná poskytuje služby/tovar, ktoré sú mu dodávané.

214. Napriek spochybňovaniu záveru úradu o neexistencii vyrovnávacej sily na strane ubytovacích zariadení, resp. združení ich zastupujúcich, účastník konania nepredložil relevantné dôkazy o ich vyjednávačej sile. Podstatným je to, že uplatňovanie vyjednávačej sily pri absencii alternatívy, ku ktorej by mohlo ubytovacie zariadenie prejsť je obtiažne až nereálne. Spoločnosť LITA uvádza, že nemá alternatívnu voči AHRS. Nemožno však konštatovať, že LITA je závislá vo svojej činnosti na AHRS. LITA poskytuje licencie rôznym používateľom nie len AHRS, pričom ubytovacie zariadenia môžu potrebnú licenciu získať iba od spoločnosti LITA, pričom tak ako je LITA istým spôsobom sprostredkovateľ medzi autormi a používateľmi je ním aj AHRS, ktorá vyjednáva podmienky pre svojich členov.

215. Pokiaľ ide o námietku voči záveru úradu, že ak by bola pozícia ubytovacích zariadení, resp. pozícia ZHR SR (následne AHRS) v rámci rokovaní vo vzťahu k LITA významná, prejavilo by sa to zrejme v konečnom dôsledku v dohode a v určitom plošnom znížení základných sadzieb alebo napr. aj v určitej miere zohľadňovania kritéria obsadenosti zo strany organizácie LITA pri výpočte licenčných odmien v danom odbore v období 2015-2018, tento možno vnímať iba ako konštatujúci možný predpokladaný výsledok uplatňujúc základné princípy logiky. Je však nepochybné, že vyvažujúca vyjednávacía sila má efekt tlaku na protistranu pri jej rozhodovaní, čo je iná situácia ako, keď sa správa dominantný subjekt nezávisle bez ohľadu na jeho konkurenciu, obchodných partnerov či spotrebiteľov.

216. Nie je však možné stotožniť sa s názorom úradu prezentovaným v tejto súvislosti úradom v bode 180 prvostupňového rozhodnutia, kde uvádza, že vzhľadom na to, že LITA vo veľkej väčšine podaných žalôb na súdoch uspela, pričom v mnohých prípadoch bezdôvodného obohatenia jej druhá strana sporu musela vyplatiť až dvojnásobok objemu licenčných odmien stanovených podľa platného sadzobníka odmien, čo nepodporuje jej tvrdenie o jej slabej vyjednávacjej pozícii voči používateľom autorských diel. Je možné konštatovať, že výsledok súdneho sporu ako taký, navyše bez bližšej znalosti predmetu súdneho konania a zohľadňovaných okolností, nemá vplyv na posúdenie z pohľadu súťažného práva a úspech na súde nemôže v tomto smere preukazovať viac ako iba úspech v konkrétnom súkromno- právnom spore. Nie je totiž vylúčené, aby bola LITA úspešná v určitom súdnom spore aj v situácii, keby existovala vyvažujúca vyjednávacja sila na strane jej obchodných partnerov.

217. Pokiaľ ide o spochybňovanie dominantného postavenia v dôsledku tvrdeného vplyvu ostatných OKS, a to konkrétne na tvorbu cien LITA, Rada úradu uvádza nasledovné.

218. V rámci úradom posudzovaného obdobia až od začiatku roka 2019 došlo k zmene spočívajúcej vo vytvorení spoločného sadzobníka odmien pre všetky OKS. Dovtedy existovali iba individuálne sadzobníky jednotlivých OKS, kde nemožno konštatovať, že by bolo preukázané akékoľvek vzájomné ovplyvňovanie cenotvorby navzájom nezávislých subjektov – OKS, ktoré nie sú v konkurenčnom postavení. Podstatným je preto v tejto súvislosti práve tvorba spoločného sadzobníka v zmysle Autorského zákona.

219. Od 1.1.2016 nadobudnutím účinnosti zákona č. 185/2015 Z.z. Autorský zákon došlo k významnej zmene v rámci spoločnej správy podľa § 175 ods. 1 písm. a) Autorského zákona. Organizácie kolektívnej správy, v prípade ak dochádza k použitiu predmetov ochrany verejným prenosom v prevádzkarňach prostredníctvom technického zariadenia, môžu vykonávať kolektívnu správu práv výlučne všetky spoločne.

220. Relevantné znenie zákona č. 185/2015 Z.z. - časová verzia predpisu účinná od 1.1.2019 do 24.3.2022 uvádza nasledovné:

§ 169 ods. 1 a 2:

(1) Organizácia kolektívnej správy je povinná viesť sadzobník odmien, ktorý vychádza zo zásad výberu, prerozdelenia a vyplatenia príjmov z výkonu kolektívnej správy práv. Organizácia kolektívnej správy informuje pred každou zmenou sadzobníka odmien o takejto zmene na svojom webovom sídle a prerokuje spôsob uplatnenia kritérií podľa odseku 2 vrátane spôsobu výpočtu odmeny s právnickými osobami združujúcimi používateľov, ktoré o takéto prerokovanie na základe informácie na webovom sídle organizácie kolektívnej správy prejavili záujem, a zároveň organizácia kolektívnej správy po prerokovaní a pred účinnosťou zmeneného sadzobníka odmien predloží zmenený sadzobník odmien ministerstvu, ktoré môže od organizácie kolektívnej správy vyžiadať verejnú prezentáciu zmeneného sadzobníka vrátane spôsobu uplatnenia kritérií podľa odseku 2 a spôsobu výpočtu odmeny. Ak sa zmena týka sadzobníka odmien podľa § 174 ods. 2 písm. e),

povinnosti podľa predchádzajúcej vety plní organizácia kolektívnej správy poverená na konanie v mene ostatných účastníkov dohody o spoločnej správe podľa § 174 ods. 2 písm. a). Sadzobník odmien obsahuje odmeny za obvyklé použitie predmetu ochrany alebo spôsob výpočtu výšky tejto odmeny vrátane spôsobu uplatnenia kritérií použitých pri výpočte odmeny podľa odseku 2, zaručujúci primerané a nediskriminačné podmienky.

(2) Pri určení výšky odmien určených v sadzobníku odmien a v zmluvách podľa § 165 ods. 1 organizácia kolektívnej správy zohľadní

a) rozsah, spôsob, účel a čas použitia predmetu ochrany, b) ekonomickú hodnotu použitia predmetu ochrany, c) ekonomickú hodnotu služby kolektívnej správy práv poskytnutej organizáciou kolektívnej správy, d) skutočnosť, či pri použití predmetu ochrany dochádza alebo nedochádza k priamemu alebo nepriamemu majetkovému prospechu používateľa a e) vyťaženosť ubytovacích zariadení.

Dohoda o spoločnej správe

§ 174

(1) Organizácia kolektívnej správy sa môže dohodnúť s inou organizáciou kolektívnej správy na spoločnom výkone kolektívnej správy práv v odboroch kolektívnej správy práv podľa oprávnení týchto organizácií kolektívnej správy a v rozsahu všetkých predmetov ochrany, ku ktorým tieto organizácie vykonávajú kolektívnu správu práv (ďalej len „dohoda o spoločnej správe“), ak § 175 neustanovuje inak.

(2) Dohoda o spoločnej správe obsahuje :

a) poverenie jednej organizácie kolektívnej správy na konanie v mene ostatných účastníkov tejto dohody, ak nie je dohodnuté inak, b) výšku alebo spôsob určenia výšky účelne vynaložených nákladov spoločného výkonu kolektívnej správy práv, ktorá nesmie presiahnuť výšku nákladov, ktoré by vynaložila organizácia kolektívnej správy na výkon kolektívnej správy práv v rozsahu predmetov ochrany podľa odseku 1, ak by tento výkon realizovala samostatne, c) metódu a kritériá rozdelenia príjmu z kolektívnej správy práv medzi účastníkov dohody o spoločnej správe zohľadňujúce rozsah všetkých predmetov ochrany, ku ktorým účastníci dohody o spoločnej správe vykonávajú kolektívnu správu práv, d) pravidlá prístúpenia ďalšej organizácie kolektívnej správy k dohode o spoločnej správe zaručujúce nediskriminačné podmienky, e) jeden sadzobník odmien podľa § 169 ods. 1, ktorý obsahuje spoločnú odmenu alebo spôsob výpočtu výšky spoločnej odmeny, ak organizácie kolektívnej správy uzatvárajú dohodu o spoločnej správe podľa § 175; výška spoločnej odmeny alebo spôsob výpočtu výšky spoločnej odmeny nesmie presiahnuť súčet výšky odmien určených organizáciami kolektívnej správy pri samostatnom výkone kolektívnej správy za rovnaké časové obdobie, f) ďalšie dohodnuté náležitosti.

(3)Dohoda o spoločnej správe musí mať písomnú formu.

§ 175

(1)Organizácie kolektívnej správy vykonávajúce kolektívnu správu práv v príslušných odboroch kolektívnej správy práv uzatvoria dohodu o spoločnej správe, ak dochádza k použitiu predmetov ochrany

a)technickým predvedením predmetu ochrany alebo verejným prenosom v prevádzkarňach prostredníctvom technického zariadenia; to nezahŕňa vysielanie, retransmisiu a sprístupňovanie verejnosti alebo b)vyhotovením rozmnoženiny podľa § 42 a 43.

(2)Ak je dohoda podľa odseku 1 uzatvorená najmenej medzi dvoma tretinami organizácií kolektívnej správy vykonávajúcich kolektívnu správu práv v príslušných odboroch kolektívnej správy práv podľa odseku 1, je záväzná aj pre ostatné takéto organizácie kolektívnej správy. Na dohodu podľa predchádzajúcej vety sa primerane uplatnia ustanovenia § 174 ods. 2 písm. c) a d).

221. Dňa 19.5.2017 uzatvorili príslušné OKS (LITA, OZIS, SLOVGRAM, SOZA) podľa § 174 Autorského zákona *Dohodu o spoločnej správe* (ďalej aj ako „Dohoda“), pričom túto v praxi podľa vyjadrenia AHRS OKS plne nerešpektovali a naďalej postupovali v uzatváraní licenčných zmlúv individuálne. AHRS v tejto súvislosti v marci 2020 podala na Ministerstvo kultúry SR aj oznámenie o porušovaní zákonných povinností organizácií kolektívnej správy v oblasti spoločnej správy. Ministerstvu v ňom oznámila, že minimálne zo strany organizácii LITA a SOZA dochádza k porušovaniu ich zákonnej povinnosti obligatórneho výkonu spoločnej správy jedným spoločným konaním. Uvedené však nie je z pohľadu posúdenia v tomto konaní podstatné, keďže ide o nerešpektovanie Autorského zákona.

222. Účelom uzatvorenej Dohody je podľa jej čl. I bod. 2 vytvorenie podmienok pre riadny a efektívny spoločný výkon kolektívnej správy.

223. Na základe Dohody si jej jednotliví účastníci udeľujú plnú moc na zastupovanie a konanie voči tretím osobám. Rozsah plnej moci zahŕňa okrem iného aj prijatie žiadosti používateľov o uzavretie licenčnej zmluvy a komunikáciu so žiadateľmi. Rokovania s osobou, ktorá požiadala o uzatvorenie zmluvy vedie na základe Dohody organizácia, ktorej bola doručená žiadosť.

224. Žiadateľ - ubytovacie zariadenie má teda možnosť obrátiť sa na ktorúkoľvek z organizácií kolektívnej správy, ktorá na základe Dohody potom koná aj v mene ostatných. Z pohľadu používateľa je uzatvorenie licenčnej zmluvy so všetkými možnosťou nie však povinnosťou. Používateľ si môže zvoliť uzatvoriť individuálnu zmluvu s niektorou, resp. niektorými OKS alebo jednu so všetkými OKS.

225. Zmluva za všetky OKS s používateľom sa uzatvára ako hromadná licenčná zmluva, kde sú zmluvnými stranami všetky OKS. V časti „odmena“ v tejto hromadnej zmluve sa uvádza, že používateľ sa zaväzuje zaplatiť organizáciám

kolektívnej správy licenčnú odmenu označenú ako spoločná odmena. Výška spoločnej odmeny za príslušné obdobie sa vypočíta na základe údajov o prevádzkarňach a počtoch technických zariadení. Odmenu uhradí používateľ tej OKS, na ktorú sa obrátil so žiadosťou o uzavretie licenčnej zmluvy. Za vysporiadanie nárokov nositeľov práv v zmysle Autorského zákona sú zodpovedné jednotlivé OKS v súlade s príslušnými vyúčtovacími dokumentami. OKS zodpovedajú za vyúčtovanie odmien nositeľom práv len v rozsahu zaplatených súm od používateľa.

226. K Dohode zo dňa 19.5.2017 bol uzavretý Dodatok č. 1 o prístupí k dohode o spoločnej správe Slovenskou asociáciou producentov v audiovizii zo dňa 26.9.2018.

227. Novelou sa doplnilo do Autorského zákona v § 174 ods. 2 už vyššie citované písmeno e), ktoré znie:

Dohoda o spoločnej správe.....:

e) jeden sadzobník odmien podľa § 169 ods. 1, ktorý obsahuje spoločnú odmenu alebo spôsob výpočtu výšky spoločnej odmeny, ak organizácie kolektívnej správy uzatvárajú dohodu o spoločnej správe podľa § 175; výška spoločnej odmeny alebo spôsob výpočtu výšky spoločnej odmeny nesmie presiahnuť súčet výšky odmien určených organizáciami kolektívnej správy pri samostatnom výkone kolektívnej správy za rovnaké časové obdobie.

228. Dňa 31.12.2018 preto organizácie kolektívnej správy v nadväznosti na to uzatvorili ďalší Dodatok č. 2 k Dohode o spoločnej správe z roku 2017, prostredníctvom ktorého bol dohodnutý jednotný sadzobník spoločnej odmeny v zmysle § 174 ods. 2 v spojení s § 169 ods. 1 Autorského zákona. V sadzobníku spoločnej odmeny je uvedená jednotná sadzba pre všetky organizácie kolektívnej správy za použitie predmetu ochrany.

229. OKS však napriek existencii Dohody možnosť uzatvorenia jednej licenčnej zmluvy (tzv. *one-stop shop systém*) umožnili *de facto* až od 31.12.2018, resp. od 1.1.2019.

230. V Dohode o spoločnej správe účinnnej od 19.5.2017 v znení dodatku č. 1 sa uvádzalo v čl. III bod 5, cit.: „...Výška *Spoločnej odmeny je identická so súčtom odmien určených na základe sadzobníkov jednotlivých Účastníkov Dohody.*“

231. V článku V. bod 2 tejto Dohody sa uvádza, cit.: „Výška *Spoločnej odmeny vyplýva priamo z uzavretých Zmlúv, resp. ich príloh a je identická so súčtom odmien určených na základe sadzobníkov jednotlivých Účastníkov Dohody. Každý účastník Dohody je zodpovedný za výpočet príslušnej časti Spoločnej odmeny na základe vlastného sadzobníka. Vybratá Spoločná odmena alebo jej časť je na úcte vyberajúceho Účastníka Dohody až do momentu jej vyplatenia podľa ods. 4 tohto Článku Dohody.*“

232. Z uvedeného teda vyplýva, že spoločná odmena predstavovala súčet odmien jednotlivých OKS, ktoré boli zodpovedné za určenie ich jednotlivých sadziieb, a stanovovali si ich nezávisle pre účely vlastného sadzobníka.

233. Ako vyplýva z verejne dostupného spoločného sadzobníka na rok 2022 (sadzobník na rok 2019 toto ustanovenie neobsahoval), ak by v dôsledku rozdielnej systematiky tohto sadzobníka a sadzobníkov jednotlivých organizácií kolektívnej správy bola v individuálnom prípade používateľa spoločná odmena vyššia ako súčet sadziieb jednotlivých organizácií kolektívnej správy, spoločná odmena bude znížená o príslušný rozdiel vo forme dobropisu.

234. Dodatok č. 2 zo dňa 31.12.2018 k Dohode o spoločnej správe priniesol v uvedenom zmenu a vyššie uvedené články Dohody znejú nasledovne:

Čl. III bod. 5 cit. „ Výška spoločnej odmeny je stanovená v Sadzobníku odmien pre spoločnú správu v odboroch použitia predmetov ochrany podľa ust. § 175 ods. 1 písm. a) Autorského zákona (ďalej len „ Sadzobník odmien pre spoločnú správu“). Sadzobník odmien pre spoločnú správu bude zverejnený na webových stránkach jednotlivých účastníkov tejto Dohody, v ktorom bude uvedená výlučne jednotná sadzba Spoločnej odmeny zahŕňajúca odmenu pre všetkých účastníkov Dohody. Sadzobník spoločnej odmeny tvorí prílohu č. 2 tohto Dodatku. Spoločná odmena bude prerozdelená medzi účastníkov Dohody v súlade s Článkom V. tejto Dohody.“

Čl. V bod 2 znie, cit. „Výška Spoločnej odmeny vyplýva priamo z uzavretých Zmlúv, resp. ich príloh a je vypočítaná na základe Sadzobníka odmien pre spoločnú správu. Vybratá spoločná odmena alebo jej časť sa uchováva na účte vyberajúceho Účastníka Dohody až do momentu jej vyplatenia podľa ods. 4 tohto článku“.

235. V sadzobníku na rok 2019 sa uvádza, cit: „LITA, autorská spoločnosť, Ochranné združenie interpretov Slovenska, SAPA Slovenská asociácia producentov v audiovizii, Slovenský ochranný zväz autorský pre práva k hudobným dielam a SLOVGRAM, nezávislá spoločnosť výkonných umelcov a výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov, Bratislava v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 185/2015 Z.z. autorský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Autorský zákon“) a oprávneniami na výkon kolektívnej správy práv vydané Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky vydávajú s účinnosťou od 31.12.2018 tento Sadzobník odmien pre spoločnú správu v odboroch použitia predmetov ochrany podľa ust. § 175 ods. 1 písm. a) Autorského zákona. Tento sadzobník upravuje spoločnú odmenu za použitie predmetu ochrany technickým predvedením a verejným prenosom v prevádzkach alebo v iných priestoroch prostredníctvom technického zariadenia.“

236. Sadzobník spoločnej správy, ktorý predstavuje nedeliteľnú súčasť Dohody predstavuje teda v podstate súčet odmien za všetky OKS, čiže ide o spoločnú jednotnú sadzbu pre všetkých, pričom výška odmeny pre určitú OKS, napr. LITA, je rovnaká v prípade, že ide o ich individuálny sadzobník, ktorý OKS paralelne majú. V zmysle Autorského zákona odmena v spoločnom sadzobníku (súhrnná za všetky OKS) nesmie byť vyššia ako súčet individuálnych odmien. Individuálny

sadzobník následne OKS prispôsobujú štruktúre akú má sadzobník spoločnej správy.

237. Z vyjadrení samotného účastníka konania vyplýva, že vplyv ostatných OKS na určovanie výšky jeho sadziieb mal nastať až v roku 2019, t.j. práve v situácii, kedy bolo nevyhnutné dohodnúť sa na spoločnom sadzobníku odmien účinnom od 1.1.2019 s ostatnými OKS v rámci novo zavedeného tzv. *one stop shop* systému.

238. Uzavretím jedinej hromadnej licenčnej zmluvy na základe systému *one-stop-shop* medzi konkrétnym používateľom prostredníctvom vybranej OKS síce dochádza prakticky k vysporiadaniu licenčných vzťahov naraz voči všetkým OKS, ktoré sú súčasťou Dohody o spoločnej správe práv, no podmienky používania licenčných diel týkajúce sa najmä výšky sadziieb za ich použitie vo vzťahu k svojim nositeľom práv určuje aj v prípade využitia systému *one-stop-shop* konkrétna OKS, teda aj organizácia LITA, ktorá popri spoločnom sadzobníku uplatňuje aj svoj individuálny sadzobník. Ostatné OKS podmienky dohodnuté v Dohode o spoločnej správe následne iba realizujú v prípade, keď boli oslovené konkrétnym používateľom na uzavretie licenčnej zmluvy.

239. Rada úradu poukazuje v tejto súvislosti na bod 187 prvostupňového rozhodnutia, kde už úrad cituje vyjadrenie účastníka konania z jeho vyjadrenia k výzve pred vydaním prvostupňového rozhodnutia, bod 84, kde tento uvádza, že cit: „V r. 2019 prišlo k výraznému zníženiu sadziieb zo strany LITA, ako aj jej pomeru na celkových sadzbách voči ostatným OKS, čo bolo dôsledkom ústupkov zo strany LITA, ale aj zmien v zohľadňovaní obsadenosti a veľkosti prevádzok. Na odmenách za verejný prenos prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích zariadení si však napriek vyššie uvedenému LITA ponechala podiel, **OT [porovnanie s inou oblasťou] a nie je až tak odlišný od pôvodného pomeru pred r. 2019**“ (pozn. zvýraznené Radou úradu).

240. Ako vyplýva z vyjadrenia samotného účastníka konania významnejšie sa zmenil v danom čase práve podiel na sadzbách za verejný prenos v iných priestoroch (napr. v obchodných priestoroch, reštauráciách a pod.), avšak nie v izbách ubytovacích zariadení, ktoré súvisia s predmetom tohto konania. Ako uvádza úrad, keďže sa podiel/pomer v prípade odmien za verejný prenos v izbách ubytovacích zariadení významne nezmenil, uvedené práve potvrdzuje schopnosť LITA nezávisle tvoriť svoje sadzby pre užívateľov na príslušnom relevantnom trhu.

241. Účastník konania počas ústneho pojednávania okrem iného uviedol, že príprava spoločného sadzobníka **OT [opis tvorby spoločného sadzobníka**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

zrejme, že je na vôli tej konkrétnej OKS, či sa danému „tlaku“ ostatných OKS prispôsobí alebo nie, nakoľko ostatné OKS nemajú žiaden právny nástroj na vynútenie úpravy sadziieb iných OKS a teda tým je jedine akceptovateľnosť ich konečnej spoločnej ceny, na ktorej im prirodzene záleží. Objektívne je však plne na rozhodnutí LITA, aby uviedla svoje ceny, ktoré používa v individuálnych sadzobníkoch, ktoré sa stanú súčasťou spoločnej sadzby. Rada úradu však rozumie, že v prípade, že tieto ceny spôsobia neúmerné zvýšenie spoločnej sadzby, ostatné OKS nemusia byť spokojné, keďže to ovplyvňuje aktivity na ich trhu, kde pôsobia.

246. Účastník konania tvrdí, že dve tretiny hlasujúcich mali prehlasovať inú OKS a tak určiť jej podiel na spoločnom sadzobníku. Svoje tvrdenie však nijako bližšie nekonkretizuje, kedy k takému postupu malo dôjsť, resp. čo bolo dôvodom prehlasovania príslušnej OKS, t.j. či táto priamo hlasovala, resp. sa dohody vôbec nezúčastnila. Rada úradu sa preto k uvedenému tvrdeniu nevie relevantne vyjadriť.

247. Účastník konania tvrdí, že pomer/percentuálne vyjadrenie je v konečnom dôsledku bezvýznamné, ak absolútna suma zásadne klesla, čo je presne tento prípad, pričom však okrem svojich tvrdení ničím relevantným reálne nepreukázal vplyv ostatných OKS na jeho sadzobník.

248. Rada úradu ani úrad tiež nikde neuvádza, že primeraná je iba taká odmena, s ktorou hotely súhlasia, ale posudzuje sa, či je odôvodnená najmä z pohľadu ich efektívneho podnikania a konkurencieschopnosti na trhu.

249. Okrem toho, že účastník konania opakovane bezdôvodne invektívami napáda posúdenie Rady úradu, koná tak aj voči zákonodárnemu orgánu, ktorý má prijímať zákony na základe lobingu AHRS. Ako vyplýva aj z prvostupňového rozhodnutia bodov 502 a nasl., je zrejme, že otázka tvorby cien v oblasti kolektívnej správy bola vnímaná ako problematická, čo si vyžiadalo legislatívne riešenie veci. Zároveň zistenie v tomto konaní, že OKS v danom období nepostupovali v súlade s Dohodou o spoločnej správe ničím nevyvrátil s výnimkou tvrdenia, že tomu tak nebolo. Ak by uvedené tvrdenie účastníka konania aj bolo pravdivé, nemá to vplyv na závery prijaté v tomto konaní.

250. Pokiaľ ide o rádia, Rada úradu posudzuje cenovú politiku účastníka konania, a preto vychádza z dostupných sadzobníkov LITA, z daného dôvodu nie je odôvodnené fyzické preverovanie reálneho používania rádii v ubytovacích zariadeniach. Pokiaľ rádia neboli používané na izbách nebolo advekatne, že cena za ne, ktorú mali ubytovacie zariadenia platiť, bola súčasťou sadzobníkov.

251. V konaní bolo preukázané, že v roku 2019 preukázateľne došlo k zníženiu sadziieb LITA (najmä v prípade prenosu prostredníctvom rádia, kde došlo k výraznému zníženiu). Napriek tomuto zníženiu však boli sadzby LITA stále nepomerne vyššie ako v úradom porovnávanvej Českej republike.

252. Vzhľadom na ceny sadziieb LITA do roku 2018 (tieto sa pritom podľa zistení úradu v rokoch 2015-2018 nemenili), by bolo možné očakávať s ohľadom napríklad na infláciu, zefektívňovanie správy práv či iných faktorov ešte prípadné možné medziročné zvýšenie sadziieb. Úrad sa preto domnieval, že tak ako to uvádza aj

sám účastník konania, uvedené zníženie pre rok 2019 mohlo byť dôsledkom práve toho, že sadzby LITA vstupovali do spoločnej odmeny za spoločnú správu a zohľadňovali konečnú všetkými akceptovateľnú výšku spoločnej odmeny najmä s cieľom dosiahnuť jej primeranosť.⁴⁸ Nezohľadnením uvedeného by sa priamo vystavovali porušeniu aj Autorského zákona, v zmysle ktorého má byť odmena primeraná. Uvedené správanie preto nemožno vnímať ako tlak obdobný tlaku konkurenčnému, ktorý vytvára efektívna súťaž, resp. pripustiť určitú spoluzodpovednosť ostatných OKS za vytváranie individuálneho sadzovníka LITA, ktorý bol základom pre vytvorenie spoločného sadzovníka. A to navyše s prihliadnutím na významný podiel LITA na celkovej odmene v porovnaní s ostatnými OKS, vzhľadom na množstvo subjektov, ktoré zastupuje, čo robí tvrdenia účastníka konania nepresvedčivými.

253. Jednotlivé OKS pôsobia na odlišných trhoch, pričom spoločný zákonom zavedený postup má za cieľ vytvoriť predovšetkým podmienky pre efektívny spoločný výkon kolektívnej správy a nie spoločné určovanie sadziieb účtovaných na jednotlivých trhoch, kde každá z OKS má v podstate dominantné postavenie a má postupovať nezávisle vo svojej cenovej politike. Nie je preto odôvodnené, aby

⁴⁸ Zo stránky AHRS V ROKU 2019 AHRS - Máte uzatvárať individuálne zmluvy s organizáciami kolektívnej správy pre rok 2019, alebo nie? (zhrrs.sk)

„Na základe iniciatívy a návrhov AHRS bola v minulom roku pripravená a schválená novela Autorského zákona, ktorá s účinnosťou od 1. januára 2019 prináša viacero pozitívnych zmien pre používateľov. Novela zákona rieši aj povinnosť zohľadňovať obsadenosť ubytovacích zariadení pri výpočte licenčnej zmluvy. Ďalšou novinkou je jeden spoločný sadzovník v nadväznosti na povinnosť OKS predložiť jednu zmluvu (tzv. one stop shop), ak o to používateľ požiada.

Mnohí sa nás pýtajú, ako postupovať v súvislosti so spoločným sadzovníkom, ak vás osloví niektorá z organizácií kolektívnej správy (SOZA, Slovgram, Ozis, Lita, SAPA)?

S týmito novými sadzovníkmi jednotlivých organizácií, ale aj spoločného sadzovníka organizácií, sme sa oboznámili a pripravili sme pripomienky a návrhy, o ktorých sme všetky organizácie oboznámili na spoločnom stretnutí 31.1.2019. V tomto období očakávame stanovisko OKS a informáciu, ako a v akom rozsahu zapracujú naše pripomienky. Predpokladáme, že v dohľadnej dobe bude nasledovať ešte ďalšie stretnutie a rokovanie o podmienkach pre členov AHRS.

V každom prípade je potrebné zdôrazniť, že ak nastane prípad, kedy nedôjde k dohode o sadzovníku alebo o podmienkach pre členov AHRS, členovia AHRS budú mať možnosť vysporiadať si povinnosti vyplývajúce z Autorského zákona pri zabezpečení verejného prenosu a to formou NOTÁRSKEJ ÚSCHOVY.

Už dnes však možno skonštatovať, že spoločný sadzovník OKS priniesol zníženie základných sadziieb v prípade ubytovacích zariadení.

AHRS preto odporúča svojim členom neuzatvárať individuálne zmluvy s jednotlivými organizáciami kolektívnej správy, a to z dôvodu možných zmien v sadzovníkoch a vyjednávania o podmienkach pre členov AHRS.

Aj naďalej budeme presadzovať zohľadnenie a zapracovanie návrhov a námietok k spoločnému sadzovníku a vyjednávať o podmienkach pre členov, tak aby sme mali pre vás výsledky v čo najkratšom čase a zabezpečili tiež všetky potrebné informácie pre vaše komfortné rozhodovanie.“

určovala výšku sadziieb na iných trhoch, kde ani nepôsobí. Uvedené by išlo nad rámec samotného znenia a cieľa Autorského zákona, ktorým sa malo iba zjednodušiť pre používateľov práv konať s OKS, najmä platiť licenčné odmeny. Uvedené preto nemôže vyústiť v nejaké spolurozhodovanie niekoľkých dominantných hráčov na základe znenia Autorského zákona o cenách na viacerých relevantných trhoch. Takéto oprávnenie pre OKS nevyplýva ani z uzavretej Dohody o spoločnej správe. Ako už bolo uvedené jednotlivé OKS pri tvorbe nového spoločného sadzovníka mohli mať záujem, aby spoločná sadzba, ktorú mali účtovať aj v mene ostatných OKS, bola v určitej konečnej výške a teda primeraná v zmysle Autorského zákona a tým aj akceptovateľná pre obchodného partnera, čo tiež predstavuje vhodný mechanizmus pre zníženie celkovej spoločnej sadzby.

254. Čo je však podstatné, v tomto konaní nie je posudzovaná výška celkovej spoločnej sadzby, ale výška individuálnych sadziieb LITA, ktoré boli účtované samostatne a súčasne boli aj súčasťou spoločnej odmeny v rámci posudzovaného obdobia, a to iba v roku 2019. Ak by sa aj pripustil vplyv OKS, tak ako to uvádza LITA, ten by mohol byť iba na výšku sadziieb v roku 2019 na účely vytvorenia spoločného sadzovníka a iba v súvislosti s ich znížením, čo nijako nezbavuje spoločnosť LITA zodpovednosti, ale naopak to skôr potvrdzuje, že bez takého vplyvu by boli jej individuálne sadzby zrejme vyššie. Rozhodne však nejde o vplyv obdobný tomu v konkurenčnom prostredí, ktorý ovplyvňuje celkové správanie podnikateľa na trhu. Možno povedať, že v tomto prípade ide aj v istom zmysle o „umelo“ vytvorenú situáciu, keďže OKS sa museli prispôbiť pri tvorbe spoločného sadzovníka Autorskému zákonu a nie je to ich nezávislé rozhodnutie takto postupovať.

255. Nie je teda možné uznať námietku, že určitý vplyv ostatných OKS zbavil účastníka konania LITA dominantného postavenia, keďže toto nie je dané iba mechanizmom určovania spoločnej sadzby podľa Autorského zákona, ale je určované na základe iných kritérií a faktorov opísaných úradom dostatočne v prvostupňovom rozhodnutí.

256. Nie je tiež možné akceptovať spoluzodpovednosť ostatných OKS za určenie výšky sadziieb LITA pre rok 2019 na základe zákonného ustanovenia Autorského zákona tým, že v prípade, ak je Dohoda o spoločnej správe uzatvorená najmenej medzi dvoma tretinami organizácií kolektívnej správy vykonávajúcich kolektívnu správu práv v príslušných odboroch kolektívnej správy práv, je záväzná aj pre ostatné takéto organizácie kolektívnej správy. Nie je možné sa stotožniť s výkladom podaným účastníkom konania, že vo všeobecnosti ide o akýsi dvojtretinový systém schvaľovania organizáciami kolektívnej správy. Uvedené by totiž muselo znamenať to, že aj v prípade, že by k Dohode pristúpili všetky OKS závery alebo rozhodnutia podľa Dohody by bolo možné prijímať už na základe dvojtretinovej väčšiny, čo však z ničoho nevyplýva. Uvedené ustanovenie § 175 ods. 2 AZ má práve zabezpečiť efektívny spoločný postup aj v prípade, ak by niektorá OKS uzavretie Dohody nejakým spôsobom napríklad blokovala.

257. Viazanosť Dohodou o spoločnej správe podľa § 175 ods. 2 AZ, ktorá určuje proces spoločného výberu odmien teda nemôže mať priamo za následok to, že by tie OKS, ktoré dohodu uzavreli určovali sadzbu aj pre tie OKS, ktoré takúto dohodu

nepodpísali, a to aj z toho dôvodu, že do spoločnej odmeny vchádzajú odmeny určené a účtované jednotlivými OKS individuálne, aj keď pod vplyvom rôznych faktorov na trhu. Je zrejmé, že takáto možnosť pre OKS z AZ alebo iného právneho predpisu nevyplýva.

258. Čo je však ďalej v tomto posudzovanom prípade podstatné je, že k Dohode v roku 2018/2019 pristúpili všetky OKS a uvedený režim podľa § 175 ods. 2 AZ sa preto ani nemohol uplatniť pri tvorbe spoločného sadzobníka.

259. Účastník konania zároveň nijako nepreukázal inak ako všeobecným tvrdením nátlak, či iný konkrétny vplyv ostatných OKS na určovanie výšky jeho individuálnej sadzby v posudzovanom období, ktorú súčasne účtoval aj individuálne.

260. Rada úradu poukazuje v tomto smere aj na vysvetlenie účastníka konania podané v liste zo dňa 21.12.2020, kde uviedol, že cit.: *“Proces prípravy spoločnej správy bol obzvlášť náročný vzhľadom na skutočnosť, že každá OKS vykonávala kolektívnu správu v predmetnom obore sama, vo vlastnom mene (s výnimkou OZIS), ktorý bol zastúpený pri výkone kolektívnej správy v predmetnom odbore spoločnosťou SLOVGRAM). OT[.....**opis vytvárania spoločnej správy**.....*
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....] Riešenie týchto odlišností vyžadovalo dôkladnú analýzu situácie vo vnútri každej OKS a následne zosúladenie a premietnutie výsledkov do vzájomne akceptovateľného riešenia...V priebehu týchto rokovaní sa OKS dohodli na vytvorení modelu spoločnej správy, ktorý by používateľom umožňoval uzavrieť jednu zmluvu, prostredníctvom ktorej vysporiadajú práva so všetkými zapojenými OKS na jednom mieste, ale ktorý by zároveň zachoval individuálne sadzobníky OKS....(pozn. zvýraznené Rada úradu). Hlavným cieľom OKS pri tvorbe spoločného sadzobníka bolo jeho sprehľadnenie a zjednodušenie kategorizácie používateľov.

261. OT[.....**Opis tvorby spoločného sadzobníka**.....

.....] Okrem kritérií stanovených v AZ, OKS pracovali aj so skúsenosťami OT [.....**opis tvorby spoločného sadzobníka**.....

.....]

262. ...Každá OKS zapojená do tvorby spoločného sadzobníka vstupovala do tohto procesu v odlišnej východiskovej situácii, s odlišnými očakávaniami a predstavami. Iné očakávania mala OKS, ktorá dlhodobo pôsobila v tomto odbore kolektívnej správy, mala množstvo uzavretých zmlúv, ale svoj sadzobník nemenila niekoľko rokov a tvorbu spoločného sadzobníka považovala za vhodnú príležitosť na

zvýšenie svojich licenčných odmien. Z inej pozície vystupovala OKS, ktorá síce mala existujúci sadzovník odmien, ale bez jeho praktického uplatnenia a uzatvorenej zmluvy s používateľom. V záujme dosiahnutia konečného cieľa, ktorým bolo vyhovenie vôli používateľov a vytvorenie spoločného sadzovníka, museli všetky OKS hľadať kompromisné riešenia a robiť ústupky zo svojich pôvodných očakávaní (pozn. zvýraznené Radou úradu).

263. ...Ako vyplýva z prílohy č. 1 tohto podania obsahujúcej odpovede OT
[.....**opis cenovej politiky LITA**
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

264.**Opis fungovania spoločnej správy**.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

265. Počas ústneho pojednávania účastník konania tiež uviedol, že OT
[.....**opis vzťahov medzi OKS**.....
.....
.....Uvedenému však nekorešponduje vyjadrenie LITA v liste zo dňa 21.12.2020, OT cit.
[.....**názor LITA na fungovanie spoločnej správy**.....
.....

.....“.]

Z uvedeného teda vyplýva, že na strane LITA nebola snaha o konkurenčný boj ani v danom smere.

266. Pokiaľ ide o námietku, že nebolo zohľadnené, že LITA bola v určitom momente ochotná uvažovať o 40 % zľave, čo by akceptovali aj jednotliví členovia AHRS je potrebné uviesť, že nie je posudzované aké kroky vrátane zliav LITA pri tvorbe ceny priebežne zvažovala, ale sú posudzované ceny, ktoré boli reálne účtované, resp. zavedené v sadzobníku v posudzovanom období. Samotný účastník konania pritom v rozklade tvrdí, že je rozhodujúca konečná výška sadzieb, ktorú musí prevádzkovateľ zaplatiť a nie kritériá cenotvorby, ktoré do tejto konečnej výšky vchádzajú, s čím sa však nemožno plne stotožniť, keďže práve tie kritéria, ktoré do ceny vchádzajú ovplyvňujú konečnú výšku ceny.
267. Pokiaľ ide o názory niektorých členov AHRS súvisiacimi s rokovaniami s LITA tieto nie sú ničím reálne podložené a navyše subjektom konajúcim v mene ubytovacích zariadení je AHRS, na ktorú takéto kompetencie členovia v konečnom dôsledku delegovali.
268. Úrad nezaložil svoj záver o dominantnom postavení primárne na existencii excesívnej ceny a nie je teda adekvátna ani námietka porušenia zásady *in dubio pro reo*, keďže úrad dôsledne analyzoval situáciu na trhu a postavenie spoločnosti LITA na ňom. Nie je však sporné, že vysoké ceny na trhu nepochybne môžu byť indikátorom existencie dominantného postavenia, čo je dôvod hlbšieho šetrenia na trhu a preverenia skutkových okolností, čo úrad aj urobil.
269. Je možné tiež súhlasiť s úradom, že pokiaľ ide o posúdenie percentuálneho podielu nákladov organizácie LITA na ročnom objeme vybraných odmien v danom odbore nejde o faktor rozhodujúci pre posudzovanie dominantného postavenia.
270. Porovnanie s trhom **OT [oblasť]** je takisto irelevantné, keďže ide o odlišný relevantný trh.
271. Rovnako tak nemožno prijať námietku, že LITA nemôže byť dominant, keďže je efektívna. V prvom rade je potrebné uviesť, že úrad v konaní neskúmal efektívnosť LITA ani túto ako takú nespochybňoval a účastník konania sám ani nepredkladal také dôkazy v tejto súvislosti, ktorými by svoje tvrdenia preukázal. Je tiež možné konštatovať, že práve efektívna hospodárska súťaž a teda konkurencia reálna či potenciálna vyvíjajú tlak na efektívnosť podnikateľa, pričom jej absencia môže viesť práve k zníženiu efektivity. Efektívnosť sama o sebe však nemôže byť rozhodujúcim ukazovateľom pre posúdenie existencie dominance. V prípade postavenia spoločnosti LITA nie je ani možné porovnať jej hospodárenie s efektívnym konkurentom, keďže nejde o trh, na ktorom je konkurenčné prostredie. Vzhľadom na uvedené úrad za účelom posúdenia účtovaných cien vykonal porovnanie s trhom v inej krajine. Je tiež nepochybné, že aj dominantný hráč sa môže snažiť o efektívnosť (ekonomickú efektívnosť), avšak tlak na vyššiu efektívnosť je predpokladaný práve existenciou súťaže.
272. Je tiež úplne zavádzajúce tvrdenie, že úrad považoval len samotnú skutočnosť, že LITA stanoví odmeny vo výške, ktorú hotely považujú za vysokú, ako dôkaz pre

dominantné postavenie spoločnosti LITA a absenciu vyjednávacej pozície AHRS. Z vykonaného zisťovania a dokazovania je nepochybné, že predmet činnosti LITA nie je zastupiteľný inou OKS. Vzhľadom na to bola LITA pre používateľov diel v rozsahu jej udeleného oprávnenia nevyhnutným obchodným partnerom, čo vylučuje pri neexistencii vyvažujúcej sily zo strany používateľov, jej tvrdenie, že sa nemohla správať nezávisle. Je preto naplnené v tomto prípade kritérium stanovené judikatúrou európskych súdov, že podnikateľ v dominantnom postavení sa môže v značnom rozsahu správať nezávisle od konkurentov, zákazníkov ako aj konečných spotrebiteľov.⁴⁹

273. Možno teda konštatovať, že úrad pri posudzovaní dominantného postavenia nepochybil. Rada úradu sa stotožnila so záverom úradu, že v posudzovanom období bola LITA jediným subjektom, ktorý bol podľa udelenej registrácie a oprávnenia Ministerstva kultúry SR na území SR oprávnený zastupovať určenú skupinu autorov a nositeľov práv pri stanovení podmienok uzatvárania licenčných zmlúv a spôsobu výberu licenčných odmien voči používateľom autorských diel a ktorý bol v rámci sledovaného obdobia na základe udeleného oprávnenia a ustanovení Autorského zákona zodpovedný za schvaľovanie sadzobníka licenčných odmien a určovanie ich výšky vo vzťahu k používaniu diel literárnych, divadelných, dramatických, hudobnodramatických, choreografických, pantomimických, audiovizuálnych a fotografických diel, diel výtvarného umenia, architektonických diel a diel úžitkového umenia vo forme verejného prenosu prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích zariadení na území SR.

7. Námietky účastníka konania k zistenému skutkovému stavu

274. V súvislosti so zisteným skutkovým stavom účastník konania predložil niekoľko okruhov námietok, pričom uvádza, že veľké množstvo argumentov spoločnosti LITA úrad, resp. Rada úradu, iba formálne odmieta bez skutočnej analýzy. Predovšetkým ale úrad ako aj Rada úradu zásadným spôsobom dezinterpretujú európsku judikatúru a postupujú pri aplikácii benchmarkingu v rozpore s logickými pravidlami.

275. Vo vyjadrení k výzve Rady úradu pred vydaním rozhodnutia uvádza, že Rada úradu sa nijako nevysporiadala s námietkou o nepreskúmateľnosti rozhodnutia, ktorú LITA vzniesla v rozklade. LITA pritom v tej súvislosti poukazuje na nedostatočne zistený skutkový stav pokiaľ ide o dominantné postavenie spoločnosti LITA ako aj posudzované konanie, vrátane použitej metódy porovnania trhov.

276. Spoločnosť LITA podáva zdôvodnenie pre určovanie sadziieb, pričom uvádza, že pri tvorbe sadzobníka v roku 2015 zobrala ako základ pôvodný sadzobník s OZIS a zohľadnila reálne rozdelenie autorských práv a príbuzných práv medzi LITA a OZIS, ako aj skutočnosť, že LITA bude administratívne zabezpečovať výber odmien. Vyberanie odmien samostatne si vyžiadalo významné výdavky súvisiace so zriadením úplne nového oddelenia, ktoré sa týkali predovšetkým personálneho

⁴⁹ Pozri rozsudok 27/76 *United Brands*, ods. 65 alebo prípad 85/76, *Hoffmann-La Roche*, ods. 38.

aparátu, ako aj výpočtovej techniky spolu so softvérom. Ďalší dôvod, pre ktorý sa formálne zvýšili sadzby v roku 2015 bola inflácia za roky 2010 až 2014, ktorá bola na úrovni cca 10 %.

277. LITA zdôrazňuje, že OZIS bola organizáciou s takmer nulovou funkčnosťou a transparentnosťou. V r. 2009-2014 odmeny nevymáhala a AHRS, resp. hotely odmietali akékoľvek zmluvy s OZIS uzatvárať a čokoľvek platiť. To bol aj jeden z dôvodov, prečo LITA v r. 2014 „spoluprácu“ so spoločnosťou OZIS ukončila. Dôkazom tohto tvrdenia je skutočnosť, že Ministerstvo kultúry SR spoločnosti OZIS nedávno úplne odňalo oprávnenie na výkon kolektívnej správy autorských práv z dôvodu nesplnenia základných zákonných podmienok transparentného výkonu kolektívnej správy.

278. V roku 2015 neboli hotely rozhorčené z dôvodu podpisovania nových zmlúv a zvýšenia sadziieb, ako píše Rada úradu vo výzve pred vydaním rozhodnutia. Ako každý neplatič a nezákonný užívateľ autorských diel, mali aj hotely problém vôbec uzavrieť akúkoľvek zmluvu a zaplatiť akúkoľvek sumu. V roku 2015 teda neprišlo ku zmene zmlúv a výšky odmien. Prišlo predovšetkým ku zmene skutočnosti, že autori začali prvýkrát v histórii reálne vymáhať odmeny za používanie svojich diel a vyvodzovať zodpovednosť voči dlhodobým chronickým neplatičom, ktorí tiež týmto spôsobom páchali trestnú činnosť.

279. LITA nemala a nemá povinnosť, pričom jej táto nevyplýva ani zo súťažného práva, aby musela vysvetľovať do detailu každé jednopercentné navýšenie.

280. V roku 2016 bol Autorským zákonom zavedený nový inštitút rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy (RHLZ) do § 79 a § 80. RHLZ umožňuje OKS uzatvárať licenčné zmluvy a vyberať odmeny za všetky zastupované diela všetkých nositeľov práv, t.j. nositeľov práv zastupovaných na základe zmluvy o zastupovaní, aj takých, ktorých OKS nezastupuje na základe zmluvy o zastupovaní, ale ktorí nevylúčili kolektívnu správu svojich práv. LITA vo svoj neprospech v roku 2016 nezvýšila sadzby, hoci na to mala objektívne zdôvodniteľný nárok. LITA pritom nerozumie tvrdeniam úradu v bode 190-192 rozhodnutia. Úrad na jednej strane vyčíta spoločnosti LITA, že znížila sadzby v roku 2019, na druhej strane jej vyčíta, že nezvýšila sadzby, keď mohla, napr. pri zavedení RHLZ alebo pri zohľadnení inflácie. Je paradoxné, že na jednej strane úrad nedokáže vyhodnotiť ekonomickú hodnotu licencie, keď mu LITA predstaví viacero alternatív relatívne jednoduchých výpočtov, pričom na druhej strane dáva spoločnosti LITA za vinu, že sa stanovenie sadziieb „neriadi transparentným, presne čitateľným a spätne overiteľným postupom či pravidlami“.

281. LITA reálne zvýšila ceny v roku 2015 oproti svojmu podielu v roku 2014 nanajvýš o 10 %, pričom v období medzi rokmi 2009 až 2014 (od ktorých sa odvíjal sadzobník v roku 2015) nedošlo ani raz k zvýšeniu sadziieb odmien požadovaných zo strany LITA a OZIS. LITA sa tiež aspoň minimálne chcela priblížiť k podielu medzi OKS, ktorý bol aplikovaný **OT [oblast']**, a ktorý reálne zodpovedal ekonomickej realite.

282. Podiel LITA na spoločnej odmene stanovenej v spoločnom sadzobníku zohľadňuje okrem iného aj skutočnosť, v akom pomere sa v danej prevádzke

používajú predmety ochrany, ku ktorým sa vykonáva správa práv. LITA má prirodzene vyšší podiel v izbách ubytovacích zariadení ako v iných prevádzkach. Uvedené pomery zodpovedajú tomu na verejný prenos akých druhov predmetov ochrany sa používajú televízie v daných zariadeniach – prevláda hudobný obsah nad audiovizíou čo odôvodňuje nižší podiel LITA a vyšší podiel „hudobných“ OKS – SOZA a SLOVGRAM.

283. V roku 2019 prišlo k výraznému zníženiu sadziieb zo strany LITA, ako aj jej pomeru na celkových sadzbách voči ostatným OKS, čo bolo dôsledkom ústupkov zo strany LITA, ale aj zmien v zohľadňovaní obsadenosti a veľkosti prevádzok.

284. Výška odmeny je regulovaná podľa § 169 ods. 2 Autorského zákona, pričom splnenie kritérií podľa § 169 ods. 2 Autorského zákona je primárne zohľadňované súdom pri posudzovaní primeranosti výšky odmien určených v sadzobníku tej-ktorej OKS. Otázkou neprimeranosti výšky odmien sa pritom môže zaoberať výlučne súd, čo potvrdzuje aj bod 56. Návrhu Generálnej advokátky OSA, v zmysle ktorého *„rozhodnutie o tom, či sú uvedené odmeny v skutočnosti neprimerané, prináleží vnútroštátnemu súdu.“*

285. Tvrdenia úradu, že súd rozhoduje len o odmenách v konkrétnych prípadoch, a teda nie o primeranosti výšky licenčných odmien ako takých a nenastavuje určitú výšku licenčnej odmeny plošne pre všetkých používateľov, je zavádzajúce. LITA vychádzala a vychádza z jednotného sadzobníka platného pre všetkých používateľov rovnako. Ak v jednom konaní súd uzná, že sa jedná o neprimerané ceny v zmysle § 169 Autorského zákona, je samozrejmé, že všetky ubytovacie zariadenia (nielen členovia AHRS) sa budú domáhať tohto rozhodnutia a LITA bude musieť upraviť sadzobník, ktorý je aplikovaný plošne.

286. Argument úradu, že súdy rozhodovali o používateľoch, ktorí nemali podpísané zmluvy, zatiaľ čo úrad posudzoval používateľov, ktorí už zmluvy podpísané mali je irelevantný. Po posúdení prípadnej neprimeranosti cien voči jednému subjektu, bude musieť LITA upraviť sadzobník voči všetkým ostatným používateľom, pričom má jeden sadzobník, ktorý aplikuje na všetky používateľov. LITA tiež nerozumie, aký má vplyv na prejednávajúcu vec skutočnosť, že sa súdy dopytovali úradu ohľadom prešetrovania. O otázkach, ktoré sú predmetom správneho konania a rozhodnutia, t.j. či sú sadzby LITA primerané, môžu autoritatívne rozhodovať len správne súdy.

287. Nie je pravdivé tvrdenie úradu v poznámke pod čiarou č. 83 prvostupňového rozhodnutia, že podľa predchádzajúcej verzie Autorského zákona, t.j. pred 1.1.2019, nebolo možné takúto žalobu o určenie obsahu podať zo strany AHRS. AHRS spomínanú žalobu podalo ešte podľa predchádzajúceho znenia Autorského zákona a zvažovalo tak už od r. 2015.

288. Zásahy súťažných autorít v prípade neprimeraných (excesívnych) cien ako vykorisťovacej praktiky sú a mali by byť výnimočné. Súčasťou modernizácie uplatňovania súťažného práva bolo jednoznačné potvrdenie koncentrácie Komisie na vylučovacie praktiky. Problémov spojených s intervenciou súťažných autorít je viacero a sú jednak pragmatického ako aj právneho charakteru. Súťažná autorita

sa svojou intervenciou môže dostať do pozície polo-permanentného kvázi-regulátora, na čo však typicky súťažná autorita nemá kapacity.

289. Účastník konania v rozklade analyzuje jednotlivé metódy stanovenia neprímeranosti ceny. V danej súvislosti opisuje tzv. *United Brands Test* – cena bez primeraného pomeru k ekonomickej hodnote plnenia. Poukazuje na to, že Súdny dvor EÚ uznal význam a relevanciu iných analytických metód založených na porovnaní medzi cenou považovanou za neprímeranú a rôznymi referenčnými ukazovateľmi, z ktorých niektoré pochádzajú z rovnakého referenčného trhu, iné sa získavajú mimo neho, tzv. benchmarking. Všetky analytické metódy majú však im vlastné limity, pričom s cieľom zabrániť falošne pozitívnym alebo falošne negatívnym výsledkom vyžadujú overenie alebo opravu pomocou využitia iných kritérií, ktoré sa na základe okolností každého jednotlivého prípadu ukážu ako vhodné.
290. Kombináciu jednotlivých analytických metód považuje za najspoľahlivejšiu aj správa OECD o neprímeraných cenách. Orgány hospodárskej súťaže podľa nej, vzhľadom na absenciu univerzálneho testu na posúdenie neprímeraných cien, preferujú analýzu dostupných dát kombináciou niekoľkých analytických metód. Kombinácia jednotlivých analytických metód preto poskytuje reálnejšie a zmysluplnejšie posúdenie daného trhu a daných cien, ako použitie jednej metódy, ktorej výsledky môžu byť ovplyvnené nedostatkami zvolenej metódy, alebo odlišnosťami porovnávaných údajov, ktoré sa (nepriaznivo) odzrkadlia v kredibilitate výsledkov.
291. Úrad musí uviesť, prečo si zvolil určitú metódu a nie inú, lebo iba týmto spôsobom sa môže zvoliť tá najvhodnejšia metóda. Úrad sa reálne otázky ekonomickej analýzy a *United Brands Testu* vôbec nevenoval. Bez akejkolvek snahy o zhodnotenie možnosti a dostatočnosti ekonomickej analýzy sa začal venovať benchmarkingovej metóde, čo je chybný metodologický postup. Určenie ekonomickej hodnoty poskytovaného plnenia je preto na aplikáciu *United Brand Testu* kľúčové.
292. Úrad neuvádza, že by sa pokúšal zistiť ekonomickú hodnotu licenčných odmien požadovaných zo strany LITA a túto ekonomickú hodnotu v rozhodnutí ani neurčil. A to napriek tomu, že LITA predložila vo svojom vyjadrení viacero možností. Úrad teda nevedel a nemohol porovnať, či rozdiel medzi ekonomickou hodnotou licenčných odmien požadovaných zo strany LITA a cenou za tieto licenčné odmeny je neprímeraný.
293. Benchmarking z definície vyžaduje porovnanie s viacerými krajinami, resp. porovnanie s priemerom viacerých krajín. V každom rozhodnutí preskúmanom SDEÚ sa používa množné číslo a ide o viacero krajín. Napríklad v rozhodnutí vo veci *AKKA/LAA* sa urobilo porovnanie s vyše 20 krajinami.
294. LITA netvrdí, že by rozsudok vo veci *SABAM* úplne menil princípy, ku ktorým sa dospelo v prípade *AKKA/LAA*, ale práve v dôležitých oblastiach metodológie ich upresňuje a upozorňuje na možný nesprávny výklad kauzy *AKKA/LAA*. LITA v tejto otázke nikdy nehovorila o tom, že by nebolo možné vôbec použiť geografické porovnanie. Upozornila len na to, že úrad sa jednoducho a nesprávne odvolal na

Návrhy Generálneho Advokáta vo veci *AKKA/LAA*, podľa ktorých je geografické porovnanie jedinou správnou metódou. Ako jasne vyplýva z Návrhov Generálneho Advokáta vo veci *SABAM*, nie je to tak. Primárne je potrebné urobiť detailnú analýzu správnosti a primeranosti tej-ktorej metodiky.

295. Generálny Advokát Nils Wahl (viď napríklad rozhodnutie vo veci *SCAC*, bod 19.) sa detailne vyjadril k správnosti a dostatočnosti metódy geografického porovnania a ďalej tak kvalifikoval spôsob, akým je potrebné tento typ benchmarkingu vykonať. Generálny advokát dokonca vyjadril obavu, že porovnanie obmedzené len na dve ďalšie krajiny, (v prípade *AKKA/LAA* sa porovnávalo Lotyšsko s Litvou a Estónskom) akokoľvek homogénne, nemusí zabezpečiť spoľahlivé výsledky, a to z dôvodu, že akýkoľvek atypický faktor alebo špecifikum existujúce na jednom z porovnávaných trhov bude mať obzvlášť významný dopad na výpočet vykonaný orgánom hospodárskej súťaže.

296. Úrad závažným spôsobom dezinterpretoval európsku judikatúru vo vzťahu k počtu štátov potrebných na benchmarking. Z rozhodnutia *AKKA/LAA*, o ktoré sa úrad pri tejto téme opiera, nie je možné nič také odvodiť. V prípade *AKKA/LAA* lotyšský súťažný úrad síce najprv urobil detailný benchmarking s dvoma najbližšími krajinami (viac takých totiž nie je – sú len 3 baltské krajiny v regióne), ale potom ďalej porovnával cca ďalších 20 členských štátov EÚ. Skutočnosť, že SDEÚ povedal, že neexistuje pravidlo konkrétneho minimálneho počtu štátov pri benchmarkingu, nie je možné vykladať tak, že ospravedlňuje benchmarking s jednou krajinou.

297. Odhliadnuc od bezprecedentnej dezinterpretácie Návrhov Generálneho advokáta vo veci *AKKA/LAA* zo strany Rady úradu pri počte krajín potrebných na benchmarking, je potrebné podľa účastníka konania odmietnuť už predbežný záver Rady úradu o tom, že prípad *AKKA/LAA* by mal byť v tomto prípade takmer jediný smerodajný. Rozhodnutie *AKKA/LAA* a Návrhy Generálneho advokáta samozrejme relevantné sú a v plnom rozsahu podporujú argumentáciu spoločnosti LITA, ale nejedná sa o jediný, ani o prvý ani posledný dokument z judikatúry tvoriacej prameň súťažného práva, ktorý sa špecificky venuje metodike, ktorá má byť uplatňovaná pri praktike neprimeraných cien.

298. V Návrhoch Generálneho advokáta vo veci *AKKA/LAA* sa jasne hovorí, že „*pri neexistencii všeobecne uplatniteľného testu a vzhľadom na obmedzenia vlastné všetkým existujúcim metódam ... na účely predchádzania (alebo presnejšie minimalizácie) rizika chýb je dôležité, aby sa orgány hospodárskej súťaže snažili preskúmať daný prípad kombinovaním niekoľkých metód.*“ Ak by aj prišlo k výnimočnej situácii, že by bola možná len jedna metóda benchmarkingu, generálny advokát Wahl v časti „*Varovania*“ „*považuje za mimoriadne dôležité, aby orgán vzal do úvahy aj ďalšie ukazovatele, ktoré môžu potvrdiť alebo naopak sponchybníť výsledky danej metódy.*“

299. V poslednom aktuálnom európskom prípade *SABAM*, Generálny advokát Pitruzella explicitne odstraňuje akékoľvek pochybnosti ohľadom interpretácie rozhodnutia *AKKA/LAA*. Súhlasí s Návrhmi Generálneho advokáta vo veci *AKKA/LAA* a rozhodnutím vo veci *AKKA/LAA* a hovorí, že „*všetky vyššie opísané*

analytické metódy majú totiž im vlastné limity, pričom s cieľom zabrániť falošne pozitívnym alebo falošne negatívnym výsledkom vyžadujú overenie alebo opravu pomocou využitia iných kritérií, ktoré sa na základe okolností každého jednotlivého prípadu ukážu ako vhodné.“ Priamo odkazuje na sekciu „Kombinovanie rôznych metód“ v Návrhoch Generálneho advokáta AKKA/LAA, s ktorou sa stotožňuje.

300. Ktoré pravidlá má súťažná autorita zohľadniť naznačil už príkladmo aj Generálny advokát Pitruzella v najaktuálnejšom európskom prípade týkajúcom sa neprimeraných cien. Podľa neho „*[p]ri výbere najvhodnejšej analytickej metódy ... treba podľa [SDEÚ] zohľadniť všetky skutočnosti, ktorými sa vyznačuje prejednávaná vec. Takýto výber závisí najmä od predmetného výrobku alebo poskytnutia predmetnej služby, od vlastností trhu, od dostupnosti relevantných údajov, od kategórie zmluvných protistrán dominantného podniku.*“
301. Benchmarking by mal v prvom kroku určiť „priemernú“ či „prevládajúcu“ cenu (prípadne upravenú o akceptovateľné premenné) a túto následne porovnať s cenou uplatňovanou dominantným podnikateľom. V prípade porovnávania dvoch hodnôt preto nie je možné zistiť, či cena, ktorá je predmetom prieskumu nedovoleným spôsobom a rozsahom prevyšuje priemerné ceny (benchmark). Jediným zistením je, ktorá z dvoch porovnávaných cien je nižšia a ktorá vyššia, čo je nedostatočný údaj na vyvodenie prípadnej zodpovednosti dominantného podniku. To, že úrad pri porovnávaní s jednou krajinou nepostupoval správne, je možné uzavrieť už len na základe vyššie uvedeného racionálneho a logického myslenia bez potreby akýchkoľvek ďalších vstupov.
302. V staršom rozhodnutí *Tournier* a rozhodnutí *SACEM* bola v rámci benchmarkingu zohľadnená cenová hladina vo všetkých členských štátoch EÚ. Primeranosť sa teda posudzovala vo vzťahu k prevažujúcej cenovej hladine celej EÚ, t.j. k priemeru všetkých členských štátov EÚ. To súhlasí s judikovanou logikou, že v prípade benchmarkingu je potrebné porovnávanú cenovú hladinu určiť na čo najväčšom množstve trhov.
303. Samotná Komisia konštatovala, že pri prešetrovaní sadziieb účtovaných francúzskym diskotékam spoločnosťou *SACEM* oslovila ďalšie obdobné spoločnosti, ktoré sa zaoberali hudbou, aby jej poskytli informácie ohľadne sadziieb nimi účtovaných. Komisia však sama uznala, že táto porovnávacía metóda nezohľadnila významné rozdiely, ktoré môžu existovať medzi členskými štátmi. Komisia však uviedla, že pokiaľ sadzba je mnohokrát vyššia než tá účtovaná v inom štáte potom to je jasne nespravodlivé, čo bolo jej šetrením zistené.
304. V bode 39 rozhodnutia *AKKA/LAA* vychádza SDEÚ pri rámcovaní otázky lotyšského súdu presne z toho, že štandardne sa pri benchmarkingu porovnávali „všetky členské štáty EÚ“ a či porovnanie „2 +20“ je dostatočne reprezentatívne. Je to zrejmé aj z bodu 22 Rozhodnutia *AKKA/LAA*. Záver SDEÚ v ďalších bodoch, že „*neexistuje minimálny počet trhov, ktoré je potrebné porovnať*“ je teda odpoveďou na otázku, či je validný benchmarking, ak nie sú porovnávané všetky členské štáty EÚ. SDEÚ teda v tomto závere hovorí inými slovami, že nie je spravodlivo možné očakávať urobiť pre účely identifikácie neprimeraných cien benchmarking so všetkými členskými štátmi EÚ, keď je už 28 a nie 12 členských štátov ako v čase rozhodnutia *SACEM* a rozhodnutia *Tournier*.

305. Skutočnosť, že súťažná autorita porovnáva niektoré referenčné krajiny detailnejšie oproti ostatným, resp. porovnanie s nimi pripisuje vyššiu hodnotu, nemôže znamenať, že porovnanie s ostatnými krajinami po zohľadnení parity kúpnej sily nie je súčasťou benchmarkingu. Pobaltské krajiny v princípe tvoria integrovanú ekonomiku na základe objektívne verifikovateľných kritérií, preto bolo v prípade AKKA/LAA možné detailnejšie porovnanie s týmito krajinami. O takúto formu verifikovateľných kritérií voči ČR sa úrad ani len nesnažil. Napriek tomu to nestačilo a bolo potrebné vykonať porovnanie s 20 krajinami ako to bez akejkoľvek pochybnosti z daného prípadu vyplýva. LITA nerozumie, ako Rada úradu môže tvrdiť, že v lotyšskom prípade boli dve krajiny súčasťou benchmarkingu a ďalších 20 nie, keď toto umelo vytvorené rozdeľovanie z ničoho nevyplýva. Úrad urobil podobné porovnanie s ČR ako lotyšský súťažný úrad s 20 ďalšími krajinami EÚ (mimo pobaltských krajín). *Ad absurdum*, podľa logiky Rady úradu, tak úrad vo vzťahu k ČR neurobil ani len benchmarking, len akúsi „ilustráciu“ neexistujúceho benchmarkingu.

306. Nanajvýš absurdné sa javí byť zo strany Rady úradu použitie frázy „na ilustráciu“ v bode 297 výzvy Rady úradu. Rada úradu inými slovami hovorí, že stačilo porovnanie s dvomi krajinami. Porovnanie so zvyšnými 20 krajinami bolo „iba na ilustráciu“, t.j. vôbec tam nemuselo byť, pričom sa Rada odvoláva na bod 66 Návrhov Generálneho advokáta vo veci AKKA/LAA. Takáto interpretácia je však úplne chybná a ide presne opačným smerom ako sú závery Generálneho advokáta AKKA. V prvom rade fráza „na ilustráciu“ sa dvakrát používa v Návrhoch Generálneho advokáta AKKA v bodoch 10 a 66, t.j. tam, kde Generálny advokát zjavne nepriamo cituje lotyšskú súťažnú autoritu. Rozhodnutie vo veci AKKA/LAA túto frázu nepoužíva vôbec. Za bodom 66, kde Generálny advokát spomína frázu „na ilustráciu“, však priamo nasleduje bod 67, kde Generálny advokát objasňuje bez akýchkoľvek pochybností, že benchmarking iba s Litvou a Estónskom nestačí. Benchmarking s 20 krajinami bol absolútne nevyhnutný.

307. Generálny advokát Wahl teda zdôrazňuje skutočnosť, že sa lotyšský súťažný úrad síce detailnejšie venoval susediacim krajinám (Litve a Estónsku), je však nevyhnutné, aby sa skutočné geografické porovnanie vykonalo s veľkým počtom referenčných krajín, aby bolo vôbec možné hovoriť o benchmarkingu.

308. Generálny advokát Wahl varuje, že *„možný nedostatok spoľahlivých údajov alebo zložitost' operácií nevyhnutných na výpočet referenčnej ceny (alebo jej potvrdenie) nemôže odôvodniť neúplnú, povrchnú alebo pochybnú analýzu orgánu hospodárskej súťaže. Inými slovami, ťažkosti úradu pri vykonávaní posúdenia nemôžu ísť na úkor podniku, ktorý je predmetom vyšetrovania.“*⁵⁰

309. Lotyšský súťažný úrad v prípade AKKA/LAA vykonal detailnú analýzu porovnateľnosti troch pobaltských krajín založenú na hmatateľných kvantitatívnych kritériách, napr.:

- 10-30% exportu a importu každej pobaltskej krajiny tvoril obchod v rámci pobaltských krajín;

⁵⁰ Návrhy Generálneho advokáta AKKA, bod 53 .

- významná zhoda obchodných partnerov mimo pobaltských krajín;
- vysoká korelácia reálneho rastu HDP medzi pobaltskými krajinami je omnoho vyššia ako s inými členskými štátmi EÚ; a
- vysoká korelácia iných zásadných makroekonomických premenných:
 - súkromná a verejná spotreba;
 - index spotrebiteľských cien;
 - investície;
 - mzdová úroveň; a
 - nezamestnanosť.

Úrad žiadnu takúto analýzu nevykonal.

310. LITA tiež poukazuje na zjavné rozpory a svojvôľu v postupe Rady úradu pri tom, ako úrad určoval, či je možné porovnanie medzi skúmanými krajinami s cenami uplatňovanými LITA v tom zmysle, či by bolo porovnanie robené na rovnakom základe. Rada úradu uvádza, že pokiaľ sú v Poľsku sadzby určované bez ohľadu na kategóriu ubytovacieho zariadenia a zohľadňujú vyťaženosť, ide o natoľko iný rozdiel voči spôsobu stanovovania sadzieb spoločnosťou LITA, že porovnanie s Poľskom na rovnakom základe nie je možné. Rovnakým spôsobom sú však stanovené sadzby aj v ČR (t.j. nezohľadňujú kategóriu ubytovacieho zariadenia a zohľadňujú vyťaženosť), ale v tomto prípade už úrad považoval porovnanie za uskutočnené na rovnakom základe. Postup úradu je tak zjavne svojvoľný a účelový a vzájomne si odporujúci. Už len tento fakt stačí na to, aby bolo rozhodnutie považované za nezákonné a zrušené.

311. Spoločnosť LITA vykonala alternatívne porovnanie za r. 2019. Napriek značnej variabilite alternatív je možné vybrať na porovnanie (ničím výnimočnú) situáciu trojhviezdičkového hotela s počtom 25 TV na izbách a 3 TV v ostatných priestoroch (recepčia do 50m² a reštaurácia do 200 m²), bez rádia. Toto porovnanie vykonala podobne ako úrad v rozhodnutí v alternatívach pre 100%, 70%, 50% a 30% vyťaženosť. LITA úmyselne (vo svoj neprospech) nevybrala jedno- ani dvojhviezdičkový hotel, ktorých je síce počtom najviac, ale logicky by odmeny spoločnosti LITA vyšli ešte nižšie oproti odmenám v ČR, keďže sadzby v ČR nie sú odstupňované podľa kategórie hotelov. Pri tomto prípade vychádza odmena v ČR vyššia ako odmena pre LITA vo všetkých alternatívach okrem 50% vyťažnosti, kedy sú sadzby takmer podobné. Pri tomto jednoduchom priemernom modeli je zrejmé, že z porovnania ihneď zmiznú úradom umelo vykonštruované tisícpercentné rozdiely. Ak je teda možné nakonfigurovať relatívne štandardný prípad, kde o trvalom a výraznom zvýšení nie je možné v žiadnom prípade hovoriť, podkopáva to akúkoľvek snahu úradu a Rady úradu o prezentáciu autorských odmien spoločnosti LITA ako neporovnateľne a neprimerane vyšších ako v ČR. Ak by aj teoreticky bolo možné nakonfigurovať iný model, kde by tie sadzby boli výrazne vyššie, už len samotná skutočnosť, že existujú iné alternatívy výhodnejšie pre spoločnosť LITA, musí to znamenať, že LITA dostatočným spôsobom spochybnila tvrdenia úradu. Je preto potrebné v zmysle zásady *in dubio pro reo* správne konanie zastaviť.

312. Vo vzťahu k ekonomickej hodnote diel v kontexte autorských práv hovorí Smernica o kolektívnej správe autorských práv o tom, že nositelia autorských práv

majú právo na primeranú odmenu. Ekonomickú hodnotu služby poskytovaných zo strany OKS používateľom treba hodnotiť s prihliadnutím na charakteristické rysy kolektívnej správy, ako aj s prihliadnutím na autorské právo.

313. Nie každá vysoká cena účtovaná podnikom v dominantnom postavení je neprímeraná a v rozpore so zákazom zneužitia dominantného postavenia. Rozdiel musí byť „významný a trvalý“. Len v prípade, že neexistuje žiadne platné odôvodnenie rozdielu medzi referenčnou cenou a cenou skutočnou stanovenou dominantným podnikom svojim zákazníkom, sa môže cena považovať za „neprimeranú“ v zmysle zákazu zneužitia dominantného postavenia. Ďalším faktorom, ktorý je súťažná autorita povinná vziať do úvahy pri neprímeraných cenách OKS, je pomer nákladov danej OKS na výber, administratívu a na vyplácanie odmien. Ak je podiel menší ako 20 %, správa OKS sa javí byť ako efektívna a súťažná autorita je povinná to reflektovať (Rozhodnutie AKKA/LAA, bod 59.). Ak je cena v zmysle vyššie uvedenej robustnej analýzy *prima facie* súťažnej autority neprímeraná, podnikateľ má stále možnosť preukázať, že ceny sú primerané.

314. Úrad sa v konaní opiera o veľa nepodložených, resp. nepravdivých tvrdení a argumentov AHRS ako napr. KPMG Analýza, ktorej autori zjavne nemajú prehľad o fungovaní kolektívnej správy autorských práv a je pre odborníka v tejto oblasti už na prvý pohľad neprofesionálna a chybná. Rada úradu zavádza, keď vo výzve pred vydaním druhostupňového rozhodnutia tvrdí, že úrad sa neopiera o KPMG analýzu, ale vychádzal z vlastnej analýzy. Z výzvy úradu pred vydaním rozhodnutia vyplýva, že úrad začal správne konanie opierajúc sa o KPMG analýzu a preberal argumenty AHRS a KPMG analýzy vo výzve, ale aj v rozhodnutí. Úrad v rozhodnutí dokonca determinoval rozsah prešetrovania a následne správneho konania vzhľadom na závery KPMG analýzy.

315. Úrad nemôže ako cenový regulátor nepretržite sledovať situáciu a zasahovať na danom relevantnom trhu, pričom intervenuje v oblasti, v ktorej sa vôbec nepohybuje, chýba mu tak relevantné *know-how*, a to už len na úrovni elementárnej znalosti legislatívnych pomerov, ktoré počas správneho konania získaval od spoločnosti LITA

316. Úrad sám uvádza, že nevie vyhodnotiť primeranosť odmien LITA ani nákladovou metódou, ani inou metódou skúmania ekonomickej hodnoty licencie a teda ani žiadnym iným kritériom stanoveným v § 169 ods. 2 Autorského zákona, pričom zároveň vyčíta LITA údajnú netransparentnosť a neoveriteľnosť jej postupu pri výpočte odmien. Samotný úrad v tomto konaní teda skúma primeranosť odmien LITA výlučne na základe toho, aké odmeny sa uplatňujú v ČR, t.j. aké sú v ČR obvyklé, bez skúmania akýchkoľvek iných parametrov danej odmeny.

317. Úrad nesprávne postupoval v otázke zákonného (ne)zakotvenia povinnosti zohľadňovať vyťaženosť do 1.1.2019, t.j. do momentu, keď bola zavedená do Autorského zákona novelou. Úrad tvrdí, že „kritérium vyťaženia sa mohlo a malo aplikovať aj pred rokom 2019“ a teda „po celý čas“. Následné zavedenie kritéria vyťaženia považuje úrad za „nutný zásah zákonodarcu“. Na inom mieste úrad zasa tvrdí, že keďže Autorský zákon zohľadňovanie vyťaženia nezakazoval, tak

ho bolo potrebné zohľadňovať. A to bez ohľadu na skutočnosť, či bola zakotvená v Autorskom zákone alebo nie.

318. Ani rozhodnutie súdu, na ktorý úrad odkazuje v bode v bode 501 rozhodnutia, nedokazuje, že by malo byť toto kritérium akosi „vpašované“ do Autorského zákona aj pred r. 2019 napriek tomu, že tam vôbec zakotvené nebolo.

319. Úrad pochybil, ak posudzoval danú praktiku aj vo vzťahu k rádiám. Táto mala byť vylúčená z predmetu správneho konania úplne. Ekonomická realita význam rozhlasového prijímača na hotelových izbách úplne potiera. Vzhľadom na technologický posun je rádio možné počúvať a naladiť si cez TV zariadenie. Preto je fyzická prítomnosť rozhlasových prijímačov na ubytovacích zariadeniach minimálna. Rádiá sú v dnešnej dobe súčasťou TV, pričom samostatná sadzba za rádio je aj v tých prípadoch, keď je rádio fyzicky prítomné v izbe, uplatňovaná popri sadzbe za TV len minimálne. Rada úradu sa podľa účastníka konania takmer vôbec nevyjadřila k námietke, že vzhľadom na realitu a technologický vývoj nehrajú rádiá takmer žiadnu úlohu, a preto vôbec nemajú byť predmetom posudzovania. Rádiá na hotelových izbách už dnes takmer fyzicky ani nie sú. Odmeny výlučne za rádiá sú blízke nule. Táto skutočnosť je notorieta zrejmá z reálneho života, LITA formálne nevedie ani štatistiku a nerozumie, prečo je to potrebné preukazovať. Napriek tomu LITA vykonala detailnú analýzu všetkých relevantných dokumentov a faktúr a zistila, že v r. 2019 LITA vybrala za rádiá na ubytovacích priestoroch cca **[číselný údaj]** eur, **OT** t.j. podiel rádií na celkovom výbere licenčnej odmeny za ubytovacie priestory bol približne na úrovni **[číselný údaj]** %. **OT**

320. Úrad sa v rozhodnutí v časti 8.5.10 nevysporiadal dostatočne s námietkou o nepreukázaní ujmy ako podstatného znaku naplnenia skutkovej podstaty zneužitia dominantného postavenia (ujmy spôsobenej iným podnikateľom alebo spotrebiteľom v dôsledku protisúťažného konania).

321. LITA má za to, že uplatňovaním sadzobníka licenčných odmien, aj keby bol teoreticky neprímeraný, mohla vzniknúť ujma iba minimálna. Pomer, ktorý predstavuje náklad na licenčnú odmenu na jednu noc je v pomere k cene za jednu noc hotelovej izby typicky v hodnotách promile a teda je minimálny. Rovnako by v tomto smere bolo vhodné, aby úrad analyzoval, aký pomer na nákladoch hotelov predstavujú licenčné odmeny. Úrad doteraz túto informáciu nesprístupnil spoločnosti LITA, ani jej právnym zástupcom, pričom táto informácia by mohla mať zásadnú relevanciu práve pre posúdenie ekonomickej hodnoty licencie.

322. Úrad sa nevysporiadal vôbec s otázkou, či nemôže byť prípadný rozdiel v sadzbách, ktorý LITA odmieta, spôsobený aj umelo nízkymi sadzbami uplatňovanými v ČR dôsledkom cenovej regulácie, pričom v prípade jej absencie by boli tieto sadzby omnoho vyššie. Sadzby organizácii DILIA a OOA-S neboli a nie sú trhové, keďže tieto OKS prišli na trh ako posledné a najviac utrpeli cenovou reguláciou. Mohli uplatniť iba také sadzby, aby bol dodržaný celkový zákonný limit. Na rozdiel od SR, kde sadzby nie sú regulované a sú ponechané na trh.

323. V tomto konaní teda ide zjavne o situáciu, kedy sú sadzby partnerských OKS LITA z Českej republiky výrazne podhodnotené z dôvodu zákonnej cenovej regulácie. Snaha Rady úradu o odôvodňovanie „trhovosti“ českých cien tým, že po

„skončení“ regulácie sa ceny výrazne nezvýšili je neakceptovateľné. K skončeniu regulácie totiž vôbec neprišlo, ceny nemali kam rásť, pretože regulácia neskončila, ale sa pretavila do inej formy. Český autorský zákon s účinnosťou od 9. marca 2017 preniesol cenovú reguláciu a schvaľovanie výšky odmien do gestorstva Ministerstva kultúry ČR. V zmysle § 98f českého autorského zákona platí, že bez predchádzajúceho súhlasu Ministerstva kultúry ČR sa výška licenčných odmien medziročne môže zvyšovať iba o infláciu. Ak by teda ceny v ČR podhodnené historicky, po r. 2017 začali rásť len o infláciu, nie je možné považovať dokonca ani v súčasnosti predmetné ceny ako trhové a tieto ceny je možné aj dnes považovať za regulované. Medzi trhmi v SR a ČR panujú tak diametrálne odlišnosti, najmä vo vzťahu k regulácii, že je zjavné, že ide o dva nehomogénne trhy, ktorých jediná podobnosť sa odvodzuje od geografickej blízkosti a spoločnej histórie (spred 30 rokov). Za predpokladu, že v ostatných krajinách EÚ priama cenová regulácia v priebehu posledných 20 rokov nebola zakotvená v zákone, je možné povedať, že práve ČR je z dôvodu cenovej regulácie najhoršia krajina na vykonanie benchmarkingu.

324. Vo výzve pred vydaním rozhodnutia a v rozhodnutí sám úrad priznáva, že existuje mnoho zásadných rozdielov medzi trhom SR a ČR, čím potvrdzuje, že ide vlastne o dva nehomogénne trhy, ktorých jediná podobnosť sa odvodzuje od geografickej blízkosti a spoločnej histórie (spred 30 rokov). Skutočnosť, na ktorú poukazuje úrad, že DILIA a OOA-s sú spriaznenými zahraničnými OKS, však nepotvrdzuje fakt, že by rozsah nimi zastupovaných práv, od ktorých sa odvíja výška licenčnej odmeny, bol rovnaký ako v prípade LITA.

325. Sadzby DILIA za verejný prenos prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích zariadení boli, na rozdiel od sadzieb LITA (ktorá diferencovala sadzby všeobecne podľa toho, či šlo o zvukové alebo zvukovoobrazové zariadenie), rozdelené podľa viacerých typov technických zariadení (napr. televízny prístroj s rozhlasovým príjmom).

326. Z tabuliek č. 11 až 14 prvostupňového rozhodnutia vyplýva, že sadzby v ČR každoročne stúpajú (v zmysle cenovej regulácie však len o infláciu), pričom sadzby v SR sú v období rokov 2015 až 2018 rovnaké. So stúpajúcim rastom výšky sadzieb sa prirodzene znižuje aj ich percentuálny rozdiel. Ak by za nezmenených podmienok táto situácia pokračovala, v určitom momente sa neprimeraná cena musí stať primeranou. Je zrejmé, že táto zmena oproti obdobiu rokov 2015-2018 nepredstavuje cenový rozdiel, ktorý je významný a trvalý, tak ako to pre zneužitie dominantného postavenie vyžaduje štandardná európska judikatúra. Zároveň je zrejmé, že v r. 2019 prišlo k tak zásadnej zmene sadzieb a ich konceptu, že nie je možné, aby sa „trvalosť“ vzťahovala aj na tento rok. Stručná reakcia úradu na túto námietku v bode 579 rozhodnutia je nedostatočná a nič nemení.

327. Pokiaľ ide o odstupňovanosť sadzieb LITA štandardne účtuje výšku licenčných odmien podľa úrovne ubytovacieho zariadenia - hotela (hviezdičiek), resp. podľa toho, či ide o penzión, chatu alebo kemping. V ČR je sadzba jednotná, a to bez ohľadu na povahu ubytovacieho zariadenia. V záujme zachovania relevantnosti geografického benchmarkingu mal preto úrad vybrať ako referenčnú takú krajinu, kde je výška jednotlivých licenčných odmien odstupňovaná podľa typu zariadenia,

nakoľko zistiť ako výšku sadziieb ovplyvňuje úroveň zariadenia je z predloženej analýzy nemožné.

328. Spoločnosti LITA nie je zrejmé, prečo úrad nezarátal do porovnania aj českú organizáciu OAZA. Či je alebo nie je OAZA partnerská organizácia spoločnosti LITA je irelevantné, na rozdiel od tvrdenia úradu v bode 563 rozhodnutia. Relevantné je to, že LITA zastupuje autorov audiovizuálnych diel, ktorých definícia je v zmysle § 83 ods. 2 Autorského zákona otvorená, pričom v zmysle inštitútu rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy LITA vyberá odmeny aj za autorov, ktorých nezastupuje na zmluvnom základe.

329. Úlohou spoločnosti LITA nie je dosahovanie zisku. Ultimátne ide o odmenu pre autorov autorského diela. Preto aj porovnanie s najvyššou výpovednou hodnotou by bolo zistiť, koľko zarobí určitý autor za určité diela v určitom časovom období. Potom je možné reálne zhodnotiť primeranosť odmeny pre toho autora, nie pre spoločnosť LITA.

330. Ďalším ekonomickým faktorom, ktorý je potrebné vziať do úvahy pri porovnávaní cien rôznych OKS, či už v rámci SR alebo mimo nej je, či daná OKS dáva aj súhlas na použitie diela, t.j. licenciu (typicky ide o autorov diel) alebo taký súhlas nedáva, ale iba kolektuje odmeny pre svojich členov (napr. hercov, ktorí nie sú autori). Do prvej skupiny v SR patrí najmä LITA a SOZA a do druhej SLOVGRAM a OZIS. Ekonomická hodnota autorských práv spadajúcich do prvej skupiny má ekonomicky vyššiu hodnotu ako ekonomická hodnota práv iných nositeľov práv zastupovaných druhou skupinou

331. Obzvlášť zarážajúci je pre spoločnosť LITA výsledok benchmarkingu za r. 2019. Úrad nenašiel objektívne vysvetlenie pre zníženie sadziieb zo strany LITA v r. 2019 oproti sadzobníku platnému v r. 2015-2018, preto uvedená skutočnosť má potvrdzovať, že sadzby v r. 2015-2018 mali byť bez objektívnych dôvodov neúmerne, resp. neprímerane vysoké. Napriek vyššie uvedenému úrad opätovne prišiel k záveru, že dokonca aj v r. 2019 boli ceny neprímerané. Pri všetkých typoch ubytovania poklesla absolútna hodnota vyberanej sadzby, pri niektorých typoch ubytovania dokonca o viac ako 20 %. Rovnako tak významne poklesol aj podiel LITA na celkovom výbere odmien za sprístupňovanie diel cez technické zariadenie vo vzťahu k ostatným slovenským OKS.

332. Úrad tvrdí, že LITA zvýšila v r. 2015 bezdôvodne svoje sadzby o 30 % oproti predchádzajúcemu obdobiu. Uvedená skutočnosť má podporovať hypotézu o neprímeraných cenách v r. 2015-2018 a zdá sa byť spolu s geografickým benchmarkingom, príp. absenciou zohľadňovania obsadenosti, pre úrad rozhodujúcim argumentom/dôkazom.

333. Zákonná povinnosť zohľadňovania kritéria vyťaženia ubytovacích zariadení pri určovaní výšky licenčných odmien vznikla organizáciám kolektívnej správy práv až od 1.1.2019, kedy bola zákonodarcom zakotvená do Autorského zákona. Zohľadňovanie kritéria vyťaženia ubytovacích zariadení pri stanovovaní výšky licenčných odmien OKS pri verejnom prenose prostredníctvom technických zariadení nebolo v sledovanom období rokov 2015 až 2018 súčasťou zákonnej cenovej regulácie a tak bolo výlučne na dohode OKS a používateľov. Vyžadovanie

zohľadňovania vyťaženia zo strany úradu je možné vnímať ako požiadavku na zohľadňovanie určitého kritéria pri stanovovaní ceny, resp. ako požiadavku na poskytnutie následnej zľavy používateľom (ubytovacím zariadením), čo je nepochybne zásahom do zmluvnej voľnosti strán.

334. Rada žiadnym „logickým“ spôsobom nevysvetlila, prečo je vyťaženosť „logický faktor“, ktorý sa musí zohľadňovať pri počítaní odmien kolektívnej správy v každom čase. Pre spoločnosť LITA je neakceptovateľné tvrdenie Rady úradu, že LITA vníma veci „*mechanicky len v závislosti od toho*“, či niečo bolo alebo nebolo v Autorskom zákone. Základom právneho štátu sú zákony, pričom striktné dbanie na ich dodržiavanie nemôže byť „*mechanické*“. Práve naopak, aj tieto tvrdenia ukazujú, že Rada úradu aj úrad pri výklade zákonov idú ďaleko nad rámec svojich kompetencií a minimálne toto tvrdenie vykazuje znaky svojvôle.

335. Úrad nemôže diktovať spoločnosti LITA, aké položky má a nemá zahrnúť do cenotvorby. Nemá na to kompetenciu podľa Autorského zákona, ktorý jediný túto otázku rieši v § 169 ods. 2, a žiadne ustanovenie zákona ani európskej judikatúry mu tiež takúto právomoc nedáva. Úrad vlastne tiež hovorí, že minimálne v polovici členských štátov EÚ, kde sa vôbec kritérium vyťaženia nepoužíva, sa postupuje v rozpore s článkom 102 ZFEÚ. Ide samozrejme o úplne absurdný záver, ktorý však vyplýva z neustálej snahy úradu ingerovať nad rámec svojich kompetencií.

336. LITA trvá na tom, že § 69 ods. 6 (v súčasnosti ods. 7) Autorského zákona je naďalej relevantný, zostal v Autorskom zákone a naďalej potvrdzuje zjavnú skutočnosť, že ak nadobúdateľ licenciu nevyužije vôbec alebo licenciu nevyužije sčasti, nemá právo na vrátenie dohodnutej odmeny alebo jej časti. Toto tvrdenie je pravdivé aj v zmysle európskej judikatúry, ako aj názorov odbornej verejnosti, na ktorú LITA odkazovala v rozklade.

337. Aj keby bol úrad oprávnený posudzovať primeranosť, resp. neprimeranosť výšky cien, resp. licenčných odmien vyberaných zo strany LITA za verejný prenos prostredníctvom technických zariadení, nemôže však určovať a vyžadovať zohľadňovanie určitej položky (napr. vyťaženia) v rámci cenotvorby týchto odmien. LITA v tejto súvislosti poukazuje na bod 54. Návrhov Generálneho advokáta vo veci *SABAM*, v zmysle ktorého: „*podnik, hoci aj v dominantnom postavení, musí byť schopný presadzovať svoje záujmy, pričom na tieto účely si môže v zásade slobodne zvoliť metódu výpočtu, ktorú považuje za najvhodnejšiu na určenie požadovanej odmeny za výroby alebo služby, ktoré ponúka. Úlohou Súdneho dvora, vnútroštátnych súdov alebo orgánov hospodárskej súťaže preto nie je určiť, ktorá metóda výpočtu by sa mala uplatniť, ale iba preskúmať, či metóda uplatnená v konkrétnom prípade nie je v rozpore s článkom 102 ZFEÚ, najmä či nevedie k vynucovaniu neprimeraných cien.*“ Podobne podľa Rozhodnutia vo veci *RWE* nie je možné postihovať dominantného podnikateľa iba za spôsob, akým stanovuje cenu.

338. Je nepodložené a nepresvedčivé, keď sa úrad v bodoch 503 nasl. rozhodnutia opiera pri potrebe zohľadňovania vyťaženia o predkladáciu správu Ministerstva kultúry SR a dôvodovú správu k novele Autorského zákona, ktoré hovoria o

spresnení kritérií na určovanie výšky licenčných odmien. Jedná sa o dokumenty týkajúce sa novely zavádzajúcej zohľadňovanie obsadenosti do § 169 ods. 2 Autorského zákona od r. 2019. LITA nerozumie ako by tieto dokumenty mali dokazovať, že obsadenosť mala byť zohľadňovaná už pred jej zavedením do Autorského zákona.

339. LITA tiež považuje za veľmi zavádzajúce, ak úrad spája v bode 510 rozhodnutia pokles podielu nákladov na odmenách so zavedením posudzovania vyťaženia od r. 2019 a odôvodňuje takto zavedenie vyťaženia. Pokles podielu nákladov je spojený s efektivitou spoločnosti LITA a s dobrým kapacitným nastavením. Keďže väčšina sporov s poskytovateľmi ubytovacích zariadení bola úspešná, bolo možné znižovať náklady na externé služby a personálne náklady.

340. LITA uvádza, že vo svojom vyjadrení podala pomerne rozsiahle námietky k predmetnej veci, pokúsila sa vecne a objektívne vysvetliť úradu základné otázky fungovania kolektívnej správy autorských práv a vyjadriť sa ku všetkým podstatným otázkam vneseným úradom vo výzve pred vydaním rozhodnutia. Úrad v rozhodnutí vo veci samej napriek tomu tieto námietky a argumenty nezohľadnil a k niektorým sa vyjadril iba povrchno, resp. účelovo.

341. LITA tiež vykonala detailný benchmarking ohľadom zohľadňovania vyťaženia v jednotlivých krajinách EÚ s detailnými tabuľkami a výkladom ako aj detailné porovnanie spôsobu benchmarkingu uplatnenému v ČR. Suplovala tak úrad. LITA preukázala, že jej trhové správanie zodpovedalo v sledovanom období rokov 2015-2019 európskemu štandardu, kedy väčšina zahraničných OKS osobitne nezohľadňovala vyťaženosť ubytovacích zariadení pri tvorbe sadzobníkov licenčných odmien, resp. pri určovaní ich výšky.

342. Účastník konania navrhol vykonať nasledovné dodatočné šetrenie :

- že LITA má dominantné postavenie na relevantnom trhu vo svetle vyjednávacej sily AHRS a tlaku ostatných OKS a preukázať, že údajným protisúťažným konaním spoločnosti LITA vznikla iným podnikateľom ujma;
- riadne zhodnotiť, ktoré metódy a ich kombinácie sú vhodné na preukazovanie praktiky neprimeraných cien v tomto prípade;
- vykonať ekonomickú analýzu hodnoty licencie a zohľadniť ním špecifikované faktory: o trhovú hodnotu daného ubytovania (hotelovej izby) s licenciou na verejný prenos prostredníctvom technických zariadení a bez neho v absolútnych hodnotách:
 - pomer licencie na cenu za jednu izbu v pomere k poklesu ceny bez licencie;
 - pomer ročných tržieb ubytovacieho zariadenia s udelenou licenciou na verejný prenos prostredníctvom televízie a ročných tržieb ubytovacieho zariadenia bez udelenej licencie na verejný prenos prostredníctvom televízie;
 - o pomer nákladov na licenčné odmeny na celkových nákladoch pre ubytovacie zariadenie;

- o hodnotu licencie (resp. výška odmeny) pre individuálneho autora, napr. pre režiséra za verejný prenos diela prostredníctvom technických zariadení;
- vykonať skutočný benchmarking v zmysle európskej judikatúry – t.j. ešte raz osloviť krajiny, ktoré môžu byť vhodné pre benchmarking (berúc do úvahy predpoklady podľa európskej judikatúry) a porovnať relevantné údaje relevantných OKS (úrad musí vybrať relevantné OKS);
- ak úrad trvá na porovnávaní s ČR (čo LITA nepovažuje vzhľadom na rozdielnosť stanovenia sadzieb za vhodné), je povinný zohľadniť zodpovedajúce pokrytie autorských práv v ČR;
- ak úrad trvá na zohľadnení obsadenosti (relevantnosť ktorej LITA popiera), je povinný opätovne a zrozumiteľne vykonať medzinárodný benchmarking obsadenosti a vziať do úvahy relevantné OKS v relevantných krajinách.

343. Úrad má povinnosť zohľadňovať rovnako záujmy všetkých zúčastnených osôb – t.j. účastníkov konania, tretích strán, sťažovateľov atď. v súlade s princípom rovnosti zbraní vyplývajúcom z čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a z čl. 46 ods. 1 a z čl. 47 od. 3 Ústavy SR. Úrad od začiatku konal v rozpore s týmto princípom a bol zjavne presvedčený o „vine“ spoločnosti LITA, hoci formálne LITA mohla uplatňovať svoje námietky a poskytovať vysvetlenia.

344. LITA tiež protestuje proti tónu Rady úradu v bode 420 výzvy Rady úradu pred vydaním rozhodnutia, že by úrad dokonca mohol posudzovať neuplatňovanie vyťažnosti ako neprimeranú podmienku a teda ďalšiu prax.

345. Úrad v predmetnom správnom konaní podľa účastníka konania neunesol dôkazné bremeno a nenaplnil zásadu materiálnej pravdy.

Vyjadrenie Rady úradu

346. Článok 102 Zmluvy zakazuje ako nezlučiteľné s vnútorným trhom akékoľvek zneužitie dominantného postavenia jedným alebo viacerými podnikmi na vnútornom trhu alebo jeho podstatnej časti za predpokladu, že môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Takéto zneužívanie môže zahŕňať najmä:

- a) priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných nákupných alebo predajných cien alebo iných podmienok,
- b) obmedzovanie výroby, odbytu alebo technického rozvoja na úkor spotrebiteľov,
- c) uplatňovanie nerovnakých podmienok voči obchodným partnerom pri rovnakých činnostiach, ktoré ich v súťaži znevýhodňujú,
- d) podmieňovanie uzatvárania zmlúv tým, aby zmluvné strany prijali ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s ich predmetom.

347. Zákon rovnako zakazuje zneužívanie dominantného postavenia v § 8 ods. 2 v spojení s ods. 3 zákona, pričom zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu podľa zákona je najmä:

- a) priame alebo nepriame uplatňovanie neprimeraných cien alebo iných neprimeraných obchodných podmienok,
- b) obmedzenie výroby, odbytu alebo technického vývoja tovaru na úkor užívateľov,
- c) uplatňovanie rozdielnych podmienok pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení voči jednotlivým podnikateľom, ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži, alebo
- d) viazanie súhlasu s uzavretím zmluvy na podmienku, že druhá zmluvná strana prijme aj ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom tejto zmluvy.

348. Súťažné orgány posudzujú správanie dominantných podnikateľov prostredníctvom určitého testu proporcionality, t.j. či správanie podnikateľa nevybočuje z medzí „normálnej“ súťaže a teda neprekračuje hranice toho čo už nie je nevyhnutné pre ochranu jeho legitímnych záujmov. Je zrejmé, že ani podnikateľ v dominantnom postavení sa nemusí vzdať ochrany svojich obchodných záujmov, ak tak koná na základe kritéria ekonomickej efektívnosti a ak nedochádza k rozporu so záujmami spotrebiteľa. Môže teda chrániť svoje záujmy, ale musí tak robiť v súlade s podmienkami „normálnej“ hospodárskej súťaže. Za realizáciu riadnej hospodárskej súťaže nemožno však považovať konanie založené na zneužití výhod dominantného podnikateľa, ktoré plynú z jeho silného postavenia na trhu.

349. V prípade posudzovania správania dominantného podnikateľa je posudzovaný aj jeho ekonomický motív správania. Podnikateľ v dominantnom postavení pritom nesie špeciálnu zodpovednosť za svoje správanie a z daného dôvodu môže byť preto obmedzený vo svojom konaní, ktoré samé o sebe nemusí byť škodlivé, t.j. nebolo by v rozpore s právnym predpisom, ak by sa takého konania dopustil podnikateľ, ktorý nie je v dominantnom postavení, resp. by išlo o praktiku uplatňovanú v určitom sektore. Rozsah takejto špeciálnej zodpovednosti zaväzujúcej dominantného podnikateľa musí byť posudzovaný vždy vo svetle špecifických okolností každého prípadu, ktorý poukazuje na to, že súťaž bola oslabená. Je však možné konštatovať, že čím silnejšie je postavenie podnikateľa na trhu tým viac môže dochádzať k obmedzeniu na trhu, najmä v situácii ak neexistuje alternatívny dodávateľ.

350. Súdny dvor EÚ konštatoval, že zneužívanie dominantného postavenia je objektívny koncept, t.j. zodpovednosť je objektívna a nevyžaduje zavinenie dominantného podnikateľa, resp. úmysel a nie je tiež priamo rozhodujúci postup či prostriedky, ktorými bolo dosiahnuté.

351. Na druhej strane podnikateľ v dominantnom postavení môže svoje správanie súťažnej autorite zdôvodniť, keď preukáže, že bolo objektívne nevyhnutné alebo že prináša výhody, ktoré prevážia jeho obmedzujúce účinky. Aby preukázal existenciu výhod musí preukázať s dostatočným stupňom pravdepodobnosti a na báze

overiteľných dôkazov kumulatívne splnenie podmienok, a to že tvrdené výhody plynú priamo z daného posudzovaného konania, neexistujú menej protisúťažné možnosti ako posudzované konanie, ktoré sú spôsobilé produkovať rovnaké výhody, výhody prevážia akékoľvek negatívne účinky na súťaž a spotrebiteľský prospech na ovplyvnených trhoch a súčasne dané správanie neeliminuje efektívnu súťaž odstránením všetkých alebo väčšiny zdrojov skutočnej alebo potenciálnej súťaže.

352. V rozhodovacej praxi orgánov pre hospodársku súťaž, ako aj v judikatúre Súdneho dvora EÚ sa postupne presadil názor, že ak treba posúdiť konanie podniku z hľadiska článku 102 Zmluvy, existenciu obmedzovania hospodárskej súťaže nemožno iba predpokladať. Na to, aby bolo možné dospieť k záveru, že takéto obmedzovanie existuje, je vo všetkých prípadoch potrebné posúdiť skutočné, resp. potenciálne účinky vytykaného konania so zreteľom na všetky okolnosti prejednávanej veci.

353. Na preukázanie existencie porušenia článku 102 Zmluvy však nie je potrebné preukázať, že predmetné správanie skutočne vyvolalo v konkrétnom prípade protisúťažné účinky, keďže stačí preukázať, že bolo spôsobilé takéto účinky vyvolať.⁵¹ Orgán hospodárskej súťaže je povinný preukázať škodlivý potenciál vytykaného správania bez ohľadu na to, či k protisúťažným účinkom skutočne došlo. Bolo by totiž v rozpore s vnútornou logikou tohto ustanovenia, ktoré má tiež preventívnu a prognostickú povahu, aby sa muselo čakať, kým sa na trhu prejavia protisúťažné účinky, a až potom bolo možné oprávnene konštatovať zneužitie. Orgán hospodárskej súťaže teda nie je na účely kvalifikácie správania ako zneužívajúceho povinný preukázať, že k protisúťažným účinkom skutočne došlo.

354. Je potrebné tiež uviesť, že dôkazy predložené *ex post* podnikateľom na účely preukázania neexistencie protisúťažných účinkov, ako sú hospodárske alebo iné analýzy, spravidla nemôžu mať oslobodzujúcu funkciu alebo preniesť dôkazné bremeno na orgán hospodárskej súťaže tak, že sa mu uloží povinnosť preukázať konkrétne spôsobenie škody vyplývajúcej z vytykaného správania.⁵² Najmä v situácii, ak uplynula dlhá doba od okamihu, keď došlo k zneužívajúcemu správaniu.⁵³ Navyše sa protisúťažná povaha správania musí v zásade posudzovať v čase jeho spáchania, čo je okrem iného v súlade so všeobecnou zásadou právnej istoty, keďže dominantný podnikateľ musí mať možnosť posúdiť zákonnosť svojho správania na základe existujúcich informácií. V rozsudku *Intel*⁵⁴ Súdny dvor EÚ však vysvetlil, že v prípade, že podnikateľ v dominantnom postavení v priebehu správneho konania tvrdí a skutočne predloží dôkazy, že jeho správanie nebolo schopné obmedziť hospodársku súťaž, orgány sú v rámci svojej analýzy existencie zneužitia povinné zohľadniť takéto dôkazy predložené dominantným

⁵¹ Pozri v tomto zmysle napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ z 15. marca 2007, vec C-95/04P *British Airways*, body 106 a 107.

⁵² Pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mazák vo veci *AstraZeneca/Komisia* C-457/10 P, EU:C:2012:293.

⁵³ Pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. marca 2012, *Telefónica a Telefónica de España/Komisia* T-336/07, EU:T:2012:172, bod 272.

⁵⁴ Vo veci C-413/14 P zo dňa 6. septembra 2017.

podnikateľom. Takéto dôkazy však v tomto konaní podľa Rady úradu predložené neboli.

355. Praktika vykorisťovacieho charakteru bola v súťažnom práve v porovnaní s vylučovacími praktikami rôzneho druhu uplatňovaná podstatne menej, a to aj v praxi Komisie. A však už v roku 2016 Komisárka Vestager deklarovala, že Komisia sa bude zameriavať aj na nápravu neprimerane vysokých cien, k čomu v nasledujúcich rokoch aj dochádzalo, pričom zásahy Komisie sa týkali najmä farmaceutického priemyslu.

356. Rada úradu sa preto zaoberala tým, či v tomto konaní boli vyššie uvedené podmienky naplnené.

357. Úrad v tomto správnom konaní posudzoval výšku a spôsob účtovania licenčných odmien organizáciou LITA za verejný prenos prostredníctvom technických prostriedkov (TV a rádia) v izbách ubytovacích zariadení.

358. Formou uplatňovania neprimeraných cien v zmysle článku 102 Zmluvy a zákona je aj účtovanie excesívnych cien. To vo svojej podstate umožňuje dosahovanie vysokých ziskov dominantným podnikateľom v dôsledku účtovania vysokých a neprimeraných cien jeho zákazníkom, ktoré nie je možné legitímne zdôvodniť. Praktika účtovania neprimeraných, excesívnych cien patrí medzi tzv. vykorisťovacie praktiky, uplatňovaním ktorých nedochádza k vylučovaniu konkurentov z trhu, resp. k ovplyvňovaniu jeho štruktúry, ale priamo k ujme pre zákazníka či spotrebiteľa. Zákaz vykorisťovania cez takéto neprimerané ceny je príkladom zneužívania dominantného postavenia podľa článku 102 (a) Zmluvy ako aj podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona a odráža práve cieľ súťažného práva chrániť zákazníkov od priameho poškodenia (*direct harm*).

359. Posudzovanie neprimeraných cien musí byť pritom obzvlášť prísne v prípade, kedy sú zákazníci plne závislí na určitom produkte/službe.

360. V prípade *Sirena*⁵⁵ konštatoval Súdny dvor EÚ, že hoci vysoká cenová úroveň produktu na trhu nemusí byť dostatočná sama o sebe na odhalenie zneužívania dominantného postavenia, môže však byť, ak je značne vysoká, jeho určujúcim faktorom.

361. Na posúdenie cien uplatňovaných na trhu je potrebné zvoliť súťažnou autoritou vhodnú metódu, resp. analýzu.

362. Úrad v tomto prípade aplikoval dostupnú relevantnú judikatúru, z ktorej v značnej miere vychádza aj účastník konania, avšak jej závery analyzuje viac vo svoj prospech. Účastník konania v rozklade podáva rozbor teoretických východísk pre účely posudzovania neprimeraných cien. Je možné v tejto súvislosti súhlasiť s jeho tvrdením, ako už bolo uvedené, že v prípade neprimeraných cien nejde o súťažnými orgánmi často uplatňovanú súťažnú praktiku. V tejto súvislosti možno poukázať na Návrhy Generálneho advokáta Pitruzzella prednesené 16. júla 2020 vo veci C 372/19, *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers*

⁵⁵ Pozri rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci *Sirena / Eda*, č. 40/70, z 18. februára 1971.

CVBA (SABAM), kde uviedol, že cit.: „Na rozdiel od iných právnych systémov, akým je napríklad právo Spojených štátov, právo Únie v oblasti hospodárskej súťaže zahŕňa medzi nezákonné protisúťažné konania, ako sa uviedlo vyššie, prípad zneužívania dominantného postavenia, ktorého podstatou je „priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných nákupných alebo predajných cien alebo iných obchodných podmienok“. Tento druh nezákonného protisúťažného konania sa v praxi Komisie a vnútroštátnych orgánov hospodárskej súťaže po dlhú dobu stíhal iba zriedkavo. V ostatných rokoch sa však koncept „neprimeraných cien“ začal opätovne využívať, čo preukazuje rastúci počet prípadov prejednávanych vnútroštátnymi orgánmi hospodárskej súťaže a Komisiou, ako aj nápad vecí na Súdny dvor. Tieto konania sa týkali najmä cien liekov a sadzieb uplatňovaných organizáciami kolektívnej správy autorských práv. Na vysvetlenie uvedenej situácie (pôvodné obmedzené používanie predmetného inštitútu a jeho následné rozšírenie, ale iba v súvislosti s konkrétnymi hospodárskymi oblasťami) treba na úvod poznamenať, že označenie určitej ceny ako nespravodlivej, a teda v rozpore s právom hospodárskej súťaže, je značne náročný úkon, ktorý v sebe zahŕňa riziko falošne pozitívneho výsledku (ku ktorému dochádza, keď sa cena nesprávne považuje za vyššiu než konkurenčné ceny), alebo, čo je horší prípad, prekrútenie práva hospodárskej súťaže do určitej podoby riadenej ekonomiky, v ktorej sa trhovú dynamiku nahrádza takým usporiadaním hospodárstva, ktoré zodpovedá subjektívnym predstavám regulátora. Okrem toho zníženie zisku môže mať odradzujúci účinok, pokiaľ ide o zlepšenie kvality výrobku alebo služby, inováciu alebo vstup nových konkurentov. Konečným dôsledkom je preto ujma na spokojnosti spotrebiteľa, čiže na hlavnom (podľa niektorých jedinom) ciele práva hospodárskej súťaže. V prípade niektorých výrobkov neplatí ani to, že existuje cenová hranica, po prekročení ktorej nie je spotrebiteľ ochotný platiť, s tým dôsledkom, že v týchto prípadoch neexistujú prekážky zavedenia neprimeraných cien. Napríklad v prípade lieku zachraňujúceho život je jediným obmedzujúcim faktorom jeho kúpy finančná spôsobilosť kupujúceho (či už by išlo o jednotlivého pacienta alebo národné zdravotnícke služby). Ale aj keď ide o menej základné hodnoty než ľudský život, môžu existovať kultúrne faktory alebo faktory správania, ktoré tlačia cenu, ktorú je spotrebiteľ ochotný platiť, veľmi vysoko. Pokiaľ ide o možnosť zúčastniť sa koncertu svetovo známej rockovej hviezdy, ktorá je idolom miliónov mladých ľudí, jediným limitom výšky ceny môžu byť finančné zdroje, ktoré majú jednotliví fanúšikovia k dispozícii. V prípadoch, aké predstavujú situácie uvedené v dvoch bodoch vyššie, vedie chýbajúca regulácia v rámci práva hospodárskej súťaže k falošne negatívnym výsledkom, pretože, na základe myšlienky samoregulácie trhu, by sa cena nesprávne nepovažovala za vyššiu, než je konkurenčná cena. V takýchto prípadoch nejde iba o narušenie hospodárskej súťaže, ale o niečo viac. Môže ísť totiž o útok na niektoré zo základných hodnôt našich spoločností, ako je rovnosť občanov, v rámci ktorej rozdiely vo využívaní určitých statkov, ktoré sa považujú za základné, nemôžu, za istou hranicou, závisieť od majetkových pomerov, bez narušenia spoločenskej súdržnosti.... Právo Únie v oblasti hospodárskej súťaže sa vyznačuje konceptom nadmerných cien práve z dôvodu, že táto oblasť práva je súčasťou právneho systému a vychádza z hospodárskej kultúry, ktoré odkazujú na „sociálne trhové hospodárstvo“ (článok 3 odsek 3 ZEÚ).“

363. Je tiež akceptovaný názor, že na slobodnom a konkurenčnom trhu bez prekážok vstupu by mali vysoké ceny za normálnych okolností práve prilákať

nových účastníkov, následkom čoho by sa trh sám v tomto smere reguloval, t.j. ceny by boli znížené konkurenčným tlakom. Môžu však existovať aj trhy, ktoré z dôvodov osobitných vlastností nefungujú efektívne, keď sú otvorené hospodárskej súťaži. Podobne aj vláda konkrétneho štátu môže mať v niektorých prípadoch legitímne politické dôvody na obmedzenie hospodárskej súťaže na konkrétnom trhu, čím sa „obetuje“ ekonomická efektivita v prospech iných verejných cieľov. Existuje aj prípad faktického monopolu, a to na trhu, kde viacero faktorov – napríklad spotrebiteľské návyky, nenahraditeľnosť tovaru alebo služby monopolistu obdobným výrobkom alebo službou, viazanosť na jeden systém, „sieťové účinky“ na viacstranných trhoch, úspory z rozsahu, z ktorých ťaží monopolista – môže vstup nových konkurentov výrazne komplikovať. Či už teda dominantné alebo monopolné postavenie na trhu vzniklo v dôsledku právnej úpravy alebo vývojom na trhu je podstatné, že v takom prípade absencia konkurenčného tlaku vedie k tomu, že samoregulácia na trhu nemôže nastať s výnimkou skutočne disciplinovaného správania dominantného hráča, ktorý svoju pozíciu nezneužíva. Nemožno teda prijať záver, že súťažný orgán by mal byť nejakým obmedzovaný v uplatňovaní praktiky zákazu neprímeraných cien, navyše keď je priamo obsiahnutá aj v demonštratívnom výpočte praktík zneužívania dominantného postavenia ako v zákone, tak aj v Zmluve a v praxi súťažných autorít, i keď s opatrnosťou v minulosti aj uplatňovaná.

364. V tejto súvislosti možno poukázať konkrétne na nedávne rozhodnutie Európskej Komisie z 10.2.2021 vo veci *Aspen* (prípado AT.40394), ktorá prijala rozhodnutie týkajúce sa oblasti farmaceutického priemyslu vo forme záväzkového rozhodnutia. V tomto rozhodnutí Komisia v bode 71 uviedla, že v konaní sa preukázalo, že spoločnosť *Aspen* bola schopná významne zvýšiť ceny, ktoré generovali vysoké marže a tieto udržiavať počas významného obdobia, čo už samotné podľa judikatúry súdu predstavuje významný indikátor dominantného postavenia, keďže to odráža silu správať sa vo významnej miere nezávisle od svojich konkurentov, zákazníkov ako aj konečných spotrebiteľov. Na základe daného rozhodnutia Komisie bola spoločnosť *Aspen* povinná v Európe významne znížiť cenu šiestich kľúčových liekov na liečbu rakoviny, a to v priemere až o 73%. Takto znížené ceny budú pritom aj ceny maximálne, ktoré môže *Aspen* účtovať v najbližších 10 rokoch.

365. Komisia v bode 81 rozhodnutia vo veci *Aspen* tiež poukázala na to, že Súdny dvor EÚ v prípade *United Brands* zdôraznil, že na určenie, či je cena účtovaná dominantným podnikateľom excesívna a neprímeraná môžu byť využité rôzne metódy, pričom v danom prípade *Aspen* Komisia aplikovala metódu nákladovú, objasnenú práve v prípade *United Brands*, na ktorý odkazuje vo svojich námietkach aj účastník konania.

366. V prípade posudzovania neprímeraných cien by malo byť posúdené, či existuje nadmerná odchýlka, t.j. výrazný rozdiel medzi cenou skutočne vyberanou dominantným podnikom na relevantnom trhu a cenou, ktorú by tento podnik hypoteticky vyberal, keby na trhu existovala efektívna súťaž. Súdny dvor EÚ v prípade *General Motors Continental NV v. Komisia* (1975) konštatoval, že ceny dominantného podnikateľa sú neprímerané vtedy, ak sú excesívne vo vzťahu k ekonomickej hodnote poskytovaného tovaru alebo služby. V prípade *United Brands Co. BV v. Komisia* objasnil koncept neprímeranosti (*unfairness concept*) súd ešte detailnejšie a konštatoval, že ide o situáciu ak „dominantný podnikateľ

využije príležitosti vyplývajúce z jeho dominantného postavenia takým spôsobom, že získa obchodné benefity, ktoré by nezískal v prípade, ak by na danom trhu existovala štandardná a dostatočne efektívna hospodárska súťaž“. Uvedené by bolo možné podľa súdu objektívne určiť, ak je možné uskutočniť porovnanie medzi predajnou cenou produktu a výrobnými nákladmi. V prípade *United Brands* súd považuje cenovo nákladovú metódu pre posúdenie v danej veci ako primárnu. V takomto prípade je teda cena excesívna/neprimeraná, pretože nekorešponduje/nemá primeraný vzťah k ekonomickej hodnote poskytovaného produktu. Ekonomické ráció tejto metódy spočíva v tom, že fungovanie hospodárskej súťaže, ktoré chráni a zabezpečuje súťažné právo tlačí ceny smerom dole k výrobným nákladom. Náklady v takom prípade zahŕňajú nielen tzv. variabilné náklady na dodávaný produkt, ale akékoľvek náklady, investície alebo risk nevyhnutné na dodávky tovaru. Ťažisko analýzy je teda v maržiach (alebo ziskovosti) dominantného podnikateľa pri predaji predmetných výrobkov alebo služieb. Nie teda každá vysoká cena účtovaná podnikom v dominantnom postavení je preto nadmerná a v rozpore s článkom 102 Zmluvy a so zákonom, ale nadmernými sú iba tie ceny, ktoré sú „neprimerané“ alebo „premrštené“.

367. I keď tzv. nákladová metóda je vhodná a používaná, v určitých prípadoch nemožno konštatovať jej vhodnosť plošne na všetky posudzované súťažné prípady. Jej vhodnosť je potrebné vždy posúdiť v každom individuálnom prípade a posúdiť možnosť uplatnenia inej alternatívnej metódy.

368. V už vyššie spomínanom prípade *Aspen* Komisia v bode 85 poukazuje na to, že v prípade možnosti výberu viacerých metód je práve na súťažnej autorite, aby zvolila vhodnú metódu a definovala jej rámec v konkrétnom prípade, keďže Súdny dvor EÚ prijal záver, že súťažná autorita má v tomto smere určitý rozsah „manévrovania“, pričom nejestvuje jediná vhodná metóda. S ohľadom na zvolenú metódu je však dôležité, ako uviedol súd, že samotná metóda musí byť považovaná za platnú. V tomto smere nie je možné sa stotožniť s tvrdením účastníka konania, že tak úrad v tomto správnom konaní neurobil. Úrad sa touto otázkou zaoberal a svoje závery odôvodnil, pričom Rada úradu neprišla k odlišným záverom ako úrad.

369. Ďalšími metódami pri posudzovaní excesívnych cien sú predovšetkým rôzne komparatívne testy tzv. *benchmark*. Ako uviedol aj Generálny advokát Wahl v jeho stanovisku v prípade *AKKA/LAA*⁵⁶, okrem využitia spomenutej nákladovej metódy môže ísť o porovnanie cien medzi konkurentmi na určitom trhu, o porovnanie medzi geografickými trhmi s rovnakým alebo inými podnikateľmi alebo môže ísť o porovnávanie cenotvorby v určitom časovom období u určitého konkrétneho podnikateľa s ohľadom aj na existenciu meniaceho sa súťažného tlaku na neho, napr. aj zo strany cenovo viac senzitívneho zákazníka, prípadne s cenami regulovanými, ktoré napodobňujú ceny konkurenčné. Ide teda o porovnávanie s existujúcimi nižšími cenami v situácii porovnateľnej s podmienkami, v ktorých pôsobí posudzovaný dominantný podnikateľ.

370. Ráció pre používanie porovnávacej metódy je také, že ak tzv. benchmarková (porovnávaná) cena je skutočne porovnateľná, je odôvodnené predpokladať, za

⁵⁶ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C- 177/16 *AKKA/LAA*.

predpokladu že nie je preukázaný opak, že daná cena je hornou hranicou konkurenčnej ceny (teda ceny, ktorá garantuje pre podnikateľa akceptovateľnú maržu za súčasného pokrytia nevyhnutných nákladov na produkciu tovaru alebo služby) a ktorá je zabezpečovaná práve aj uplatňovaním súťažného práva. Benchmark takpovediac vrhá svetlo na efektívnosť dominantného podnikateľa a jeho cenovej politiky porovnávaním s nižšou cenou vzatou z porovnateľnej situácie.

371. V prípade *Bodson v. Pompes Funèbres* (1988), napríklad Súdny dvor EÚ konštatoval, že nespravodlivosť excesívnej ceny je možné ukázať na porovnaní ceny dominantného podnikateľa, ktorú účtoval na trhoch, kde je pod silnejším súťažným tlakom.

372. V prípade vo veci C 177/16 *Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība proti Konkurences padome* (v texte aj ako rozsudok „C-177/16 AKKA/LAA“) Súdny dvor EÚ prijal záver, že ak je rozdiel medzi cenou účtovanou dominantným podnikateľom a porovnanou cenou významný, ide o indikáciu zneužívania dominantného postavenia a je práve na dominantnom podnikateľovi, aby preukázal, že ním účtovaná cena je spravodlivá a primeraná, a to s odkazom na objektívne faktory, ktoré mali na ňu dopad. V danom posudzovanom prípade bola porovnávaná cena účtovaná podobnými spoločnosťami v dvoch susedných štátoch alebo v skupine ďalších štátov.

373. Prvostupňový orgán sa vo svojom rozhodnutí odvoláva v značnej miere práve na rozsudok Súdného dvora EÚ vo veci C- 177/16 *AKKA/LAA*, ktorý je pre tento prípad aj podľa Rady úradu relevantným, keďže sa týka obdobnej oblasti ako je posudzovaná v tomto konaní. Predmetný rozsudok bol pritom vydaný na základe návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaným rozhodnutím Augstākā tiesa Administratīvo lietu departaments (Najvyšší súd, správne kolégium, Lotyšsko) a týka sa výkladu článku 102 druhého odseku písm. a) Zmluvy. Účastník konania práve v tejto súvislosti vzniesol námietky, že Rada úradu dezinterpretuje tento rozsudok v jej výzve pred vydaním rozhodnutia, keďže je z neho zrejmé, že lotyšský súťažný orgán porovnal nie dve krajiny plus ďalších 20 na doplnenie a overenie, ale riadne porovnal všetkých 22 krajín.

374. AKKA/LAA je obdobne ako LITA organizácia kolektívnej správy autorských práv, avšak k hudobným dielam (teda rozsah zastupovaných práv je odlišný) a je jediným subjektom oprávneným v Lotyšsku udeľovať za odmenu licencie na verejné šírenie hudobných diel, ktorých autorské práva spravuje. Vyberá rovnako ako LITA poplatky, z ktorých sú odmeňovaní lotyšskí nositelia autorských práv, a prostredníctvom zmlúv uzatvorených s organizáciami spravujúcimi autorské práva v zahraničí vyberá poplatky, z ktorých sú odmeňovaní zahraniční nositelia práv. Medzi subjektmi, ktorým udelila licenciu, sú najmä obchody a miesta poskytujúce služby, čiže používatelia diel chránených autorskými právami a s nimi súvisiacimi právami.

375. Rada pre hospodársku súťaž v Lotyšsku uložila rozhodnutím z 1. decembra 2008 AKKA/LAA pokutu z dôvodu zneužitia dominantného postavenia na základe uplatnenia príliš vysokých sadzieb vo vzťahu k autorským odmenám, ktoré AKKA/LAA nebola schopná objektívne odôvodniť. V rámci daného konania Rada pre hospodársku súťaž porovnala sadzby uplatňované v Lotyšsku na používanie

hudobných diel v obchodoch a miestach poskytujúcich služby so sadzbami v susednej Litve a v susednom Estónsku, teda v krajinách, ktoré považovala za pomerne podobné Lotyšsku, pokiaľ ide o návyky spotrebiteľov, hospodárstvo a hrubý domáci produkt, ako aj – na ilustráciu – so sadzbami v iných členských štátoch, s prihliadnutím na index parity kúpnej sily odvodený od hrubého domáceho produktu (ďalej „index PKS“). Následne konštatovala, že sadzby uplatňované v Lotyšsku boli vyššie ako sadzby uplatňované v Estónsku a väčšinou aj sadzby fakturované v Litve, a to dva až trikrát vyššie ako sadzby uplatňované v dvoch ďalších pobaltských štátoch. Sadzby platné v Lotyšsku prevyšujú o 50 % až 100 % priemernú úroveň sadziieb uplatňovaných v porovnávaných ďalších členských štátoch.

376. V danej veci bola pred európskym súdom riešená prejudiciálna otázka vnútroštátneho lotyšského súdu týkajúca sa toho, či je porovnanie sadziieb uplatňovaných v Lotyšsku so sadzbami uplatňovanými v Estónsku a Litve ako susednými štátmi, dostatočné. A tiež, či toto porovnanie treba vykonať vo vzťahu ku každému segmentu užívateľov alebo vo vzťahu k priemeru sadziieb. V prípade, že by tento spôsob porovnania nebol správny, si vnútroštátny súd ďalej kládol otázku, či treba porovnať aj sadzby vo všetkých členských štátoch, poopravené vzhľadom na index PKS.

377. Vnútroštátny lotyšský súd sa tiež pýtal na to, aké sú podmienky, aby sa sadzby považovali za „podstatne vyššie“ v zmysle bodu 25 rozsudku z 13. júla 1989, *Lucazeau a i.* (110/88, 241/88 a 242/88, EU:C:1989:326), a aby bol dotknutý podnik povinný odôvodniť rozdiel poukázaním na objektívne rozdiely medzi situáciou v dotknutom členskom štáte a situáciou, ktorá prevažuje vo všetkých ostatných členských štátoch v zmysle tohto bodu.

378. Súdny dvor EÚ v tomto prípade úvodom konštatuje, že hospodárskou činnosťou je akákoľvek činnosť pozostávajúca z ponúkania tovarov alebo služieb na danom trhu, pričom v prejednávanej veci zo spisu predloženého Súdnemu dvoru EÚ vyplýva, že nie je spochybnené, že činnosť AKKA/LAA, ktorá spočíva vo výbere poplatkov, z ktorých sú odmeňovaní autori hudobných diel, je služba. Rovnako je tomu aj v prípade spoločnosti LITA.

379. Ďalej Súdny dvor EÚ konštatuje, že AKKA/LAA má monopol na poskytovanie uvedenej služby na území členského štátu a teda má dominantné postavenie na podstatnej časti vnútorného trhu v zmysle článku 102 Zmluvy. Spoločnosť LITA má, ako bolo vyššie uvedené, dominantné/monopolné postavenie na trhu, na ktorom pôsobí na území SR.

380. V bode 36 a 37 predmetného rozsudku Súdny dvor EÚ uvádza, že je potrebné posúdiť, či existuje prílišný nepomer medzi skutočne vynaloženými nákladmi a skutočne požadovanou cenou, a ak áno, preskúmať, či bola uložená neprimeraná cena, a to buď sama osebe, alebo v porovnaní s konkurenčnými výrobkami. Zároveň však súd uviedol odkaz na stanovisko Generálneho advokáta v predmetnej veci v bode 36 jeho návrhov, s ktorým sa súd stotožnil, kde uvádza, že existujú aj iné metódy, ktoré umožňujú určiť prípadnú neprimeranú úroveň ceny než je nákladová metóda.

381. V Návrhoch Generálneho advokáta Wahla, na ktoré Súdny dvor EÚ v danej veci odkazuje sa uvádza, že práve v danom konaní bolo potrebné, aby Súdny dvor EÚ objasnil, aké metódy a kritériá majú orgány hospodárskej súťaže uplatňovať na účely stanovenia referenčnej ceny (teda ceny, s ktorou je porovnávaná potenciálne neprimeraná cena).
382. V bodoch 36 a nasl. svojich Návrhov Generálny advokát Wahl uvádza, cit.: „Je možné bezpečne konštatovať, že v súčasnom štádiu právneho a ekonomického myslenia neexistuje v tomto smere jediná metóda, test alebo súbor kritérií, ktoré by boli všeobecne prijímané ekonomickou a právnou doktrínou. Rôzne orgány, ako aj právnici a ekonómovia navrhli na tento účel viaceré metódy analýzy (ako aj rôzne kritériá, testy alebo „previerky“). V skutočnosti však každá z týchto metód vykazuje určité inherentné nedostatky. Po prvé žiadnu z týchto metód nemožno použiť za všetkých okolností, pretože ich vhodnosť (a občas aj samotná možnosť ich uplatnenia) závisí do značnej miery od osobitosti každého prípadu. Napríklad porovnanie nákladov a cien nedáva zmysel pri dodávkach niektorých nehmotných statkov, akými sú – tak ako vo veci samej – autorským právom chránené hudobné diela. Po druhé informácie potrebné na vykonanie operácií nevyhnutných na výpočet referenčnej ceny môžu chýbať alebo môžu byť neúplné alebo ich hodnota môže byť kontroverzná. Napríklad identifikácia nákladov a ich priradenie ku konkrétnemu výrobku sú veľmi zložité vo väčšine typov podnikania a pre mnoho podnikov. (22) Výpočet ziskovej marže je teda dosť neistým úkonom. Nemala by sa ignorovať skutočnosť, že účtovné štandardy a ceny sa môžu meniť naprieč odvetviami alebo krajinami v dôsledku rozdielnych právnych predpisov alebo účtovných zvyklostí a navyše nemusia vždy odrážať príslušné ekonomické koncepty. (23).
383. Po tretie aj porovnávanie cien na rôznych zemepisných trhoch, medzi rôznymi konkurentmi alebo v rôznych časových obdobiach predstavuje riziká. Trhy sú málokedy natoľko homogénne, aby sa mohlo okamžite a automaticky uskutočniť zmysluplné porovnanie. Skôr, než možno tieto údaje použiť na stanovenie referenčnej ceny, môžu byť nevyhnutné viaceré „úpravy“ údajov, ktoré sú k dispozícii na trhoch a majú sa použiť na porovnanie... Preto pri neexistencii všeobecne uplatniteľného testu a vzhľadom na obmedzenia vlastné všetkým existujúcim metódam je podľa môjho názoru na účely predchádzania (alebo presnejšie minimalizácie) rizika chýb dôležité, aby sa orgány hospodárskej súťaže snažili preskúmať daný prípad kombinovaním niekoľkých metód, popri tých, ktoré sa prijímajú ekonomickou doktrínou a zdajú sa vhodné a dostupné v konkrétnej situácii. Zdá sa mi, že tie, ktoré možno nájsť v judikatúre Súdného dvora (a ktoré boli uvedené v bodoch 18 a 19 vyššie), môžu slúžiť tomuto účelu. (26)... Je pravda, že takýto prístup bol kritizovaný z dôvodu, že kombinované použitie niekoľkých nepresných metód nemusí ani vtedy, keď každá z nich vytvára vzájomne koherentné výsledky, viesť k väčšej spoľahlivosti záverov.(30) Pravda, slabé stránky jednej metódy sa nemusia nevyhnutne napraviť použitím inej rovnako slabej metódy. Napriek tomu, ak sú tieto metódy použité nezávisle od seba, dané obmedzenie jednej z nich nemá vplyv na výsledky získané použitím iných metód. V súlade s tým a za predpokladu, že použité metódy nie sú samy osebe chybné a že sa uplatňujú starostlivo a objektívne, môže byť konvergencia výsledkov vnímaná ako indikátor možnej referenčnej ceny v danom prípade.“

384. Generálny Advokát Wahl však vo svojich Návrhoch v bode 46 poukazuje aj na situáciu, keď je k dispozícii dostupná iba jedna metóda, pričom uvádza, cit.: “V týchto prípadoch považujem za mimoriadne dôležité, aby orgán vzal do úvahy aj ďalšie ukazovatele, ktoré môžu potvrdiť alebo naopak spochybníť výsledky danej metódy.... cena nemôže byť ľahko nastavená výrazne nad konkurenčnú úroveň, pokiaľ sa trh nechráni vysokými prekážkami vstupu alebo rozšírenia pôsobenia.neprimerané ceny v zmysle článku 102 ZFEÚ môžu existovať len na regulovaných trhoch, kde verejné orgány vyvíjajú určitú formu kontroly nad silami pôsobiacimi na strane ponuky, a rozsah slobodnej a otvorenej hospodárskej súťaže je teda obmedzený. Je zrejmé, že čím sú prekážky vytvorené normotvorcom vyššie a dlhšie trvajúce, tým viac je dominantný podnik schopný uplatňovať svoju trhovú silu....
385.podnik s trhovou silou je zjavne menej schopný využiť svoju pozíciu pri vyjednávaní so silnými kupujúcimi. Napríklad, pokiaľ ide o licencie na použitie autorským právom chránených hudobných diel, vyjednávacía pozícia malých predajcov je pravdepodobne odlišná od pozície medzinárodných platforiem (akou je Spotify) alebo skupín tvorených (akými sú veľké hollywoodske spoločnosti). Veľkosť a finančná sila podniku (alebo skupiny podnikov) môže mať skutočne významnú váhu pri vyjednávaní. To, do akej miery sú licencované výrobky dôležitým (alebo dokonca nenahraditeľným) vstupom pre podnikanie zákazníkov, môže mať tiež veľký význam v tomto kontexte....“
386. Pokiaľ ide o správnosť metódy Generálny advokát Wahl uviedol, cit.:“ ...orgán by mal najprv vybrať referenčné členské štáty podľa objektívnych, primeraných a overiteľných kritérií. Podľa vnútroštátneho súdu vybrala Rada pre hospodársku súťaž susedné krajiny Litvu a Estónsko, pretože sú pomerne podobné Lotyšsku spotrebnými návykmi, hospodárstvom a životnou úrovňou občanov (hrubý domáci produkt) a tiež majú rovnaké historické a kultúrne dedičstvo. Na rozdiel od názoru vyjadreného AKKA/LAA považujem tieto kritériá za objektívne a overiteľné. Ukazujú sa navyše relevantné, pretože sú určené na zabezpečenie toho, aby boli trhy homogénne na strane dopytu aj na strane ponuky. Je totiž veľmi dôležité vziať v tejto súvislosti do úvahy nasledujúce dva faktory, ktoré by podľa môjho názoru mohli mať vplyv na ekonomickú hodnotu služieb, ktoré AKKA/LAA poskytuje: i) schopnosť a ochotu zákazníkov AKKA/LAA platiť za poskytnuté služby a ii) ekonomický prínos, ktorý zákazníci AKKA/LAA môžu mať následne z tejto služby, keď dodávajú výrobky alebo služby vlastným zákazníkom....
387. Dôležité tiež je, aby sa tento súd tiež presvedčil, že žiadny iný členský štát, hoci nie je susednou krajinou, (36) nespĺňa kritériá určené Radou pre hospodársku súťaž. Inými slovami, ako tvrdí nemecká vláda, Augstākā tiesa (Najvyšší súd) má tiež overiť, či Rada pre hospodársku súťaž nevyklúčila niektoré krajiny svojvoľne, alebo ešte horšie z toho dôvodu, že vykazovali údaje, ktoré „sa nehodili“ na účely jej tvrdení.
388. V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že Rada pre hospodársku súťaž vo svojom rozhodnutí tiež zohľadňovala na ilustráciu sadzby uplatňované v iných členských štátoch (tak jednotlivo, ako aj na účely výpočtu priemeru Únie), s prihliadnutím na index PKS na základe hrubého domáceho produktu. Zdá sa, že výsledky tejto analýzy potvrdzujú závery dosiahnuté skúmaním trhov Litvy a

Estónska. Toto „rozšírenie“ skupiny krajín, s ktorými sa lotyšský trh porovnával, je nanajvýš dôležité. Porovnanie obmedzené len na dve krajiny – tak homogénne, ako len môžu s Lotyšskom byť – nemusí zabezpečiť spoľahlivé výsledky. Ako totiž zdôrazňuje AKKA/LAA, akýkoľvek atypický faktor, ktorý môže existovať v jednom z týchto dvoch trhov, bude mať obzvlášť významný vplyv na výpočet vykonaný orgánom hospodárskej súťaže. Podľa môjho názoru musí byť vzorka krajín pre porovnanie taká veľká, ako je to len možné (37).

389. *Pokiaľ ide o dostatočnosť metódy, Generálny advokát Wahl v návrhoch v bode 71 a nasl. uviedol, cit.: „Vnútroštátny súd by mal najprv overiť, či na stanovenie referenčnej ceny mohli byť použité popri zemepisnom porovnaní tiež ďalšie spôsoby. S výhradou overenia vnútroštátnym súdom sa domnievam, že iné metódy pravdepodobne neboli k dispozícii alebo neboli vyhovujúce. Po prvé sa zdá nemožné vykonať analýzu nákladov a ceny v situácii, ktorá bola predmetom napadnutého rozhodnutia (aké sú náklady na zloženie hudobného diela?) (38).*

390. *... Po druhé, keďže má AKKA/LAA zákonný monopol, neexistujú v Lotyšsku žiadne podobné služby ponúkané konkurenčnými podnikmi, ktoré by sa mohli použiť na účely porovnania. Okrem toho AKKA/LAA nie je aktívna mimo Lotyšska...*

391. *Vnútroštátny súd vysvetľuje, že pri porovnávaní sadzieb uplatňovaných AKKA/LAA v Lotyšsku so sadzbami, ktoré sa používajú v 19 iných členských štátoch (ide o iné ako susediace členské štáty) využila Rada pre hospodársku súťaž index PKS na „korekciu“ týchto sadzieb. Bez ďalšieho by som znovu rád pripomenul a zdôraznil, že v rozsudkoch Tournier a Lucazeau Súdny dvor uviedol, že zemepisné porovnávanie sadzieb môže byť možné za predpokladu, že sa vykonáva na „jednotnom základe“ (45). Podľa môjho názoru jednotnosť porovnávania vyžaduje nielen to, aby boli dotknuté výrobky a služby zhodné alebo veľmi podobné, ale aby bol aj ekonomický kontext, v ktorom sa tieto výrobky a služby dodávajú a poskytujú, veľmi podobný (zvýraznené Rada úradu).*

392. *Nemožno však spochybňovať, že v rámci Únie existujú výrazné rozdiely v cenových hladinách, čo znamená, že za rovnaký tovar alebo služby platia občania v rôznych krajinách rozdielne ceny. Dokonca sa kúpna sila spotrebiteľov môže líšiť, aj keď tieto krajiny používajú rovnakú menu. To je dôvod, prečo súhlasím s argumentmi predloženými nemeckou, španielskou, lotyšskou a holandskou vládou a zastávam názor, že index PKS môže byť užitočným nástrojom na zabezpečenie, aby k porovnaniu sadzieb uplatňovaných za rovnakú službu v rôznych krajinách dochádzalo na jednotnom základe.*

393. *AKKA/LAA a Komisia však namietajú, že takýto nástroj by mohol byť vhodný len pre tú časť sadzieb, ktorú si ponecháva organizácia kolektívnej správy autorských práv, avšak nie pre tú časť sadzieb, ktorá predstavuje odmenu pre majiteľov autorských práv. S tým nesúhlasím. Ekonomická situácia v krajine, v ktorej pôsobí organizácia kolektívnej správy autorských práv, totiž neovplyvňuje iba jej náklady. Schopnosť a do istej miery aj ochota zákazníkov organizácie kolektívnej správy autorských práv (v danom prípade obchodov) a ďalej aj ich zákazníkov (v danom prípade zákazníkov týchto obchodov) platiť sú tiež ovplyvnené životnou úrovňou občanov a ich kúpnu silou. Povedané veľmi jednoducho: ak sa jedno euro v jednej krajine nerovná jednému euru v druhej krajine, platí to bez ohľadu na to, či*

peniaze pôjdu na financovanie nákladov organizácie kolektívnej správy autorských práv alebo odmeny autorov. Koniec koncov, ak je hlavným cieľom analýzy identifikovať ekonomickú hodnotu danej transakcie, nemožno toto posúdenie vykonať in abstracto, ale musí sa nevyhnutne vziať do úvahy ekonomický a finančný kontext, v ktorom sa takáto transakcia odohráva. Použitie indexu PKS preto môže byť užitočným nástrojom na analýzu celkových sadzieb uplatňovaných organizáciou kolektívnej správy autorských práv. Netreba rozlišovať medzi rôznymi zložkami takých sadzieb. Túto otázku teda uzatváram s tým, že ak sa orgán rozhodne použiť zemepisné porovnávanie sadzieb uplatňovaných rôznymi organizáciami kolektívnej správy autorských práv, treba zohľadniť odlišnú ekonomickú situáciu v krajinách, kde tieto organizácie pôsobia. Použitie indexu PKS sa mi zdá byť vhodným nástrojom na tento účel...

394. .. Vyššie sadzby v Lotyšsku by tak mohli byť odôvodniteľné, ak sa podarí preukázať, že prospech, ktorý zákazníci AKKA/LAA získavajú vďaka reprodukcii hudby, je väčší než prospech získaný rovnakým typom zákazníkov v iných krajinách. Napríklad nemožno vylúčiť, že z dôvodu odlišných nákupných zvyklostí a kultúrnych tradícií sa obchodné a ďalšie komerčné aktivity môžu vďaka verejnej reprodukcii hudby v prevádzkach rozvíjať v niektorých krajinách viac ako v iných krajinách. Za týchto okolností by bola ekonomická hodnota licencií udelených organizáciou kolektívnej správy autorských práv, samozrejme, vyššia v skôr uvedených krajinách...“

395. Súdny dvor EÚ v lotyšskom rozsudku vo veci AKKA/LAA v bode 38 ďalej uvádza, že podľa judikatúry Súdneho dvora sa metóda založená na porovnaní cien uplatňovaných v dotknutom členskom štáte s cenami uplatňovanými v iných členských štátoch má považovať za správnu. Z tejto judikatúry totiž vyplýva, že ak podnik s dominantným postavením požaduje za svoje služby sadzby, ktoré sú podstatne vyššie ako sadzby uplatňované v iných členských štátoch, a pod podmienkou, že porovnanie výšky sadzieb sa uskutočnilo na jednotnom základe, tento rozdiel treba považovať za znak zneužitia dominantného postavenia.

396. V bode 39 a nasl. rozsudku vo veci AKKA/LAA Súdny dvor EÚ uvádza, cit. : „Vzhľadom na skutočnosť, že vo veciach, ktoré viedli k vyhláseniu rozsudkov uvedených v predchádzajúcom bode, boli sadzby uplatňované organizáciou spravujúcou autorské práva jedného členského štátu porovnané so sadzbami v platnosti vo všetkých ostatných členských štátoch v danom čase, sa však vnútroštátny súd pýta, či porovnanie, akým je porovnanie, ktoré vykonala Rada pre hospodársku súťaž v spore vo veci samej medzi sadzbami uplatňovanými AKKA/LAA v Lotyšsku a sadzbami uplatňovanými v Litve a Estónsku, podporené porovnaním so sadzbami uplatňovanými v iných členských štátoch poopravené vzhľadom na index PKS, je dostatočne reprezentatívne. V tejto súvislosti treba najprv uviesť, že porovnanie sa nemôže považovať za nedostatočne reprezentatívne iba z toho dôvodu, že zahŕňa obmedzený počet členských štátov. Naopak, takéto porovnanie môže byť relevantné pod podmienkou, ako to uviedol aj generálny advokát v bode 61 svojich návrhov, že referenčné členské štáty budú vybrané podľa objektívnych, primeraných a overiteľných kritérií. Preto v ňom nemôže byť minimálny počet trhov, ktoré treba porovnať, a výber vhodných analogických trhov závisí od osobitných okolností každého prípadu. Medzi týmito kritériami môžu byť najmä spotrebné návyky a iné hospodárske alebo sociálno-

kultúrne faktory, akými sú hrubý domáci produkt na obyvateľa a historické a kultúrne dedičstvo. Je na vnútroštátnom súde, aby vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci posúdil relevantnosť kritérií uplatnených v spore vo veci samej.

397. *Pokiaľ ide o porovnanie sadzieb uplatňovaných organizáciou spravujúcou autorské práva v spore vo veci samej so sadzbami uplatňovanými organizáciami usadenými v dvadsiatich členských štátoch okrem Estónska a Litvy, takéto porovnanie môže slúžiť na overenie výsledkov, ktoré už boli dosiahnuté porovnaním zahrňujúcim menší počet členských štátov.*

398. *Následne treba pripomenúť, že porovnanie medzi cenami uplatňovanými v dotknutom členskom štáte a cenami uplatňovanými v iných členských štátoch sa musí vykonať na jednotnom základe (rozsudky z 13. júla 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 38, ako aj z 13. júla 1989, Lucazeau a i., 110/88, 241/88 a 242/88, EU:C:1989:326, bod 25).*

399. *V prejednávanej veci vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či je vo vybranom referenčnom štáte metóda výpočtu sadzieb založená na rozlohe dotknutého obchodu alebo miesta poskytujúceho služby analogická metóde výpočtu uplatňovanej v Lotyšsku. Ak to tak je, môže z toho tento súd odvodiť, že základ porovnania je jednotný, pokiaľ však bol pri porovnaní so sadzbami uplatňovanými v členských štátoch, v ktorých nie sú hospodárske podmienky podobné hospodárskym podmienkam v Lotyšsku, zohľadnený index PKS.*

400. *V tomto ohľade treba konštatovať, ako to uviedol generálny advokát v bode 85 svojich návrhov, že vo všeobecnosti existujú medzi členskými štátmi výrazné rozdiely v cenách za rovnaké služby, pričom tieto rozdiely majú úzku súvislosť s rozdielnou kúpnu silou občanov, vyjadrenou indexom PKS. Možnosť prevádzkovateľov obchodov a miest poskytujúcich služby platiť za služby organizácie spravujúcej autorské práva je ovplyvnená životnou úrovňou a kúpnu silou. Z tohto dôvodu treba pri porovnaní sadzieb v platnosti v rôznych členských štátoch s rozdielnou životnou úrovňou za rovnakú službu nevyhnutne zohľadniť index PKS..... rozdiel v sadzbách možno konštatovať najmä v rámci rovnakého špecifického segmentu....Dotknutej Rade pre hospodársku súťaž prináleží vykonať porovnanie a stanoviť jeho rozsah, pričom treba spresniť, že táto rada má istú mieru voľnej úvahy a že jednoznačná primeraná metóda neexistuje...“*

401. *Rada úradu v súvislosti s námietkou o ňou podľa účastníka konania podanej „bezprecedentnej dezinterpretácii,, rozsudku vo veci AKKA/LAA zo 14.septembra 2017, prípad C-177/16, dopĺňa nadštandardne aj anglický text publikovaného rozsudku.*

402. *Bod 9 rozsudku, cit. : „In the context of that procedure, the Competition Council first compared the rates applied in Latvia for the use of musical works in shops and service centres with those applied in Lithuania and Estonia as neighbouring Member States and markets. The Competition Council found that the rates applied in Latvia were higher than those applied in Estonia and, in most cases, higher than those charged in Lithuania. Although, in those three Member States, rates are set according to the surface area of the shop or service centre*

concerned, the Competition Council observed that, for surface areas of between 81 m² and 201-300 m², the rates applied in Latvia were two to three times higher than those applied in the other two Baltic States.

403. Bod 10, cit: „**Secondly**, the Competition Council, having recourse to the purchasing power parity index (‘PPP index’), compared the fees in force in approximately 20 other Member States and found in this regard that the rates payable in Latvia exceeded the average level of those charged in those other Member States by 50% to 100%. More specifically, in the case of shops or service centres with surface areas of between 85.5 m² and approximately 140 m², only the rates applied in Romania were higher.

404. Bod 11, cit: „Having taken the view that the fees in force in Latvia, in the segments where they were significantly higher **than in Estonia and in Lithuania**, were unfair, the Competition Council, **by decision** of 2 April 2013, imposed a fine of 45 645.83 Latvian lats (LVL) (approximately EUR 32 080) on the AKKA/LAA **for abuse of a dominant position** pursuant to Article 13(1)(4) of the Law on competition and point (a) of the second paragraph of Article 102 TFEU (‘the contested decision’). The Competition Council calculated the amount of that fine on the basis of the AKKA/LAA’s turnover, considering in this regard that remuneration collected for rightholders constituted an integral part of that organisation’s turnover and had to be taken into account.“ Z bodu 11 je zrejmé, že pokuta bola rozhodnutím ukladaná za ceny významne vyššie v porovnaní s Litvou a Estónskom.

405. Bod 12 cit.: „The AKKA/LAA brought an action before the Administratīvā apgabaltiesa (Regional Administrative Court, Latvia) seeking the annulment of the contested decision, raising, in essence, four pleas in support of that action. First, it argued, the Competition Council **essentially restricted the comparison of the rates applicable in Latvia to those applicable in neighbouring Member States, namely Estonia and Lithuania**, whereas, in respect of gross domestic product and price levels, the situation in Latvia is also comparable to those in Bulgaria, Romania, Poland and Hungary. Secondly, it submitted, the Competition Council did not state clearly the method used to calculate the reference rates.“ Z bodu 12 je zrejmé, že samotná AKKA/LAA namietala, že Rada pre hospodársku súťaž obmedzila svoje porovnanie iba na sadzby aplikované v susedných pobaltských štátoch Estónsko a Litva hoci s ohľadom na HDP a cenovú úroveň, bola situácia v Lotyšsku podľa nej porovnateľná tiež v Bulharsku, Rumunsku, Poľsku a Maďarsku.

406. Bod 13 cit.: „By judgment of 9 February 2015, the Administratīvā apgabaltiesa (Regional Administrative Court) partially annulled the contested decision. That court held that the Competition Council was right to find that there had been an abuse of a dominant position by the AKKA/LAA. **It also took the view that the comparison of rates for the same type of services between Latvia, Estonia and Lithuania was justified and that the AKKA/LAA had provided no explanation for the fact that the rates applicable in Latvia were significantly higher than those applicable in Estonia and Lithuania**. However, since it found that the Competition Council had, for the purpose of calculating the fine, improperly taken into account the sums collected for the remuneration of authors, that court

ordered the Competition Council to recalculate the amount of the fine within two months following the delivery of its judgment. Z bodu 13 vyplýva, že preskúmovací súd potvrdil správnosť postupu Rady pre hospodársku súťaž, a porovnanie sadzieb za rovnaký typ služby medzi Lotyšskom, Litvou a Estónskom považoval za odôvodnené, s tým že AKKA/LAA neposkytla žiadne vysvetlenie, že sadzby v Lotyšsku boli významne vyššie ako v Litve a Estónsku. Nikde sa teda nespomína rovnocenné porovnanie so všetkými členskými štátmi tak ako to prezentuje účastník konania.

407. Bod 21, cit: „*In the present case, the question is whether the comparison of **the rates applicable in Latvia with the rates applicable in Estonia and Lithuania is sufficient**. Such a limited comparison could, however, prove itself counter-productive in the sense that organisations in neighbouring Member States could, in concert, raise their rates without that being perceptible. In the event that such a method of comparison were not to be valid, the referring court is uncertain whether it would be appropriate **also to compare the rates in all the Member States adjusted in accordance with the PPP index**.*“

408. Bod 39, cit: *However, having regard to the fact that, in the cases that led to the judgments referred to in the previous paragraph, the rates charged by a copyright management organisation of a Member State had been compared with those in force in all other Member States at that time, the referring court is unsure whether a comparison, such as that made by the Competition Council in the main proceedings between the rates applied by the AKKA/LAA in Latvia and those charged in Lithuania and Estonia, **supported by** a comparison with the rates charged in other Member States adjusted in accordance with the PPP index, is sufficiently representative.* Súd v tomto bode konštatuje, že konajúci súd si nie je istý, či porovnanie vykonané súťažným orgánom medzi sadzbami aplikovanými AKKA/LAA v Lotyšsku a tými v Litve a Estónsku podporené porovnaním so sadzbami účtovanými v iných členských štátoch upravené s ohľadom na PKS je dostatočne reprezentatívne.

409. Bod 43, cit: „*So far as concerns the comparison of the rates applied by the copyright management organisation at issue in the main proceedings with those applied by organisations in the approximately twenty Member States other than Estonia and Lithuania, such a comparison **may serve to verify the results already obtained by means of a comparison including a more limited number of Member States**.*“ Z bodu 43 vyplýva oddelenie porovnania s Litvou a Estónskom, ktoré malo byť verifikované doplneným porovnaním, pričom súd nadväzuje na opis už uvedený vyššie a je potrebné to čítať v kontexte celého rozsudku aj stanoviska Generálneho advokáta.

410. Rada úradu preto považuje tvrdenia účastníka konania týkajúce sa použitej judikatúry a jej výkladu Radou úradu za zavádzajúce.

411. Pokiaľ ide o pomerne starší rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 13. júla 1989, v spojených veciach C-110/88, C-241/88 a C-242/88, *François Lucazeau a ďalší v Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM)* a ďalší v danom prípade existoval iný a spoločný základ pre porovnanie, keďže prípad sa

týkal výberu autorských odmien od prevádzkovateľov diskoték, ktorý logicky bol spojený iba s hudobnou produkciou.

412. Rada úradu konštatuje, že úrad sa vyššie citovanou judikatúrou v konaní a pri prijímaní rozhodnutia riadil. V prvom kroku posúdil možnosť uplatnenia tzv. nákladovej metódy, ktorá však pre oblasť kolektívnej správy práv nie je vhodná, ako uviedol aj Generálny advokát Wahl a osvojil si to aj Súdny dvor EÚ.
413. Úrad preto správne posúdil, že v prípade činností, ktoré vykonáva LITA rovnako ako tomu bolo v prípade AKKA/LAA nie je vhodná nákladová metóda, keďže nie je možné získať a vyhodnotiť údaje, aby bolo možné porovnať určité náklady a predajnú cenu za vysielanie cez TV a rádio v ubytovacích zariadeniach. Je potrebné si tiež uvedomiť množstvo a rôznorodosť takto vysielaných diel, ktoré sú sprostredkované verejnosti a za ktoré sú následne uhrádzané odmeny jednotlivým autorom. Ide o oblasť, kde je posudzovanie otázky marže, či ziskovosti u LITA ako sprostredkovateľa nereálne. Účastník konania pritom nepredložil úradu údaje takého charakteru, ktoré by svedčili o opaku a teda o možnosti aplikácie tejto metódy v tomto konaní.
414. Samotný účastník konania LITA v liste založenom v administratívnom spise tiež uviedol, že cit.: „*Autorská odmena nie je cena, nemožno ju „vyskladať“ z jednotlivých nákladových položiek. Nie sú stanovené žiadne normohodiny, či tabuľková cena práce. Sú autori, ktorí dielo vytvoria v relatívne „krátkom“ čase, iní pracujú na autorskom diele aj niekoľko rokov....*“ Ako ďalej uviedol účastník konania, sám pri stanovení príslušných sadziieb vychádzal buď z historických skúseností „*odrážajúcich existujúcu právnu obyčaj*“, alebo z dohody/rokovaní s používateľmi diel, prípadne z kritérií stanovených v Autorskom zákone. Navyše ako uviedol aj úrad, keďže LITA nevykonáva svoju činnosť za účelom dosahovania zisku, kritérium „primeranosti zisku“ v zmysle testu podľa rozsudku v prípade *United Brands* by nebolo teda možné.
415. Záver úradu ohľadne nákladovej metódy preto nie je podľa Rady úradu sporný a vyplýva nepochybne aj z aplikovanej judikatúry Súdneho dvora EÚ. Zdôvodnenie úradu v tomto smere je dostatočné a nevytvára pochybnosti o možnosti a vhodnosti aplikovania tejto metódy v tomto správnom konaní, preto podľa Rady úradu nie je potrebné sa viac tejto otázke venovať.
416. Z dôvodu nevhodnosti aplikácie nákladovej metódy sa úrad rozhodol použiť inú dostupnú metódu na zistenie, či výška sadziieb, ktoré účtovala LITA v posudzovanom období bola skutočne excesívna, tak ako to tvrdí aj podávateľ podnetu.
417. Úrad vychádzajúc aj z vyššie citovanej judikatúry v tejto súvislosti zvolil metódu tzv. *benchmarku*, t.j. porovnania sadziieb účtovaných v SR a v iných krajinách. Za týmto účelom určil deväť krajín, ktoré vybral na základe predpokladu podobnosti s trhom Slovenskej republiky. Faktory, ktoré úrad pre tento výber zvolil sú také ako uvádza aj vyššie uvedená judikatúra, teda ide o faktory objektívne, primerané a overiteľné.

418. Na základe podobnosti krajín z pohľadu geografickej blízkosti a/alebo historických a kultúrnych väzieb či hodnoty HDP s trhom SR, vyhodnotil úrad ako vhodné na porovnanie nasledujúce krajiny: Českú republiku, Poľsko, Maďarsko, Rakúsko, Estónsko, Litvu, Lotyšsko, Slovinsko a Chorvátsko. V danej súvislosti oslovil kompetentné súťažné authority v týchto členských krajinách a požiadal ich o spoluprácu pri prieskume trhu v oblasti kolektívnej správy práv, v rámci čoho im zaslal aj dotazník s otázkami na kolektívnych správcov zameranými na zistenie výšky licenčných poplatkov a spôsobu ich účtovania v prípade používania audiovizuálnych diel verejným prenosom v izbách ubytovacích zariadení prostredníctvom TV alebo rádia v období rokov 2015-2018. Cieľom otázok, ktoré úrad sformuloval teda bolo zistiť, či v oslovených krajinách existuje spôsob vyberania poplatkov obdobný tomu v Slovenskej republike, aby bolo možné konštatovať jednotný základ v zmysle vyššie uvedenej judikatúry, ktorý je pre porovnanie cien kľúčový.

419. Úrad obdržal odpovede od oslovených krajín s výnimkou Lotyšska. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že z vykonaného prieskumu vyplýva, že spôsob kolektívnej správy práv v jednotlivých krajinách je rôzny a nemožno konštatovať, že by bolo možné porovnanie na jednotnom základe s LITA tak, ako to požaduje judikatúra Súdneho dvora EÚ a nakoniec aj samotný účastník konania LITA, s viacerými krajinami.

420. Aby bolo možné konštatovať jednotný základ pre porovnanie sadzieb, bolo by potrebné, aby OKS v danej krajine spravovala obdobné práva obdobných subjektov ako LITA a aby sadzby aj určovala analogickým spôsobom ako LITA, a to pri zohľadnení časového hľadiska. Zo všetkých oslovených krajín však túto podmienku spĺňa iba Česká republika, kde porovnávané OKS pokrývajú porovnateľnú správu práv ako LITA. V ostatných prípadoch tomu tak nie.

421. Ako už bolo uvedené, LITA spravuje práva autorov literárnych, divadelných, dramatických, hudobnodramatických, choreografických, pantomimických, audiovizuálnych a fotografických diel, diel výtvarného umenia, architektonických diel a diel úžitkového umenia pri verejnom prenose cez TV a rádio, čiže ide o pomerne široké portfólio autorov, na základe ktorého je následne určovaná aj sadzba. Tá sa pritom odvíja od kategórie ubytovacieho zariadenia (počet hviezdíčiek hotela), pričom v rozhodnom období s výnimkou roku 2019 pri určovaní výšky sadzby nebola zohľadňovaná vyťaženosť ako kritérium pre určenie výšky sadzby.

422. Ak Rada úradu vychádza z vykonaného dokazovania z odpovedí oslovených krajín, v žiadnej z nich nepôsobila v posudzovanom období porovnateľná OKS s obdobným spôsobom stanovovania sadzieb ako je tomu v prípade LITA .

423. V Poľsku pôsobí viacero subjektov. Jedným z nich je Združenie umelcov a interpretov STOART, ktoré spravuje práva súvisiace s umeleckými výkonmi hudobných a hudobno-slovných diel v určených oblastiach využitia. Vybrané odmeny nie sú však naviazané na štandard hotela (kategória/hviezdica). Výška odmeny za prehrávanie v hotelových izbách je závislá od počtu izieb vybavených prijímačmi. V prípade, že sa v izbe nachádzali rozhlasové aj televízne prijímače, uplatňovala sa sadzba za televízor. Počet zariadení ani počet lôžok nie je

rozhodujúci. S cieľom zistiť počet izieb, čo je základom pre stanovenie výšky odmeny pre STOART, združenie STOART bralo do úvahy obsadenosť hotelov. V zmluvách sa zohľadňuje pritom aj sezónnosť a od poplatkov môžu byť oslobodené niektoré mesiace, resp. sa zohľadňujú rozdiely v obsadenosti hotelových izieb počas sezóny alebo mimo nej. Možno teda konštatovať, že dané združenie pokrýva iný okruh subjektov a práv a sadzby určuje odlišne, keď tieto viaže na počet izieb so súčasným zohľadnením vyťaženia ubytovacieho zariadenia.

424. Zväz audio a video producentov v posudzovanom období spravoval v Poľsku súvisiace práva k zvukovým a obrazovým záznamom. V prípade tejto organizácie sa pri stanovovaní výšky poplatku z titulu prehrávania zvukových a/alebo obrazových záznamov zohľadňuje najmä počet izieb. Sadzby zohľadňujú neúplné priemerné využitie lôžok vo vzťahu k počtu hotelových izieb v objekte. Sadzby neboli menené podľa kategórie ubytovacieho zariadenia a zohľadňovali vyťaženosť, teda ide o odlišný prístup ako v prípade LITA. Združenie poľských filmových tvorcov–SFP spravuje autorské práva a súvisiace práva na audiovizuálne diela v oblasti verejného prehrávania. V posudzovanom období Združenie poľských filmových tvorcov vo všeobecnosti poberalo autorskú odmenu vo výške 1 zlotý mesačne za televízny prijímač. Táto sadzba sa nelíšila podľa kategorizácie hotelov alebo iných ubytovacích zariadení a mala skôr symbolický charakter. V polovici roku 2019 sa zmenili podmienky v dôsledku uznesenia Krajského súdu v Poznani a združenie začalo vyberať poplatky podľa sadzovníka autorských odmien, ktorý schválila Komisia autorských práv, pričom výška bola 6,42 zlotých v prípade štvorhviezdičkových hotelov a 4,49 zlotých v prípade trojhviezdičkových hotelov. Združenie v rokoch 2015-2019 zohľadňovalo podľa ich vyjadrenia pri stanovovaní sadziieb, že využívanie audiovizuálnych diel hotelmi je iba sprievodným elementom ich hlavnej činnosti, ako aj skutočnosť, že obsadenosť hotelových izieb nebýva plná. Sadzba nebola závislá od obsadenosti. Výška odmeny a spôsob jej výpočtu podľa združenia zohľadňujú aj fakt, že pre dosiahnutie adekvátneho štandardu hotelových služieb, ktorý má priamy dopad na kvalitu a cenu služieb, je nevyhnutné hosťom poskytnúť prístup k televíznym programom. Poukázali tiež na uznesenie Krajského súdu v Poznani z 9.mája 2019, ktorý uviedol, že cit. : *“Je navyše potrebné uviesť, že kritérium ako kategória objektu, diferencuje objekty aj podľa ďalších ukazovateľov, napr. podľa rozsahu využívania diel a predmetov súvisiacich práv (tento rozsah bude teda iný v prípade veľkého hotela a iný v komornom penzióne). V spomenutých tabuľkách boli v rámci uplatnených kritérií zohľadnené aj také faktory ako obsadenosť hotelov, sezónnosť (zohľadnila sa priemerná obsadenosť), ceny (rôzna cenová úroveň v závislosti od druhu, resp. kategórie objektu), pričom lokalizácia objektu nepredstavovala osobitný faktor hodný zohľadnenia, keďže objekty vysokej kategórie sa nachádzajú aj v menších lokalitách. Navyše, z posudku súdneho znalca vyplýva, že neviazanie sadzby odmien organizácie kolektívnej správy na veľkosť objektu je opodstatnené.”* V tomto prípade možno konštatovať čiastočné prekrytie s činnosťou LITA a iba obdobné stanovenie výšky sadzby v roku 2019. Nebolo však uvedené ani vyberanie sadziieb za rádio ako v prípade LITA.

425. Ďalším subjektom pôsobiacim v Poľsku v posudzovanom období je SAWP - Združenie umelcov a interpretov, ktoré spravuje práva umelcov a interpretov hudobných a hudobno-slovných diel v určených oblastiach. Výška ich základnej sadzby je rovnako závislá od počtu izieb v danom objekte. Nie je rozhodujúca

hviezdičková kategória daného objektu a okrem počtu izieb má zásadný význam pre určenie výšky priemerná obsadenosť ubytovacieho zariadenia.

426. Ďalším subjektom pôsobiacim v Poľsku je Združenie autorov ZAiKS, ktoré spravuje autorské práva k viacerým typom diel napr. slovné, hudobné, slovnohudobné, choreografické, pantomimické atď. Autorské odmeny sa vyberajú za všetky zásuvky umiestnené v izbách, slúžiace na pripojenie prijímačov. Zväz audio a video, ktorý spravuje práva k zvukovým a obrazovým záznamom zohľadňuje najmä počet izieb. Sadzby zohľadňujú aj neúplné priemerné využitie lôžok vo vzťahu k počtu hotelových izieb v objekte.

427. Z uvedeného je zrejmé, že činnosti subjektov pôsobiacich v oblasti kolektívnej správy práv pôsobiacich v Poľsku sa neprekrývajú s činnosťou LITA a sadzby sú určované odlišne v dôsledku čoho ich porovnanie na jednotnom základe v tomto konaní nie je možné.

428. Účastník konania vo vyjadrení k výzve Rady úradu pred vydaním rozhodnutia namieta, že Rada úradu nerovnako zohľadnila podmienky v Poľsku a v Českej republike, s tým, že hoci v oboch krajinách bola zohľadňovaná aj vyťaženosť kapacít ubytovania, Rada úradu Poľsko ako vhodnú krajinu pre porovnanie na rozdiel od Českej republiky nepovažovala. Je potrebné zdôrazniť, že v prípade výberu Poľska ako porovnateľnej krajiny nebolo rozhodujúce iba kritérium zohľadňovania vyťaženia ako vyplýva z posúdenia úradu ako aj Rady úradu, ale zohľadňované bolo v prvom rade, či v Poľsku pôsobí subjekt s obdobným predmetom ochrany práv ako LITA (druh práv a subjekty, ktoré zastupuje) a tiež ako sú určované výšky sadzieb. V Poľsku, ako je zrejmé z doručených odpovedí, existuje odlišný systém určovania sadzieb, ktorý sa nedovíja od kategórie ubytovania. Ako vyplýva z vykonaného posúdenia, jednotný základ nemožno konštatovať, keďže jednotlivé v Poľsku pôsobiace združenia mali odlišné kritéria pre určovanie výšky sadzieb a nemali ani rovnaký okruh práv a subjektov, ktorým poskytovali ochranu, aby ich bolo možné porovnať s LITA na jednotnom základe.

429. V prípade Maďarska (ARTISJUS) sú uplatňované jednotné sadzby za TV a rádio. Poplatky sú vyberané za prehrávanú hudbu v hotelových izbách a sadzba sa odvíja od počtu izieb a kategórie hotela aj s ohľadom na obsadenosť hotela. Opätovne nejde o prekrytie s činnosťou LITA, resp. iba čiastočné, čo neumožňuje jednotný základ pre porovnanie, najmä z dôvodu výrazne užšieho portfólia zastupovaného typu práv (hudobné diela).

430. V Litve pôsobí spoločnosť AGATA, ktorá zastupuje výrobcov a výkonných umelcov zvukových záznamov a LATGA, ktorá spravuje práva reprodukcie autorských hudobných diel, pričom nerozlišuje medzi sadzbou za TV a za rádio. Sadzba sa účtuje podľa využitia diela v jednej izbe a zohľadňuje sa vyťaženosť na základe priemernej ročnej obsadenosti podľa predchádzajúceho roka. Ani v tomto prípade nemožno konštatovať prekrytie s činnosťou LITA, čo neumožňuje jednotný základ pre porovnanie. Rovnako tak sadzba sa určuje odlišne.

431. V Slovinsku pôsobí spoločnosť AIPA, ktorá spravuje práva k audiovizuálnym dielam. Pri určovaní sadzby nezohľadňuje kategóriu hotela. Rozdiel je však v sadzbe v závislosti od počtu kanálov (do 100 a nad 100 kanálov). Zohľadňuje sa

tiež obsadenosť na základe štatistických zverejnených údajov o ročnej obsadenosti zariadenia. Ide teda o odlišný spôsob určovania sadzby ako aj užší okruh zastupovaných práv.

432. V Rakúsku pôsobí celkovo päť subjektov. VAM spravuje práva k dielam filmového umenia a pohyblivým obrazom, RAW zastupuje práva filmových producentov podľa autorského práva, pričom uplatňuje jednotnú sadzbu 2,50 eur za hotelovú izbu a kalendárny rok. Táto platí paušálne pre všetky kategórie hotelov. Priemerná vyťaženosť hotela už bola pri rokovaní zohľadnená a príslušne vstupuje do vyjednanej tarify 2,50 eur. Spoločnosť Bildrecht nemá sadzbu pre rádio iba TV a je viazaná na počet postelí a kanálov. VDFS spravuje práva iba pre autorov audiovizuálnych diel, kde ostatné parametre tvorby ceny nie sú totožné s LITA. Ani v prípade Rakúska nemožno konštatovať jednotný základ pre porovnanie s LITA.

433. V Chorvátsku pôsobí DHFR – spoločnosť chorvátskych filmových režisérov, ktorá podľa jej odpovede nespravuje práva, ktoré skúma úrad a nevyberá teda ani poplatky obdobného druhu ako LITA.

434. V Estónsku spoločnosti nevyberajú poplatky pre audiovizuálne diela, ale iba v súvislosti s hudobnou produkciou.

435. Možno teda konštatovať, že napriek tomu, že úrad vyberal krajiny na základe kritérií stanovených judikatúrou Súdneho dvora EÚ a neobmedzoval sa teda iba na susediace krajiny, žiadna z krajín takto vybratých, okrem Českej republiky, nespĺňa predpoklady na porovnanie, keďže by nebol zabezpečený jednotný základ. V oslovených krajinách nie je subjekt s porovnateľnou správou práv ako LITA a sadzby sa tvoria v každej krajine inak, či už v závislosti od počtu izieb, zásuviek, kanálov a podobne. V oslovených krajinách tiež vyberajúce spoločnosti nejakou formou na rozdiel od LITA zohľadňovali aj vyťaženosť ubytovacieho zariadenia. Je preto potrebné uviesť, že úrad vyvinul dostatočné úsilie na rozšírenie počtu porovnávaných krajín s tým, aby vylúčil chybovosť uplatňovanej metódy. Je však tiež vhodné konštatovať, že práve rozšírenie o krajinu alebo krajiny s nerovnakou štruktúrou výberu licenčných odmien by prinieslo skreslené údaje, ktoré by viedli k nesprávnym záverom. Na porovnanie následne úrad správne zvolil iba Českú republiku, v prípade ktorej bolo možné porovnanie uskutočniť, a to najmä vzhľadom na historickú, geografickú a kultúrnu blízkosť či podobnú ekonomickú situáciu v porovnaní s inými okolitými štátmi alebo iným štátmi EÚ. Rada úradu sa stotožnila so záverom, že v prípade Českej republiky pôsobia OKS porovnateľné s LITA, keďže tá sa práve vyvinula z činností českej organizácie DILIA. Podstatným je však to, že v Českej republike je štruktúra a spôsob rozloženia zastupovaných autorských práv medzi konkrétne OKS obdobné ako v SR. Podobné je aj rozdelenie poplatkov za verejný prenos a využitie audiovizuálnych diel prostredníctvom TV a zvukových zariadení. Rozdiel, na ktorý poukazuje aj účastník konania, že pri účtovaní licenčných odmien sa neprihliada na kategóriu ubytovacích zariadení podľa pridelených hviezdíčiek, ako je to v podmienkach SR, nepovažuje Rada úradu v tomto prípade za skutočnosť znemožňujúcu adekvátne porovnanie, keďže sadzba v ČR je jednotná pre všetky kategórie. Je teda možné porovnať jednotlivé sadzby uplatňované v SR s touto jednotnou sadzbou.

436. O správnosti záveru úradu svedčí aj skutočnosť, že LITA uviedla, že aj slovenské OKS pri určovaní spoločnej sadzby prihliadali v rámci komparácie práve na **OT [opis trhu.]**

437. Úrad pritom nikdy netvrdil, že metóda, ktorú v tomto prípade aplikoval je jediná správna ako sa to snaží prezentovať účastník konania. Úrad prišiel k záveru, že je v tomto prípade, keď nie je možné aplikovať nákladovú metódu vhodne práve bežne uplatňované geografické porovnanie, v tomto prípade LITA s inými subjektmi pôsobiacimi v ČR. V prípade, že by existovali ďalšie na porovnanie vhodné krajiny, úrad by ich bol do porovnania zahrnul, nie je teda možné ani konštatovať, že úrad sa chcel takýmto postupom vyhnúť tomu, že by získané výsledky nepodporovali jeho predpokladané závery.

438. Účastník konania pritom zavádzajúco uvádza, ako už bolo uvedené, že v lotyšskom prípade AKKA/LAA bolo porovnávaných v rámci porovnávacej metódy (benchmarku) až 20 krajín. Ako jasne vyplýva z vyššie citovanej judikatúry, porovnanie bolo vykonané iba s dvoma krajinami, a to Lotyšska s Litvou a Estónskom. Porovnanie cien v ďalších krajinách nebolo rovnocennou metódou, ale naopak slúžilo iba na ilustráciu a doplnenie. Bol to iba prostriedok na dokreslenie zistení z benchmarku, ako to vyplýva z vyššie uvedenej judikatúry. Súdny dvor EÚ v tejto súvislosti jasne konštatoval, že cit.: *„Pokiaľ ide o porovnanie sadzieb uplatňovaných organizáciou spravujúcou autorské práva v spore vo veci samej so sadzbami uplatňovanými organizáciami usadenými v dvadsiatich členských štátoch okrem Estónska a Litvy, takéto porovnanie môže slúžiť na overenie výsledkov, ktoré už boli dosiahnuté porovnaním zahrňujúcim menší počet členských štátov.“*

439. Porovnanie s ďalšími 20 krajinami využijúc aj index PKS môže teda iba pomôcť potvrdiť výsledky geografického porovnania. Súd síce validoval aj takýto typ analýzy, keďže bola už vykonaná v danom prípade a otázka vnútroštátneho súdu bola, či je aj takéto porovnanie vhodné a označil ho za vhodné, avšak rozhodne neuvádza aplikáciu takéhoto ďalšieho porovnania ako nevyhnutnú podmienku. Z rozsudku je zrejmé, že počet porovnávaných trhov môže závisieť na okolnostiach konkrétneho prípadu. Súd však zdôraznil, že porovnanie musí byť vykonané na jednotnej báze. Súd výslovne uviedol, že cit.:⁵⁷ *...Následne treba pripomenúť, že porovnanie medzi cenami uplatňovanými v dotknutom členskom štáte a cenami uplatňovanými v iných členských štátoch sa musí vykonať na jednotnom základe (rozsudky z 13. júla 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 38, ako aj z 13. júla 1989, Lucazeau a i., 110/88, 241/88 a 242/88, EU:C:1989:326, bod 25). V prejednávanej veci vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či je vo vybranom referenčnom štáte **metóda výpočtu sadzieb založená na rozlohe dotknutého obchodu alebo miesta poskytujúceho služby analogická** metóde výpočtu*

⁵⁷ Bod 44 rozsudku vo veci C-177/16 AKKA/LAA, „In the present case, it is for the referring court to verify whether, in the reference Member States selected, the method of calculating rates, based on the surface area of the shop or service centre concerned, is analogous to the method of calculation applicable in Latvia. **If this were the case, it would be permissible for that court to conclude that the basis for the comparison was consistent,** on condition, however, that the PPP index had been taken into account in the comparison with the rates charged in Member States in which the economic conditions differ from those in Latvia.“

uplatňovanej v Lotyšsku. Ak to tak je, môže z toho tento súd odvodiť, že základ porovnaní je jednotný, pokiaľ však bol pri porovnaní so sadzbami uplatňovanými v členských štátoch, v ktorých nie sú hospodárskej podmienky podobné hospodárskym podmienkam v Lotyšsku, zohľadnený index PKS.

440. Súd teda požaduje existenciu jednotného základu a ak tento existuje je možné porovnanie so zohľadnením PKS indexu. Už v prípade AKKA/LAA boli pritom konštatované významné rozdiely v cenách za identické služby - používanie hudobných diel v obchodoch a miestach poskytujúcich služby (služby v tomto konaní ani nie sú identické –rôzne portfólio zastupovaných práv a subjektov medzi OKS) medzi jednotlivými krajinami. Z údajov v spise však nemožno ani pre štáty, ktoré zaslali odpovede konštatovať (vybrané úradom ako najviac porovnateľné so SR), že by tvorba poplatkov vyberaných organizáciami kolektívnej správy v nich bola obdobná, t.j. že by existoval súdom požadovaný jednotný základ. Porovnanie v prípade AKKA/LAA sa robilo pre identické služby, kde bolo zohľadnené, že rozdiely v cenách sú ovplyvnené životným štandardom a kúpnu silou v jednotlivých krajinách a index PKS umožnil dosiahnuť jednotný základ na vykonanie porovnania sadziieb.

441. Súd v bode 51 rozsudku vo veci AKKA/LAA zhrnul cit.: „Vzhľadom na uvedené treba na druhú, tretiu a štvrtú otázku odpovedať tak, že na účely preskúmania, či organizácia spravujúca autorské práva uplatňuje neprimerané ceny v zmysle článku 102 druhého odseku písm. a) ZFEÚ, je vhodné porovnať jej sadzby so sadzbami uplatňovanými v susedných štátoch, ako aj so sadzbami uplatňovanými v iných členských štátoch, poopravenými vzhľadom na index PKS, pokiaľ boli referenčné štáty vybrané na základe objektívnych, primeraných a overiteľných kritérií a pokiaľ bol základ pre vykonané porovania jednotný. Sadzby uplatňované v jednom alebo viacerých špecifických segmentoch užívateľov je možné porovnať, pokiaľ existujú ukazovatele, že neprimeranosť poplatkov sa týka uvedených segmentov.“

442. Z uvedeného je zrejmé, že porovnanie s ďalšími 20 krajinami nebolo nevyhnutné pre akceptovanie záverov lotyšskej súťažnej autority, ale tieto iba dokreslilo, či potvrdilo. Je samozrejme vhodné takéto potvrdenie záverov vykonať, ak je to možné a sú pre to dostupné údaje. V tomto prípade však takéto údaje dostupné neboli, čo vyplýva už z odpovedí oslovených deviatich krajín, kde tvorba sadziieb medzi jednotlivými krajinami bola diametrálne odlišná a porovnanie by teda nemohlo priniesť očakávané výsledky ako v prípade lotyšskom, kde sa jednalo o sadzby hudobnej produkcie a porovnanie bolo reálnejšie. Avšak je zrejmé, že v prípade AKKA/LAA by samotné takéto porovnanie bez vykonaného benchmarku troch krajín nebolo postačujúce.

443. Účastník konania vzniesol námietku voči nedostatočnosti uplatnenej metódy, keďže porovnanie bolo vykonané iba s jednou krajinou. Rada úradu si je vedomá, že je vhodná kombinácia metód pokiaľ je táto možná a dostupná v konkrétnom prípade. Na druhej strane však skutočnosť, že bola použitá iba jedna metóda nemôže viesť k záveru, že táto prináša bez ďalšieho chybné závery. A to ani v prípade, ak bola v rámci použitej metódy benchmarku porovnávaná iba jedna krajina. A to za predpokladu, že bolo porovnanie vykonané na jednotnom základe dodržiujúc všetky kritéria stanovené teóriou a praxou súdov. Súdny dvor EÚ sa aj v

tomto vyjadril jasne, že ani minimálny počet porovnávaných krajín nemôže byť stanovený presne, keďže to závisí vždy od konkrétneho posudzovaného prípadu. Platí aj v tomto prípade ako v iných prípadoch, že je na účastníkovi konania, aby závery o jeho protiprávnom správaní vyvrátil, spochybnil či objektívne zdôvodnil. V prípade, že nie je dostupných dostatok údajov na vykonanie viacerých metód, hoci jedna uplatnená prináša presvedčivé závery, nie je odôvodnené iba na takomto formalistickom prístupe túto neaplikovať, zvlášť, keď účastník konania nedokázal závery úradu presvedčivo spochybniť.

444. Rada úradu však poukazuje na to, že v tomto prípade boli zohľadnené aj ďalšie skutočnosti. Je zrejmé, že LITA je v monopolnom postavení, ktoré jej umožňuje správať sa nezávisle a úplná absencia konkurenčného tlaku ju nenúti účtovať ceny primerané, čo samotné otvára priestor pre zneužívanie jej postavenia. Napriek tomu, že používatelia nemali alternatívu k ponuke LITA, viacerí neboli ochotní platiť požadovanú vysokú cenu a pristúpili k súdnym žalobám. Hoci úrad výslovne neuviedol, že využíva kombináciu metód, zohľadnil v konaní aj zmenu cien účtovaných spoločnosťou LITA v čase, t.j. ceny účtované v rokoch 2015 až 2018 a ceny účtované v roku 2019, keď LITA bola pod určitým tlakom, ako sama uvádza ostatných OKS a keď došlo k zmene Autorského zákona a dokázala ceny znížiť, i keď nie na úroveň, ktorá by bola považovaná za primeranú. Uvedené posúdenie je pritom rovnako možné považovať za samostatnú metódu v zmysle vyššie citovanej judikatúry.

445. Ani v prípade benchmarkovej metódy však tiež nie je odôvodnené očakávať, že porovnávané trhy budú úplne homogénne, ako to predpokladá účastník konania, a to o to viac, keď sám účastník konania zastáva názor, že musí byť porovnávaných viacero krajín. Na účel porovnania v tomto konaní boli splnené kritéria výberu trhu Českej republiky tak ako ich popísal úrad v prvostupňovom konaní.

446. Je tiež pravdou, že v ČR je sadzba určená ako jednotná bez ohľadu na povahu ubytovacieho zariadenia na rozdiel od sadzieb LITA účtovaných podľa kategórie ubytovacieho zariadenia. Z pohľadu Rady úradu nebolo v tomto konaní však potrebné zisťovať ako výšku sadzieb ovplyvňuje úroveň zariadenia v ČR, keďže to nie je zjavne relevantný ukazovateľ. Úrad bez ohľadu na to mohol porovnať reálne ceny, ktoré účtovali OKS v ČR s reálnymi cenami účtovanými v SR v ubytovacích zariadeniach.

447. Pokiaľ ide o reguláciu v ČR, dôsledkom tejto nebolo, ako vysvetľuje aj úrad, určenie konkrétnej výšky regulovanej ceny, ale iba cena maximálna, nemožno teda vylučovať ČR už na základe tejto skutočnosti. K námietke o regulácii v ČR sa dostatočne vyjadril už úrad v prvostupňovom rozhodnutí, v bode 545 a nasl. Ako uvádza úrad v bode 554 rozhodnutia, v konaní z dokazovania vyplynulo, že hoci sa sadzby organizácií DILIA a OOA-s medziročne zvyšovali, napriek ukončeniu regulácie v roku 2017 sa ich podiel na spoločnej sadzbe nezvýšil, dokonca sa postupne znižoval. Úrad vychádzal z toho, že pôvodne podhodnotený podiel by sa teda mal prirodzene postupne zvyšovať, a to najmä po ukončení regulácie v ČR v prvej polovici 2017. To však preukázané nebolo. Rada úradu sa so záverom úradu stotožnila.

448. Rada úradu nemôže tiež akceptovať alternatívne porovnanie cien spoločnosťou LITA za rok 2019, keď táto zvolila porovnanie vo vzťahu k jednej kategórii hotela, a to trojhviezdičkového hotela, pričom do porovnania zahrnula jednak TV na izbách ako aj v ostatných priestoroch (t.j. recepcia do 50m² a reštaurácia do 200 m²) a súčasne nezohľadnila sadzby za rádiá. Ide o spájanie odlišných reštauračných a ubytovacích služieb k čomu sa už Rada úradu vyjadрила, a minimálne preto takto získane údaje sú nepoužiteľné v tomto konaní.
449. Úrad sa zaoberal aj analýzou týkajúcou sa medzinárodného benchmarku, ktorý predložil účastník konania ako alternatívu k podľa neho nedostatočnému porovnaniu úradom iba s jednou krajinou, pričom z danej analýzy má podľa neho tiež vyplývať, že nezohľadňovanie vyťaženia je „v danej oblasti trhu obvyklou súťažnou praxou“. V tejto súvislosti sa možno stotožniť s názorom úradu, že analýza, ktorá zahŕňa subjekty, ktorých činnosť v oblasti kolektívnej správy práv sa s činnosťou organizácie LITA neprekrýva nie je dostatočne relevantná. Navyše, keď táto neobsahuje úplné počty OKS. Zároveň sa zaoberá najmä iba otázkou vyťaženia.
450. Rada úradu zohľadňujúc všetky uvedené skutočnosti a špecifiká tohto prípadu nepovažuje postup úradu v tomto konaní pri výbere metódy za chybný. V tejto súvislosti tiež uvádza, že vzhľadom na to, že v tomto konaní je aplikované aj európske právo, a to článok 102 Zmluvy, bol úrad povinný v súlade s Nariadením Rady (ES) č. 1/2003 zo dňa 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy zaslať svoje predbežné závery na konzultáciu Európskej komisii, komunikácia s ktorou však má dôverný charakter.
451. Výšku zmluvných licenčných odmien a primeraných odmien v zmysle Autorského zákona neupravuje žiaden právny predpis a táto výška nepodlieha ani schvaľovaniu Ministerstva kultúry SR. Ich určovanie je výlučne v kompetencii príslušnej OKS. Podľa vyjadrenia Ministerstva kultúry SR výška licenčných odmien premietnutá do sadzobníkov odmien predstavuje za splnenia kritéria primeranosti a spravodlivosti vôľu zastupovaných nositeľov práv, ktorí sú oprávnení na určenie, akú licenčnú odmenu budú považovať za primeranú za použitie predmetov ochrany, ku ktorým majú práva.
452. Rada úradu opakuje, že sa nestotožňuje s názorom účastníka konania uvedeným v rozklade, že výška odmeny je v SR regulovaná, a to podľa § 169 ods. 2 Autorského zákona a splnenie kritérií stanovených v danom ustanovení je oprávnený posudzovať iba súd. Ako už bolo uvedené vyššie v texte, konania pred súdom nemajú rovnaký cieľ ako zabezpečuje úrad a tieto orgány môžu konať paralelne popri sebe. Na druhej strane nie je možné konštatovať, že to, že zákon ustanovuje, že cena má byť primeraná, je priama regulácia cien. Ako uviedlo aj Ministerstvo kultúry SR, v Slovenskej republike nebola zavedená regulácia sadzieb vybraných OKS a určenie cien je plne v ich kompetencii.
453. Pokiaľ ide o bod 56 Návrhu Generálnej advokátky, na ktorý sa účastník konania odvoláva, t.j., že rozhodnutie o tom, či sú odmeny neprimerané, prináleží vnútroštátnemu súdu, tento bol účastníkom konania nesprávne interpretovaný. V danej veci ide o prípad, v ktorom rozhodol Súdny dvor EÚ vo veci C 351/12 dňa

27.2.2014. Dané konanie sa týkalo toho, že OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. požadovala, od spoločnosti Léčebné lázně zaplataenie za to, že hoci s organizáciou OSA neuzavrela licenčnú zmluvu, umiestnila počas sporného obdobia od 1. mája 2008 do 31. decembra 2009 v izbách svojich kúpeľných zariadení televízne a rozhlasové prístroje, ktorými sprístupňovala svojim pacientom diela spravované organizáciou OSA. Okrem iného spoločnosť Léčebné lázně tvrdila aj to, že OSA zneužíva svoje monopolné postavenie na trhu, pričom výška odmien podľa jej sadzobníkov je neprimerane vysoká v porovnaní s tým, aké odmeny za rovnaký spôsob použitia diel chránených autorským právom žiadajú kolektívni správcovia autorských práv v susedných krajinách, a tým zhoršuje jej postavenie na trhu a konkurencieschopnosť v porovnaní s kúpeľnými zariadeniami v susedných štátoch.

454. Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa v danom prípade týkal primárne výkladu článkov 3 a 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, článku 16 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu, ako aj článkov 56 ZFEÚ a 102 ZFEÚ. Hlavným cieľom predmetnej smernice 2001/29 je zavedenie vysokej úrovne ochrany autorov, ktorá im umožní získať zodpovedajúcu odmenu za používanie ich diel, najmä v súvislosti s ich verejným prenosom.

455. V bode 56 Návrhov Generálnej advokátky Eleanor Sharpston prednesených 14. novembra 2013 k veci C-351/12 sa uvádza, cit.: „*Zneužitie, o ktorom hovoria Lázně vo veci samej, spočíva v tom, že OSA účtuje vzhľadom na neexistujúcu konkurenciu neprimerané odmeny. Rozhodnutie o tom, či sú uvedené odmeny v skutočnosti neprimerané, prináleží vnútroštátnemu súdu. Ak to tak je (uznesenie vnútroštátneho súdu neobsahuje v tomto ohľade žiadne údaje), musí zo svojich zistení vyvodiť všetky primerané dôsledky v rámci konania vo veci samej. Akékoľvek zistenie, že dochádza k zneužívaniu dominantného postavenia, sa však bude primárne týkať konania organizácie OSA, a nie platnosti vnútroštátnych právnych predpisov, na základe ktorých bol monopol priznaný. O tieto právne predpisy by šlo iba v prípade, že by sa ukázalo, že organizáciu OSA k takému zneužívaniu vedú. Súhlasím s Komisiou a niektorými členskými štátmi, že spis neobsahuje nič, čo by naznačovalo, že podmienky, za ktorých je monopol priznaný, sú takej povahy, že vedú kolektívneho správcu k účtovaniu neprimeraných odmien. Je však na vnútroštátnom súde, aby v tejto otázke prijal konečné rozhodnutie, a to v rozsahu, v akom bola nastolená vo veci samej.*“

456. Vzhľadom na to, že prejudiciálnu otázku položil Krajský súd v Plzni je logické, že ako Generálna advokátka tak Súdny dvor EÚ v častiach, kde odkazuje na zistenie určitého skutkového stavu odkazujú na vnútroštátny súd, ktorý otázku kladie a ktorý vo veci konal a nie na súťažný orgán, z čoho ale nijako nevyplýva zbavovanie kompetencie súťažných orgánov pri posudzovaní neprimeraných cien. Je zrejmé, že Súdny dvor, pre ktorý Generálna advokátka predkladá návrhy nemá v kompetencii posudzovať priamo meritum veci, t.j. primeranosť, či neprimeranosť ceny, preto v ďalšom odkazuje na to, čo musí došetriť dopytujúci sa súd.

457. Rada úradu odmieta opakované tvrdenia účastníka konania o tom, že súd by mal byť kompetentným orgánom v tejto veci. A to aj napriek tomu, že by mohla

hypoteticky nastať aj účastníkom konania tvrdená situácia, že by súd v určitom konaní týkajúcom sa konkrétnych zmluvných strán mohol posúdiť cenu ako neprimeranú v zmysle § 169 Autorského zákona a následne by sa na základe daného rozsudku domáhali svojich práv aj iné ubytovacie zariadenia, na základe čoho by upravila LITA svoj sadzobník plošne. V prípade, že by k tomu došlo a došlo by k zmene cien, t.j. situácia by sa napravila, nebol by nevyhnutný zásah súťažnej autority priamo s cieľom dosiahnutia nápravy, avšak ani to by nevylučovalo potrestanie spoločnosti LITA za jej správanie v rozpore so súťažnými predpismi, ktorých sa dopustila, a to napriek tomu, že k ukončeniu takého správania už došlo v dôsledku vydania rozhodnutia súdu. Súdne rozhodnutie nijako neneguje protiprávne konania LITA, ktoré muselo byť napravené až súdnym rozhodnutím. V súvislosti s uvedeným je preto irelevantné sa ďalej zaoberať inštitútom žaloby v zmysle súkromného práva, navyše, keď k takému posúdeniu súdom v tomto prípade ani nedošlo a ide o hypotetické úvahy účastníka konania.

458. Pokiaľ ide o samotné zistenie skutkového stavu, Rada úradu zistila nasledovné.

459. Účastník konania LITA tým, že má monopol na výkon správy autorského práva k určitej kategórii chránených diel na území SR, má dominantné postavenie na podstatnej časti vnútorného trhu v zmysle článku 102 Zmluvy a podľa zákona. Pokiaľ sa preukáže, že LITA ako dominantný podnikateľ požaduje za svoje služby sadzby, ktoré sú podstatne vyššie ako sadzby uplatňované v iných členských štátoch, resp. štáte, a pod podmienkou, že porovnanie výšky sadzieb sa uskutočnilo na jednotnom základe, musí sa tento rozdiel považovať za indíciu o zneužití dominantného postavenia v zmysle článku 102 Zmluvy a zákona, za predpokladu, že nepreukáže na základe objektívnych odlišností odôvodnený rozdiel medzi situáciou na dotknutom trhu a situáciou v porovnávanom štáte.

460. Úrad v bodoch 206 a nasl. prvostupňového rozhodnutia detailne opisuje zistený vývoj situácie pri vyberaní sadzieb v jednotlivých časových obdobiach.

461. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, počas spoločnej správy práv spoločnosti LITA s organizáciou OZIS vyberala organizácia OZIS licenčné odmeny aj za použitie diel v správe LITA, a to na základe ich spoločného sadzobníka odmien, pričom výška spoločných sadzieb za verejný prenos diel prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích prevádzok sa v období od 1.1.2010 do 31.12.2014 nezmenila. Z dostupných podkladov úrad zistil, že okrem roku 2014 bola pri výpočte licenčných odmien zohľadňovaná aj reálna vyťaženosť (obsadenosť) ubytovacích zariadení. Išlo pritom o obdobie, kedy im povinnosť zohľadňovania tohto kritéria z ničoho nevyplývala, napriek tomu naň v danom období prihliadali.

462. Pri rozdeľovaní spoločne vybraných odmien s OZIS v danom období prislúchala významná časť odmien práve organizácii LITA, keďže OZIS vykonávala správu práv pre oveľa menej nositeľov práv. V období rokov 2010-2014 však nebol stanovený presný kľúč pre výpočet a výber licenčných odmien pre LITA a osobitne pre OZIS a tento sa v priebehu spoločnej správy práv tak mohol meniť. Úrad však v rámci tohto správneho konania posudzoval výšku licenčných odmien uplatňovaných organizáciou LITA len v období rokov 2015 až 2019 a obdobie pred týmto obdobím opísal iba na dokreslenie celkovej situácie. Rokmi 2020 a 2021 sa

úrad nezaoberal, keďže podmienky poskytovania licenčných služieb v posudzovanej oblasti sa v danom období napriek existencii oficiálnych sadzobníkov odmien organizácie LITA v praxi významne menili.

463. Pre tých používateľov diel, ktorí mali do roku 2014 podpísané licenčné zmluvy s organizáciou OZIS, vznikla tak po zrušení spolupráce medzi OZIS a LITA v roku 2015 povinnosť podpísať nové licenčné zmluvy a platiť za verejný prenos príslušných diel prostredníctvom technických zariadení namiesto jednej OKS dvom OKS nimi samostatne stanovené ceny. V danom období sa preto prejavila nespokojnosť na strane podnikateľov pôsobiacich v oblasti poskytovania ubytovacích služieb v SR s novými cenami, ktorá, napriek rokovaniam medzi dotknutými stranami, viedla až k neochote podpísať nové licenčné zmluvy s LITA.

464. Úrad zistil, že LITA pri tvorbe svojho sadzobníka po rozdelení s OZIS prevzala ako základ celkové (spoločné) sadzby zo sadzobníka odmien OZIS platné na roky 2010-2014, a to bez zohľadnenia akéhokoľvek podielu organizácie OZIS na spoločných sadzbách do roku 2014. Každú položku z pôvodného spoločného sadzobníka organizácia LITA ešte zvýšila, pričom toto zvýšenie odôvodnila iba všeobecne zvýšeným počtom existujúcich TV kanálov či zohľadnením miery medziročnej inflácie.

465. Dotknutým používateľom diel LITA pritom dostatočne nevysvetlila, na základe akých skutočností boli sadzby v novom sadzobníku odmien zmenené a teda akým spôsobom bola výška jednotlivých licenčných odmien konkrétne vypočítaná. Zároveň LITA v danom čase podľa ZHR SR odmietala predkladať ubytovacím zariadeniam zoznam zastupovaných autorov a ich diel.

466. ZHR SR v rámci rokovaní s organizáciou LITA najmä požadovalo zohľadňovanie vyťaženia (obsadenosti) v ubytovacích zariadeniach a zníženie poplatkov aj na základe výsledkov vlastnej predloženej komparačnej analýzy, s ktorou sa však LITA nestotožnila a v máji 2015 ponúkla ako poslednú možnosť kompromisného riešenia 40% paušálnu zľavu zo základných sadzieb pre všetkých členov ZHR SR. Združenie však na takúto alternatívu nepristúpilo, pričom požadovalo [.....**opis podmienok.....**] **OT účastníka konania, chránené voči všetkým, okrem ZHR SR (resp. AHRS)**, s čím LITA opäť nesúhlasila. Keďže do októbra 2015 nedošlo k dohode, licenčné zmluvy zo strany členov ZHR SR neboli podpísané, pričom však hotelové zariadenia napriek tomu naďalej sprístupňovali autorské diela verejnosti vo svojich priestoroch a LITA vybrané ubytovacie zariadenia postupne začala žalovať na súde. Niektoré z ubytovacích zariadení sa, podľa tvrdenia ZHR SR, aj z obavy pred súdnymi konaniami a s tým súvisiacimi nákladmi, s organizáciou LITA napokon dohodli. Voči niektorým ďalším vybraným prevádzkovateľom ubytovacích zariadení začala LITA súdne konania o náhradu škody.

467. Novelou Autorského zákona č. 306/2018 Z. z. účinnou od 1.1.2019 sa, okrem iného, zmenili ustanovenia týkajúce sa spôsobu výpočtu licenčných odmien. Podľa nového § 169 ods. 2 Autorského zákona, okrem pôvodných kritérií, podľa ktorých mali licenčné odmeny zodpovedať najmä a) rozsahu, spôsobu, účelu a času použitia, b) ekonomickej hodnote použitia predmetov ochrany, ako aj c) ekonomickej hodnote služby kolektívnej správy práv poskytnutej organizáciou

kolektívnej správy, musí OKS pri určovaní sadziieb prihliadať na základe Autorského zákona už aj na: d) skutočnosť, či pri použití predmetu ochrany dochádza alebo nedochádza k priamemu alebo nepriamemu majetkovému prospechu používateľa a e) na vyťaženosť ubytovacích zariadení.

468. V danom období, ako už bolo uvedené, došlo aj k zmene v oblasti možnosti spoločného výkonu kolektívnej správy práv vo forme tzv. *systému one-stop-shop* v sledovanom odbore. Používatelia týchto diel tak majú od 31.12.2018 možnosť uzatvoriť jedinú licenčnú zmluvu a vysporiadať tak vzťahy za všetky OKS naraz. Používatelia príslušných diel si teda môžu od 31.12.2018 vybrať, či budú uzatvárať zmluvu s každou OKS osobitne alebo uzavruť tzv. hromadnú licenčnú zmluvu s ktoroukoľvek OKS a získajú tak oprávnenie na použitie predmetov ochrany spravovaných všetkými OKS, vrátane LITA.

469. K zmenám účtovania licenčných odmien za audiovizuálne diela použité verejným prenosom prostredníctvom technických zariadení v priestoroch a prevádzkach ubytovacích zariadení tak pristúpila aj organizácia LITA. Tieto zmeny sa prejavili v jej novom sadzobníku odmien účinnom k 31.12.2018. LITA v ňom upravila všetky sadzby týkajúce sa verejného prenosu audiovizuálnych diel v izbách ubytovacích zariadení, a to tak pri prenose cez TV, ako aj cez zvukový prijímač (rádio).

470. Výška licenčných odmien, za verejný prenos diel v izbách ubytovacích zariadení cez TV alebo rádio sa od 1.1.2015 do 31.12. 2018 v žiadnej zo sledovaných kategórií nezmenila. K zmene sadziieb došlo až od roku 2019 v súvislosti so zavedením nového systému one stop shop, ktorý nadobudol účinnosť k 31.12.2018. Nový sadzobník pritom priniesol pokles cien jednak v prípade sadziieb za TV ako aj, a to výraznejšie, v prípade rádia.

471. Pokles sadziieb v roku 2019 organizácia LITA odôvodnila len vo vzťahu k sadzbám za verejný prenos cez TV, pričom uviedla, že k zníženiu sadziieb pristúpila najmä z dôvodu, že vzhľadom na vzrastajúci počet zazmluvnených používateľov a efektívnejší výber licenčných odmien jej náklady na výkon kolektívnej správy práv v danom odbore postupne klesajú. Výrazný pokles sadziieb za verejný prenos cez rádiá LITA podrobnejšie v priebehu konania nevysvetlila. Uviedla tiež, že na výšku sadziieb v roku 2019 mali vplyv tiež rokovania s ostatnými OKS.

472. Okrem nižších sadziieb sa začali tiež od roku 2019 konečné licenčné odmeny za rok účtovať až po zohľadnení vyťaženosť konkrétneho ubytovacieho zariadenia. Nezohľadňovala sa však reálna (priemerná) úroveň vyťaženosť ubytovacieho zariadenia, ale základné sadzby sa mohli znížiť na základe vyťaženosť podľa určitého rozmedzia, avšak max. len o 35 %.

473. Pri určovaní sadzby LITA v rokoch 2015-2018 nijako nezohľadňovala vyťaženosť, keďže na to, podľa jej vyjadrenia, nebola v danom období povinná, ide pritom podľa nej o ťažko kontrolovateľné kritérium a licenciou udeľuje dotknutým používateľom iba právo a nie povinnosť dielo používať. V danom období pritom priemerná obsadenosť ubytovacích zariadení v SR podľa zistenia úradu mohla dosahovať menej ako 30%.

474. Úrad v prvostupňovom rozhodnutí odkazuje v tejto súvislosti na novší rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-372/19 *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) proti Weareone.World BVBA, Wecandance NV* (ďalej aj ako „C-372/19 SABAM“), ktorý aj Rada úradu považuje v tejto veci za relevantný a aplikovateľný a ktorý sa v súvislosti s používaním hudobných diel zaoberal aj výškou a účtovaním licenčných sadziieb a ich primeranosťou vo vzťahu k ekonomickej hodnote plnenia poskytovaného zo strany OKS. Súdny dvor uviedol, že pri vyhodnocovaní možnej neprimeranosti cien v oblasti kolektívnej správy práv je potrebné, cit: *„zohľadniť osobitnú povahu autorského práva, ako aj sa usilovať o dosiahnutie primeranej rovnováhy medzi záujmom autorov hudobných diel chránených autorskými právami na získaní odmeny za používanie týchto diel a záujmom používateľov na možnosti používať uvedené diela za primeraných podmienok ... Na účely overenia, či je úroveň sadziieb stanovených organizáciou kolektívnej správy práv spravodlivá tak z hľadiska práva autorov na primeranú odmenu, ako aj z hľadiska oprávnených záujmov používateľov, treba najmä zohľadniť nielen ekonomickú hodnotu služby poskytovanej kolektívnou správou práv ako takú, ale aj povahu a rozsah používania diel, ako aj ekonomickú hodnotu vytvorenú týmto používaním.“*

475. V tejto súvislosti úrad konštatuje potrebu zohľadnenia dvoch hľadísk, a to hľadiska ekonomickej hodnoty služieb, ktoré konkrétna OKS používateľom diel poskytuje a tiež to, že ekonomická hodnota samotných autorských diel je spojená, okrem iného, aj so ziskom, resp. majetkovým prospechom, ktorý takto používané diela umožňujú, (resp. sa očakáva, že umožnia) ich používateľom dosiahnuť. Takto vnímaná ekonomická hodnota konkrétneho diela sa môže líšiť v závislosti od toho, aký typ používateľa dielo používa a na aký účel či akým spôsobom sa konkrétne dielo používa.

476. V rozsudku vo veci OSA sa Súdny dvor EÚ vyjadril pomerne detailne k pojmu „verejný prenos“, keď uviedol, že k „verejnému prenosu“ v zmysle článku 3 ods. 1 Smernice 2001/29 dochádza vtedy, ak prevádzkovateľ kúpeľného zariadenia, akým je prevádzkovateľ dotknutý vo veci samej, umožní svojim pacientom prístup k vysielaným dielam prostredníctvom televíznych alebo rádiových prijímačov tým, že distribuuje v izbách tohto zariadenia prijatý signál, ktorý je nosičom chránených diel. Prevádzkovateľ kúpeľného zariadenia, ktorý vedome sprostredkováva chránené diela prostredníctvom vedomého sprístupnenia signálu pomocou televíznych alebo rozhlasových prijímačov v izbách pacientov tohto zariadenia, vykonáva podľa Súdneho dvora prenos.

477. V tomto správnom konaní však Rada úradu nepovažuje ani za sporné, že v prípade prenosu signálu cez TV a rádio v ubytovacích zariadeniach ide o verejný prenos.

478. Súdny dvor vo veci SABAM v bode 52 rozsudku uviedol, že cit.: *“uplatnenie sadzobníka poplatkov, ktorý zohľadňuje množstvo skutočne predvedených hudobných diel, môže mať zneužívajúci charakter, ak existuje alternatívna metóda umožňujúca presnejšie identifikovať a kvantifikovať použitie týchto diel a ak sa ňou dá dosiahnuť ten istý legitímny cieľ spočívajúci v ochrane záujmov hudobných autorov, skladateľov a vydavateľov bez toho, aby to viedlo k neprimeranému*

zvýšení výdavkov vyplývajúcich zo správy zmlúv a z dohľadu nad použitím hudobných diel chránených autorskými právami.“

479. Úrad pritom dospel k záveru, že práve vyťaženosť ubytovacieho zariadenia môže predstavovať kritérium, ktorým je možné určitým spôsobom zohľadniť mieru skutočného využívania dotknutých diel klientami ubytovacích zariadení, pre ktorých je sprostredkovanie týchto diel vo forme verejného prenosu priamo určené. Práve takýmto spôsobom je zároveň možné zohľadniť aj časť ekonomickej hodnoty vo forme príjmu, resp. majetkového prospechu, ktorý využívanie dotknutých diel v správe organizácie LITA prevádzkovateľom ubytovacích zariadení, ako nepriamym používateľom daných diel, prináša. Rada úradu sa s takýmto posúdením úradu plne stotožňuje.

480. Relevantným je v tomto prípade, ako poukazuje aj úrad v prvostupňovom rozhodnutí, aj rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 7. decembra 2006, vo veci C-306/05 SGAE, v ktorom sa okrem iného uvádza, cit.: „...*hotelové zariadenie je subjektom, ktorý s vedomím dôsledkov svojho konania sprostredkúva svojim klientom prístup k chránenému dielu. Ak by totiž toto sprostredkovanie neexistovalo, klienti by v zásade nemohli mať úžitok z vysielaného diela napriek tomu, že by sa nachádzali vo vnútri uvedenej oblasti. Ďalej z článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 a z článku 8 zmluvy WIPO o autorských právach vyplýva, že na účely verejného prenosu stačí, aby sa dielo sprístupnilo verejnosti tak, aby osoby, ktoré ju tvoria, mali k nemu prístup. Preto nie je v tomto ohľade rozhodujúce... že klienti, ktorí si televízny prijímač nezapli, nemali v skutočnosti k dielam prístup.“*

481. Z rozhodovacej praxe Súdneho dvora EÚ je podľa Rady úradu zrejmé, že v súvislosti s verejným prenosom diel v ubytovacích zariadeniach zohľadňuje práve reálnu prítomnosť ich klientely a možnosť ich prístupu k dielu, nie nevyhnutne sledovanie alebo počúvanie diela.

482. Uvedené potvrdzuje aj česká judikatúra ako je rozsudok českého Nejvyššího soudu 30 Cdo 2715/2015, ktorý sa tiež odvoláva na rozsudok SDEÚ C-306/05 SGAE. Český súd uviedol, cit.: „...*Ve vztahu k právní otázce..., kdy dovolatel polemizuje s názorem Nejvyššího soudu, který zaujal v rozsudku ze dne 31. července 2012, č. j. 30 Cdo 2883/2011-126, že konkrétní výše nároků se odvíjí mimo jiné i od vytiženosti ubytovacího zařízení, dovolací soud konstatuje, že nevidí důvod ke změně svého právního názoru. V této souvislosti je třeba připomenout předběžnou otázku, která byla položena v případě SGAE v. Rafael Hoteles , C-306/05 a rozhodnuta usnesením soudního dvora ES ze dne 7. prosince 2006..., kdy bylo vyloženo, že ačkoliv pouhé poskytnutí fyzického zařízení nepředstavuje, jako takové, sdělování ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001..., poskytování signálu hotelovým zařízením prostřednictvím televizních přijímačů klientům ubytovaným v pokojích tohoto zařízení představuje, nezávisle na užívané technice přenosu signálu, sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 této směrnice. Je tedy zřejmé, že veřejností, které jsou chráněná díla sdělována, mohou být pouze skutečně ubytované osoby.“*

483. Rada úradu preto význam kritéria vyťaženosťi pri verejnom prenose signálu prostredníctvom TV a rádia v ubytovacích zariadeniach nijako nespochybňuje a považuje ho za významný. K obdobným záverom prišiel aj český súťažný orgán vo

svojej praxi⁵⁸, ktorý konštatoval, že nezohľadňovaním kritéria vyťaženia pri výpočte licenčných odmien dochádzalo v sledovanom období zo strany dotknutých OKS k výberu odmien od používateľov diel bez toho, aby im bolo poskytnuté primerané protiplnenie.

484. Možno tiež poukázať ako príklad na odpoveď na žiadosť o poskytnutie informácií od poľského združenia autorov ZAiKS, ktoré v odpovedi zo dňa 13.2.2020 (spis 46) v pozn. 2 uvádza, cit.: „*Niet pochýb o tom, že prenos televízneho signálu prostredníctvom televíznych prijímačov v hotelových miestnostiach, ktoré sú prístupné hotelovým hosťom, je verejným prenosom diel subjektom, ktorý poskytuje hotelové služby a v súvislosti s tým dosahuje aj majetkový prospech. Porov. Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 7 decembra 2006 vo veci C-306/05 Rafael Hoteles SA, najmä motív 47.*“

485. Nie je teda možné súhlasiť podľa Rady úradu s názorom, že znenie § 69 ods. 6 Autorského zákona by bolo možné vykladať tak, že by sa licencia a právo použiť diela vzťahovalo aj na nevyužité izby a priestory v čase, keď v hotelovom zariadení nie sú ubytovaní žiadni klienti a k verejnému prenosu diel z daného dôvodu preto ani nedochádza. Požadovanie odmeny za neobsadené izby, je preto požadovanie odmeny za službu, ktorá nebola poskytnutá a z ktorej nemá ani používateľ – ubytovacie zariadenie žiaden ekonomický prospech.

486. Navyše podmienka zohľadňovať pri tvorbe sadzobníkov licenčných odmien vyťaženosť ubytovacích zariadení sa nakoniec dostala priamo do ustanovení Autorského zákona účinnosťou novely č. 306/2018 Z.z. Znenie § 69 ods. 6 Autorského zákona sa pritom novelou autorského zákona nezmenilo. Je tiež možné konštatovať, že Autorský zákon v znení do konca roku 2018 sa mohol v kontexte posudzovaného prípadu nepochybne vykladať tak, že bolo na rozhodnutí organizácie LITA, či obsadenosť ubytovacích zariadení pri výpočte licenčných odmien zohľadní, alebo nie.

487. Rada úradu sa však v tejto súvislosti nedomnieva, že je správne tvrdenie úradu v bode 305 prvostupňového rozhodnutia v tom, že v danom okamihu neexistuje ani licenčný vzťah, keďže tento je zabezpečený zmluvou na určité dojednané obdobie, pričom sadzba je v tomto prípade určená na jeden rok.

488. Pokiaľ ide o tvrdenie LITA, že keďže tento faktor nebola povinná pri účtovaní licenčných odmien zohľadňovať ide o zásah do zmluvnej voľnosti, s uvedeným nemožno súhlasiť. Faktor vyťaženia je objektívny logický faktor, v tomto konaní riadne odôvodnený. Ak je prenos určený verejnosti – zákazníkom ubytovacích zariadení a v tom spočíva jeho ekonomická hodnota pre ubytovacie zariadenie, keďže zvyšuje jeho atraktivitu, je teda potrebné zohľadniť práve to do akej miery mohla verejnosť danú službu aj reálne využiť. Povinnosť zohľadniť všetky kritériá, ktoré zabezpečia, že výsledná cena je primeraná vyplýva priamo zo špeciálnej zodpovednosti dominantného podnikateľa. V tomto prípade bolo preukázané, že práve vyťaženosť bola takýmto kritériom, ktoré bolo potrebné zohľadniť.

⁵⁸ Rozhodnutia proti organizáciám OSA- ÚOHS- a INTERGRAM- ÚOHS-S0250/2018/DP zo 14. decembra 2020.

489. Účastník konania vzniesol tiež námietku, že hoci sám úrad nevie cenu posúdiť požaduje od neho, aby stanovenie cien bolo transparentné a spätne verifikovateľné. Z už citovanej judikatúry Súdneho dvora EÚ a návrhov generálnych advokátov je zrejmé, že od OKS sa požaduje, aby stanovila východiská pre výpočet a účtovanie licenčných odmien na základe takej metódy, ktorá čo najpresnejšie identifikuje a kvantifikuje používanie príslušných diel tak, aby uplatnenie sadzobníka odmien nemalo zneužívajúci charakter. Pokiaľ ide o odkaz na Návrhy Generálneho advokáta v prípade *SABAM* tento nepodporuje tvrdenia účastníka konania. Úrad v nijakom prípade nestanovuje svojím rozhodnutím priamo metódu akú má ktorý podnikateľ, vrátane LITA v tomto prípade, použiť pre stanovenie svojej ceny. Avšak aj v danom prípade *SABAM*, čo cituje aj účastník konania, môže úrad preskúmať, či zvolená metóda nepredstavuje porušenie súťažných pravidiel aj tým, že vedie k vynucovaniu neprimeraných cien. V tomto prípade úrad konštatoval, že ceny boli neprimerané. V prípade, že by výsledná cena nebola v konečnom dôsledku neprimeraná úrad by nemal dôvod namietat metódu tvorby ceny.

490. To, že úrad odkazuje v tejto súvislosti aj na predkladáciu správu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a dôvodovú správu k novele Autorského zákona, ktoré hovoria o spresnení kritérií na určovanie výšky licenčných odmien, nie je možné považovať za relevantný podklad rozhodnutia, ale iba podporný argument, ktorý priamo neovplyvnil závery úradu.

491. Úrad uplatnením metódy porovnania/benchmarku zisťoval primeranosť výšky sadzieb účtovaných spoločnosťou LITA, pričom porovnal sadzby LITA s OKS pôsobiacimi v Českej republike ako vybranom vhodnom trhu pre tzv. referenčnú cenu. Pre porovnanie s LITA, pre vykonanie benchmarku zozbieral úrad do úvahy sadzby dvoch českých kolektívnych organizácií, a to DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, z. s. (v texte ako „DILIA“) a OOA-s, Ochranná organizace autorská, Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, z.s. (v texte ako „OOA-s“), ktorých pokrytie práv sa najviac približuje správe práv organizácie LITA. Aj z výročných správ organizácie LITA pritom vyplýva, že práve DILIA a OOA-s sú spriaznenými zahraničnými OKS, ktorým LITA zasiela príslušnú časť vybraných licenčných odmien v odbore verejný prenos prostredníctvom technických zariadení.

492. Všetky ubytovacie zariadenia, bez ohľadu na kategóriu či počet hviezdíčiek, majú v ČR rovnakú výšku sadzieb pre TV či rozhlas. V ČR však možno uplatniť zo strany ubytovacích zariadení dve sadzby, a to tzv. SADZBU A alebo SADZBU B. SADZBA A sa účtuje v prípade, že žiadateľ zaslal návrh licenčnej zmluvy bez asistencie zamestnanca kolektívnej organizácie alebo bez toho, aby bola zmluva podpísaná na základe vykonanej kontroly zo strany OKS a v čase návrhu zmluvy nemá žiadateľ voči organizácii žiadne záväzky. SADZBA B sa účtuje vo všetkých iných prípadoch. Teda, pokiaľ sa ubytovacie zariadenie nahlásilo u kolektívnych organizácií dobrovoľne, je mu účtovaná nižšia SADZBA A. Ak je na podpis zmluvy prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia z akéhokoľvek dôvodu zo strany OKS vyzvaný, alebo má voči OKS finančné záväzky, platí vyššiu SADZBU B. Zároveň sú sadzby za TV a rádio v českých sadzobníkoch uvádzané na mesačnej báze,

pričom v SR sa uvádza poplatok za jedno technické zariadenie – TV alebo rádio, za rok.

493. České OKS zároveň v sadzobníkoch odmien uvádzali v období rokov 2015-2018 osobitnú sadzbu pre „televízny prístroj s rozhlasovým príjmom“, ktorá bola viac-menej súčtom sadzby za TV a sadzby za rádio. Organizácia LITA takúto osobitnú sadzbu vo svojich sadzobníkoch odmien v sledovanom období neuvádzala. Z uvedeného dôvodu úrad pôvodne porovnanie vo vzťahu k tejto „súhrnnej“ sadzbe v rozhodnutí nevykonával.

494. Aby bolo možné jednotlivé hodnoty porovnať, sadzby v ČR boli prerátané na hodnotu v eurách priemerným výmenným kurzom v príslušnom roku, a zároveň boli dané sadzby upravené na základe indexu parity kúpnej sily obyvateľov v oboch krajinách pre daný rok (PKS).

495. Úrad v prvostupňovom rozhodnutí podrobne opisuje ako vykonal porovnanie cien na stanovených trhoch, na čo Rada úradu odkazuje, najmä body 332 a nasl. prvostupňového rozhodnutia. Rada úradu v tejto súvislosti ďalej zdôrazňuje iba podstatné zistenia úradu.

496. V Českej republike sa určitým spôsobom uplatňovala miera obsadenosti počas celého sledovaného obdobia rokov 2015-2019. Vo významnej časti sledovaného obdobia bolo možné v podmienkach ČR konečnú hodnotu licenčnej odmeny ovplyvniť/znížiť podľa vyťaženia ubytovacích zariadení, a to až do výšky 70%. Organizácia LITA začala vyťaženosť zohľadňovať až od roku 2019, avšak spôsob uplatnenia tohto ukazovateľa sa významne líši od podmienok uplatňovania v ČR. Nejde o lineárne zohľadnenie určitej reálnej/priemernej miery vyťaženia ubytovacieho zariadenia za uplynulý rok. Konečnú hodnotu účtovanej licenčnej odmeny mohla v SR vyťaženosť ovplyvniť/znížiť len do výšky max. 35%.

497. V rámci sledovaného obdobia 2015 až do apríla 2017 existovala v ČR, okrem iného, aj v oblasti sprístupnenia diel prostredníctvom televízneho a rozhlasového vysielania v izbách ubytovacích zariadení, určitá forma regulácie. Táto však nespočívala v stanovení výšky individuálnych sadzieb jednotlivých OKS v príslušnom odbore. Regulované boli autorské odmeny pri danom spôsobe používania diela stanovením maximálnej výšky odmien spoločne účtovaných všetkými OKS podľa § 23 českého autorského zákona jeho novelou č. 168/2008 Sb. s účinnosťou od 19.5.2008. Tieto nemohli presiahnuť 50% výšky koncesionárskych poplatkov nastavených v konkrétnom roku pre TV a rozhlas v ČR. Regulácia odmien za prevádzkovanie rozhlasového a televízneho vysielania a jeho sprístupnenie v izbách ubytovacích zariadení bola zrušená novelou autorského zákona č. 102/2017 Sb. s účinnosťou od 20.4.2017. Regulovaným však zostal postup pri navýšení autorských odmien v danom odbore. Pokiaľ príslušná OKS plánuje zvýšiť autorské odmeny o vyššiu úroveň ako je miera inflácie, musí byť toto navýšenie vopred schválené českým Ministerstvom kultúry.

498. Je však potrebné uviesť, že z podkladov predložených všetkými českými OKS v rámci prešetrovania vyplýva, že príslušné sadzby sa po skončení regulácie v ČR výrazne nezvýšili. Otázkou výšky príslušných (hoci celkových) sadzieb českých OKS počas regulovaného obdobia sa zaoberal aj český súťažný orgán v

rozhodnutiach voči organizáciám OSA a INTERGRAM, pričom na základe svojej analýzy konštatoval, že celkové sadzby v ČR neboli vo všeobecnosti napriek regulácii v danom období oproti sadzbám v iných vybraných krajinách EÚ neprímerane nízke.

499. Úrad vykonal benchmark licenčných sadziieb a konečných licenčných odmien účtovaných zo strany LITA v SR a zo strany českých organizácií DILIA a OOA-s s cieľom vyhodnotiť primeranosť, resp. neprímeranosť cien za verejný prenos audiovizuálnych diel v správe organizácie LITA prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích prevádzok. V prvom kroku pritom porovnal výšku základných licenčných sadziieb účtovaných organizáciou LITA v SR a organizáciami DILIA a OOA-s v ČR. Tam, kde to bolo vo vzťahu k preukazovaniu praktiky neprímeranosti cien nevyhnutné, vykonal úrad v druhom kroku podrobnejšiu analýzu možných dopadov nezohľadňovania, resp. určitého spôsobu zohľadňovania kritéria vyťaženia na výšku licenčných odmien účtovaných zo strany LITA a českých organizácií DILIA a OOA-s.

500. Vzhľadom na skutočnosť, že v období rokov 2015-2018 boli podmienky účtovania licenčných odmien v sledovanom odbore zo strany organizácie LITA odlišné ako v roku 2019, vykonal úrad benchmark základných licenčných odmien a analýzu možných dopadov zohľadňovania vyťaženia osobitne za obdobie rokov 2015-2018 a osobitne za rok 2019.

501. Z prieskumu úradu v časti sadziieb za TV vyplynulo, že počas celého sledovaného obdobia 2015-2018 boli takmer vo všetkých kategóriách ubytovacích zariadení v SR základné licenčné sadzby pre TV vyššie ako v ČR, a to bez ohľadu na to, či úrad porovnával sadzby v SR s hodnotou českej príslušnej SADZBY A, alebo SADZBY B. Výnimkou je najnižšia kategória ubytovania v SR „chata/kemping a iné“. Pre takéto ubytovacie zariadenia platili v prípade uzatvorenia licenčnej zmluvy s organizáciou LITA v období 2015-2018 nižšie základné sadzby ako pre ubytovacie zariadenia rovnakého typu situované v ČR. Je však potrebné zdôrazniť, že pre LITA sú podstatné ubytovacie zariadenia v kategórii - hotely 5*, 4* a 3* .

502. Výraznejšie rozdiely a výsledky z hľadiska možnej neprímeranosti cien prinieslo porovnanie v sadzbách v období 2015-2018 za verejný prenos prostredníctvom zvukového zariadenia/rádia, a to vo všetkých kategóriách ubytovacích prevádzok.

503. Úrad následne opätovne vyhodnotil rozdiel medzi pôvodnými sadzbami LITA z obdobia 2015-2018 a sadzami v roku 2019 a zároveň porovnal základné sadzby LITA uplatňované v roku 2019 v danom odbore so sadzbami DILIA a OOA-s platnými v roku 2019 na území ČR.

504. Sadzby organizácie LITA v sledovanej oblasti boli v rokoch 2015-2018 vo väčšine kategórií v porovnaní so sadzbami v roku 2019 v rozmedzí vyššie o 4-31%. V kategórii hotel 1* sa sadzba nezmenila, pre chaty/kempy bola sadzba v rokoch 2015-2018, naopak, od roku 2019 o 31% nižšia. Zvýšenie v danej kategórii v roku 2019 spôsobilo zaradenie chát/kempov pod spoločnú kategóriu spolu s penziónmi.

505. Sadzby LITA za TV boli napriek ich zníženiu v roku 2019 však ešte stále v niektorých kategóriách ubytovacích zariadení o niekoľko desiatok percent vyššie ako v ČR. V prípade porovnania voči českej SADZBE A, rozdiely v najvýznamnejších kategóriách 3*, 4* a 5* predstavovali naďalej 52-84%, pri SADZBE B sa rozdiely v daných kategóriách pohybovali už len v rozmedzí 32-60%.

506. Výraznejšia zmena nastala v roku 2019 vo výške nových sadzieb za verejný prenos cez zvukové prijímače/rádiá. Tieto sadzby boli v každej kategórii ubytovacích zariadení v rokoch 2015-2018 v SR cca 6 až 8-násobne vyššie v porovnaní s ich výškou stanovenou pre rok 2019 (okrem kategórie chaty/kempy, kde ich výška bola 4,5-krát vyššia ako v roku 2019). Aj napriek tomuto výraznému zníženiu bola však ich úroveň v 2019 v porovnaní s českými SADZBAMI A a B stále vyššia o niekoľko stoviek percent, a to v každej kategórii ubytovania (rozdiely v rozmedzí 210-519% voči SADZBE A a v rozmedzí 169-439% voči SADZBE B).

507. Úrad v ďalšom kroku dodatočne skúmal, do akej miery ovplyvnilo v konečnom dôsledku primeranosť, resp. neprimeranosť účtovaných licenčných odmien absolútne nezohľadňovanie vyťaženia v období 2015-2018 a zohľadňovanie určitej miery vyťaženia zo strany LITA v roku 2019. Keďže v prípade verejného prenosu rádiom sa neprimeranosť základných sadzieb potvrdila vo významnej miere aj bez zohľadnenia vyťaženia u všetkých kategóriách ubytovacích zariadení, a to v celom sledovanom období dopad nezohľadňovania vyťaženia úrad preto skúmal len vo vzťahu k licenčným odmenám za verejný prenos prostredníctvom TV (bod 393 a nasl. prvostupňového rozhodnutia).

508. Z vykonanej analýzy vyplynulo, že pri zohľadnení rôznej miery vyťaženia u českých sadzieb DILIA a OOA-s v jednotlivých rokoch 2015-2018, absolútne nezohľadnenie vyťaženia zo strany organizácie LITA významne prehýbilo neprimeranosť slovenských licenčných odmien u väčšiny kategórií ubytovacích zariadení v porovnaní so situáciou v ČR.

509. Percentuálne rozdiely medzi licenčnými odmenami LITA a českých OKS v kategóriách penzióny a 1*, 2*, 3*, 4* a 5* hotely sa prehýbili nasledovne:

- i) v roku 2015 sa rozdiely sadzieb LITA prehýbili na úroveň v rozmedzí 155-410% voči SADZBE A a v rozmedzí 149-398% voči SADZBE B;
- ii) v roku 2016 sa rozdiely sadzieb LITA prehýbili na úroveň v rozmedzí 64-228% voči SADZBE A a v rozmedzí 43-187% voči SADZBE B;
- iii) v roku 2017 sa rozdiely sadzieb LITA prehýbili na úroveň v rozmedzí 111-322% voči SADZBE A a v rozmedzí 97-294% voči SADZBE B;
- iv) v roku 2018 sa rozdiely sadzieb LITA prehýbili na úroveň v rozmedzí 109-318% voči SADZBE A a v rozmedzí 96-291% voči SADZBE B.

510. Z výsledkov analýzy sadzieb organizácie LITA a príslušných českých OKS za verejný prenos prostredníctvom TV pre rok 2019 po zohľadnení rôznej miery vyťaženia podľa podmienok v obidvoch krajinách vyplynulo, že percentuálne rozdiely medzi licenčnými odmenami v SR a ČR sa vo väčšine sledovaných kategórií ubytovacích zariadení opäť významne prehýbili v neprospech LITA. Napr.

pri miere vyťažnosti 50% sa rozdiely pohybovali pri kategóriách 1*, 2*, 3*, 4*, 5* hotely voči českej SADZBE A v rozmedzí 87-195% a voči českej SADZBE B v rozmedzí 62-156%. Menej významné rozdiely boli v najnižšej kategórii chaty/kempy a iné a v kategórii penzióny, a to 35% voči českej SADZBE A a 17% voči SADZBE B.

511. V tejto súvislosti je možné sa stotožniť so závermi úradu v tom, že LITA mohla a mala toto kritérium zohľadňovať, a to napriek tomu, že jej pred rokom 2019 takáto povinnosť z Autorského zákona ešte priamo nevyplývala. Vyplývala jej však povinnosť účtovať ceny primerané. Rozhodne nemožno súhlasiť s účastníkom konania v tom, že zo strany úradu ide o akýsi retroaktívny výklad zákona narúšajúci jeho právnu istotu. Úrad týmto rozhodne nepodáva výklad Autorského zákona, ale vyhodnocuje, čo v praxi ovplyvňovalo určovanie výberu sadzieb. Účastník konania zároveň neuviedol uplatňovaním akých kritérií mal zabezpečené, že výška jeho sadzby je primeraná.

512. Účastník konania namietal, že v prípade českých správcov DILIA a OOA-S je potrebné zohľadniť ich neskorší vstup na trh v porovnaní s inými českými správcami – OSA a INTERGRAM, pričom podľa jeho názoru, ak by v ČR neexistovala maximálna cenová regulácia celkových sadzieb v danom odbore (50% z hodnoty koncesionárskych poplatkov), ich podiely na celkových sadzbách by mohli byť vyššie. Tieto subjekty však, ako uvádza úrad, pristúpili k dohode o podieloch jednotlivých OKS na spoločných sadzbách už v polovici roku 2008 a teda svoje postavenie a podiel na celkových sadzbách mohli presadzovať v rámci rokovaní s ostatnými českými OKS viac ako 10 rokov. Úrad pritom vykonal analýzu – Tabuľka č. 23, z ktorej vyplynulo, že hoci sa sadzby organizácií DILIA a OOA-s medziročne zvyšovali, napriek ukončeniu regulácie v roku 2017 sa ich podiel na spoločnej sadzbe nezvýšil, dokonca sa postupne znižoval. Nie je teda dostatočne odôvodnený v období rokov 2015-2019 vplyv danej regulácie a neskorší vstup na trh na výšku sadzieb.

513. Úrad tiež dostatočne vyhodnocoval aj námietku, či by bol rozsah diel a skupín autorov organizácie LITA a DILIA a OOA-s tak zásadný, že by nemohli byť brané licenčné odmeny týchto českých organizácií za porovnateľný základ s odmenami LITA, pričom dospel k záveru, že tomu tak nie je.

514. V súvislosti s ďalšími námietkami účastníka konania sa úrad v rozhodnutí jednoznačne vyjadril, že nehodnotil samotný spôsob ani konkrétnu mieru zohľadňovania vyťažnosti zo strany českých OKS - teda či šlo v jednotlivých rokoch o maximálne zohľadnenie vyťažnosti vo výške 20% pri pásmovom zohľadnení vyťažnosti alebo o maximálnu zľavu 70% pri lineárnom zohľadnení vyťažnosti, ako na to poukazuje účastník konania. Úrad však zmeny v spôsobe zohľadňovania vyťažnosti zo strany organizácií DILIA a OOA-s v jednotlivých rokoch pri výpočtoch v druhom kroku porovnávacej analýzy dostatočne zohľadnil.

515. Úrad v bode 488 uvádza, že hodnotil ekonomickú hodnotu služieb kolektívnej správy ako takých v SR napr. aj vo vzťahu k hodnote týchto služieb poskytovaných zo strany českých kolektívnych správcov na účely vykonaného benchmarku. Úrad pritom v tejto súvislosti odôvodnene podľa Rady úradu predpokladal, že hodnota služieb kolektívnej správy pre používateľov príslušných diel (ako aj autorov) je

zhodná tak pri jej poskytovaní zo strany organizácie LITA, ako aj zo strany českých kolektívnych správcov DILIA a OOA-s.

516. Úrad pritom v rozhodnutí zdôrazňuje, ako už bolo spomenuté, že je nevyhnutné v tomto prípade rozlišovať medzi ekonomickou hodnotou služby poskytovanej zo strany OKS ako takej, a ekonomickou hodnotou samotných autorských diel, ktoré organizácia LITA chráni a za použitie ktorých vyberá licenčné odmeny, pre ich používateľov. Ekonomická hodnota diel (účel, rozsah a spôsob ich použitia) je podľa Autorského zákona samostatnou, no nemenej významnou súčasťou výšky licenčných sadzieb stanovených zo strany konkrétnej OKS. Kritérium zohľadňovania vyťaženia ubytovacích zariadení posudzoval úrad predovšetkým z pohľadu určovania licenčných odmien vo vzťahu k ekonomickej hodnote diel, nie primárne vo vzťahu k ekonomickej hodnote služby kolektívnej správy práv alebo z pohľadu možnosti získania licencie. Práve toto kritérium mohlo mať na konečnú výšku licenčných odmien účtovaných zo strany LITA v sledovanom odbore najvýznamnejší vplyv, pričom účastník konania preukázateľne v období 2015-2018 túto skutočnosť pri účtovaní licenčných odmien vôbec nezohľadňoval.

517. Pokiaľ ide o to, prečo do porovnania v ČR nebola zaradená aj organizácia OAZA, uvedené úrad dostatočne zdôvodnil v bode 563 prvostupňového rozhodnutia. Táto organizácia zastupuje autorov (majstrov) zvuku v audiovizuálnych dielach, ktorí však nie sú zastupovaní aj účastníkom konania, čo vylučuje spoločný základ pre porovnanie.

518. Rada úradu sa tiež stotožnila s tým, že Česká republika bola vhodnou krajinou na uplatnenie metódy benchmarku aj z dôvodu, že sa tam kritérium vyťaženia pri výpočte odmien dlhodobo zohľadňovalo (hoci v jednotlivých rokoch sledovaného obdobia rozličným spôsobom) a bolo teda možné posúdiť aj vplyv tohto kritéria na cenotvorbu. Je tiež potrebné uviesť, že českí správcovia v praxi uplatňovali kritérium vyťaženia aj pred zavedením takejto povinnosti explicitne do českého autorského zákona.

519. V rámci vyhodnocovania primeranosti, resp. neprimeranosti samotnej výšky základných licenčných odmien pre používateľov diel v danom odbore, stanovených v sadzobníkoch odmien organizácie LITA od 1.1.2015, úrad zároveň skúmal, aký vplyv mohla mať na primeranosť licenčných odmien skutočnosť, že organizácia LITA nezohľadňovala v období rokov 2015-2018 pri výpočte konečnej odmeny žiadnym spôsobom vyťaženosť, resp. obsadenosť konkrétnych ubytovacích zariadení. Úrad však skúmal podmienky účtovania licenčných odmien aj v roku 2019, kedy sa začala z dôvodu zmien v Autorskom zákone vyťaženosť ubytovacích zariadení v rámci účtovania licenčných sadzieb zo strany organizácie LITA určitým spôsobom zohľadňovať. Úrad teda posudzoval v tomto prípade vplyv zohľadňovania, resp. nezohľadňovania vyťaženia/obsadenosti ako súčasť jednej praktiky spolu s možnou primeranosťou, resp. neprimeranosťou samotnej výšky základných licenčných sadzieb.

520. Nezohľadňovanie vyťaženia však nebolo primárnym dôvodom posúdenia úradom v tomto konaní, ako tomu bolo napr. v českých prípadoch. Naopak, úrad skúmal primeranosť účtovaných sadzieb. Následne pri svojej analýze zohľadnil aj

faktor vyťažnosti, ktorý rozdiely v cenách ešte prehĺbil. Zohľadňovanie vyťažnosti nie je nejakým „výmyslom“ Rady úradu, resp. úradu ako to podsúva účastník konania, ale je to kritérium už zakotvené aj v Autorskom zákone a vyplývajúce aj z iných relevantných zdrojov, ktoré popisuje dostatočne úrad v prvostupňovom rozhodnutí a Rada úradu nepovažuje za potrebné toto úradom dostatočne podané odôvodnenie opakovať.

521. Ako už bolo uvedené vyššie, samotné rešpektovanie Autorského zákona nie je dostatočným odôvodnením pre nerešpektovanie zákona o ochrane hospodárskej súťaže, keďže Autorský zákon nijako nezaväzoval účastníka konania konať protizákonne. Účastník konania pritom neustále vytrháva určité vyjadrenia Rady úradu z kontextu. Sám však, podľa Rady úradu, dostatočne nezdôvodnil výšku ním účtovaných sadziieb v posudzovanom období a tiež dôvod, prečo by mala byť poskytovaná platba bez plnenia, čo je práve prípad prenosu cez TV a rádia v ubytovacích zariadeniach, kde nie sú žiadni klienti (t.j. nie je práve zohľadnená vyťažnosť). Ako však už bolo uvedené, zohľadňovanie vyťažnosti nebolo posudzované samo o sebe a teda nie je priamo uvedené ani vo výroku prvostupňového rozhodnutia, ktorý je pre účastníka konania záväzný.

522. Z pohľadu Rady úradu ani ustanovenie § 69 ods. 7 Autorského zákona nevyklučuje závery úradu prijaté v tomto konaní, o čom svedčí aj samotná existencia ustanovení § 69 ods. 7 a § 169 ods. 2 Autorského zákona popri sebe. Z pohľadu Rady úradu ide o dve odlišné situácie, keď OKS je povinná pri určovaní výšky sadziieb zohľadniť určité kritériá a určiť tak primeranú cenu, ktorá je súčasťou sadzobníka. Takto určená cena sa stane následne súčasťou licenčnej zmluvy ako dojednaná licenčná odmena, keď zmluvná strana je vopred oboznámená so sadzobníkom. Úrad posudzoval ceny určené v sadzobníkoch, či tieto sú primerané. Úrad neposudzuje skutočnosť, ak si napríklad LITA a určité ubytovacie zariadenie dojednávajú licenčnú zmluvu (hromadnú licenčnú zmluvu), kde je dojednaná už napríklad primeraná cena na základe zverejneného sadzobníka, avšak následne ubytovacie zariadenie na základe vlastného rozhodnutia túto licenciu nevyužije. Rada úradu považuje tiež za vhodný príklad s knihou, ktorú si niekto kúpi, ale nakoniec ju neprečíta. Nemá však nárok na vrátenie kúpnej ceny za ňu.

523. Rada úradu ani úrad tiež rozhodne „nediktujú“ podmienky cenotvorby LITA, čo je zrejme zo samotného výroku rozhodnutia, ktorým účastník konania nie je zaviazaný na žiaden konkrétny postup. Je teda na účastníkovi konania, aby sám zvolil metodiku určenia ceny sadziieb tak, aby tieto boli primerané.

524. Pokiaľ ide o námietku, ktorú uvádza účastník konania v rozklade, a to prečo úrad neposudzoval jeho správanie ako neprimeranú podmienku, je potrebné uviesť, že cieľom zásahu úradu musí byť efektívna náprava na trhu a predovšetkým snaha o odstránenie príčiny a nielen výlučne dôsledku protisúťažného správania, pokiaľ je to možné. V posudzovanom prípade ide o zrejmy prípad účtovania neprimerane vysokej ceny, a nebolo preto vhodné aplikovať prax neprimeraných podmienok, hoci v inom prípade za iných špecifických okolností by to mohlo prichádzať do úvahy, ako tomu bolo v nedávnom prípade posudzovanom Radou úradu vo veci CHEMES, a.s.

Humenné.⁵⁹ V danom prípade však išlo o posúdenie rôznych aj iných necenových opatrení dominantného podnikateľa v kombinácii s účtovaním vysokej ceny. V tomto konaní však bolo potrebné zistiť či samotná výška sadzby je alebo nie je excesívna.

525. V tejto súvislosti však možno uviesť, že účastník konania zrejme úplne nepochopil vyjadrenie úradu v bode 420 prvostupňového rozhodnutia, keďže z neho nevyplýva, že by posudzovanie neprimeranej podmienky malo byť alternatívou k posúdeniu správania LITA ako účtovaniu neprimeranej ceny. Naopak, popri tejto protisúťažnej praktike by mohla byť aplikovaná aj ďalšia, avšak úrad v danom prípade vyhodnotil ako vhodné posúdiť nezohľadňovanie kritéria vyťažnosti ako súčasť praktiky neprimeranej ceny, čo možno považovať v tomto prípade za správne, keďže išlo o faktor posudzovaný priamo v súvislosti s určením výšky ceny.

526. Pokiaľ ide o námietku účastníka konania, že sadzby v ČR každoročne stúpajú, zatiaľ čo sadzby v SR boli v období rokov 2015 až 2018 rovnaké, ide o irelevantnú námietku v tomto smere. V prvom rade v tomto konaní je porovnávaný reálny stav a nie možný hypotetický vývoj, keďže nie je možné predvídať ako presne by sa ceny v oboch krajinách vyvíjali, aj s ohľadom na to, že v SR nepodliehajú a nepodliehali žiadnej regulácii. Nemožno akceptovať teóriu účastníka konania, že by sa neprimeraná cena stala cenou primeranou v tomto ohľade, keďže tá sa posudzuje v určitom čase a s ohľadom na určité faktory, v dôsledku ktorých je alebo cenou primeranou alebo neprimeranou. A už vôbec nemožno na základe hypotetického budúceho vývoja posudzovať stav, ktorý už nastal. V tomto období boli posudzované sadzby v rokoch 2015-2019, čo nemožno považovať za stav prechodný alebo nejak krátkodobý.

527. Za správny možno tiež považovať postup úradu, keď tento nezahrnul do porovnávacej analýzy účastníkom konania namietané kritérium sezónnosti, keďže toto kritérium nie je možné uplatniť plošne na všetky ubytovacie prevádzky tak, ako je to v prípade kritéria vyťažnosti. Samotná organizácia LITA pritom uplatňuje tieto dve kritériá na základe sadzobníka odmien platného od 1.1.2019 súbežne. V súvislosti s uplatňovaním tohto kritéria úrad zistil, že LITA účtovala príslušné licenčné poplatky na základe ročnej sadzby v sadzobníku odmien, zatiaľ čo sadzby českých OKS sa v príslušných sadzobníkoch odmien uvádzajú ako mesačné. Zároveň sa vo väčšine českých sadzobníkov odmien platných pre sledované obdobie v spoločných ustanoveniach uvádzalo, že sadzby odmien sú stanovené za každý, aj začatý kalendárny mesiac používania.

528. Na základe uvedených analýz úrad dospel k záveru, že licenčné odmeny tak pre verejný prenos prostredníctvom TV, ako aj pre verejný prenos prostredníctvom rádia v izbách ubytovacích zariadení účtované zo strany organizácie LITA boli v sledovanom období pre významnú väčšinu kategórií ubytovacích zariadení vyššie ako licenčné odmeny účtované prevádzkovateľom porovnateľných kategórií ubytovacích zariadení zo strany príslušných OKS pôsobiacich na území ČR. V tých kategóriách ubytovacích zariadení, kde úrad neprimeranosť licenčných sadzieb preukázal, presahovala výška zistených rozdielov dlhodobo hodnotu 50%. Tieto

⁵⁹ Rozhodnutie Rady úradu SR č. 2022/DOZ/POK/R/51 z 19.12.2022.

rozdiely je možné hodnotiť ako podstatné – teda významné a trvajúce. Najvýraznejšie, vo väčšine meraní viac ako 100 %-né rozdiely v licenčných odmenách sa pritom prejavili najmä u kategórií 3*, 4* a 5* hotelov, ktoré organizácia LITA považuje za najvýznamnejších používateľov audiovizuálnych diel a za svojich najvýznamnejších zmluvných partnerov v odbore verejný prenos prostredníctvom technických zariadení.

529. V dôsledku toho podnikateľské subjekty pôsobiace v oblasti poskytovania ubytovacích služieb na území SR počas sledovaného obdobia uhrádzali neprimerane vyššie licenčné odmeny za verejný prenos diel v správe organizácie LITA prostredníctvom technických zariadení vo svojich izbách v porovnaní so situáciou, ak by organizácia LITA nezneužívala svoje dominantné postavenie.

530. Rada úradu tiež poukazuje na bod 486 prvostupňového rozhodnutia, kde sa úrad vyjadroval k tvrdeniu účastníka konania, že licencia zvyšuje hodnotu jednej izby/ubytovania „niekoľkonásobne“, čo však účastník konania podľa úradu nijakým spôsobom nepreukázal. Na druhej strane účastník konania tvrdí, že jeho správanie nemalo žiaden alebo iba zanedbateľný vplyv na ubytovacie zariadenia. V prípade, že je pre ubytovacie zariadenie získanie licencie tak podstatné, keďže má zvyšovať hodnotu zariadenia podľa neho až niekoľkonásobne, je pre ubytovacie zariadenie uzavretie zmluvy s LITA dôležité. Je preto ťažko akceptovateľné, že by ubytovacie zariadenia pri zanedbateľnom vplyve sadziab OKS, ako ich prezentuje účastník, riskovali takéto výrazné zníženie hodnoty ubytovania a dlhodobo nemali usporiadané vzťahy v tomto smere, pričom by uprednostnili dlhoročné súdne spory, ktorých výsledkom môže byť výrazné navýšenie nákladov v závislosti od úspešnosti v spore.

531. V súvislosti s námietkou účastníka konania, že úrad vôbec nemal zohľadňovať sadzby za rádio, keďže to je už spravidla súčasťou TV úrad v konaní zistil, že účastník konania v rámci sledovaného obdobia u prevádzkovateľov ubytovacích zariadení aktívne ani nezisťoval, či mali v izbách televízne prijímače s rozhlasovým príjmom. Organizácia LITA pritom ani nemala osobitnú sadzu za TV s rádiom v sadzobníkoch odmien. Úrad napriek tomu aj v tomto smere vykonal analýzu, pričom zistil, že sadzby českých OKS za TV s rádiom boli čo sa ich výšky týka v podstate do veľkej miery len súčtom samostatných sadziab organizácií DILIA a OOA-s za TV a za rádio. Úrad tiež porovnal spoločnú českú sadzbu DILIA a OOA-za TV s rádiom so sadzbou LITA za TV tak, ako to požadoval účastník konania, pričom zistením bolo, že hodnota týchto rozdielov sa v porovnaní s rozdielmi pre samostatné sadzby za TV významne neznížila. Konkrétne išlo v prípade každej kategórie ubytovacích zariadení vo väčšine prípadov o pokles o 2-5 percentuálnych bodov v porovnaní s rozdielmi v sadzbách za TV. Výnimkou z tohto hodnotenia sú len rozdiely pri SAZBE B v roku 2015, avšak aj v danom roku išlo napriek tomu stále o vysoké hodnoty rozdielov pri všetkých kategóriách ubytovacích zariadení. Nie je možné sa stotožniť s názorom, že sadzba za rádio by sa vôbec nemala zohľadňovať. V opačnom prípade by verejný prenos cez rádio, ktoré sa minimálne nachádzalo aj podľa účastníka konania zabudované v TV a predstavuje iný prenos ako prostredníctvom TV nebol vôbec spoplatnený, hoci ubytovacie zariadenia by takúto službu ponúkali a hostia by ju mohli využívať v prípade ich záujmu.

532. Rada úradu konštatuje, že nezistila pochybenie úradu pri vykonaných analýzach a zistenia úradu považuje za presvedčivé a navzájom si neodporujúce. Stotožňuje sa so záverom úradu, že rozdiely v cenách je možné považovať za významné a dlhodobé, keďže neprimeraná cena sadzby sa v rokoch 2015 až 2018 nemenila vôbec a ani znížená sadzba v roku 2019 stále nebola primeraná.
533. V tejto súvislosti Rada úradu opätovne poukazuje na rozsudok Súdneho dvora vo veci AKKA/LAA, ktorý uviedol, cit.: „...*Vnútroštátny súd sa v podstate na jednej strane pýta, aký veľký rozdiel medzi porovnávanými sadzbami sa má považovať za podstatný a následne tak má predstavovať znak zneužitia dominantného postavenia, a na druhej strane, aké dôkazy môže predložiť organizácia spravujúca autorské práva na účely vyvrátenia neprimeranosti sadziieb. Na úvod treba pripomenúť, že ak podnik s dominantným postavením požaduje za svoje služby sadzby, ktoré sú podstatne vyššie ako sadzby uplatňované v iných členských štátoch, tento rozdiel treba považovať za znak zneužitia dominantného postavenia (rozsudky z 13. júla 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 38, ako aj z 13. júla 1989, Lucazeau a i., 110/88, 241/88 a 242/88, EU:C:1989:326, bod 25).... V tejto súvislosti treba zdôrazniť, ako to uviedol aj generálny advokát v bode 107 svojich návrhov, že na to, aby mohli byť dotknuté sadzby považované za „zneužívajúce“, musí byť rozdiel relatívne vysoký. Okrem toho musí tento rozdiel pretrvávajúť určitú dobu a nebyť dočasný alebo príležitostný.*
534. Ďalej treba uviesť, že tieto skutočnosti predstavujú iba znaky zneužitia dominantného postavenia. Organizácia spravujúca autorské práva má možnosť odôvodniť rozdiel poukázaním na objektívne rozdiely medzi situáciou v dotknutom členskom štáte a situáciou, ktorá prevažuje v ostatných členských štátoch zahrnutých v porovnaní (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. júla 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 38, ako aj z 13. júla 1989, Lucazeau a i., 110/88, 25).
535. Na odôvodnenie takéhoto rozdielu sa môžu zobrať do úvahy niektoré skutočnosti, akými sú vzťah existujúci medzi výškou poplatku a sumou, ktorá bola nositeľom práv skutočne zaplatená. Pokiaľ je totiž pomer výnosu z poplatkov oveľa viac ovplyvnený nákladmi za výber, správu a rozdelenie než vyplatením nositeľom autorských práv, nie je vylúčené, že ide presne o nedostatok konkurencie na dotknutom trhu, ktorý môže vysvetliť výšku administratívnej záťaže, a teda vyššiu sadzbu poplatkov (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. júla 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 42, ako aj z 13. júla 1989, Lucazeau a i., 110/88, 241/88 a 242/88, EU:C:1989:326, bod 29).
536. Rada úradu nepovažuje zdôvodnenia podané spoločnosťou LITA, za také, aby nebolo možné konštatovať zneužívanie dominantného postavenia.
537. LITA zvýšenie sadziieb, ku ktorému došlo od roku 2015 zdôvodňuje významným nárastom administratívnych výdavkov súvisiacich s výberom odmien, ktoré začala sama vykonávať. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ide o nepodložené konštatovanie, keďže LITA za základ pre svoje nové sadzby vzala sadzby, ktoré zahŕňali pôvodne sadzby pre obe spoločnosti ako LITA tak OZIS, v ktorých museli byť navyše premietnuté aj administratívne výdavky OZIS pre výber odmien, vrátane aj personálneho zabezpečenia pre túto činnosť, ktorý mala potom vykonávať samostatne LITA. LITA nijako neodpočítala pôvodný podiel OZIS, ani

nezohľadnila časť, ktorá pôvodne zohľadňovala práve takéto administratívne výdaje OZIS, ale jednoducho prevzala pôvodnú sadzbu, ktorú ešte zvýšila. Vybavenie nového oddelenia za účelom vyberania odmien pritom nemožno považovať za taký výdavok, aby odôvodňovalo výrazné zvýšenie sadziieb po dobu niekoľkých rokov. LITA uvedené pritom ani riadne nepreukázala. V období rokov od 1.1.2015 do 31.12.2018 sadzbu v žiadnej zo sledovaných kategórií LITA nezmenila. Pokiaľ ide o zvýšenie sadziieb v dôsledku inflácie LITA nebola oprávnená zvyšovať ceny ani s odkazom na infláciu neprimerane, navyše bez jednoznačného spätne overiteľného prepočtu tvrdených výdavkov a zohľadňovaných faktorov. LITA svoje sadzby určovala samostatne a musí byť preto schopná tieto zdôvodniť aj inak ako len všeobecnými zdôvodneniami, ktoré navyše nijako nekonkretizovala vo vzťahu k jednotlivým sadzbám v jednotlivých obdobiach rokov 2015-2019, a to ani s ohľadom na infláciu. Úlohou úradu ani Rady úradu nie je v tomto prípade vyhľadávanie údajov, ktorými musí disponovať predovšetkým účastník konania. LITA je tá, ktorá musí obhájiť svoje správanie pri určovaní sadziieb. Úrad má predložené údaje iba vyhodnocovať z pohľadu ich presvedčivosti, vzájomnej nerozpornosti a pod.

538. V tomto konaní pritom nie je posudzované fungovanie spoločnosti OZIS, avšak je možné predpokladať, že v prípade jeho nulovej funkčnosti, ako to uvádza účastník konania, by LITA nemala zabezpečené platby za 5 rokov, čo je nepravdepodobné, keďže nemožno konštatovať, že v období rokov 2009-2014 sa odmeny nevyberali. Avšak vzhľadom na to, že toto obdobie nie je predmetom posúdenia v tomto konaní, Rada úradu nepovažuje za potrebné sa ním ďalej zaoberať.

539. Pre posúdenie v tomto konaní nie je tiež postačujúca samotná nespokojnosť na strane ubytovacích zariadení, ale objektívne posúdenie účtovanej ceny. V tomto konaní nebolo tiež požadované, aby LITA vysvetľovala 1% percentné navýšenie, ale aby odôvodnila výšku ňou účtovaných sadziieb.

540. S odkazom aj na vyššie uvedenú judikatúru *AKKA/LAA* poukazovanie LITA vo vzťahu k rokom 2015-2018 na vysoké administratívne náklady, ktoré sa premietli do cien, už samotné svedčí skôr o dôsledku neexistencie konkurencie. V bode 510, na ktorý poukazuje účastník konania, úrad konštatoval, že podiel nákladov na celkovo vybraných odmenách v sledovanom odbore sa napriek zavedeniu nového spôsobu účtovania licenčných odmien v roku 2019 výrazne nezvýšil. Práve naopak, oproti roku 2018 sa tento podiel znížil, a to z 19,8 % na 6,5%. Uvedené súvisí práve aj s citovanou judikatúrou, že pri odôvodnení vysokých cien je vhodné zobrať do úvahy niektoré skutočnosti, akými sú vzťah existujúci medzi výškou poplatku a sumou, ktorá bola nositeľom práv skutočne zaplatená.

541. LITA tiež tvrdí, že v roku 2016 nezvýšila sadzby, hoci na to objektívne mala nárok. LITA je povinná, resp. v samotnom jej záujme je pred úradom ňou určené sadzby odôvodniť. Úrad však rozhodne nemá kompetenciu obmedzovať podnikateľa práve v znižovaní cien, keďže to nemôže ísť v konečnom dôsledku na úkor zákazníka, ale naopak úlohou úradu je „strážiť,“ aby ceny neboli vysoké neodôvodnene. Úrad pritom ani netvrdí, že samotná vysoká cena ako taká je problematická, za predpokladu, že je odôvodnená, ale že môže byť indikátorom problému na trhu. A to najmä, keď takáto cena dlhodobo pretrváva. Na trhu pri

fungujúcej súťaži môže byť však práve vysoká cena signálom pre vstup nových konkurentov, ktorí ponúknu ceny nižšie. Účastník konania poukazovaním na neschopnosť vyhodnocovania úradom len odvracia pozornosť od skutočnosti, že práve on nedokázal presvedčiť o oprávnenosti svojich cien ani svojich zákazníkov a ani samotný úrad, keď svoju obhajobu zakladá iba na všeobecných tvrdeniach.

542. Pokiaľ ide o body 190-192 prvostupňového rozhodnutia tieto predstavujú výlučne konštatovanie úradu, že LITA zvažovala nezávisle, či svoje sadzby zvýši alebo zníži. Najmä v situácii, keď sama tvrdí, že bol objektívny dôvod na zvýšenie avšak tak nepostupovala. Úrad len poukazuje na nepredvídateľnosť jej správania a nie na to, že by kritizoval samotné nezvýšenie sadzieb. To, že v roku 2019 prišlo k výraznému zníženiu sadzieb zo strany LITA aj v dôsledku ústupkov zo strany LITA iba potvrdzuje tieto závery, keď účastník konania neodôvodňuje uvedené hodnovernými ekonomickými ukazovateľmi uplatňovanými v čase, ale ako dôsledok negociácií, z čoho možno usudzovať, že bez nich by k zníženiu ani nemuselo dôjsť.

543. Úrad, ako uvádza v rozhodnutí, neposudzoval ceny za obdobie rokov 2009-2014, za ktoré sa podľa spoločnosti LITA ceny nezvyšovali, pričom zvýšenie cien v roku 2015 oproti spoločnej sadzbe z roku 2014 vyplýva z Tabuľky č. 3. Nejde pritom iba o 10% zvýšenie, ako to uvádza účastník, s výnimkou kategórie hotel 2 hviezdíčkový a v prípade rádia pri kategórii hotel 4 hviezdíčkový, kde je zvýšenie ešte pod touto hranicou. Bez ohľadu na to, úrad neposudzuje samotné zvýšenie, ale jeho odôvodnenosť, ktorú musí preukázať účastník konania a celkovú výšku cien z pohľadu, či táto nie je excesívna. Účastník konania pritom svoje všeobecné tvrdenia v tejto súvislosti dopĺňa ďalším faktorom, ktorý mal zohľadňovať, a to porovnaním s iným nesúvisiacim trhom, čo nemožno považovať za dostatočné zdôvodnenie.

544. Námietku účastníka konania, že úrad zasahuje v oblasti, v ktorej sa vôbec nepohybuje a počas konania musel získavať informácie od spoločnosti LITA, považuje Rada úradu za absurdnú. Je samozrejmé, že úrad ako štátny orgán sa nepohybuje v oblasti kolektívnej správy práv a ani v inom množstve odvetví a oblastí, v rámci ktorých šetrí a posudzuje dodržiavanie súťažných pravidiel. Štandardným nástrojom pre výkon kompetencie súťažnej autority je preto či už žiadosť o informácie, prípadne aj vykonanie inšpekcie, či dohľadávanie informácií z verejných zdrojov.

545. Účastník konania pritom zakladá svoju obhajobu na tom, že úrad nevie sám posúdiť primeranosť odmien nákladovou metódou, či inou metódou skúmania ekonomickej hodnoty licencie a pritom vyčíta spoločnosti LITA netransparentnosť a neoveriteľnosť jej postupu pri výpočte odmien. Opätovne ide o argument, ktorý smeruje k všeobecným tvrdeniam bez možnosti ovplyvniť alebo spochybniť závery úradu v merite veci. Sám účastník konania nepredložil počas konania údaje, ktoré by umožňovali uplatniť nákladovú metódu, čo úrad nijako nespochybňoval, čo však tiež nijako nezabavuje zodpovednosti spoločnosť LITA, o ktorej ceny ide, aby vysvetlila ako tieto tvorila.

546. Rada úradu sa nestotožňuje s názorom účastníka konania, že ujma by mala byť odvíjaná od pomeru, aký tvorí licenčná odmena na nákladoch hotelov a ani s

názorom, že práve tento údaj by mal byť zásadným pre posúdenie ekonomickej hodnoty licencie. Podľa Rady úradu je pre ubytovacie zariadenia významné, že tieto nemusia rokovať s každým jednotlivým autorom o odmene, čo by zrejme ani nebolo možné, ale celú túto agendu zastrešuje príslušná OKS. Na druhej strane možnosť využiť sledovanie alebo počúvanie diel v ubytovacích zariadeniach nepochybne zvyšuje ich atraktivitu, inak by z hľadiska ekonomickej efektívnosti jednotlivé ubytovacie zariadenia túto službu nevyužívali a na ňu použité finančné prostriedky by využívali inak. Z daného pohľadu, ak je táto služba predražená, musí to mať nevyhnutný dopad na toho, kto za ňu platí.

547. Spoločnosť LITA sama v liste adresovanom Ministerstvu kultúry SR zo dňa 12.6.2017, č. 3157/2017, spis č. 32., str. 5 uviedla, cit.: **OT** [„.....**vyjadrenie k ekonomickej hodnote diel**.....“]

548. LITA ďalej namieta, že jej cieľom nie je dosahovanie zisku, čo však nie je podmienkou aplikácie súťažného práva. A hoci ide v konečnom dôsledku o výber odmien pre autorov konečné sadzby ako subjekt stanovuje OKS, v tomto prípade LITA, pričom v danej odmene sú zahrnuté aj administratívne náklady na výber, na ktoré sa odvoláva v tomto konaní. Nie je preto odôvodnené, aby v situácii zmluvného vzťahu medzi LITA a ubytovacím zariadením úrad skúmal zárobky jednotlivých autorov v určitom konkrétnom období, čo by bolo aj z pohľadu množstva autorov a diel nereálne.

549. Pokiaľ ide o námietku, že pri porovnávaní cien rôznych OKS je potrebné vziať do úvahy, či daná OKS dáva aj súhlas na použitie diela alebo iba vyberá odmeny pre svojich členov, uvedené je zohľadnené v tom, že tieto OKS nie sú posudzované ako konkurenti v tomto konaní.

550. Účastník konania všeobecne tvrdí, že úrad sa v konaní opiera o podľa neho veľa nepodložených, resp. nepravdivých tvrdení a argumentov AHRS ako napr. analýzu KPMG. Uvedené tvrdenie je potrebné odmietnuť. Úrad nevychádzal pri svojich záveroch z predloženej analýzy, ale vykonal vlastné analýzy porovnaní cien. Je zřejmé, že úrad sa s danou analýzou oboznámil a zaoberal v konaní, nevzal ju však za základ pre svoje závery a naopak oslovil sám vybrané krajiny. Tvrdenia združenia rovnako tak nebral bez ďalšieho za dôkaz, ale zohľadňoval viaceré dôkazy a faktory.

551. Pokiaľ ide o námietku účelovosti výberu jednotlivých kategórií ubytovacích zariadení, úrad sa tiež dostatočne zaoberal aj jednotlivými kategóriami ubytovacích zariadení, pričom pri vykonaní analýzy zohľadnil aj nižšie kategórie zariadení, a to práve z dôvodu, že ich nižšie sadzby stanovené zo strany LITA nemuseli vykazovať v porovnaní s ČR neprimeranosť. Táto skutočnosť sa analýzou aj

preukázala, a úrad vo svojich záveroch o neprimeranosti cien zahrnul do protisúťažného konania len tie kategórie ubytovacích zariadení, v rámci ktorých sa neprimeranosť účtovaných licenčných odmien na základe vykonanej dvojstupňovej analýzy preukázala.

552. Účastník konania hodnotí opakovane závery Rady úradu ako absurdné, avšak je možné poukázať na to, že sám prichádza k absurdným záverom, keď konštatuje, že Rada úradu posudzuje postup OKS v iných členských štátoch a tieto považuje za odporujúce európskemu právu. Účastník konania tiež opätovne uvádza, že už nevie ako inak má určité skutočnosti vysvetliť, aby boli pre Radu úradu pochopiteľné. Sám však odmieta pochopiť, že pokuta v tomto konaní je ukladaná za neprimeranú výšku sadzieb a nie priamo za metodológiu, hoci tá k tomu prispela. Nejde ani o totožný prístup aký zvolil český súťažný orgán, ktorý ukladal pokutu za neprimeranú podmienku, t.j. priamo za nezohľadňovanie vyťaženia. Uvedené je tiež odlišné aj z pohľadu dopadov správania, keďže v tomto konaní je zrejme, že výsledné sadzby, ktoré LITA mala v posudzovanom období boli neprimerané a teda mali alebo mohli mať negatívny dopad na ubytovacie zariadenia. Ako bolo uvedené, nie je potrebné v tomto konaní skúmať ekonomickú situáciu jednotlivých ubytovacích zariadení a konkrétny dopad konkrétnej sadzby jednotlivo na ne, je postačujúce, že bolo preukázané, že nevyhnutný obchodný partner- LITA pre tieto ubytovacie zariadenia účtovala ceny, ktoré boli neprimerané a teda dané ubytovacie zariadenia by pri uhrádzaní sadzieb museli platiť viac ako bolo primerané a spravodlivé vo vzťahu k poskytovanej službe.

553. Rada úradu je preskúmovací orgán a nepovažuje za potrebné vykonávať prepočty a nové analýzy navrhované účastníkom konania v situácii, keď sa s postupom prvostupňového orgánu stotožnila a považuje ho za dostatočne zrozumiteľný a správny. Úrad vykonal komparáciu, ktorá je presvedčivá, jeho závery konzultoval v zmysle platných predpisov aj s Európskou komisiou, ktorej pripomienky zohľadnil, pričom účastník konania nepriniesol žiadne presvedčivé analýzy zodpovedajúce tým, ktoré vykonal úrad. Účastník konania iba opakovane napáda závery oboch stupňov a považuje ich za absurdné, pričom sám nepreukázal napríklad ako by mal byť vykonaný test v zmysle judikatúry *United Brands*, t.j. z akých údajov by konkrétne vychádzal. Takisto nepredložil údaje na účely porovnania s inými členskými štátmi, resp. neuviedol ako je možné porovnať napr. dve sadzby týkajúce sa odlišného predmetu ochrany a tvorené úplne odlišne. Účastník konania iba opakuje, že predložil jasne návody na postup. Tieto však Rade úradu nie sú zrejme, keďže účastník konania iba žiada vykonať nerealizovateľné analýzy, ktoré sám pre svoje vlastné účely nebol spôsobilý vykonať, čo pripustil aj vo svojich vyjadreniach v konaní, keďže okrem teoretickej porovnateľnosti s inými krajinami tieto nedokázal prakticky relevantne porovnať.

554. Je nepochybné tiež to, že v prípade, že by účastník konania nebol potrestaný v tomto konaní, neexistuje žiaden iný orgán, ktorý by mu pokutu za jeho správanie mohol uložiť, jeho snaha spochybníť akúkoľvek metodológiu použitú pred úradom a vyhnúť sa pokute je preto pochopiteľná.

555. Pre Radu úradu sú tiež nepochopiteľné vyjadrenia typu, že, cit: „ *LITA protestuje proti tónu Rady úradu v bode 420 Výzvy Rady, že by úrad dokonca mohol posudzovať neuplatňovanie vyťaženia ako neprimeranú podmienku a teda ďalšiu*

praktiku.“ V prvom rade nie je zrejmé aký „tón“ má účastník konania na mysli. Rada úradu je kompetentný druhostupňový orgán, ktorý preskúmava posúdenie protizákonného správania účastníka konania, v rámci ktorého samozrejme podáva odôvodnenie svojho záveru. Z danej vety je zrejmé, že Rada úradu iba poukázala aj na inú možnosť posúdenia presne v zmysle ako postupoval český súťažný orgán. Navyše aj v tomto konaní sa preukázalo, že uplatňovanie kritéria vyťažnosti jednoznačne mohlo ceny ovplyvniť. Úrad však zvolil iný postup v tomto konaní a ten náležite odôvodnil.

556. Účastníkom konania navrhované doplnenie šetrenia sa preto nejaví Rade úradu ako dôvodné, keďže úrad dostatočne zistil skutkový stav veci a následne uniesol dôkazné bremeno. Súčasne je rozhodnutie logicky a zrozumiteľne odôvodnené.

557. Rada úradu preto konštatuje, že úrad správne zistil skutkový stav. Námietky, ktoré účastník konania uvádza v rozklade boli predložené aj v prvostupňovom konaní a úrad sa nimi dostatočne zaoberal a jeho závery z toho vyplývajúce sú logické a navzájom si neodporujúce. Rozhodnutie preto nemožno považovať za nepreskúmateľné.

558. Zistený skutkový stav úrad tiež správne právne posúdil a Rada úradu sa s jeho závermi stotožnila. Úrad dostatočne preukázal, že spoločnosť LITA sa dopustila zneužitia dominantného postavenia, čím porušila § 8 ods. 2 písm. a) zákona a zároveň čl. 102 písm. a) Zmluvy.

8. Námietky účastníka konania k pokute

559. Uložená pokuta je nepreskúmateľná v dôsledku absencie dostatočného vysporiadania sa úradu so všetkými predpokladmi pre uloženie pokuty, resp. pre uloženie pokuty v zákonnej výške, a to najmä v časti určenia relevantného obratu, závažnosti a dĺžky porušovania.

560. LITA namieta, že úrad pri určení základu pre výpočet pokuty vychádzal z celkovej hodnoty príjmov z vybraných licenčných odmien v rokoch 2015-2019 bez toho, aby zohľadnil skutočnosť, že súčasťou vybraných licenčných odmien boli aj autorské odmeny, teda príjmy nositeľov práv. Autorské odmeny sú po vyzbieraní zo strany LITA prerozdeľované medzi jednotlivých nositeľov práv zastupovaných LITA a tak netvorí súčasť jej príjmov. Autorské odmeny sú účelovo viazané a tak LITA nie je oprávnená s týmito finančnými prostriedkami voľne disponovať,

561. Úrad pri určení základnej hodnoty pre výpočet pokuty nemal zohľadňovať príjmy z vyzbieraných licenčných odmien za verejný prenos prostredníctvom rozhlasového prijímača v izbách ubytovacích zariadení, a to v celom sledovanom období r. 2015-2019. Osobitná sadzba popri TV sa uplatňovala len minimálne a od r. 2019 v princípe vôbec.

562. Úrad pri určovaní miery závažnosti neprihliadol na to, že posudzované konanie sa žiadnym spôsobom negatívne neprejavilo v obchodnej činnosti údajne postihnutých ubytovacích zariadení a nevedlo vo vzťahu k spotrebiteľom k navyšovaniu cien za poskytované ubytovanie, či k zníženiu kvality ubytovacích služieb. Pokiaľ sa nepodarí preukázať negatívny dopad správania sa

dominantného súťažiteľa na spotrebiteľa, orgán ochrany hospodárskej súťaže (úrad) nemusí takéto správanie dominantného súťažiteľa posúdiť ako nedovolené, a to napriek tomu, že po formálnej stránke napĺňa znaky zneužívania dominantného postavenia a súčasne poškodzuje konkurenciu. „Blaho“ spotrebiteľa je v tomto prípade prednostné. Vzhľadom na vyjednávaciu silu AHRS a vplyv ostatných OKS na tvorbu sadzieb, je závažnosť konania LITA minimálna.

563. Vo vyjadrení k výzve Rady úradu pred vydaním rozhodnutia účastník konania uvádza, že Rada úradu cituje európsku judikatúru, podľa ktorej by úrad vôbec nepotreboval zohľadňovať dopady protisúťažného konania. Na druhej strane ale hovorí, že úrad sa nimi dostatočne zaoberal. Uvedené sa zdá, ako zbavovanie sa zodpovednosti, ale zároveň aj predsa ako tvrdenie, že sa dopadmi úrad zaoberal, keby to „nakoniec“ predsa len bolo nevyhnutné. Ďalej uvádza, že nesúhlasí s tým, že by úrad vôbec nejaké dopady posudzoval. A to napriek tomu, že v tomto prípade je to relatívne jednoduché a LITA úradu tento jednoduchý postup navrhla. Navyše, ak by úrad protizákonne neodmietol spoločnosti LITA sprístupniť údaje z administratívneho spisu, LITA by tieto dopady, resp. ich absenciu, preukázala aj sama.

564. Úrad notoricky známu európsku judikatúru dezinterpretuje. Najmä pri karteloch je možné preukazovať dopad bez toho, aby súťažná autorita musela riešiť komplikované výpočty. To však nie je prípad dominantného postavenia a najmä praktiky neprimeraných cien. Jednak, úrad musí zohľadňovať ujmu už pri posudzovaní čl. 102 ZFEÚ a zároveň je kvantifikácia pri neprimeraných cenách o to jednoduchšia, že samotná praktika posudzuje kvantifikovateľné hodnoty – ceny, náklady, marže a pod. Absurdná interpretácia európskej judikatúry zo strany Rady úradu vlastne hovorí, že základná požiadavka na posudzovanie dopadov praktiky pri zohľadňovaní podľa § 42 ods. 3 zákona je obsolétna a vlastne sa v praxi nikdy neuplatní.

565. Licenčné odmeny vyzbierané organizáciou LITA v jednotlivých úradom namietaných rokoch predstavujú iba zlomok nákladov vynaložených ubytovacími zariadeniami na poskytovanie ubytovacích služieb.

566. LITA nemá na trhu faktický ani zákonný monopol. Používatelia licencovaných diel majú výraznú vyjednávaciu silu. Pri určovaní sadzieb je LITA tiež zásadne limitovaná hodnotou, ktorú stanovujú ostatné OKS v oblasti verejného prenosu prostredníctvom technických zariadení, ako aj podielom v káblovej retransmisii. Uvedené skutočnosti mal úrad zobrať do úvahy pri určení závažnosti ním vyčítanej praktiky.

567. Úrad bol povinný aplikovať v predmetnom prípade nižšie percento závažnosti v súlade so svojou predchádzajúcou rozhodovacou praxou. Zo záverov úradu k otázke určenia miery závažnosti porušenia je možné sledovať odklon úradu od tzv. precedenčnej zásady (resp. zásady legitímnych očakávaní a zásady rovnakého zaobchádzania) zakotvenej v § 3 ods. 5 Správneho poriadku, obsahom ktorej je povinnosť správnych orgánov dbať na to, aby pri rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo obdobných prípadoch nevznikali nedôvodné rozdiely. Úrad v danom prípade porušil precedenčnú zásadu, resp. rozhodol v rozpore s doposiaľ skutkovo zhodnými prípadmi:

- rozhodnutie úradu č.k. 2011/DZ/2/1/057 vo veci ZSE Distribúcia, a.s. zo dňa 28.12.2011, v rámci ktorého bola úradom rovnako posudzovaná praktika spočívajúca v účtovaní neprímerane vysokých cien, pričom úrad určil percento závažnosti vo výške 1,5 %;
- rozhodnutie úradu č.k. 2009/DZ/2/1/020 vo veci Železničná spoločnosť, a.s. zo dňa 21.4.2009, v ktorom úrad napriek možnosti určenia (podľa v tom čase platného Metodického pokynu úradu) výšky závažnosti až v rozsahu 30 % určil percento závažnosti vo výške 1 %;
- rozhodnutie úradu č.k. 2013/DZ/2/1/021 vo veci Cargo Slovakia, a.s. zo dňa 22.08.2013, v ktorom úrad napriek možnosti určenia (podľa v tom čase platného Metodického pokynu úradu) výšky závažnosti až v rozsahu 30 % určil percento závažnosti vo výške 0,7 %.

568. Podľa Rady úradu v prípade ZSE Distribúcia ide o starší prípad, nešlo o celé Slovensko a bola posudzovaná skutkovo iná praktika. V prípade Železničná spoločnosť, a.s. nešlo o „najzávažnejšiu praktiku“ a týkala sa len úzkeho segmentu. LITA nesúhlasí s účelovým relativizovaním uvedených prípadov. V prípade ZSE Distribúcia išlo o celé východné Slovensko. Najmä sa jednalo o dodávku elektrickej energie, ktorá predstavuje esenciálnu a neodmysliteľnú službu pre obyvateľov aj pre zákazníkov. A to na rozdiel od ubytovacích služieb, ktoré sú oddychovou až luxusnou aktivitou. V prípade Železničná spoločnosť a.s. išlo zasa o vylučovaciu praktiku, ktorá je definične závažnejšia ako vykorisťovacia praktika v predmetnom prípade. Kauza sa rovnako týkala podobného geografického vymedzenia. LITA nadobúda z výzvy Rady úradu pocit, že sa v minulosti úrad zaoberal pri zneužívaní dominantného postavenia výlučne menej závažnými až nepodstatnými kauzami. Jediný rozdiel, ktorý nevie odškriepiť ani Rada úradu, je prípad Cargo Slovakia a.s., kde šlo o závažné protisúťažné konanie, vylučovaciu praktiku a v prípade daného konania išlo dokonca o recidívu. Prípad Letiska M.R. Štefánika, ktorý skončil urovnaním a neprešiel súdnym prieskumom, a úrad mieru závažnosti určil na 3% len ilustruje nekonzistentný a účelový postup úradu.

569. Rešpektujúc precedenčnú zásadu percento závažnosti musí byť znížené minimálne na výšku 1 %, a to v súlade s predchádzajúcou aplikačnou praxou úradu.

570. LITA najmä namieta skutočnosť, že úrad do trvania domnelého porušovania súťažných pravidiel zahrnul rok 2019, vo vzťahu ku ktorému úrad nepreukázal protisúťažný charakter, (resp. neprímeranosť) výšky licenčných odmien a zohľadňovania kritéria vyťaženia ubytovacích zariadení pri ich určovaní.

571. LITA má za to, že úrad mal v rámci poľahčujúcich okolností prihliadať na nasledovné skutočnosti. Existencia dôvodnej pochybnosti na strane podnikateľa, či jeho konanie zakladá porušenie súťažných pravidiel. LITA s odkazom na bod 23. a 37. Metodického pokynu úradu poukazuje na skutočnosť, že primeranosť a zákonnosť jej licenčných odmien bola implicitne potvrdená vo viac ako 119 právoplatne rozhodnutých súdnych sporoch v prospech LITA, v ktorých bola potvrdená dôvodnosť vymáhania neuhradených licenčných odmien. V kontexte uvedených súdnych rozhodnutí LITA nemala dôvod spochybňovať primeranosť

výšky sadzieb licenčných odmien určených v jej sadzobníkoch. Súčasťou súdnych konaní pritom bola aj otázka zohľadňovania vyťaženia ubytovacích zariadení, ktorá bola namietaná najmä zo strany členov AHRS, pričom súdmi nebola konštatovaná povinnosť zohľadňovať uvedené kritérium pri výpočte licenčných odmien vybraných zo strany LITA. Navyše, povinnosť zohľadňovania kritéria vyťaženia ubytovacích zariadení pri kreovaní sadzieb licenčných odmien bola zakotvená do Autorského zákona až v roku 2019, odkedy táto povinnosť je riadne dodržiavaná zo strany LITA. LITA tak nemala dôvod považovať výšku jej licenčných odmien alebo spôsob ich kreovania za neprimeraný, resp. protisúťažný. O to viac, že v prípade používateľov diel šlo o chronických neplatičov, ktorí úhradu licenčných odmien LITA (resp. OZIS v čase keď zastupoval LITA) odmietali, bez ohľadu na ich výšku, v priebehu poslednej dekády.

572. Je tiež potrebné zohľadniť, že pre dominantného podnikateľa je veľmi ťažké určiť, kedy je jeho cena dominantná a kedy nie. Najmä v predmetnom prípade, keď sa rozdiel medzi sadzbami v ČR a SR postupne znižoval.

573. Absencia negatívneho dopadu na obchodnú činnosť ubytovacích zariadení. Použitie predmetov duševného vlastníctva cestou verejného prenosu prostredníctvom technických zariadení umiestnených v izbách ubytovacích zariadení predstavuje v súlade s rozhodnutím *Rafael Hoteles* len poskytnutie dodatočnej služby. To znamená, že bez udelenia (údajne predraženej) licencie zo strany LITA ubytovacie zariadenia by mohli naďalej podnikáť, teda poskytovať ubytovanie bez zásadných obmedzení.

574. Záverom LITA poukazuje na skutočnosť, že úrad síce pri posúdení splnenia zákonnej hornej 10 %-nej hranice z celkového obratu vychádzal z hodnoty celkových „administratívnych“ výnosov, avšak podľa LITA nesprávne do tejto hodnoty zahrnul položku č. 644 – „Úroky“ a položku č. 664. „Priaté členské príspevky“. LITA má za to, že zahrnutím týchto položiek do celkových „administratívnych“ výnosov LITA úrad konal v rozpore s § 3 ods. 10 zákona 187/2021. LITA nie je bankou, úverovou, ani inou finančnou inštitúciou, a preto nie je možné položku „Úroky“ zahŕňať do jej obratu.

575. LITA nie je združením podnikateľov, preto nemohol úrad pripočítať k jej obratu súčet príspevkov jej členov. To, že aj tieto príspevky sú zdroje príjmov podľa bodu 676 rozhodnutia nič nemení na veci, že by nemali byť považované za obrat. Jestvujú aj iné finančné príjmy organizácií a podnikateľov, ktoré síce formálne môžu slúžiť ako zdroje, ale nie sú považované za obrat. Úrad tak mal podľa LITA, pri posudzovaní splnenia zákonnej hornej 10 %-nej hranice z celkového obratu, vychádzať najväčšmi z hodnoty „administratívnych“ výnosov LITA, ktoré boli v roku 2019 vo výške **OT [číselný údaj]**, - eur.

Vyjadrenie Rady úradu

576. Účastník konania považuje rozhodnutie v časti pokuty za nepreskúmateľné najmä v časti určenia relevantného obratu, závažnosti a dĺžky porušovania. Rada úradu preskúmala postup úradu pri ukladaní pokuty. Voľná úvaha pri rozhodovaní o výške pokuty za správny delikt je myšlienkový proces, v rámci ktorého má správny orgán zvažovať závažnosť porušenia právnych predpisov vo vzťahu ku

každému zisteniu protiprávneho konania, jeho následky, dobu protiprávnosti tak, aby uložená sankcia spĺňala nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel.

577. Úrad posúdil zneužívanie dominantného postavenia, ktoré je predmetom tohto konania ako správny delikt, ktorým došlo k porušeniu § 8 ods. 2 písm. a) zákona a zároveň čl. 102 písm. a) Zmluvy. Vzhľadom na to, že posudzované správanie účastníka konania predstavuje trvajúci správny delikt, ktorý stále trval v čase vydania prvostupňového rozhodnutia, úrad pri ukladaní pokuty postupoval podľa zákona v znení účinnom v čase dokonania správneho deliktu a podľa Metodického pokynu úradu o postupe pri určovaní pokút v prípadoch zneužívania dominantného postavenia a dohôd obmedzujúcich súťaž⁶⁰ (v texte ako „Metodický pokyn o pokutách“).

578. Rada úradu preskúmala uloženie pokuty prvostupňovým orgánom v plnom rozsahu, tam, kde sa s úradom stotožnila v jeho záveroch neuvádza nové posúdenie iba zdôrazňuje určité závery už uvedené aj prvostupňovým orgánom, ktoré považuje za kľúčové pre posúdenie veci a nepovažuje za potrebné opakovať argumentáciu vyplývajúcu z textu prvostupňového rozhodnutia. V tejto časti Rada úradu preto reaguje najmä na námietky účastníka konania.

579. Rada úradu v súvislosti s predloženými námietkami účastníka konania uvádza, že úrad, ako aj Rada úradu, sa pri ukladaní pokút riadia zákonom a internými predpismi úradu, pričom usmernenia Komisie v oblasti ukladania pokút, na ktoré môžu v určitom smere prihliadnuť, nie sú pre nich právne záväzné, keďže sankčná politika v oblasti ochrany hospodárskej súťaže je zverená národnej právnej úprave a patrí do kompetencie národných súťažných autorít.

580. Podľa § 38 ods. 1 písm. b) zákona, úrad za porušenie zákazu zneužitia dominantného postavenia uloží podnikateľovi pokutu do 10 % z obratu podľa § 3 ods. 5 za predchádzajúce účtovné obdobie, ak § 38d neustanovuje inak. Podľa § 38c ods. 1 zákona predchádzajúcim účtovným obdobím na účely § 38 a § 38a je účtovné obdobie, za ktoré bola zostavená posledná účtovná závierka.

581. Podľa § 38 ods. 3 zákona úrad pri ukladaní pokuty posudzuje závažnosť a dĺžku trvania porušovania. Úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, prípadne dopad na trh a veľkosť relevantného trhu. Okrem týchto kritérií úrad pri ukladaní pokuty prihliada prípadne aj na iné skutočnosti, najmä na opakované porušovanie, odmietnutie spolupracovať s úradom, postavenie ako vodcu alebo iniciátora porušovania alebo neplnenie dohody obmedzujúcej súťaž v praxi.

582. Je tiež potrebné konštatovať, že v rámci určenia výšky pokuty za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže môžu mať faktory týkajúce sa cieľa správania väčší význam na účely určenia výšky pokuty ako faktory týkajúce sa jeho následkov, ktoré neboli vypočítané.

⁶⁰ Pozri stránku úradu: https://www.antimon.gov.sk/data/files/963_metodicky-pokyn-o-postupe-pri-urcovani-pokut_1-9-2018.pdf?csrt=8901046205952353980. Úrad pre výpočet pokuty použil v tomto správnom konaní Metodický pokyn účinný od 1. septembra 2018, pričom ide o revíziu pôvodného Metodického pokynu z 11. augusta 2014.

583. Súd prvej inštancie T- 329/01 už vo veci *Archer Daniels Midland Co. v. Komisia* zo dňa 27.9.2006 uviedol, že skutočný dopad je dostatočne demonštrovaný, ak je Európska komisia schopná poskytnúť špecificky hodnoverný dôkaz indikujúci, že protisúťažné správanie malo dopad na trh. Súd tiež pripustil, že v každom prípade nie je ani možné presne kvantifikovať dopady protisúťažného správania na trh.

584. Ako bolo už uvedené, účastník konania opakovane napáda závery Rady úradu využívajúc argumenty, ktoré už prekračujú mieru etickej, adekvátnej a profesionálnej obhajoby. Rada úradu ako druhostupňový orgán nemá v úmysle sa zbavovať svojej zodpovednosti, resp. zohľadňovať skutočnosti, ak jej to „vyhovuje“. Je preskúmvacím orgánom, pričom prvostupňový orgán nenahrádza. V tomto prípade sa Rada úradu po posúdení veci so závermi prvostupňového orgánu stotožnila, vec riadne posúdila, doplnila odôvodnenie tam, kde to považovala za potrebné, a teda dôrazne odmieta tvrdenia o zbavovaní sa zodpovednosti. Rada úradu tiež považuje za neodôvodnené nahrádzať zo strany účastníka konania obsah predkladaných podaní, ktoré majú obsahovať predovšetkým vecné a odborné argumenty nesúvisiacimi prirovnaniami a posudzovaniami zo strany účastníka konania, ako napr. jeho vyjadrenie, cit. „*Správne právo nemôže pracovať s konceptami kvantovej mechaniky, kde je možné, aby niečo bolo a zároveň nebolo (experiment Schrödingerovej mačky). Tento záver myšlienkového experimentu len preukazuje, že v Správnom konaní, ktorého tresty nesú atribúty trestných sankcií nie je možné použiť postup, ktorého absurdnosť je možné preukázať už len na základe jednoduchého myšlienkového experimentu.*“ Vyjadrenia tohto typu o nepoužiteľnosti kvantovej mechaniky v správnom práve považuje Rada úradu za nadbytočné, nesúvisiace a zbytočne zaťažujúce konanie, keďže množstvom takýchto pre vec bezobsažných vyjadrení účastník konania výrazne kvalitatívne znižuje obsah samotného podania a naopak kvantitatívne preťažuje celé správne konanie vzhľadom na rozsiahlosť podaní. Rada úradu sa dôrazne ohradzuje tiež voči tomu, keď účastník konania označuje odlišné názory a závery Rady úradu od jeho tvrdení za „*bezprecedentné dezinformácie*“. Dezinformácia predstavuje zámerne šírenú nepravdu, t.j. je uvádzaná úmyselne. Odlišná interpretácia či už zákona alebo judikatúry nie je dezinformáciou. Účastník konania by mal teda zvážiť oboznámenie sa s významom slov, ktoré v podaniach používa, a to aj s odkazom na etický kódex advokáta pokiaľ ide o právneho zástupcu účastníka konania.

585. K námietke účastníka konania, že pri ukladaní pokuty je potrebné zohľadniť, že posudzovaná praktika mohla mať podľa neho minimálne dopady je potrebné opakovane uviesť, že pre konštatovanie zneužitia dominantného postavenia nie je nutné dopady praktiky osobitne vyčíslňovať. Už potenciálny protisúťažný dopad je v rozpore so zákazom zneužívania dominantného postavenia na trhu. Dopad na trh však nie je kategóriou, ktorá by sa vždy priamo kryla so škodou spôsobenou spotrebiteľom. Ide o kategóriu spočívajúcou v dopadoch protisúťažnej praktiky na konkurentov, na súťažné prostredie, ceny, trhové podmienky a vývoj trhu, na bariéry vstupu na trh, spotrebiteľov a pod. Je ale pravdou, že z dobre fungujúcej hospodárskej súťaže v konečnom dôsledku profituje spotrebiteľ. Možno vo všeobecnosti pri posudzovaní zneužívania dominantného postavenia, i keď v tomto prípade nejde o vylučovaciu praktiku, poukázať na rozhodnutie Európskej komisie vo veci *Wanadoo Espaňavs. Telefónica* (prípád COMP/38.784) zo dňa 4.7.2007, v

zmysle ktorého: „Čl. 82 ZES nie je zameraný len na praktiky, ktoré môžu priamo poškodiť spotrebiteľov, ale tiež na tie, ktoré sú pre nich škodlivé prostredníctvom ich vplyvu na efektívnu súťažnú štruktúru. ... Čl. 82 nepožaduje, aby Európska komisia špeciálne skúmala, či konanie dominantného podnikateľa poškodilo spotrebiteľov.“ Úrad sa dopadmi posudzovaného vykorisťovacieho konania však dostatočne v tomto prípade zaoberal.

586. Pokiaľ ide teda o preukazovanie dopadov posudzovaného konania a tvrdenie, že by tak LITA uskutočnila sama, ak by jej bol daný prístup k informáciám, je potrebné uviesť, že to je predovšetkým úlohou úradu, ktorý tvrdí, že došlo k porušeniu zákona a v tomto smere musí teda uniesť dôkazné bremeno. Pričom však účastník konania tvrdenia a závery úradu môže spochybníť alebo úplne vyvrátiť. V tomto konaní účastník opakovane tvrdí, že sa protiprávneho konania nedopustil a jeho konanie ani žiadne dopady nemá. Vyvracia pritom už samotné dominantné postavenie tak ako bolo úradom určené a odmieta úradom zvolenú metódu porovnania sadziieb. Rada úradu v tejto súvislosti opätovne poukazuje na bod 38 rozsudku vo veci AKKA/LAA C-177/16 (lotyšský), kde sa uvádza, cit: „Podľa judikatúry Súdneho dvora sa však metóda založená na porovnaní cien uplatňovaných v dotknutom členskom štáte s cenami uplatňovanými v iných členských štátoch má považovať za správnu. Z tejto judikatúry totiž vyplýva, že ak podnik s dominantným postavením požaduje za svoje služby sadzby, ktoré sú podstatne vyššie ako sadzby uplatňované v iných členských štátoch, a pod podmienkou, že porovnanie výšky sadziieb sa uskutočnilo na jednotnom základe, tento rozdiel treba považovať za znak zneužitia dominantného postavenia (rozsudky z 13. júla 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 38, ako aj z 13. júla 1989, Lucazeau a i., 110/88, 241/88 a 242/88, EU:C:1989:326, bod 25).“

587. V konaní bolo preukázané, že spoločnosť LITA účtovala ubytovacím zariadeniam ceny, ktoré boli významne vyššie ako v porovnávanej Českej republike. Ceny v SR neboli regulované a vstup konkurencie nebol ani potenciálny, ktorý by mohol vyvolať tlak na účtované ceny. Cena je pritom neprimeraná práve vtedy ak je výrazne vyššia ako ekonomická hodnota produktu alebo je výrazne vyššia ako tá ktorá je vygenerovaná efektívnou súťažou, čo bolo v tomto konaní preukázané. Pričom je zrejmé, že ani v porovnávanej Českej republike neexistovala efektívna súťaž vzhľadom na štruktúru trhov, kde pôsobia OKS ako subjekty v monopolnom postavení. Avšak je možné konštatovať, že pri porovnateľnom základe boli ceny v SR neodôvodnene vyššie. Úrad sa pritom nezamerával iba na mechanické porovnanie cien, ale vyhodnocoval či existujú možné dôvody odlišnosti medzi porovnávanými cenami. V tomto prípade išlo o výrazný rozdiel čo samo o sebe indikuje neprimeranosť, pričom významný rozdiel v cene bol aj pri účtovaní cien účastníkom konania v čase, ktorý rovnako nedokázal presvedčivo zdôvodniť. Ak by aj existovalo objektívne zdôvodnenie pre postup, ktorý by vykazoval známky protisúťažného správania je potrebné preukázať, že také správanie je primerané v danom posudzovanom kontexte. V prípade takéhoto typu protisúťažného správania ako je posudzovaný v tomto konaní nedochádza pritom priamo k potenciálnym škodám vo vzťahu k súťažnému procesu, ale k vykorisťovaniu obchodných partnerov dominantného podnikateľa.

588. Úrad v zmysle Metodického pokynu o pokutách určil správne základnú sumu pokuty ako súčin relevantného obratu, percenta určeného na základe závažnosti porušenia zákona a koeficientu odrážajúceho dĺžku porušovania zákona.

589. Východiskom pri určení pokuty je teda relevantný obrat podnikateľa. Relevantný obrat v zmysle Metodického pokynu o pokutách je hodnota predajov dosiahnutá podnikateľom z predaja tovarov a služieb, ktorých sa obmedzenie súťaže priamo alebo nepriamo dotýka v príslušnej geografickej oblasti v SR za posledný ukončený hospodársky rok jeho účasti na porušení zákona.

590. Kombinácia hodnoty predaja v súvislosti s porušením a trvaním porušenia sa považuje za vhodnú hodnotu na vyhodnotenie ekonomického významu porušenia, ako aj relatívneho podielu každého podnikateľa na porušení. Takýto spôsob výpočtu tiež najefektívnejšie zabezpečí, aby pokuta korešpondovala so ziskom z protisúťažnej praxe, nakoľko predpokladaný zisk z porušenia zákona je pozitívne korelovaný s obratom podnikateľa na dotknutom trhu počas trvania porušenia zákona.

591. Rada úradu vyhodnotila postup úradu pri určovaní relevantného obratu za správny, keď v odôvodnených prípadoch môže úrad zohľadniť údaje o predajoch aj za iné obdobie ako posledný ukončený hospodársky rok, v ktorom sa podnikateľ zúčastnil na posudzovanom porušení zákona.

592. V tomto prípade vychádzal úrad z priemernej hodnoty príslušných licenčných odmien vyzbieraných organizáciou LITA v odbore verejný prenos prostredníctvom technických zariadení v izbách praktikou dotknutých ubytovacích prevádzok v jednotlivých rokoch sledovaného obdobia. Takto stanovená základná hodnota relevantného obratu je v prospech účastníka konania a podľa názoru Rady úradu spravodlivejšie odzrkadľuje dopady možného protisúťažného konania organizácie LITA v sledovanom období.

593. Podľa Rady úradu prvostupňový orgán postupoval správne aj zohľadnením rozsudku SDEÚ vo veci spomínaného prípadu C-177-16 *AKKA/LAA*⁶¹ a skutočností, z ktorých v predmetnej oblasti vychádzal SDEÚ a zbral dané skutočnosti do úvahy aj v tomto prípade.

594. K zahrnutiu licenčných odmien do základu pre výpočet pokuty Rada úradu uvádza, že podľa jej názoru úrad v rozhodnutí správne vysvetlil akým spôsobom určil relevantný obrat a čo zahrnul do základu pre výpočet pokuty v samostatnej kapitole „Relevantný obrat“. Úrad následne aj zdôvodnil svoj prístup k relevantnému obratu a podložil ho príslušnou judikatúrou. Rada úradu sa zaoberala určením relevantného obratu v tomto prípade pričom vyhodnotila postup úradu pri ktorom zahrnul autorské odmeny do relevantného obratu ako správny a v zhode s rozsudkom SDEÚ v prípade *AKKA/LAA*. Úrad v bode 659

⁶¹ „v prípade, že sa zistí porušenie uvedené v článku 102 druhom odseku písm. a) ZFEÚ (priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných nákupných alebo predajných cien alebo iných obchodných podmienok, pozn. úradu), treba na účely stanovenia výšky pokuty zahrnúť do obratu dotknutej organizácie spravujúcej autorské práva odmeny určené nositeľom práv pod podmienkou, že tieto odmeny sú súčasťou služieb poskytovaných touto organizáciou a že uvedené zahrnutie je nevyhnutné na zaistenie účinnej, primeranej a odradzujúcej povahy uloženej sankcie.“

rozhodnutia uviedol, že autori (nositelia práv) zastúpení organizáciou LITA sa jednak na stanovení výšky licenčných sadziieb svojimi rozhodnutiami podieľajú a jednak práve títo majú z účtovania licenčných odmien po rozúčtovaní príslušnej časti vyzbieraných licenčných odmien najväčší prospech.

595. Účastník konania uviedol vo svojom rozklade ako mal úrad postupovať, ak mal v úmysle určiť kredibilne základnú hodnotu pre výpočet pokuty. Rada úradu však konštatuje, že úrad nepostupuje podľa návrhov účastníka konania, ale postupuje na základe zákona, príslušnej judikatúry a Metodického pokynu o pokutách, tak ako uviedol v rozhodnutí. Rada úradu preskúmala postup úradu a na margo námietok účastníka konania uvádza, že nevyhnutnosťou začlenenia hodnoty celkových príjmov z vybraných odmien na posudzovanom trhu poskytovania licenčných odmien v odbore verejný prenos diel literárnych, divadelných, dramatických, hudobnodramatických, choreografických, pantomimických, audiovizuálnych, fotografických, diel výtvarného umenia, architektonických diel a diel úžitkového umenia prostredníctvom technických prostriedkov (TV a rádia) v izbách príslušných kategórií ubytovacích zariadení, postihnutých praktikou bolo zabezpečenie funkcií pokuty. Ako vyplýva z rozhodnutia SDEÚ C-177-16-AKKA/LAA, v prípade, že sa zistí porušenie uvedené v článku 102 druhom odseku písm. a) ZFEÚ (priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných nákupných alebo predajných cien alebo iných obchodných podmienok, pozn. Rady úradu) nemá súťažná autorita zvažovať nevyhnutnosť zahrnutia odmeny určenej nositeľom práv do obratu, ale je potrebné toto zahrnutie vykonať pre zaistenie účinnej, primeranej a odradzujúcej povahy sankcie.

596. Rada úradu sa zaoberala aj osobitnou spojenou sadzbou za TV a rádio. V ČR existovala v rokoch 2015-2018 osobitná sadzba TV+ rádio, ktorá predstavovala súčet sadziieb za TV a rádio. Úrad vo vzťahu k tejto sadzbe benchmarking nevykonával. Úrad porovnával osobitne sadzby za TV a rádio. Podľa Rady úradu napriek existencii určitých rozdielov v sadzbách, ktoré úrad popísal v rozhodnutí v kapitole č. 8.2.3 bolo možné porovnať sadzby uplatňované organizáciou LITA v SR s príslušnými poplatkami účtovanými v ČR. Úrad v kapitole č. 8.2.3.1 porovnal výšku základných sadziieb v rokoch 2015-2018 bez DPH účtovaných za používanie audiovizuálnych diel v izbách ubytovacích zariadení organizáciami LITA v SR a DILIA a OOA-s v ČR za jeden rok. Účastník konania uviedol vo svojom rozklade, že sadzby LITA a DILIA sú neporovnateľné avšak neuviedol prečo by existencia špecifickej sadzby DILIA za TV s rádiom tejto porovnateľnosti bránila. Rada úradu k tejto námietke konštatuje, že úrad túto špecifickú sadzbu neporovnával s inými sadzbami LITA, ale správne porovnával osobitné sadzby, ktoré boli rovnaké a iba v súvislosti s týmito sadzbami konštatoval porušenie zákona. Rada úradu nevyhodnotila existenciu tejto osobitnej sadzby za prekážku v porovnávaní rovnakých sadziieb pre obe krajiny a ani za vysvetlenie alebo dôvod rozdielov v porovnávaných sadzbách.

Závažnosť

597. Podľa § 38 ods. 3 zákona úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, prípadne dopad na trh a veľkosť relevantného trhu. Pri hodnotení povahy porušovania ustanovení zákona úrad zohľadňuje konkrétnu protisúťažnú praktiku a jej vážnosť z pohľadu porušenia ustanovení zákona. Pri

hodnotení dopadu úrad zohľadňuje najmä aký dopad má posudzovaná praktika na trh, či sa praktika implementovala alebo nie a tiež aj spoločný podiel všetkých podnikateľov na trhu (teda akej veľkej časti trhu sa porušenie zákona týka). Tam, kde je to účelné, úrad zohľadňuje aj veľkosť relevantného trhu ako aj jeho význam.⁶²

598. Úrad stanovil mieru závažnosti konania organizácie LITA pre výpočet pokuty v tomto správnom konaní na úrovni **OT [číselný údaj]%**

599. Účastník konania namietal, že úrad mal prihliadnuť najmä na skutočný dopad praktiky na trh, úrad však na viacerých miestach v rozhodnutí⁶³ uviedol, že v prípade posudzovanej praktiky sa vo všeobecnosti hodnotí takáto praktika ako praktika vykorisťovacieho charakteru, ktorá už zo svojej podstaty predpokladá priamy negatívny dopad na zákazníka či spotrebiteľa a spôsobuje mu ujmu. Rada úradu uvádza, že konkrétne v danom prípade dochádzalo v tomto kontexte zo strany spoločnosti LITA v jednotlivých rokoch sledovaného obdobia k stanoveniu takej výšky základných licenčných sadzieb a k takému spôsobu výpočtu konečných odmien v odbore verejný prenos diel prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích zariadení, ktoré viedli k negatívnemu dopadu na používateľov predmetných diel. V súťažnom práve sa považuje uplatňovanie excesívnych/neprimeraných cien za tzv. exploatatívnu, resp. vykorisťovaciu praktiku, ktorá priamo sama osebe predpokladá ujmu resp. škodlivý dopad na zákazníka/konečného spotrebiteľa⁶⁴. Ako vyplýva z rozsudkov SDEÚ, úrad nepostupoval nesprávne, ak nevyčíslil skutočný dopad praktiky na trhu. V tomto prípade nebolo potrebné k hodnoteniu závažnosti protiprávneho konania vyčíslovať negatívny ekonomický dopad na spotrebiteľa alebo Združenie hotelov a reštaurácií SR. Úrad teda v tomto prípade nemohol postupovať v rozpore so svojou predchádzajúcou rozhodovacou praxou, keďže postupoval štandardne tak ako v iných prípadoch, v ktorých presný dopad nevyčíslil pričom neidentifikoval dôvod na odklon od svojej praxe.

600. Podľa účastníka konania je potrebné hodnotiť mieru poškodenia spotrebiteľa pričom odkázal na článok II bod 5 Usmernenia Komisie, ktorý sa však podľa Rady úradu týka zneužívania dominantného postavenia zo strany podnikov s cieľom vylúčiť konkurentov z trhu, čo nie je prípad účastníka konania v tomto konaní. Podľa Komisie sa treba v prípade takejto uvedenej praktiky zamerať na také druhy správania, ktoré najviac poškodzujú spotrebiteľov, s čím Rada úradu súhlasí avšak nijako z textu nevyplýva potreba vyčíslenia presného dopadu na spotrebiteľov v takom prípade zneužívania dominantného postavenia ako je ten, ktorý je predmetom tohto správneho konania. Úrad sa teda nemusel v tomto prípade zaoberať otázkou ako sa napr. neprimerané ceny, ktoré účastník konania uplatňoval presne odrazili na cenách za ubytovanie pre konečných spotrebiteľov-ubytovaných hostí.

⁶² Bod 13 Metodického pokynu o pokutách.

⁶³ Napr. bod 610.

⁶⁴ prípad COMP/39.525 – *Telekomunikacja Polska*, bod 812 alebo pred tým konkrétne prípad COMP/38.784 – *Wanadoo España vs. Telefónica*, bod 543.

601. Závažnosť správania sa účastníka konania Rada úradu však posúdila aj vzhľadom na dosah jeho praktiky na trh. Účastník konania LITA poskytuje svoje licenčné služby všetkým prevádzkovateľom ubytovacích zariadení vykonávajúcim svoje podnikateľské aktivity na území SR, jeho praktika teda zasiahla celý trh. Rada úradu ďalej uvádza, že úrad pri posudzovaní závažnosti konania zohľadnil skutočnosť, že hoci pri poplatkoch za rádiá z hľadiska neprimeranosti uplatňoval účastník konania väčšie sadzby ako pri TV, celkové príjmy z týchto poplatkov neboli významnejšie oproti odmenám za možnosť použiť dané diela prostredníctvom TV. Rada úradu ďalej konštatuje, že úrad zohľadnil skutočnosť, že úradom identifikované neprimerané poplatky boli v priebehu sledovaného obdobia 2015-2019 postupne znižované. Taktiež úrad zohľadnil, že od roku 2019 účastník konania do určitej miery prihliadal pri výbere poplatkov aj na vyťaženosť ubytovacích zariadení, čo bolo v prospech užívateľov diel.

602. Podľa Rady úradu nemožno banalizovať závažnosť uplatňovania neprimeraných cien tak ako sa preukázalo v tomto správnom konaní tým, že by mali predstavovať iba zlomok nákladov vynaložených ubytovacími zariadeniami na poskytovanie ubytovacích služieb. Podľa Metodického pokynu o pokutách, ktorým sa úrad riadi pri určovaní výšky pokuty v prípade porušenia zákona je možné určiť percento závažnosti až do výšky 30 %, v prípadoch zneužitia dominantného postavenia sa úradom ukladané percento za závažnosť pohybuje skôr v dolnej polovici rozpätia (teda 15% a menej)⁶⁵. Úrad po zvážení všetkých okolností prípadu stanovil závažnosť, pričom v bode 644 rozhodnutia tieto skutočnosti uviedol. Išlo o povahu porušenia zákona v jednotlivých rokoch sledovaného obdobia, význam poskytovaných služieb organizácie LITA a možný dopad na dotknutých používateľov a spotrebiteľa. Rada úradu súhlasí s týmto posúdením závažnosti a postupom úradu pri jej určení.

603. Čo sa týka hodnotenia závažnosti v porovnaní s predchádzajúcimi rozhodnutiami úradu, určenie výšky pokuty a teda aj hodnotenie závažnosti konania je vecou konkrétnych okolností prípadu porušenia práva hospodárskej súťaže, ktoré musia byť v každom prípade individuálne posúdené.

604. Účastník konania vidí pochybenie na strane úradu pri hodnotení závažnosti z dôvodu absencie posúdenia postavenia spoločnosti LITA na relevantnom trhu. Rada úradu k uvedenej námietke uvádza, že čo sa týka relevantného trhu úrad zohľadnil, aké územie praktika zasiahla, teda správne celé územie Slovenskej republiky⁶⁶. LITA spravuje práva autorov a iných nositeľov práv k literárnym, dramatickým, hudobnodramatickým, choreografickým, pantomimickým, audiovizuálnym, fotografickým dielam, dielam výtvarného umenia, architektonickým dielam alebo dielam úžitkového umenia a združuje najmä autorov literárnych a dramatických diel, prekladateľov, režisérov, scenáristov, fotografov, výtvarníkov a iných, pričom špecificky v oblasti audiovizuálnych diel zastupuje režisérov, scenáristov a autorov dialógov, výtvarníkov – animátorov, autorov slovenskej verzie audiovizuálneho diela – preklad a úprava dialógov, réžijné spracovanie a autorov preexistentných diel, napr. autorov literárnej predlohy. Pre porovnanie Rada úradu odkazuje na spoločnosť SAPA, ktorá má v správe práva k

⁶⁵ Bod č. 12 a 17 Metodického pokynu o pokutách.

⁶⁶ Bod č. 15 Metodického pokynu o pokutách.

zvukovoobrazovým záznamom a audiovizuálnym dielam a ktorá združuje a zastupuje výrobcov audiovizuálnych diel (producentov) alebo správcov práv výrobcov audiovizuálnych diel (producentov slovenských filmov). Úrad skúmal uplatňovanie neprímeraných cien spoločnosťou LITA v sledovanom období 2015-2019 a počas tejto doby žiadna iná organizácia nevykonávala správu práv v segmente, ktorom vykonávala správu práv spoločnosť LITA, t.j. táto mala *de facto* monopolné postavenie.

605. Záver Rady úradu k postaveniu účastníka konania na relevantnom trhu je taký, že žiadna OKS nezastupuje rovnaký okruh autorov či nositeľov práv ako spoločnosť LITA⁶⁷. Spoločnosť LITA nemá teda na relevantnom trhu konkurenciu. Rada úradu ani úrad neidentifikoval pri hodnotení pôsobenia účastníka konania v sledovanom období konkurentov, ktorých služby by dotknutí používatelia diel mohli využiť v prípade, ak neboli spokojní so službami a výškou licenčných odmien stanovených zo strany organizácie LITA⁶⁸. LITA stanovila neprímerané ceny v sledovanom období autonómne. V sledovanom období zastupovala objektívne najviac autorov a nositeľov práv pri používaní diel v odbore verejný prenos prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích prevádzok (najmä vo vzťahu k verejnému prenosu prostredníctvom TV).

606. Čo sa týka spoločného sadzobníka OKS aplikovaného od roku 2019, v tomto konaní sa nepreukázalo tvrdenie účastníka konania, že už nemal možnosť voľne určovať sadzby. Z posúdenia dôkazov, ktoré Rada úradu vykonala v súvislosti s touto námietkou vyplynulo, že spoločné sadzby boli v posudzovanom období síce vytvárané aj na základe určitých spoločných negociácií s ostatnými OKS, čo môže mať aj tendenciu znižovať sadzby jednotlivých OKS v určitom prípade (zjavne však nie zvyšovať), avšak tento proces nezbavuje jednotlivé OKS možnosti sadzby si určovať individuálne, keďže tieto paralelne uplatňujú aj individuálne sadzobníky.

607. Účastník konania namieta, že úrad rozhodol pri určení závažnosti v rozpore so svojou predchádzajúcou rozhodovacou praxou. Konkrétne odkázal na tri predchádzajúce rozhodnutia, a to: rozhodnutie úradu č. 2011/DZ/2/1/057 vo veci ZSE Distribúcia, a.s. zo dňa 28.12.2011, kde bola závažnosť vyhodnotená na 1,5 %; rozhodnutie úradu č. 2009/DZ/2/1/020 vo veci Železničná spoločnosť, a.s. zo dňa 21.4.2009, kde bola závažnosť určená na 1% a rozhodnutie úradu č. 2013/DZ/2/1/021 vo veci Cargo Slovakia, a.s. zo dňa 22.8.2013 so závažnosťou určenou na úrovni 0,7 %.

608. Vo vzťahu k prípadu ZSE Distribúcia (ZSE-D, a.s.) Rada úradu poukazuje na to, že v danom prípade v druhostupňovom rozhodnutí č. 2012/DZ/R/2/030 zo dňa 29. júna 2012 pri ponechaní pôvodne určeného % závažnosti konštatovala, že išlo o menej závažné porušenie. Rozdiel oproti tomuto prípadu účastníka konania v porovnaní s prípadom ZSE Distribúcia je aj v dopade praktiky na trh, keď v prípade ZSE Distribúcia relevantný trh nebol vymedzený ako celé územie Slovenskej republiky. Nezákonné poplatky sa v danom prípade vzťahovali iba na

⁶⁷ Úrad popísal toto fungovanie OKS v bodoch 173 - 175 rozhodnutia.

⁶⁸ Bod 178 rozhodnutia.

nových dodávateľov. V prípade ZSE Distribúcia a.s. ide pritom o starší prípad spred viac ako desať rokov, v ktorom bola posudzovaná skutkovo iná praktika. Úrad posudzoval cenu za vykonanie nadštandardného odpočtu registrov elektromera, ktorý je súčasťou činností súvisiacich s meraním elektriny, pričom sa zaoberal iba týmto jedným poplatkom účtovaným spoločnosťou ZSE-D, a.s. Poplatok spoločnosť ZSE-D, a.s. účtovala novým dodávateľom elektriny v rámci procesu zmeny dodávateľa pri odberných miestach odberateľov elektriny v domácnostiach a podnikateľskom segmente - maloobdobre. V dôsledku neprimerane vysokej výšky poplatku za nadštandardný odpočet registrov elektromera platili noví dodávatelia elektriny za poskytovanú službu nepomerne viac, ako by platili vtedy, ak by protisúťažná praktika nebola realizovaná, čo vytváralo bariéru pre rozvoj konkurencie. Praktika mala dopad na „časti vymedzeného územia“ prevádzkovateľa distribučnej sústavy – ZSE Distribúcia, a.s., kde mala spoločnosť ZSE-D, a.s. dominantné postavenie. Percento za závažnosť bolo určené v danom prípade vo výške 1,5%. Je však potrebné poukázať na to, že v danom prípade, kde bola základná výška pokuty určená na sumu 3 785,17 eur, túto úrad následne zvýšil až na 150 000 tis eur z dôvodu, že pokuta 3 785,17 eur určená úradom nepresiahla sumu 149 303 eur, ktorá bola vyčíslená ako získaný majetkový prospech, a teda vypočítaná pokuta podľa úradu nemala svojou výškou schopnosť potrestať dostatočne podnikateľa ZSE-D, a.s. za protisúťažné správanie. V prípade, že teda účastník konania porovnáva jednotlivé prípady v praxi úradu, je potrebné, aby vychádzal z komplexného posúdenia a určenia pokuty v danom prípade a nie len zo samotnej výšky percenta za závažnosť.

609. Ohľadom porovnania percenta závažnosti s prípadom Železničná spoločnosť, a.s. Rada úradu uvádza, že posudzovaná praktika v danom prípade sa svojím charakterom nedá zaradiť medzi najzávažnejšie praktiky, nakoľko jej dopad na trh bol obmedzený, keďže porušenie sa týkalo len veľmi úzkeho segmentu trhu. Vzhľadom na uvedené, úrad určil percento pokuty na základe závažnosti v dolnej hranici rozpätia, konkrétne 1%.⁶⁹ Predmetom posúdenia bolo konanie Železničnej spoločnosti, a.s. v súvislosti s vynučením si plombovania vozňových zásielok, ktoré preberala na prepravu od iných prepravcov, a to len plombami, ktoré sama predávala a ak by prepravca neakceptoval uvedenú podmienku, vystavoval sa riziku, že by Železničná spoločnosť, a.s. neprepravila jeho tovar, aj keď by preukázal, že ním použité bezpečnostné plastové plomby spĺňajú predpísané kvalitatívne a technické parametre, prípadne prešli oficiálnym schvaľovacím procesom. Nešlo teda o obdobnú praktiku ako je posudzovaná v tomto konaní. Navyše v danom rozhodnutí úrad uviedol, že cit.: *“...Posudzovaná praktika sa svojím charakterom nedá zaradiť medzi najzávažnejšie praktiky. Jej dopad na trh bol obmedzený vzhľadom na to, že sa týkala len veľmi úzkeho segmentu trhu. Vzhľadom na uvedené, úrad určil percento pokuty na základe závažnosti v dolnej hranici rozpätia, konkrétne 1%.”*

610. K posúdeniu závažnosti v prípade Cargo Slovakia Rada úradu uvádza, že v tomto prípade išlo o recidívu a z toho dôvodu bola pokuta tiež navýšená, keďže ide o priťažujúcu okolnosť. Z dôvodu tejto recidívy bola základná výška pokuty

⁶⁹ Bod 80 rozhodnutia úradu č. k. 2009/DZ/2/1/020 vo veci Železničná spoločnosť, a.s. zo dňa 21.4.2009.

zvýšená o 30 % a takto uložená pokuta sa javila úradu ako aj Rade úradu ako dostatočná a zákonná. V danom prípade sa jednalo o tzv. vylučovaciu praktiku, ktorej cieľom bolo vytlačenie konkurentov z trhu resp. zabránenie ich rastu, čo viedlo k obmedzeniu konkurencie na trhu železničnej nákladnej dopravy realizovanej formou ucelených vlakov v SR. Takéto praktiky svojou podstatou patria medzi závažné porušenia zákona. V danom prípade zneužitia dominantného postavenia teda nešlo o podobný prípad ako je prípad účastníka konania, kedy došlo k ukladaniu neprimeraných cien. Podľa bodu 14 Metodického pokynu o pokutách: „*Najprísnejšie budú úradom posudzované kartelové dohody s veľmi vážnym dopadom na trh, ako aj zneužitia dominantného postavenia vylučovacieho charakteru s veľmi vážnym dopadom na trh, kedy sa výška % závažnosti bude blížiť k hornej, 30 % hranici.*“ V prípade Cargo Slovakia síce šlo o zneužitie dominantného postavenia vylučovacieho charakteru, avšak nie s veľmi vážnym dopadom na trh. Správanie bolo vyhodnotené v kategórii závažné. V danom prípade však čo je podstatné išlo o praktiku už dlhšiu dobu ukončenú, ku ktorej dochádzalo ešte v období rokov 2005 až 2010. Posudzované konanie spočívalo v obmedzovaní predaja a prenájmu elektrických rušňov súkromným železničným nákladným dopravcom pôsobiacim v SR, a to na relevantnom trhu predaja a prenájmu elektrických rušňov schopných prevádzky v Slovenskej republike a doplňovania paliva do motorových rušňov súkromných železničných nákladných dopravcov pôsobiacich v SR, a to na relevantnom trhu poskytovania služieb doplňovania paliva do motorových rušňov na čerpacích staniaciach pre rušne, ktoré boli súčasťou jednej stratégie zameranej na obmedzenie konkurentov na relevantnom trhu železničnej nákladnej dopravy realizovanej formou ucelených vlakov na území Slovenskej republiky. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že vylučovacie praktiky sú závažnejšie ako vykorisťovacie, nemusí to byť však pravidlo pri každom individuálnom prípade. Súťažné pravidlá nemožno aplikovať mechanicky, ale vždy je potrebné zohľadňovať celkový právny a ekonomický kontext prípadu, ako je tomu aj v tomto správnom konaní.

611. Rada úradu v tejto súvislosti poukazuje tiež na rozhodnutie úradu vo veci Letiska M. R. Štefánika – Airport, a.s.,⁷⁰ kde išlo taktiež o konanie vo forme vykorisťovania. V danom prípade úrad aplikoval postup podľa § 38e zákona, ktorý sa týka urovnania. Vo vzťahu k tomu, že ide o prípad, kde bol využitý inštitút urovnania Rada úradu uvádza nasledujúce. Vychádzajúc z inštitútu urovnania podľa § 38e zákona, ak zistené skutočnosti odôvodňujú záver, že došlo k porušeniu tohto zákona alebo osobitného predpisu (t.j. čl. 101 alebo 102 Zmluvy) okrem porušení, za ktoré úrad ukladá pokutu podľa § 38a a 38b, môže úrad v záujme hospodárnosti konania alebo dosiahnutia rýchlej a účinnej nápravy na trhu z vlastného podnetu alebo na žiadosť účastníka konania uskutočniť rokovanie o urovaní. V zmysle § 4 ods. 1 Vyhlášky úradu č. 171//2014 Z.z. z 19. júna 2014, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach urovnania, v rámci urovnania sa pokuta, ktorá by bola inak účastníkovi konania uložená vo veci zneužitia dominantného postavenia podľa § 8 ods. 3 zákona alebo čl. 102 Zmluvy, zníži o 30%. V takomto prípade je postup úradu teda taký, že uloží pokutu podľa obvyklého postupu pre určenie pokuty a následne je takáto pokuta, ktorá by bola inak účastníkovi konania uložená znížená o 30 %. Úrad teda musí aj v takomto

⁷⁰ Rozhodnutie č. 2018/DOZ/POK/2/2 zo dňa 18. januára 2018.

prípade obvyklým spôsobom najprv vyhodnotiť závažnosť a zohľadniť aj ďalšie faktory pre určenie výšky pokuty. Následne pokutu v dôsledku urovnania zníži o 30 %. Pri vyhodnocovaní % závažnosti sa teda inštitút urovnania nezohľadňuje a urovanie nemá vplyv na vyhodnotenie samotnej závažnosti. V danom prípade pritom úrad uložil pokutu za závažnosť v porovnateľnej výške ako v tomto prípade⁷¹.

612. Z uvedeného teda vyplývajú dôvody, pre ktoré Rada úradu nepovažovala za relevantné pre posúdenie tohto prípadu samotné kritérium významnosti prípadu, na ktoré poukazuje účastník konania.

613. Podľa Ústavného súdu SR je diskriminačný taký postup, ktorý „*rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť*“⁷² Ústavný súd SR napr. v náleze IV. ÚS 14/07 výslovne uvádza: „*K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty [(čl. 1 ods. 1 ústavy), napr. PL. ÚS 36/95], ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. m. m. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. Za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (mutatis mutandis PL. ÚS 21/00 a PL. ÚS 6/04).*“ V Náleze III. ÚS 192/06 z 3. novembra 2006, v ktorom ústavný súd konštatoval: „*Podľa názoru ústavného súdu, ak súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.*“ Napokon, povinnosť súdu rozhodovať v obdobných veciach rovnako a v prípade odklonu od judikatúry povinnosť uviesť dostatočné a presvedčivé dôvody pre tento odklon, jednoznačne vyplýva aj z požiadaviek právnej teórie. Pravidlo, že kto sa chce odchyliť od súdneho precedentu alebo ustálenej judikatúry, musí pre odklon uviesť dostatočný dôvod (a teda nesie bremeno argumentácie) je považované za jedno zo základných pravidiel racionálnej právnej argumentácie (Napr. ALEXY, R.: *A Theory of Legal Argumentation. A Theory of Rational Discourse as Theory of Legal Justification. Oxford: Clarendon Press, 1989, s. 277 – 278*).

614. V prípade aplikácie práva hospodárskej súťaže nemožno konštatovať, že by úradom posudzované prípady boli totožné, skôr obdobné, pričom sa týkajú rôznych trhov a subjektov a na posúdenie majú vplyv rôzne faktory. Rada úradu sa preto nedomnieva, že možno očakávať a predvídať výšku pokuty, ktorá bude úradom uložená. Takáto predvídateľnosť presnej výšky pokuty by ani nebola vhodná. Je pravdou, že v tomto prípade ide o skôr menej posudzovanú praktiku vykorisťovateľského charakteru, kde nedochádza ku kombinácii s vylučovacou praktikou. Najvyšší súd SR pritom v rozsudku 2 Sžpu 1/2012 zo dňa 18. apríla

⁷¹ Presný údaj je predmetom obchodného tajomstva.

⁷² Pozri napr. nálezy II. ÚS 159/07, III. ÚS 328/05, IV. ÚS 88/07.

2013 uviedol, cit.: *“Odvolací súd považuje za potrebné tiež zdôrazniť, že v súťažnom práve nie je otázka právnej kvalifikácie vôbec rozhodujúcou pre vyslovenie záveru o porušení súťažného práva a uloženie príslušnej sankcie v prípade, ak sťažiteľ svojím správaním na súťažnom trhu poruší zákon.”* Najvyšší súd ďalej uviedol, že cit. „ *Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje i na rozsudok vo veci Deutsche Telekom, v ktorom Európsky súdny dvor vo vzťahu k otázke, či porušenia boli spáchané úmyselne, alebo z nedbanlivosti a či sa preto majú trestať pokutou, poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, z ktorej vyplýva, že táto podmienka je splnená, ak si dotknutý podnik nemôže nebyť vedomý protisúťažnej povahy svojho správania a to bez ohľadu na to, či si je alebo nie je vedomý toho, že porušuje pravidlá zmluvy o hospodárskej súťaži.”* Všeobecný súd ako i Súdny dvor EÚ konštatovali vo svojej praxi, že zneužitia dominantného postavenia sú závažnými porušeniami a nemôžu byť tolerované v súťažnom práve. Je preto nevyhnutné, aby sankcie plnili aj odstrašujúcu a nielen preventívnu funkciu, čo je možné dosiahnuť iba uložením primeranej výšky pokuty.

615. Rada úradu neidentifikovala pochybenia úradu, na ktoré poukazoval účastník konania pri vyhodnotení závažnosti. Rada úradu nezistila rozpor vo vyhodnotení závažnosti oproti predošlej rozhodovacej praxe úradu pri ukladaní pokút, ako ani postup úradu, ktorý by nebol v súlade so zásadami a pravidlami určenými v Metodickom pokyne o pokutách.

Dĺžka porušovania

616. Účastník konania nesúhlasí s posúdením dĺžky trvania nezákonného stavu. Odmietá závery úradu, že porušenie zákona trvalo aj v roku 2019. Úrad nepreukázal podľa účastníka konania protisúťažný charakter, (resp. neprimeranosť) výšky licenčných odmien a zohľadňovania kritéria vyťaženia ubytovacích zariadení pri ich určovaní. Rada úradu sa s námietkou nestotožnila a prijala záver, že dĺžka trvania posudzovaného protiprávneho konania účastníka konania bola určená správne, preto bola aj správne zohľadnená pri určení výšky pokuty.

Polahčujúce okolnosti

617. Účastník konania v podanom rozklade namietal existenciu nezohľadnených polahčujúcich okolností. Za určitých výnimočných okolností môže byť podľa Metodického pokynu o pokutách zohľadnené ako polahčujúca okolnosť, ak je protisúťažné správanie autorizované alebo podnietené štátnym orgánom. Rada úradu k týmto námietkam uvádza, že v tomto prípade bolo úradom preukázané porušenie pravidiel hospodárskej súťaže zneužitím dominantného postavenia uplatňovaním neprimeraných cien pri poskytovaní licenčných služieb používateľom autorských diel, pričom toto protisúťažné správanie nebolo autorizované ani podnietené štátnym orgánom, tak ako sa snaží navodiť účastník konania.

618. Ako sám účastník konania uviedol, rozhodnutia súdov potvrdili dôvodnosť vymáhania neuhradených licenčných odmien, na ktoré mal v tom čase účastník konania nárok. Predmetom súdnych konaní, na ktoré odkázal účastník konania bola žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia,⁷³ nakoľko žalovaní odmietali

⁷³ K tomuto sa úrad podrobne vyjadril v bodoch 447-455 prvostupňového rozhodnutia.

úhradu licenčných odmien bez ohľadu na ich výšku. Rada úradu opätovne konštatuje, že úlohou súdov v tomto prípade nebolo posudzovanie dodržiavania pravidiel hospodárskej súťaže a teda ani protisúťažnej praxe účastníka konania. Súdny neposudzovali neprimeranosť sadziieb (najmä nie z pohľadu ochrany hospodárskej súťaže), ktorými sa zaoberal úrad⁷⁴. Spoločnosť LITA nastavila sadzby v sledovanom období autonómne, nie na základe podnetu súdov. Súdny nijakým spôsobom neurčili alebo neschválili výšku účastníkom konania uplatňovaných sadziieb.

619. Súdne spory, ktoré účastník konania v tejto súvislosti inicioval v období rokov 2015-2018, teda neviedli žiadnym spôsobom k stanoveniu alebo úprave licenčných sadziieb a k prehodnoteniu metód výpočtu či kritérií pre ich stanovenie v sadzovníku odmien platnom pre dané roky. Tento záver je súčasťou prvostupňového rozhodnutia⁷⁵, vyjadrenia úradu k námietkam účastníka konania a Rada úradu sa s ním stotožňuje a konštatuje, že účastník konania v tomto smere nepredniesol novú argumentáciu.

620. Rada úradu tiež neidentifikovala možnú dôvodnú pochybnosť na strane účastníka konania, či jeho konanie zakladá porušenie súťažných pravidiel. Ako vyplýva z Metodického pokynu o pokutách, takáto skutočnosť, ktorá má vplyv na zníženie pokuty môže byť priznaná len výnimočne a v tomto prípade dospela Rada úradu k záveru, že takéto skutočnosti neexistujú. Účastníkom konania uvedené súdne spory a ich výsledky, o ktoré podopiera svoju argumentáciu nie sú v tomto prípade podstatnou skutočnosťou, ktorá by mohla byť považovaná za poľahčujúcu okolnosť. V tomto prípade nebolo pre Radu úradu smerodajné, čo bolo dôvodom pre uplatňovanie neprimeraných cien (napr. právo na spravodlivú odmenu), ale ich samotné neoprávnené uplatňovanie, a preto nie je podstatné z hľadiska posúdenia závažnosti, či súdny v predmetných konaniach konštatovali povinnosť zohľadňovať obsadenosť ubytovacích zariadení. Samotné nekonštatovanie povinnosti zohľadňovať obsadenosť v uvedených súdnych prípadoch, ktorých predmetom ani nebolo takéto posúdenie, nemôže Rada úradu zohľadniť ako dôvod pochybnosti na strane podnikateľa, či jeho konanie zakladá porušenie súťažných pravidiel.

621. Rada úradu taktiež nezistila, že by bolo potrebné pri určovaní výšky pokuty zohľadniť nejakú ďalšiu skutočnosť v prospech účastníka konania, teda neidentifikovala žiadnu poľahčujúcu okolnosť. Ako vyplýva z predošlých posúdení Rady úradu v tejto veci, v tomto prípade posudzovanej praxe sa vo všeobecnosti hodnotí takáto praktika ako praktika vykorisťovacieho charakteru, ktorá už zo svojej podstaty predpokladá priamy negatívny dopad na zákazníka či spotrebiteľa a spôsobuje mu ujmu. Nemožno poprieť skutočnosť, že v prípade aplikovania neprimeraných cien dochádza k obohateniu zodpovedného subjektu na úkor používateľov autorských diel, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade. Zjednodušene povedané, čo by nemuseli používatelia diel uhradiť účastníkovi konania navyše, mohli využiť inak vo svoj prospech a teda takéto nezákonné konanie nie je v žiadnom prípade súladné s ekonomickými záujmami poškodených subjektov. Rada úradu taktiež nesúhlasí, že dôsledkom aplikovania neprimeraných sadziieb

⁷⁴ Napr. bod 443 a 452 prvostupňového rozhodnutia a tam uvedená judikatúra NS SR.

⁷⁵ Body 318, 437 – 442 a 446 prvostupňového rozhodnutia.

bolo zachované právo autorov na spravodlivú odmenu. Samotné uplatňovanie neprimeraných cien je podľa Rady úradu v rozpore s tým, čo sa dá rozumieť pod pojmom spravodlivá odmena.

622. Rada úradu sa zaoberala aj námietkou účastníka konania voči zahrnutiu položky č. 644 – „Úroky“ a položky č. 664. „Prijaté členské príspevky“ do celkového obratu, z ktorého úrad vychádzal pri stanovení 10 % hranice na kontrolu maximálnej výšky pokuty. Úrad pri výpočte celkového obratu podľa § 3 ods. 5 zákona vychádzal z údajov zverejnenej účtovnej závierky a z hodnoty celkových „administratívnych“ výnosov (teda nie z celkových príjmov z licenčných odmien) organizácie LITA za správu kolektívnej správy práv za ukončený rok 2020, a to konkrétne z hodnoty účtu č. 602 - Tržby z predaja služieb, č. 644 - Úroky a č. 664 – Prijaté členské príspevky. Rada úradu k tomuto postupu uvádza, že členské príspevky, ale aj úroky možno zaradiť medzi príjmy spoločnosti LITA, pričom tieto môžu byť použité na činnosti spojené s poskytovaním služieb súvisiacich s kolektívnou správou práv. K úrokom Rada úradu dopĺňa, že ich hodnota v tomto prípade bola nulová a teda nemala žiaden vplyv na výšku pokuty. Účastník konania v tomto smere nepredniesol novú argumentáciu, s ktorou by sa už prvostupňový orgán nevyrovnal vo svojom rozhodnutí⁷⁶ a ktorá by mohla byť pre Radu úradu dôvodom pre rozdielne vyhodnotenie výšky pokuty.

623. Rada úradu preto konštatuje, že úrad pri ukladaní pokuty postupoval správne. Udelená pokuta nevybočuje zo zákonných medzí a bola úradom riadne odôvodnená, pričom je zrejmé, že v priebehu času a s ohľadom na špecifickosť prípadov sa výška pokuty môže líšiť.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu sa podľa § 61 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov nemožno odvolať.

⁷⁶ Úrad sa týmito otázkami konkrétne a podrobnejšie venoval v samostatnej kapitole 9.4.5 Výpočet celkového obratu v prvostupňovom rozhodnutí.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať žalobu podľa § 177 a nasl. v spojení s § 194 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku na Krajský súd v Bratislave do dvoch mesiacov od jeho oznámenia. Zmeškanie lehoty na podanie správnej žaloby nemožno odpustiť.

Mgr. Juraj Beňa, LL.M.
predseda
Rady Protimonopolného úradu Slovenskej republiky

Informatívna poznámka – tento dokument bol vytvorený elektronicky

Rozhodnutie sa doručí:

- 1.do elektronickej schránky JS Legal s.r.o, Saratovská 3424/6E, 841 02 Bratislava – mestská časť Dúbravka,
- 2.Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky, odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd.